

Raport de mediu

PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 2021 – 2027 AL REGIUNII SUD MUNTENIA

Beneficiar

Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud Muntenia

RAPORT DE MEDIU

PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 2021 – 2027 AL REGIUNII SUD MUNTENIA

Colectiv de elaborare (CE):

Ing. **Valentina COMAN (VC)**

Ecolog **Andreea ROTARU (AR)**

Dr. Ecolog **Marius NISTORESCU (MN)**

Ing. **Alexandra DOBA (AD)**

Descrierea documentului și revizii						
Rev. Nr.	Detalii	Data	Autor	Verificat		Aprobat
				Text	Calcul	
00	Raport de mediu draft	14.06.2023	CE	AD	AD	MN
01	Raport de mediu (supus consultării publice)	13.07.2023	CE	AD	AD	MN
Referință document:		Raport de mediu_PDR_SudMuntenia_rev01				

Lista de difuzare				
Rev.	Destinatar	Nr. copie	Format	Confidențialitate
01	Agenția pentru Protecția Mediului Argeș	1,2	Electronic/Printat	-
	Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud Muntenia	1	Electronic	
	EPC Consultanță de mediu SRL			

Verificat:

Aprobat:

Ing. Alexandra DOBA (AD)
Director Tehnic

Dr. Ecol. Marius NISTORESCU (MN)
Director General

Asociația Română de Mediu 1998

Comisia de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studiul de mediu

Certificat ISO14001 nr. 205340/A/0001/UK/Ro

CERTIFICAT DE ATESTARE

Seria RGX nr. 334/11.08.2022
Valabil până la data de 11.08.2025 cu respectarea condițiilor înscrise pe verso¹⁾

Se atestă **EPC Consultanță de mediu SRL** cu sediul în București, șos. N. Titulescu, nr. 16, bl. 22, ap. 25, sector 1, CUI RO13280921 ca **expert atestat - nivel principal** pentru elaborarea următoarelor studii de mediu în domeniile de atestare acordate de Comisia de atestare conform Procesului verbal nr. 28 din data 11.08.2022: **RIM-1, RIM-2, RIM-3, RIM-4, RIM-5, RIM-7, RIM-11a, RIM-11b, RIM-11c, RIM-12, RIM-13b; RA-7, RA-11b; RM-1, RM-2, RM-3, RM-11a, RM-11b, RM-11c, RM-12, RM-13b; BM-2, BM-3, BM-5, BM-6, BM-11a, BM-11b, BM-11c, BM-13b; EA; EGCA; EGZA; EGSC; MB-----**

Președintele Comisiei de atestare
Ioan GHERHEȘ

TIPUL DE STUDIU: (RIM) Raport privind impactul asupra mediului; (RA) Raport de amplasament; (RM) Raport de mediu; (RS) Raport de securitate; (BM) Bilanț de mediu; (EA) Studiu de evaluare adecvată; (EGCA) Evaluarea și gestionarea calității aerului; (EGZA) Evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental; (EGSC) Evaluarea și gestionarea schimbărilor climatice; (MB) Monitorizarea biodiversității)

DOMENII DE ATESTARE: (1) Agricultură, silvicultură, piscicultură; (2) Industria extractivă; (3) Industria energetică; (4) Energie nucleară (5) Producerea și prelucrarea metalelor; (6) Industria mineralelor și a materialelor de construcții; (7) Industria chimică; (8) Industria alimentară; (9) Industria textilă, a pielăriei, a lemnului și hârtiei; (10) Industria cauciucului, fabricarea și tratarea produselor pe bază de elastomeri; (11-a) Infrastructura de transport (aerian, rutier, feroviar, naval - inclusiv porturi); (11-b) Infrastructura de gestionare a deșeurilor; (11-c) Infrastructura de gospodărire a apelor; (12) Turism și agrement; (13-a) Alte domenii - telecomunicații; (13-b) Alte domenii - domeniile în care se dezvoltă proiectele enumerate la pct. 11 din anexa nr. 2 la Legea 292/2018

Cuprins

Cuprins.....	4
1. INTRODUCERE.....	12
2. EXPUNEREA CONȚINUTULUI ȘI A OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE PLANULUI ȘI A RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE.....	14
2.1. CONTEXTUL ACTUAL.....	14
2.2. SCURTĂ PREZENTARE A ZONEI DE IMPLEMENTARE A PLANULUI	14
2.3. STRUCTURA PLANULUI.....	16
2.4. PRINCIPALELE OBIECTIVE PROPUSE PRIN PLANULUI.....	16
2.4.1. Principii operaționale	16
2.4.2. Obiective strategice	17
2.4.3. Priorități de dezvoltare.....	19
2.5. RELAȚIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE.....	34
3. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII MEDIULUI	44
3.1. STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI	44
3.1.1. Aspecte generale	44
3.1.2. Biodiversitate.....	44
3.1.3. Populația și sănătatea umană	54
3.1.4. Sol	64
3.1.5. Apă.....	72
3.1.6. Aer	79
3.1.7. Factori climatici.....	87
3.1.8. Valori materiale	95
3.1.9. Patrimoniul cultural.....	100
3.1.10. Peisaj.....	102
3.1.11. Transport durabil.....	105
3.1.12. Managementul riscurilor.....	108
3.1.13. Economie circulară.....	114
3.2. EVOLUȚIA STĂRII MEDIULUI ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI	118

4. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONELOR POSIBIL A FI AFECTATE SEMNIFICATIV	124
5. PROBLEME DE MEDIU EXISTENTE RELEVANTE PENTRU PLAN	125
6. OBIECTIVE DE PROTECȚIE A MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL CARE SUNT RELEVANTE PENTRU PLAN.....	127
7. POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI	129
7.1. METODOLOGIA DE EVALUARE.....	129
7.2. EFECTELE ASUPRA MEDIULUI GENERATE DE IMPLEMENTAREA PLANULUI	130
7.2.1. Analiza privind obiectivele.....	130
7.2.2. Evaluarea compatibilității între obiectivele strategice specifice ale planului și obiectivele relevante de mediu (obiectivele SEA).....	131
7.2.3. Evaluarea compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale planului.....	133
7.2.4. Evaluarea acțiunilor propuse în cadrul planului.....	134
8. EFECTE POTENȚIALE SEMNIFICATIVE PENTRU MEDIU ȘI SĂNĂTATE ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ.....	143
9. MĂSURI PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA CÂT DE COMPLET ORICE POSIBIL EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL PLANULUI	144
10. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA ALTERNATIVELOR ALESE	149
11. MĂSURI AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI	152
12. REZUMAT NONTEHNIC.....	154
13. BIBLIOGRAFIE.....	168
14. ANEXE.....	170

INDEX FIGURI

Figura nr. 2-1 Localizarea zonei planului.....	15
Figura nr. 2-2 Concordanța dintre obiectivele, prioritățile, măsurile și tipurile de acțiuni indicative ale PDR 2021-2027	32
Figura nr. 3-1 Siturile Natura 2000 din zona planului (Sursa: limitele ariilor natural protejate publicate de MMAP).....	45
Figura nr. 3-2 Localizarea ariilor naturale protejate de interes național și internațional din zona planului (Sursa: limitele ariilor natural protejate publicate de MMAP).....	46
Figura nr. 3-3 Localizarea pădurilor virgine și cvasivirgine din zona planului (Sursa: limitele ariilor natural protejate publicate de MMAP).....	48
Figura nr. 3-4 Coridoare și bariere ecologice (Sursa: NatureRegio).....	50
Figura nr. 3-5 Poluarea luminoasă la nivelul regiunii Sud-Muntenia (Sursa: Noul Atlas mondial al luminozității cerului artificial).....	52
Figura nr. 3-6 Comparație a nivelului radianței în anul 2012 (imagine sus) și anul 2021 (imagine jos) (Sursa: www.lightpollutionmap.info).....	53
Figura nr. 3-7 Structura populației din Regiunea Sud-Muntenia pe grupe de vârstă în perioada 2014-2022 (Sursa: INS).....	54
Figura nr. 3-8 Clasificarea populației în funcție de etnie (Sursa: Recensământ 2011, INS).....	55
Figura nr. 3-9 Mișcarea naturală a populației în Regiunea Sud-Muntenia pe grupe de vârstă în perioada 2014-2021 (Sursa: INS).....	56
Figura nr. 3-10 Mișcarea migratorie a populației în Regiunea Sud-Muntenia pe grupe de vârstă în perioada 2014-2021 (Sursa: INS).....	56
Figura nr. 3-11 Indicele de dezvoltare umană locală (Sursa: Banca Mondială).....	58
Figura nr. 3-12 Rata sărăciei relative în perioada 2014-2021 (Sursa: INS).....	59
Figura nr. 3-13 Numărul de comune cu zone marginalizate din zona planului (Sursa: Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, 2016).....	60
Figura nr. 3-14 Distribuția populației urbane din zona planului, în zone marginalizate (Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, 2016).....	61
Figura nr. 3-15 Distribuția zonelor marginalizate (Sursa: Banca Mondială).....	62
Figura nr. 3-16 Situația deceselor în funcție de cauzele de deces (Sursa: INS).....	63
Figura nr. 3-17 Tipurile de sol din zona planului (Sursa: ICPA).....	65
Figura nr. 3-18 Fertilitatea solului (Sursa: LUCAS).....	66
Figura nr. 3-19 Modul de utilizare a terenurilor din zona planului (Sursa: CLC, 2018).....	67
Figura nr. 3-20 Modul de folosință a fondului funciar (ha) (Sursa: INS).....	68

Figura nr. 3-21 Evoluția suprafeței spațiilor verzi în municipiile și orașele zonei planului (Sursa: INS)	69
Figura nr. 3-22 Numărul de situri contaminate din zona planului (Sursa: ANPM)	69
Figura nr. 3-23 Numărul de situri potențial contaminate din zona planului (Sursa: ANPM)	70
Figura nr. 3-24 Cantitățile de îngrășăminte folosite în agricultură în perioada 2014-2021 (tone substanță activă) (Sursa: INS)	71
Figura nr. 3-25 Cantitatea de pesticide aplicate în agricultură în perioada 2014-2021 (Sursa: INS)	71
Figura nr. 3-26 Bazinele hidrografice care intersectează zona planului (Sursa: ANAR)	73
Figura nr. 3-27 Starea ecologică și potențialul ecologic ale corpurilor de apă de suprafață (Sursa: ANAR)	75
Figura nr. 3-28 Starea chimică a corpurilor de apă de suprafață (Sursa: ANAR)	76
Figura nr. 3-29 Starea chimică a corpurilor de apă subterană (Sursa: ANAR, Planurile de management ale Bazinelor Hidrografice)	78
Figura nr. 3-30 Media anuală pentru NO ₂ la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)	82
Figura nr. 3-31 Media anuală pentru NO _x la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)	83
Figura nr. 3-32 Media anuală pentru PM ₁₀ la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)	84
Figura nr. 3-33 Media anuală pentru PM _{2,5} la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)	85
Figura nr. 3-34 Media maximei zilnice/8h pentru O ₃ la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)	86
Figura nr. 3-35 Creșterea temperaturii minime a lunii ianuarie (2018-2050) în zona planului (Sursa: World Clim)	89
Figura nr. 3-36 Modificări ale temperaturii maxime a lunii iulie (2018-2050) în zona planului (Sursa: World Clim)	90
Figura nr. 3-37 Modificări ale temperaturii medii anuale (2000-2050) în zona planului (Sursa: World Clim)	91
Figura nr. 3-38 Modificări ale cantității medii anuale de precipitații în anul 2050 în zona planului (Sursa: World Clim)	92
Figura nr. 3-39 Evoluția emisiilor GES din 1989 până în 2019 în România (Sursa: United Nations Climate Change)	93
Figura nr. 3-40 Proiecțiile emisiilor GES la nivel României (Sursa: Agenția Europeană de Mediu)	94
Figura nr. 3-41 Nivelul PIB în perioada 2014-2020 (Sursa: INS)	95

Figura nr. 3-42 Rata șomajului în perioada 2014-2021 (Sursa: INS).....	96
Figura nr. 3-43 Cheltuielile pentru cercetare în perioada 2014-2021 (lei) (Sursa: INS).....	96
Figura nr. 3-44 Potențialul economic al localităților la nivelul regiunii (Sursa: Banca Mondială).....	98
Figura nr. 3-45 Numărul de structuri de primire turistice din zona planului (Sursa: Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului)	99
Figura nr. 3-46 Numărul de turiști în structurile de primire turistică, cu funcțiuni de cazare turistică în perioada 2014-2022 (Sursa: INS).....	100
Figura nr. 3-47 Elemente ale patrimoniului cultural din zona planului (Sursa: Institutul Național al Patrimoniului)	101
Figura nr. 3-48 Distribuția pe județe a siturilor patrimoniului cultural (Sursa: Ministerul Culturii, calcul propriu)	102
Figura nr. 3-49 Tipurile de peisaj din zona planului (Sursa: LANMAP, 2018)	103
Figura nr. 3-50 Gradul de fragmentare a peisajului în zona planului (Sursa: EEA)	104
Figura nr. 3-51 Lungimea drumurilor publice la nivelul anului 2021 în zona planului (km) (Sursa: INS)	105
Figura nr. 3-52 Lungimea liniilor de cale ferată în perioada 2014-2021 în zona planului (Sursa: INS)	106
Figura nr. 3-53 Evoluția numărului de mijloace de transport public local de pasageri din perioada 2014-2021 (Sursa: INS).....	108
Figura nr. 3-54 Riscul de inundabilitate 1% la nivelul regiunii Sud-Muntenia (Sursa: rowater.ro)....	109
Figura nr. 3-55 Riscul de producere a inundațiilor în zona planului (Sursa: OMS)	110
Figura nr. 3-56 Zonele cu risc de producere a cutremurelor din zona planului (Sursa: https://infp.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=050213a7717846d2b42a5598d9a2e8e0)	111
Figura nr. 3-57 Riscul de producere a alunecărilor de teren în zona planului (Sursa: Comisia Europeană)	112
Figura nr. 3-58 Locația amplasamentelor SEVESO de nivel inferior și superior (Sursa: ANPM)....	113
Figura nr. 3-59 Gradul de acoperire cu servicii de salubritate pe județe la nivelul anului 2018 (%) (Sursa: Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor aferente județelor analizate)	114
Figura nr. 3-60 Cantitatea de deșeuri municipale generate în anul 2018 (tone/an) (Sursa: PNJGD aferente județelor din PDR).....	115
Figura nr. 3-61 Cantitatea de deșeuri depozitate pe depozite conforme în anul 2018 (tone/an) (Sursa: PNJGD aferente județelor analizate).....	115
Figura nr. 7-1 Clase de evaluare a efectelor	130

Figura nr. 7-2 Rezultatele evaluării între obiectivele PDR și obiectivele SEA	133
Figura nr. 7-3 Evaluarea compatibilității între obiectivele specifice ale planului	133
Figura nr. 7-4 Rezultatele evaluării compatibilității între obiectivele strategice specifice ale planului	134
Figura nr. 7-5 Efectele acțiunilor indicative asupra obiectivelor relevante de mediu.....	140
Figura nr. 7-6 Efectele acțiunilor indicative pentru fiecare obiectiv relevant de mediu.....	142

INDEX TABELE

Tabelul nr. 2-1 Prioritățile, obiectivele, măsurile și acțiunile planului.....	20
Tabelul nr. 2-2 Lista de proiecte strategice aferente Ordonanței de Urgență nr. 88 din 27 mai 2020	33
Tabelul nr. 2-3 Relația planului cu alte planuri, programe și strategii	36
Tabelul nr. 3-1 Corpurile de apă subterană din zona planului.....	77
Tabelul nr. 3-2 Stațiile de monitorizare a calității aerului din zona planului (Sursa calitateaer.ro)	80
Tabelul nr. 3-3 Clase de evaluare a stării actuale a aspectelor de mediu și „Alternativa 0”	118
Tabelul nr. 3-4 Evaluarea stării actuale a aspectelor de mediu și Alternativa 0.....	119
Tabelul nr. 5-1 Probleme de mediu existente din zona planului	125
Tabelul nr. 6-1 Obiective relevante de mediu pentru plan.....	127
Tabelul nr. 7-1 Analiza compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale PDR și obiectivele SEA.....	132
Tabelul nr. 7-2 Evaluarea acțiunilor indicative propuse prin plan	135
Tabelul nr. 7-3 Justificarea evaluării acțiunilor indicative	141
Tabelul nr. 9-1 Măsuri de prevenire, evitare și reducere.....	145
Tabelul nr. 10-1 Avantaje/Dezavantaje a implementării planului față de Alternativa „0” în funcție de aspectul de mediu	149
Tabelul nr. 11-1 Indicatori de monitorizare	153
Tabelul nr. 14-1 Siturile de protecție specială avifaunistică intersectate de zona planului.....	170
Tabelul nr. 14-2 Siturile de interes comunitar intersectate de zona planului.....	170
Tabelul nr. 14-3 Presiunile exercitate asupra siturilor Natura 2000	171

ABREVIERI ȘI ACRONIME

ADR	Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia
ANANP	Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate
ANAR	Administrația Națională ”Apele Române”
ANPM	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
BM	Bilanț de mediu
CDI	Domeniul Cercetării, dezvoltării și inovării
CIRES	Institutul Cooperativ de Cercetare în Științe ale Mediului
DRPCIV	Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor
EA	Studiu de Evaluare Adecvată
EC	Economia circulară
EEA	Agenția Europeană pentru Protecția Mediului
GES	Gaze cu efect de seră
HG	Hotărâre de Guvern
ICPA	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului
IDU	Indicele de dezvoltare umană
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
INS	Institutul Național de Statistică
LULUCF	Utilizarea terenurilor, Schimbarea utilizării terenurilor și Silvicultură
M.Of.	Monitorul Oficial
MMAP	Ministerul mediului, Apelor și Pădurilor
MMGA	Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (Actualul MMAP)
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
ORM	Obiective relevante de mediu
PAC	Politica Agricolă Comună
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
PIB	Produs Intern Brut
PJGD	Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor
PMBH	Planurile de management al Spațiilor Hidrografice
PMUD	Planul de Mobilitate Urbană Durabilă
PNIESC	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice
PNR	Planul Național de Reformă
PNRR	Planul Național de Redresare și Reziliență
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
PP	Planuri și programe
PRSM	Programul Regional Sud-Muntenia
PTTJ	Planul Teritorial pentru o Tranziție Justă în Județul Prahova
RA/RSR	Raport de amplasament
RIM	Raport privind impactul asupra mediului
RIS3	Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Sud - Muntenia
RM	Raport de mediu
RNMCA	Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului
RSM	Raportul privind starea mediului
SDJ	Strategia de Dezvoltare Județeană
SDTR	Strategia de Dezvoltare Teritorială a României
SEA	Evaluarea Stretgică de Mediu
SIDU	Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană
SNASC	Strategia Națională privind Adaptarea la Schimbările Climatice

SNEC
SWOT
WEM
WAM

Strategia Națională privind Economia Circulară
Puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări
„With existing measures” (cu măsuri existente)
„With additional measures” (cu măsuri adiționale)

1. INTRODUCERE

Raportul de față reprezintă Raportul de mediu pentru Evaluarea Strategică de Mediu a **Planului de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 al Regiunii Sud Muntenia**.

Lucrarea a fost elaborată de EPC Consultanță de Mediu SRL, înscrisă în Registrul experților atestați pentru elaborarea de studii de mediu la poziția nr. 334/11.08.2022, pentru elaborarea de Rapoarte de mediu (RM), Rapoarte privind impactul asupra mediului (RIM), Bilanțuri de mediu (BM), Rapoarte de amplasament (RA/RSR) și Studii de Evaluare Adecvată (EA).

Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Muntenia, va îndeplini rolul de Autoritate de Management.

În conformitate cu HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, ADR și-a asumat calitatea de titular al **Planului de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 al Regiunii Sud Muntenia** și a demarat procedura de evaluare de mediu, prin depunerea primei versiuni a planului la autoritatea competentă pentru protecția mediului (Agenția pentru Protecția Mediului Argeș) pentru a se decide dacă PDR 2021-2027 se supune procedurii evaluării de mediu - adresa nr. 1/7030/EIC/18.11.2020.

Prin adresa nr. 1/7030/EIC/18.11.2020, Agenția pentru Protecția Mediului Argeș comunică faptul că Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 al Regiunii Sud Muntenia, poate avea efecte semnificative asupra mediului, fiind necesară continuarea procedurii de evaluare de mediu și elaborarea Raportului de Mediu.

Raportul de mediu a fost întocmit în conformitate cu cerințele de conținut ale Anexei nr. 2 a Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004 “privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe”.

La elaborarea Raportului de mediu s-au luat în considerare actele normative în vigoare cu referire la protecția mediului, ghiduri și manuale, dintre care amintim:

- ⚙ Hotărârea nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- ⚙ „Manual privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe”, elaborat de MMGA și ANPM, aprobat prin Ordinul nr. 117/2006;
- ⚙ „Ghidul generic privind Evaluare de mediu pentru planuri și programe”, elaborat în cadrul proiectului EuropeAid/121491/D/SER/RO (PHARE 2004/016 – 772.03.03) „Întărirea capacității instituționale pentru implementarea și punerea în aplicare a Directivei SEA și a Directivei de Raportare”;
- ⚙ Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- ⚙ Legea nr. 107/1996 a apelor, cu modificările și completările ulterioare;

- ⊗ Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător;
- ⊗ Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, emis de Ministerul Sănătății;
- ⊗ Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ⊗ Legea nr. 22/2001 de ratificare a Convenției privind evaluarea impactului de mediu în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25 februarie 1991 (M.Of., Partea I nr. 105 din 01/03/2001).

2. EXPUNEREA CONȚINUTULUI ȘI A OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE PLANULUI ȘI A RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE

2.1. CONTEXTUL ACTUAL

Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2021 - 2027 propune o nouă abordare în elaborarea de politici regionale și anume trecerea la noua generație de politici integrate de dezvoltare, cu o puternică componentă de durabilitate.

Astfel, planul își propune să susțină **transformarea regiunii într-o societate echitabilă, incluzivă și prosperă, cu o economie modernă, dinamică și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, cu conținut scăzut al emisiilor nete de gaze cu efect de seră**, fiind în concordanță cu orientările strategice al Pactului Ecologic European, Strategiei pentru IMM-uri, Noi Strategii Industriale, cu cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, prevăzute în cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă precum și cu Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă 2021 – 2027.

Viziunea strategică pleacă de la premisa că realizarea unei tranziții industriale de succes necesită investiții substanțiale în producția avansată, în abilitățile și talentele oamenilor, precum și în cercetare și inovare, pentru a permite valorificarea deplină a beneficiilor noilor dezvoltări tehnologice și decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor. Prin PDR 2021-2027 se propune să se intervină ținând seama de specificul geografic al regiunii și de puternicele disparități între zona de nord a regiunii, 390 localizată în zona de deal și munte a Carpaților Meridionali, puternic industrializată, cu nivel mediu al intensității tehnologice și cea de sud, localizată în Câmpia Română, cu o economie bazată în mare parte pe agricultură și industria alimentară, cu nivel scăzut al intensității tehnologice.

2.2. SCURTĂ PREZENTARE A ZONEI DE IMPLEMENTARE A PLANULUI

Regiunea Sud Muntenia este amplasată în partea de sud a României, învecinându-se la nord cu regiunea Centru, la est cu regiunea Sud-Est, la vest cu regiunea Sud-Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita fiind fluviul Dunărea. Regiunea are o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14,5% din suprafața României și ocupă locul al treilea ca mărime din cele opt regiuni de dezvoltare.

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din 7 județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate. În ceea ce privește suprafețele județelor, se poate observa că cele mai mari ponderi sunt deținute de județele Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8 %), iar cea mai mică de județul Giurgiu (10,2%). Localizarea zonei planului este ilustrată în imaginea de mai jos.

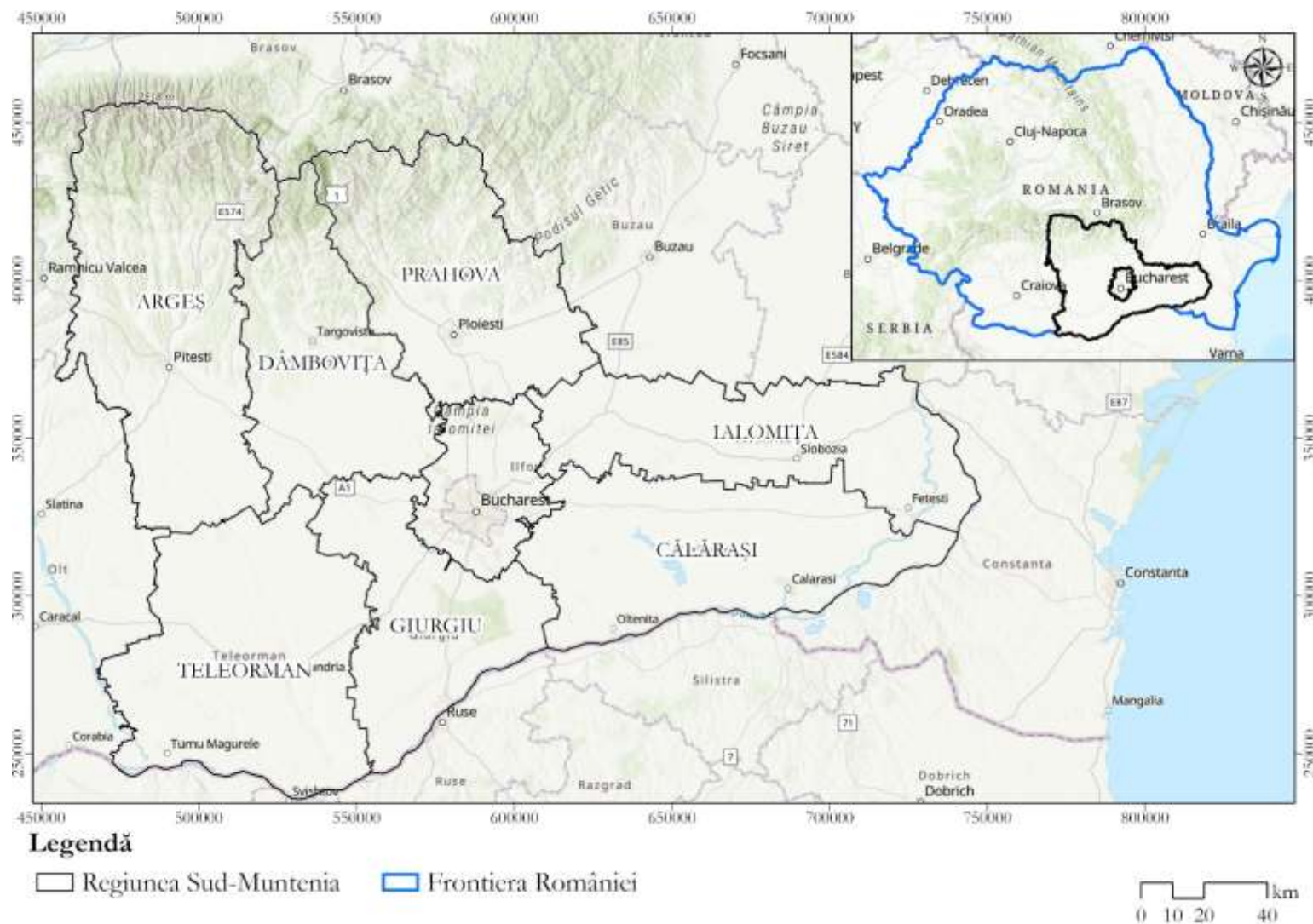

Figura nr. 2-1 Localizarea zonei planului

2.3. STRUCTURA PLANULUI

Conform ultimei versiuni, planul este structurat în 10 capitole, prezentate astfel:

1. Introducere. Prezentarea necesității planului, procesul de elaborare, contextul politicilor europene și viziunea strategică;
2. Profilul socio-economic al regiunii. Disparități regionale, în care sunt evidențiate următoarele aspecte: localizarea geografică a regiunii, cadrul natural, structura sistemului de așezări a populației, structura socio-demografică, infrastructura, aspecte de mediu, economia regiunii, turismul și agricultura și dezvoltarea rurală.
3. Analiza SWOT, fiind evidențiate informații cu privire la structura socio-demografică infrastructura din regiune, mediu, economia, turismul și agricultura și dezvoltarea rurală;
4. Strategia de dezvoltare a Regiunii Sud Muntenia, unde sunt dezvoltate aspecte legate de viziunea strategică și principii operaționale, dar și prioritățile și obiectivele de dezvoltare ale planului;
5. Estimarea necesităților de finanțare la nivelul fiecărei priorități a planului;
6. Indicatori de realizare a obiectivelor Strategiei. Tabelul ce conține indicatorii de realizare a obiectivelor, pentru fiecare măsură, cu menționarea principalelor rezultate previzionate;
7. Sistemul de implementare al Planului de Dezvoltare Regională al regiunii Sud Muntenia 2021 – 2027. Planul de acțiune creat, cu termenele de realizare și responsabili;
8. Monitorizarea Planului de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și modalitatea de realizare a acestuia;
9. Procesul partenerial, cu descrierea procesului de elaborare, a partenerilor și atribuțiilor acestora;
10. Evaluarea de mediu.

2.4. PRINCIPALELE OBIECTIVE PROPUSE PRIN PLANULUI

2.4.1. Principii operaționale

Viziunea PDR 2021-2027 este reprezentată de o regiune dinamică și prosperă, cu o economie modernă și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și o societate echitabilă și incluzivă.

În ceea ce privește abordarea de la care se pleacă în fundamentarea planului, acesta propune o viziune integratoare, ce include investiții ce pot fi finanțate din mai multe surse (buget local, buget național, fonduri europene, precum și alte instrumente de finanțare).

PDR 2021-2027 se va baza pe un număr de **patru principii operaționale** care vor ghida la nivel regional acțiunile de implementare a acesteia. Principiile operaționale sunt următoarele:

- ✓ Parteneriat;
- ✓ Concentrare tematică;

- ✓ Integrare și corelare;
- ✓ Inovare.

2.4.2. Obiective strategice

Obiectivul strategic general este acela de stimulare a unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi.

Scopul strategic reflectă abordarea concentrată, integrată și flexibilă pentru:

- îmbunătățirea competitivității și capacității inovatoare a economiei regiunii în vederea creșterii economice;
- reducerea disparităților economice și sociale existente în interiorul regiunii și creșterea gradului de includere a comunităților dezavantajate în viața economică a acesteia;
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și a biodiversității;
- folosirea rațională a resurselor naturale.

Atingerea obiectivului strategic general se va face printr-un set de **7 obiective strategice specifice**, care reflectă combinația aspirațiilor sociale, economice și de mediu ale regiunii. Prin obiectivele specifice, Planul urmărește eliminarea factorilor care blochează dezvoltarea pe ansamblu a regiunii, exploatând totodată avantajele care furnizează oportunități de dezvoltare. Obiectivele strategice specifice care vor ghida implementarea Planului și care printr-o abordare cuprinzătoare și integrată urmăresc revitalizarea economică și socială a regiunii, sunt:

- O1. Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;
- O2. Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;
- O3. Creșterea economiei regionale prin consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării, adoptarea tehnologiilor digitale și stimularea competitivității IMM-urilor autohtone;
- O4. Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;
- O5. Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă;
- O6. Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;
- O7. Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.

În procesul de dezvoltare al Planului de Dezvoltare Regională 2014 - 2020, parteneriatul regional a recunoscut importanță fundamentală privind includerea în structura acestuia a trei obiective orizontale

sau transversale, care vor fi aplicate tuturor priorităților și măsurilor individuale și care vor contribui la creșterea competitivității regiunii Sud Muntenia. Cele trei obiective orizontale sunt:

1. Dezvoltare Durabilă
2. Oportunități Egale
3. Inovare și Digitalizare

Tema orizontală urmărește obținerea următoarelor obiective:

1. Dezvoltarea în cadrul regiunii a unui mediu și a unei culturi care să favorizeze susținerea și creșterea investițiilor în domeniul inovării și digitalizării;
2. Fructificarea de către cetățeni, mediul de afaceri și administrația publică a oportunităților oferite de către tehnologiile digitale;
3. Populație cultivată, cu un spirit antreprenorial și inovator ridicat și care să fie capabilă să dezvolte idei noi de afaceri.

Cele trei obiective orizontale sunt inter-dependente, acest aspect fiind reflectat în abordarea integrată adoptată de strategia de dezvoltare. Obiectivele orizontale vor fi luate în considerare în toate fazele de implementare ale planului, legătura dintre ele și priorități/măsuri variind de-a lungul acestuia.

Dezvoltare Durabilă

Acest obiectiv orizontal va susține activitățile planului care simultan asigură creșterea economică, progresul social și protecția mediului, urmărindu-se obținerea unui impact care va contribui la dezvoltarea durabilă prin:

- Reducerea deșeurilor, poluării și a impactului negativ al acestora asupra mediului;
- Protejarea și îmbunătățirea mediului natural și a moștenirii culturale;
- Limitarea consumului de energie și utilizarea surselor alternative de energie;
- Promovarea investițiilor, inovării, cercetării și dezvoltării în tehnologii noi și curate;
- Promovarea de noi afaceri care urmăresc dezvoltarea de servicii și tehnologii de mediu curate;
- Îmbunătățirea eficienței combustibililor în transportul public și privat;
- Conștientizarea că mediul prin calitatea sa constituie un factor economic cheie.

Oportunități Egale

Acest obiectiv va susține un domeniu larg de activități care pot fi caracterizate ca acțiuni pozitive adresate eliminării unor probleme și bariere particulare. Pentru a aplica acest principiu, prioritățile/măsurile vor trebui să ia în considerare următoarele idei:

- Egalitatea de gen;
- Egalitatea la angajare;
- Incluziunea socială.

Inovare și digitalizare

Această temă orizontală urmărește furnizarea cadrului care să asigure că potențialul și oportunitățile oferite de către inovare și digitalizare sunt utilizate și reflectate în activitățile din cadrul priorităților și măsurilor Planului de Dezvoltare Regională 2021 - 2027. Obiectivele urmărite a fi obținute sunt:

- Dezvoltarea în cadrul regiunii a unui mediu și a unei culturi care să favorizeze susținerea și creșterea investițiilor în domeniul inovării și digitalizării;
- Fructificarea de către cetățeni, mediul de afaceri și administrația publică a oportunităților oferite de către tehnologiile digitale;
- O populație cultivată, cu un spirit antreprenorial și inovator ridicat și care să fie capabilă să dezvolte idei noi de afaceri.

2.4.3. Priorități de dezvoltare

Planul va fi implementat pe baza următoarelor **priorități cheie**, ce sunt orientate spre nevoile specifice de dezvoltare ale regiunii.

- Prioritatea 1 - Dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale și regionale;
- Prioritatea 2 - Dezvoltare urbană durabilă;
- Prioritatea 3 – Creșterea competitivității economiei regionale prin specializare inteligentă și digitalizare;
- Prioritatea 4 – Protecția mediului prin creșterea eficienței energetice și tranziția către o economie circulară;
- Prioritatea 5 – Susținerea educației și ocupării forței de muncă;
- Prioritatea 6 – Susținerea sănătății și incluziunii sociale;
- Prioritatea 7 – Dezvoltarea rurală și agricultura.

Fiecare din prioritățile de mai sus conține un set de măsuri corespondente care prezintă tipurile de acțiuni care trebuie întreprinse. Acestea sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Concordanța dintre obiectivele, prioritățile, măsurile și tipurile de acțiuni ale Planului de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Muntenia este prezentată în figura de mai jos.

Tabelul nr. 2-1 Prioritățile, obiectivele, măsurile și acțiunile planului

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă
P1. Dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale și regionale	O1. Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile	M1.1	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport	A1.	Dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere prin investiții care vizează stimularea mobilității naționale, regionale și locale durabile și intermodale și îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T centrală și globală în vederea stimulării mobilității transfrontaliere (autostrăzi, drumuri naționale, drumuri județene, drumuri regionale noi, șosele de centură, pasaje, poduri, lărgirea drumurilor la 4 benzi, descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua de bază)
				A2.	Dezvoltarea sistemelor de transport durabile, sigure și ecologice prin investiții destinate siguranței rutiere (marcare, semnalizare drumuri, construirea/modernizarea de stații și alveole, în cazul în care proiectul vizează un drum județean/traseu deservit de transportul public de călători, pentru transport public pe traseul drumului județean) și pentru protecția drumurilor respective față de efectele generate de condițiile meteorologice extreme (realizarea de aliniamente de arbori situate de-a lungul căilor de transport și parapete pentru protecție, apărări de maluri și consolidări de versanți, etc)
				A3.	Construirea, dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii unui sistem feroviar interoperabil, modern și de înaltă calitate
				A4.	Construirea, dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii portuare, de acces și suprastructură portuară
				A5.	Investiții pentru crearea, dezvoltarea și modernizarea transportului pe cablu
				A6.	Creșterea gradului de siguranță, securitate și eficientizarea transportului de tip rutier, feroviar, fluvial și pe cablu prin investiții soft (sisteme de telegestiune a traficului, soluții de interoperabilitate, etc.)
				A7.	Dezvoltarea unui sistem de transport intermodal.
				A8.	Construirea, dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii din punctele de trecere a frontierei.
		M1.2	Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-	A9.	Realizarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare a utilităților publice (alimentare cu gaze, alimentare cu energie electrică)
				A10.	Construcție, reabilitare și modernizare de locuințe pentru tineri sau categorii socio-profesionale (medici, profesori, etc.), locuințe sociale

¹ Codificarea acțiunilor este valabilă doar în Raportul de mediu

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă		
			edilitare și de servicii publice	A11.	Consolidarea locuințelor și clădirilor publice în vederea reducerii riscului seismic		
		M1.3	Dezvoltarea infrastructurii digitale și de telecomunicații	A12.	Investiții în rețele de internet în bandă largă în mediul urban și rural în folosul cetățenilor, administrației publice și mediului de afaceri		
		M1.4	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice	A13.	Construirea, reabilitarea și modernizarea structurilor de cazare		
				A14.	Amenajarea, reabilitarea, promovarea și valorificarea obiectivelor naturale cu potențial turistic (saline, peșteri, cursuri de ape, plaje, etc)		
				A15.	Investiții privind dezvoltarea turismului în regiune (natură și aventură, balnear și wellness, cultural - religios)		
		M1.5	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale, sportive și recreative pentru creșterea calității vieții locuitorilor regiunii	A16.	Realizarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii culturale (teatre, cinematografe, biblioteci, muzee, case de cultură, cămine culturale, etc)		
				A17.	Realizarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii sportive (baze, complexe sportive, parcuri active)		
				A18.	Realizarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii recreative (tabere, centre multidisciplinare de tineret, locuri de campare, locuri de joacă)		
		M1.6	Protejarea și valorificarea patrimoniului natural și cultura	A19.	Restaurarea, protecția și valorificarea siturilor, monumentelor (de tip A și B) și ansamblurilor culturale, istorice și de artă, inclusiv infrastructura de acces la acestea pentru a valorifica identitatea și personalitatea poporului român		
				A20.	Amenajarea, marcarea și promovarea traseelor turistice, tematice și itinerariilor culturale inclusiv prin digitalizare		
		P2. Dezvoltare urbană durabilă	O2. Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane	M2.1	Consolidarea capacității de planificare strategică integrată, spațială și urbană, de inovare și preluare a tehnologiilor avansate în administrație publică	A21.	Sprijin pentru îmbunătățirea competențelor de planificare strategică integrată spațială și urbană
						A22.	Sprijin pentru elaborarea și implementarea de strategii, planuri spațiale și urbane integrate la nivel de zone urbane și zone urbane funcționale (de dezvoltare urbană/sectorială, amenajare peisagistică, amenajare a teritoriului periurban, planuri zonale pentru centrele civice, planuri de mobilitate urbană și strategii de transport public urban, strategii și planuri de mediu (PAED, PIEE, PMCA, etc.), planuri de acțiune pentru orașe verzi, planuri de amenajare a teritoriului regiunii, etc.)
A23.	Consolidarea capacității administrative prin îmbunătățirea competențelor de inovare și adoptare a soluțiilor inteligente pentru managementul orașelor						

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă
				A24.	Dezvoltarea, testarea și pilotarea soluțiilor și aplicațiilor de tip smart-city și digitalizarea serviciilor publice la nivel local și regional prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante pentru siguranța publică, comunicații și tehnologia informației, centre de date, servicii și utilități publice, monitorizarea elementelor de mediu, energie, rețelelor de trafic și transport public, îmbunătățirea siguranței și securității pentru transportul public, iluminat public, GIS, bănci de date, etc aplicabile în zonele urbane, inclusiv în zonele funcționale urbane, cu asigurarea securității cibernetice și a interoperabilității
				A25.	Crearea și dezvoltarea infrastructurii necesare digitalizării, prin dezvoltarea unor platforme digitale de comunicare și schimb de documente, baze de date și biblioteci virtuale, aplicații life streaming, infrastructură de projection și videomapping, mediu virtual distribuit
				A26.	Punerea în valoare a patrimoniului natural și cultural prin crearea de platforme online, reabilitarea și dotarea obiectivelor de patrimoniu cu dispozitive și aplicații pentru crearea realității virtuale, dezvoltarea sistemelor de bilete și rezervari online
				A27.	Promovarea mediilor virtuale colaborative de lucru în administrația publică
				A28.	Sprijin pentru crearea unui sistem atractiv de inovare în administrația publică pentru toate tipurile de inovare (servicii, proces, organizațională, etc.) și suport pentru acțiuni inovatoare (prin proiecte urbane pilot, dezvoltarea de soluții inovatoare/smart de guvernare locală și regională capabile să răspundă cel mai bine provocărilor și obiectivelor unei dezvoltări sustenabile și favorabile incluziunii economice și sociale a orașelor și zonelor urbane funcționale)
		M2.2	Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, competitiv, ecologic și inteligent la nivelul zonei urbane funcționale	A29.	Investiții destinate îmbunătățirii transportului public urban prin dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere, inclusiv prin facilitarea legăturii cu sistemele regionale/naționale de transport, dar și cu zonele urbane funcționale (modernizare/extindere străzi urbane, sensuri giratorii, parcări, inclusiv parcări Park and Ride și investiții pentru depouri/autobaze aferente transportului public, etc)
				A30.	Investiții destinate transportului ecologic și nemotorizat care să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (inclusiv extindere/modernizare/reabilitare material rulant, dezvoltare culoare de mobilitate, construirea/modernizarea/reabilitarea pistelor/traseelor pentru bicicliști și a infrastructurii tehnice aferente, crearea de zone și trasee pietonale, inclusiv măsuri de reducere/întârziere/decalare a traficului auto în anumite zone, achiziționare de

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă		
		M2.3	Regenerarea durabilă a centrelor urbane și securitatea spațiilor publice		tramvaie, troleibuze și autobuze hibride și electrice, infrastructuri pentru combustibili alternativi)		
				A31.	Investiții privind digitalizarea mobilității urbane prin adoptarea soluțiilor inteligente în domeniul transportului public, etc (aplicații pentru vizualizarea timpului de așteptare în stații, interconectivitatea diferitelor tipuri de transport, plata online abonamente și bilete, etc)		
				A32.	Investiții destinate regenerării spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversiei funcționale a terenurilor virane degradate, neutilizate sau abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare urbană durabilă		
				A33.	Investiții destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, dezvoltării biodiversității, a infrastructurii verzi și albastre pentru reducerea poluării		
				M2.4	Creșterea cooperării între mediul urban și rural	A34.	Investiții destinate asigurării siguranței și securității în spațiile publice, digitalizării serviciilor publice locale (aplicații interoperabile de stare civilă, permise auto, pașapoarte, etc) și implementarea de soluții SMART City, etc.
		A35.	Sprijinirea parteneriatelor între localitățile urbane și rurale mici și mijlocii în cadrul sistemelor urbane				
		A36.	Sprijinirea asocierilor între municipiile de rang superior și localitățile din aria de influență reciprocă (zone metropolitane)				
		A37.	Sprijin pentru dezvoltarea unor forme de cooperare și asumare a rolului de centru urban, de către localitățile rurale cu loc central în relație cu teritoriul înconjurător rural, în zonele profund rurale				
				M3.1	Sprijinirea dezvoltării ecosistemului antreprenorial regional	A38.	Sprijinirea cooperării teritoriale la nivel micro regional prin dezvoltarea de structuri de cooperare și implementarea de strategii teritoriale de dezvoltare
		A39.	Dezvoltarea și implementarea programelor de capital de pre-inițiere și inițiere a afacerilor				
A40.	Diversificarea și modernizarea infrastructurii de sprijin pentru afaceri (măsuri ce vizează atât crearea infrastructurilor și dotarea acestora) cât și diversificarea și promovarea serviciilor furnizate de acestea						
A41.	Sprijin pentru investiții tangibile și intangibile, în special pentru modernizare tehnologică și adoptarea tehnologiilor avansate de către mediul de afaceri						
P3. Creșterea competitivității prin specializare inteligentă și digitalizare	O3. Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea						

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă		
	cercetării – dezvoltării – inovării			A42.	Sprijin pentru accesarea de servicii adaptate nevoilor mediului de afaceri (în special instruire, consultanță, standardizare, certificare, obținerea drepturilor de proprietate intelectuală, internaționalizare și scale up)		
				A43.	Sprijin pentru crearea de rețele de furnizori de capital de risc (business-angels)		
				A44.	Dezvoltarea și adoptarea de modele inovative de afaceri, cu precădere în economia circulară și socială		
		M3.2	Sprijinirea dezvoltării sistemului CDI cu precădere pentru specializare inteligentă			A45.	Investiții în organizațiile CDI pentru dezvoltarea infrastructurilor proprii și a activității de cercetare – inovare în domeniile RIS3
						A46.	Activități de cercetare-inovare și investiții în organizațiile CDI în vederea pregătirii ofertei de cercetare pentru piața (marketing, obținerea, validarea și protejarea brevetelor, etc)
						A47.	Activități de cercetare-inovare și investiții necesare pentru crearea, dezvoltarea sau modernizarea capacității de cercetare-inovare și/sau valorificarea rezultatelor cercetării aferente nevoilor identificate în microîntreprinderi, IMM-uri și întreprinderi mari
						A48.	Finanțarea proiectelor inovative ale IMM, care primesc marca Seal of Excellence in Programul Orizont Europa
		M3.3	Transferul inovării către mediul de afaceri regional			A49.	Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic, precum extinderea și diversificarea gamei de servicii furnizate către mediul de afaceri
						A50.	Dezvoltarea de parteneriate între industrie și cercetare (dezvoltarea de proiecte de inovare – produs, proces, servicii, organizațională și de marketing în sectoarele de specializare inteligentă ale regiunii)
						A51.	Sprijin pentru crearea și dezvoltarea firmelor inovative de tip start-up și spin-off
						A52.	Sprijin pentru accesarea serviciilor de inovare de către toți actorii Cvadruplu Helix
						A53.	Programe de mobilitate între industrie și cercetare
		M3.4	Promovarea cooperării interne și internaționale			A54.	Sprijin pentru participarea, aderarea, afilierea mediului de afaceri și a mediului academic în structuri, parteneriate, programe de colaborare și la rețele și platforme de inovare și specializare inteligentă regionale, naționale și europene
						A55.	Sprijin pentru crearea și funcționarea clusterelor, cu precădere în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii
						A56.	Sprijin pentru integrarea în cadrul lanțurilor de valoare naționale și internaționale
M3.5				A57.	Investiții necesare pentru transformarea digitală a sectorului public și privat regional		

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă
			Digitalizarea societății și economiei regionale	A58.	Investiții pentru adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri
				A59.	Sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH)
P4. Protecția mediului prin creșterea eficienței energetice și tranziția către o economie circulară	O4. Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural	M4.1	Amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii de mediu	A60.	Investiții pentru amenajarea, extinderea, modernizarea și reabilitarea sistemului de alimentare, tratare și distribuție a apei potabile, cu precădere în mediul rural
				A61.	Investiții pentru amenajarea, extinderea, modernizarea și reabilitarea sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate, cu precădere în mediul rural
				A62.	Amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii pentru colectare selectivă
				A63.	Investiții pentru modernizarea și eficientizarea managementului integrat al deșeurilor la nivel local, județean, și regional, (se includ aici și deșeurile ce solicită măsuri specifice, cum ar fi cele municipale, de ambalaje, periculoase, de echipamente electrice și electronice, din construcții și demolări)
				A64.	Campanii de informare, educare și conștientizare a populației privind necesitatea racordării la sistemul de apă și canalizare, consumul rațional de apă potabilă, protecția mediului pentru evitarea poluării apelor uzate peste normele impuse, a solului cu produse chimice, uleiuri, alți solvenți, necesitatea selectării și reciclării deșeurilor, campanii privind normele legislative în domeniul mediului înconjurător și respectarea principiului „poluatorul plătește”
		M4.2	Protejarea și conservarea mediului și a biodiversității regionale	A65.	Acțiuni de informare, educare și conștientizare a populației referitor la importanța și necesitatea protecției mediului înconjurător și conservarea biodiversității
				A66.	Măsuri de îmbunătățire a calității apei, solului și a aerului
				A67.	Reconstrucția ecologică a zonelor degradate (afectate de activități industriale și agricole poluante), terenuri degradate din cauza fenomenelor naturale și antropice
				A68.	Refacerea zonelor/siturilor contaminate, degradate, neutilizate și/sau abandonate
				A69.	Investiții în infrastructura verde și albastră, inclusiv zone protejate, coridoare ecologice, ecoducte sau pasaje ecologice
A70.	Crearea, amenajarea, extinderea, inclusiv dotarea spațiilor verzi				
A71.	Investiții pentru gestionarea, restaurarea și monitorizarea ecosistemelor și habitatelor (inclusiv regenerări și amenajări silvice, refacerea fondului faunistic și floristic)				
A72.	Conservarea și protejarea habitatelor naturale și a speciilor sălbatice de floră și faună				

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă
				A73.	Investiții pentru modernizarea și inovarea tehnologiilor și echipamentelor de protecție și conservarea mediului
		M4.3	Reducerea vulnerabilității la riscuri și adaptarea la schimbările climatice	A74.	Investiții pentru creșterea capacității locale și regionale de prevenire a riscurilor (elaborarea de strategii și planuri de acțiuni, cartografierea riscurilor, îmbunătățirea competențelor în domeniu)
				A75.	Investiții pentru prevenirea dezastrelor naturale (consolidarea malurilor și regularizarea cursurilor de apă, crearea de zone de inundabilitate controlabile, consolidarea de versanți, lucrări de împădurire, construirea de perdele forestiere în apropierea căilor de transport și a plantațiilor agricole)
				A76.	Investiții pentru crearea, operaționalizarea, modernizarea și creșterea capacității de răspuns la nivel local, județean și regional în situații de urgență și dezastre naturale, în zonele vulnerabile sau acolo unde ecosistemele sunt expuse riscului unor asemenea efecte (inclusiv investiții pentru îmbunătățirea sistemelor de avertizare și alarmare a populației)
				A77.	Campanii pentru informarea, pregătirea și conștientizarea populației privind comportamentul în situații de urgență și dezastre naturale, generate de schimbările climatice și dezastre naturale
				A78.	Investiții pentru prevenirea riscurilor și intervenții în caz de poluare accidentală a Dunării și râurilor interioare
				A79.	Investiții pentru crearea și extinderea unor centre de pregătire a personalului operativ (salvări din medii ostile vieții, scafandri)
				M4.4	Eficientizarea consumului de energie
		A81.	Modernizarea sistemelor de încălzire termică, inclusiv prin trecerea la utilizarea centralelor de cogenerare (energie electrică și termică) pe combustibili fosili și alternativi		
		A82.	Retehnologizarea, automatizarea și digitalizarea sistemului de producție, transport și distribuție a energiei electrice		
		A83.	Sprrijin pentru investiții în echipamente eficiente energetic în sectorul public și privat		
		A84.	Investiții pentru îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor (inclusiv sociale) și clădirilor publice (inclusiv monumente istorice) precum și pentru sistemul de iluminat public în special în comunitățile afectate de sărăcie energetică		

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă		
		M4.5	Stimularea investițiilor în energia regenerabilă	A85.	Sprijin pentru elaborarea documentelor strategice pentru eficiența energetică și climă la nivel local, județean și regional		
				A86.	Programe și campanii de conștientizare și acceptabilitate a populației privind necesitatea utilizării resurselor regenerabile în vederea realizării tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon		
				A87.	Realizarea, dezvoltarea și extinderea infrastructurii de generare, stocare, transport și distribuție a energiei din surse regenerabile (panouri fotovoltaice și solare, turbine eoliene, stații geotermale, microhidrocentrale, mici centrale electrice alimentate cu biomasă, biogaz, deșeuri și gaze de fermentare, nămoluri)		
				A88.	Investiții pentru consumatorii casnici pentru a deveni prosumatori ² (Strategia Energetică 2019)		
				A89.	Realizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu combustibili alternativi		
				A90.	Realizarea zonelor de dezvoltare energetică, utilizând surse regenerabile (Strategia Energetică 2019)		
		M4.6	Promovarea economiei circulare	A91.	Campanii de informare și conștientizare a consumatorilor cu privire la beneficiile alegerii produselor reutilizabile, durabile și reparabile (Pactul Ecologic European)		
				A92.	Investiții pentru realizarea produselor durabile prin proiectarea circulară a acestora (prin acordarea de prioritate reducerii și reutilizării materialelor înainte de a fi reciclate)		
				A93.	Sprijinirea mediului privat pentru adoptarea de noi modele de afaceri necesare trecerii la economia circulară bazate pe închirierea și utilizarea în comun a bunurilor și a serviciilor		
				A94.	Sprijin pentru cercetare și inovare în economia circulară		
		P5. Susține rea educației și ocupării forței de muncă	O5. Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la	M5.1	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale și de cercetare fundamentală	A95.	Realizarea, reabilitarea, extinderea și modernizarea infrastructurii educaționale, precum și dotarea cu echipamente și materiale didactice de ultimă generație (inclusiv pentru centrele de formare profesională continuă)

² Prosumatorul reprezintă consumatorul activ care are acces prioritar la rețea pentru a dezvolta propriile capacități de producție de energie din surse regenerabile, dimensionate astfel încât consumul lui propriu să fie egal cu capacitatea de producție a energiei

Prioritate	Obiectiv	Cod măsura	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă
	educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă.	M5.2	Dezvoltarea capacității instituționale a sistemului educațional, de cercetare și formare continuă	A96.	Programe de formare continuă a specialiștilor și a cercetătorilor
				A97.	Programe ce vizează modernizarea și creșterea calității educației și cercetării (cu accent pe stimularea creativității, spiritului antreprenorial și inovării)
				A98.	Activități privind creșterea capacității instituțiilor și organizațiilor locale și regionale responsabile pentru dezvoltarea și implementarea politicilor legate de sistemul educațional, de cercetare, formare continuă și mobilitatea lucrătorilor
				A99.	Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în procesul de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA)
				A100.	Crearea și dezvoltarea de parteneriate și rețele de cooperare în educație, cercetare și ocuparea forței de muncă
				A101.	Programe de informare, educare și conștientizare a populației
				A102.	Activități de sprijin privind educația și instruirea profesională
		M5.3	Corelarea programelor educaționale cu cerințele pieței muncii	A103.	Programe de informare, consiliere și orientare profesională
				A104.	Programe ce vizează creșterea nivelului pregătirii profesionale de bază (inclusiv stagii de ucenicie) și dezvoltarea sistemului de învățământ dual
				A105.	Sprijin pentru dezvoltarea, funcționarea și cooperarea structurilor de furnizare a educației, instruirii și pregătirii profesionale cu partenerii economici și sociali
				A106.	Elaborarea de studii, prognoze specifice privind educația și piața forței de muncă
		M5.4	Sprijinirea adaptabilității forței de muncă și promovarea antreprenoriatului	A107.	Programe ce vizează instruirea, specializarea și perfecționarea angajaților și angajatorilor (cu precădere dezvoltarea de competențe pentru specializare inteligentă, digitalizare, inovare și antreprenoriat)
				A108.	Programe de orientare și consiliere profesională
				A109.	Programe de instruire antreprenorială, consiliere și mentorat
		M5.5	Politici active pentru angajare	A110.	Programe de instruire adresate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă
A111.	Servicii de asistență și sprijin pentru persoanele supuse riscului șomajului pe termen lung				
A112.	Programe de integrare și reintegrare pe piața forței de muncă				
P6. Susținerea sănătății și incluziunii sociale	O6. Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și	M6.1.	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate și incluziune socială	A113.	Crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație
				A114.	Dotarea cu mijloace de transport pentru asistență sanitară de urgență (ambulante terestre, navale și aeriene, autoutilitare sanitare, unități mobile de sănătate)

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă		
	promovarea incluziunii sociale			A115.	Crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii serviciilor de asistență și incluziune socială, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație		
				A116.	Crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistența instituțională la cea de proximitate, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație		
				A117.	Formarea continuă pentru specialiștii din domeniu, cu accent pe specializările deficitare		
		M6.2.	Dezvoltarea capacității instituționale a sistemului sanitar și de asistență socială			A118.	Programe de cercetare în sănătate, cu precădere în domeniile cu impact crescut asupra sănătății populației regiunii
						A119.	Strategii și planuri locale și regionale pentru dezvoltarea sistemului sanitar și de asistență socială
						A120.	Crearea de servicii de asistență socială noi (pentru noi grupuri vulnerabile: copii aflați în situații de dificultate, tineri care ies din sistemul social de protecție, familii aflate în risc de destrămare cu foarte mulți copii, copii rămași în țară ai căror părinți sunt plecați în străinătate să muncească, persoane adulte și vârstnice dependente socio-medical)
						A121.	Derularea de programe (consiliere/ mediere) în vederea prevenirii existenței unor situații de abuz sau neglijență în familie și/ sau separarea de familie
						A122.	Programe și campanii de educare și informare a populației (cu precădere programe de informare, pregătire și conștientizare a populației privind comportamentul în situații de pandemie, programe de educare pentru pacienții incluși în programele naționale de sănătate)
						M6.3.	Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
		A124.	Programe de dezvoltare comunitară integrată (pentru obținerea consensului și participării comunității asupra căreia se realizează intervenția)				
		A125.	Susținerea economiei sociale și a întreprinderilor sociale				
		A126.	Formarea de competențe digitale de bază a persoanelor ce fac parte din categorii dezavantajate				
		A127.	Activități de informare și conștientizare cu privire la efectele excluziunii și discriminării sociale				

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă
P7. Dezvoltarea rurală și agricultura	O7. Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia	M7.1.	Regenerarea comunităților rurale	A128.	Programe integrate de dezvoltare ce vor combina măsuri de dezvoltare a infrastructurii, revigorare a activității economice, de soluționare a problemelor sociale și de mediu. Mecanismul de implementare recomandat este utilizarea dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității, prevăzută de Regulamentul General al CE, art. 28; O atenție deosebită se va acorda acțiunilor pentru reținerea și atragerea personalului specializat (profesori, medici, ingineri, etc)
				A129.	Acțiuni de dezvoltare a capacității de dezvoltare locală (investiții pentru crearea și funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală inclusiv a celor din sectorul de pescuit, crearea de competențe de planificare a dezvoltării, elaborarea, implementarea și monitorizarea strategiilor de dezvoltare locală, investiții pentru dezvoltarea componentei economice a structurilor asociative prin crearea de clustere)
				A130.	Acțiuni pentru dezvoltare integrată rural-urban
		M7.2.	Conservarea și îmbunătățirea mediului înconjurător a comunităților rurale și protejarea moștenirii culturale (patrimoniul material și imaterial)	A131.	Renovarea clădirilor, monumentelor culturale și istorice cu scopul de a promova și păstra imaginea tradițională a satelor
				A132.	Modernizarea zonelor rurale unde există potențial cultural, istoric și recreativ
				A133.	Activități artistice pentru păstrarea identității culturale a mediului rural
		M7.3.	Diversificarea economiei rurale și creșterea competitivității acestora	A134.	Investiții pentru crearea, dezvoltarea și diversificarea mediului de afaceri în mediul rural
				A135.	Investiții pentru producția, distribuția și promovarea produselor bazate pe valorificarea superioară a resurselor locale pentru îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric
				A136.	Investiții pentru dezvoltarea agriculturii și a industriei alimentare, cu atenție sporită pentru agricultura de precizie, agricultura ecologică, agroecologia, agrosilvicultura, apicultura (Pact Ecologic European)
				A137.	Sprijinirea cercetării și inovării în domeniul agriculturii și industriei alimentare, sector de specializarea inteligentă al regiunii
				A138.	Sprijinirea întreprinzătorilor pentru adoptarea modelelor de afaceri ecologice și realizarea unei producții alimentare durabile
		A139.	Sprijin pentru dezvoltarea turismului rural durabil		

Prioritate	Obiectiv	Cod măsură	Măsură	Cod acțiune ¹	Acțiune indicativă
				A140.	Dezvoltarea industriilor meșteșugărești/ artizanale
				A141.	Sprijinirea creării și dezvoltării formelor asociative ale fermierilor pentru producerea și comercializarea mărfurilor agricole
		M7.4.	Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de sprijin a agriculturii	A142.	Crearea, reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatare, vicinale ce nu sunt clasificate într-o categorie publică de drum, acolo unde se dezvoltă activități economice
				A143.	Investiții pentru producția și depozitarea produselor agricole
				A144.	Sprijin financiar pentru producția, procesarea și promovarea produselor locale, tradiționale naturale și ecologice
				A145.	Investiții pentru procesarea, prelucrarea și distribuția produselor agricole
				A146.	Construirea de depozite ecologice pentru gestiunea eficientă a deșeurilor animaliere și vegetale
				A147.	Realizarea și reabilitarea sistemului de irigații
				A148.	Lucrări privind adaptarea la schimbările climatice, inclusiv prevenirea și gestionarea riscurilor
		M7.5.	Instruire și consultanță în agricultură	A149.	Cursuri de instruire, specializare și perfecționare în domeniul agricol
				A150.	Sprijin pentru dezvoltarea gamei de servicii și furnizarea de servicii de consultanță în domeniul agricol (consolidarea capacității instituționale pentru desfășurarea de servicii de consultanță pentru micii fermieri)
				A151.	Sprijin pentru accesarea serviciilor de consultanță (antreprenariat, inovare, economie circulară, etc)

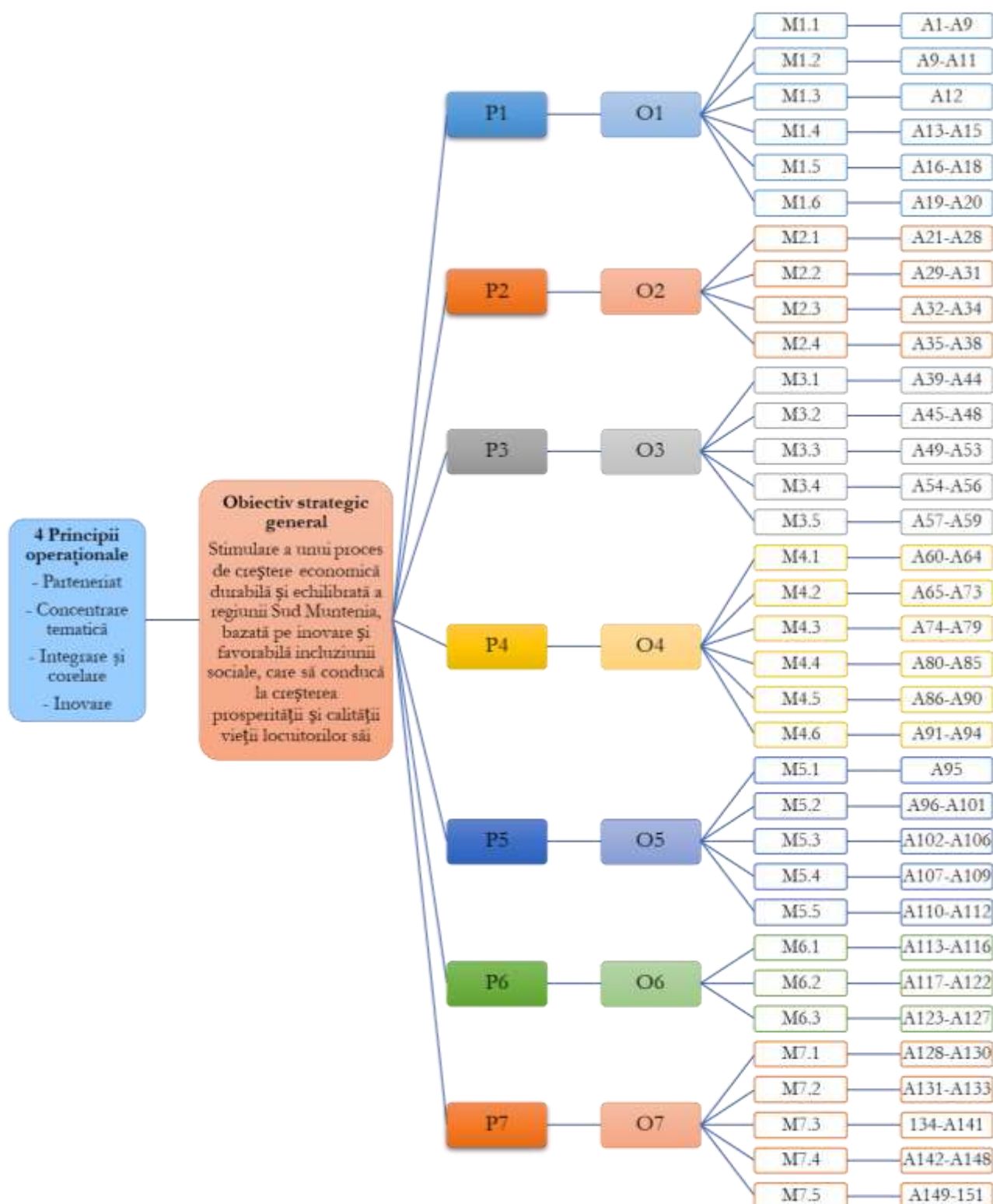

Figura nr. 2-2 Concordanța dintre obiectivele, prioritățile, măsurile și tipurile de acțiuni indicative³ ale PDR 2021-2027

³ P – priorități, O – obiectiv specific, M – măsuri, A – acțiuni indicative

Cu privire la operațiunile de importanță strategică planificate aferente Planului Regional Sud Muntenia 2021-2027, este propus doar proiectul “Centrul de Date Regional Sud Muntenia”, ce vizează construirea și dotarea unui centru de date pentru digitalizarea serviciilor publice locale ce vor fi furnizate online, unitar, asigurând totodată resurse tehnologice pentru dezvoltarea sistemelor informaționale care să fie utilizate în beneficiul APL, al cetățenilor și IMM-uri din RSM.

PDR vizează o listă de proiecte strategice aferente Ordonanței de Urgență nr. 88 din 27 mai 2020, aceste proiecte primesc sprijin financiar pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice necesare pregătirii și implementării unor proiecte de infrastructură din domenii de interes strategic național/regional/ local și/sau a unor proiecte care fac parte din strategii/planuri de dezvoltare la nivel regional/local, finanțabile din fonduri europene acordate României în perioada de programare 2021-2027, în cadrul Politicii de coeziune. În tabelul următor sunt prezentate proiectele strategice menționate anterior.

Tabelul nr. 2-2 Lista de proiecte strategice aferente Ordonanței de Urgență nr. 88 din 27 mai 2020

Nr. Crt.	Denumire proiect
Infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu	
1.	Valorificarea turistică durabilă a Centrului Pastoral-Cultural Conacul „Gavril Drugănescu” prin reabilitare, dezvoltare, modernizare și dotare, Stoenești Giurgiu
2.	Dezvoltarea infrastructurii de turism în zona Padina-Peștera, Moroieni, jud. Dâmbovița
3.	„Consolidarea, amenajarea și reorganizarea Muzeului Național al Agriculturii”
4.	Amenajarea și valorificarea peisagistică a Șanțului și Valului Cetății, mun. Târgoviște
5.	Dezvoltarea domeniului schiabil zona Cota 1400 - Cota 2000 (instalații de transport pe cablu și instalații de zăpadă artificială), oraș Sinaia
6.	Vacanță pentru suflet în Teleorman, mun. Alexandria
Infrastructură rutieră de interes județean	
7.	Reabilitare traseu rutier compus din drumurile județene DJ 412 A, DJ 412 C și DJ 601
8.	Modernizare DJ213A: Limită județ Călărași – intersecție cu DJ201 (Mărculești); intersecție cu DN2A (Bucu) – Scânteia – intersecție cu DN21
9.	Dezvoltarea infrastructurii de transport județean prin modernizarea DJ 712 (Pucioasa – Brănești – Vulcana Pandele – Șotânga – Târgoviște), DJ 720C (Gura Ocniței – Ocnița) și DJ 720A (Gura Ocniței – Adâncă – Bucșani – Mărcești – Finta – Postârnicu – DN 1A)
10.	Modernizare DJ 679: Păduroiu (67B) - Lipia-Popești- Luca Corbului - Pădureți - Ciești - Fâlfani - Cotmeana - Malu - Bârla - Lim. jud. Olt, km 0+000-48.222; L=47,670 km"
11.	Reabilitare și modernizare DJ 703, limită județ Olt - Balaci, Ciolănești (DJ 701) – Buzescu (DE 70)
12.	Modernizarea, reabilitarea și extinderea traseului Azuga-Bușteni-Gura Vîtioarei, prin ”Accesibilizarea golului alpin Munții Baiului” și a drumurilor județene DJ 102I, DJ 101T, DJ 102, DJ 100G”
Regenerare urbană	
13.	Coridor de mobilitate urbană integrată - strada Libertății – strada Doctor Stâncă, mun. Alexandria
14.	Creșterea mobilității, accesibilității și conectivității în Municipiul Pitești (Pasaj rutier Strada Lânărici)
15.	Mobilitate urbană prin promovarea utilizării mijloacelor alternative de transport, mun. Călărași
16.	Sușinerea intermodalității și transportului alternativ în municipiul Târgoviște
17.	Reconfigurare urbanistică în zona parcului central și realizarea unei zone pietonale cu acces carosabil restricționat între intersecția Bdul. Carol I - Str. Aosta și intersecția Bdul. Ferdinand - Str. Eroilor, inclusiv realizarea unui pasaj auto subteran de legătură între Bdul. Carol I și Bdul. Ferdinand în orașul Sinaia, județul Prahova
18.	Reconfigurare urbanistică în zona parcului central și realizarea unei zone pietonale cu acces carosabil restricționat între intersecția Bdul. Carol I - Str. Aosta și intersecția Bdul. Ferdinand -

Nr. Crt.	Denumire proiect
	Str. Eroilor, inclusiv realizarea unui pasaj auto subteran de legătură între Bdul. Carol I și Bdul. Ferdinand în orașul Sinaia, județul Prahova
19.	Creșterea mobilității urbane nepoluante prin investiții de tip integrat în soluții inteligente aferente unui coridor de mobilitate și prin redirecționarea circulației rutiere printr-un pasaj subteran în zona centrală a Municipiului Câmpina
Regenerare urbană	
20.	Creșterea calității vieții în orașul Zimnicea prin reabilitarea și amenajarea unor spații publice urbane, oras Zimnicea
21.	Veriga - Centru de Agreement Giurgiu
22.	Regenerarea urbană a cartierelor de locuințe în Municipiul Alexandria
23.	Pietonizare și trafic controlat în zona centrală, inclusiv amenajare piste pentru biciclete pe traseele prioritare din planul de mobilitate, puncte bike-sharing, amenajare zone verzi, zone odihnă, zonă spectacole, zonă comerț pentru evenimente, iluminat ornamental, wi-fi, inclusiv dotări și echipamente, mun. Ploiești
24.	Regenerarea spațiului urban în cartierele rezidențiale din municipiul Călărași
25.	Dezvoltare locală integrată prin măsuri de regenerare urbană în orașul Topoloveni, județul Argeș
26.	Regenerare Urbană Zona Zgarbura – prin realizarea de parcuri publice, zone de promenadă și incubator de afaceri în orașul Sinaia, județul Prahova
27.	Proiect de regenerare urbană prin realizarea unui parc orășenesc și spațiu de recreere în zona centrală a orașului Răcari, județul Dâmbovița
28.	Amenajarea Parcului turistic Argeș, Municipiul Oltenița
29.	Extindere și reabilitare zonă de agrement Parc Trivale
30.	Regenerarea și revitalizarea Parcului Chindia, inclusiv modernizarea Grădinii Zoologice în vederea îmbunătățirii infrastructurii verzi-albastre în municipiul Târgoviște
31.	„Regenerarea spațiului urban din Orașul Mizil”
32.	Extinderea, modernizarea și dotarea spațiului pietonal din zona centrală a municipiului Câmpina
33.	Dezvoltarea infrastructurii de turism prin reabilitarea Taberei Căprioara, comuna Moroeni, județul Dâmbovița
Specializare inteligentă	
34.	Aplicație online integrată pentru promovarea județului Prahova – N.O.I – NAȚIUNE, ORIGINE, IDENTITATE în județul Prahova

2.5. RELAȚIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE

Pentru identificarea relației planului cu alte planuri, programe și strategii au fost luate în considerare documentele strategice local, județean, regional dar și național.

Aceste documente strategice sunt relevante atunci când stabilesc condițiile și problemele care trebuie reflectate în mod corespunzător sau care pot influența planul evaluat.

Identificarea relației dintre diferitele documente strategice relevante și Planul supus evaluării servește pentru:

- Identificarea existenței unor sinergii posibile sau a unor potențiale neconcordanțe și constrângeri;
- Identificarea problemelor care au fost deja abordate în alte politici, planuri, programe sau strategii;

- Luarea în considerare a efectelor cumulative asupra receptorilor cheie după implementarea mai multor planuri / programe conectate, pentru a fundamenta evaluarea opțiunilor alternative și a formelor specifice de impact ale planului.

Tabelul nr. 2-3 Relația planului cu alte planuri, programe și strategii

Nr. crt.	Denumirea strategiei, planului sau programului	Orizontul de timp	Scurtă descriere a documentului	Relația cu PDR
LOCALE, JUDEȚENE, REGIONALE				
1.	Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) ale reședințelor de județ din regiunea Sud-Muntenia	-	Un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă reprezintă un plan strategic conceput a satisface nevoile de mobilitate ale populației și afacerilor din orașe și împrejurimi pentru o mai bună calitate a vieții. Acesta definește priorități, măsuri, acțiuni, proiecte pentru atingerea unor obiective stabilite.	Obiectivele și direcțiile de acțiune stabilite prin PMUD-urile de la nivel local vor contribui la realizarea obiectivelor planului, în ceea ce privește dezvoltarea urbană durabilă și dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale. Cele două documente nu sunt într-o relație contradictorie.
2.	Planul Teritorial pentru o Tranziție Justă în Județul Prahova (PTJ)	-	Viziunea strategică a Programului Tranziție Justă (PTJ) se bazează pe obiective care vizează sprijinirea diversificării economice a celor mai afectate teritorii, împreună cu măsuri de recalificare și incluziune activă a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, sprijinind totodată transformarea proceselor industriale necesară pentru o tranziție spre o economie neutră, concomitent cu menținerea sau creșterea numărului locurilor de muncă din aceste sectoare.	Operațiunile principale pe care le vizează PTJ și care merg în aceeași direcție cu planul sunt cele legate de mediul economic, precum încurajarea IMM-urilor, dar și de mediul social, precum incluziunea sau îmbunătățirea accesului la serviciile publice. Cele două documente nu sunt într-o relație contradictorie.
3.	Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) ale județelor din regiunea Sud Muntenia	-	Scopul PJGD-urilor este de a stabili cadrul pentru asigurarea unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor, care să asigure îndeplinirea obiectivelor și țintelor asumate la nivel național. Astfel, PJGD-urile au ca scop: <ul style="list-style-type: none"> • definirea obiectivelor și țintelor județene în conformitate cu obiectivele și țintele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, precum și obiectivelor și țintelor existente la nivel european; • abordarea tuturor aspectelor privind gestionarea deșeurilor care fac obiectul planificării la nivel județean. 	PDR cuprinde acțiuni privind gestionarea integrată a deșeurilor, fiind în concordanță cu o parte dintre obiectivele prevăzute în PJGD, contribuind la realizarea acestora. În analiza documentelor în relație cu planul nu au fost identificate neconcordanțe.
4.	Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 <i>Avizul de mediu nr. 87/18.04.2022</i>	2021-2027	PRSM 2021-2027 implementează viziunea strategică pentru o dezvoltare durabilă și echilibrată a regiunii, completând prioritățile și acțiunile pentru dezvoltarea acesteia din PDR 2021-2027, RIS3 2021 - 2027 și SIDT SM.	PRSM cuprinde obiective similare cu cele propuse prin plan, pentru domenii ce vizează aspecte precum transporturile, dezvoltarea durabilă, incluziunea socială sau protecția mediului și a patrimoniului.

Nr. crt.	Denumirea strategiei, planului sau programului	Orizontul de timp	Scurtă descriere a documentului	Relația cu PDR
				Cele 2 documente propun îndeplinirea unor obiective comune și nu intră în contradicție.
5.	Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia 2021 – 2027	2021-2027	Strategia oferă cadrul strategic general pentru strategiile de dezvoltare teritorială integrate, ca de exemplu Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) și Strategia de Dezvoltare Județeană (SDJ) elaborate de către autoritățile teritoriale din regiunea Sud Muntenia la nivel de municipiu reședință de județ/consiliu județean	Toate obiectivele specifice ale strategiei corespund cu obiectivele PDR și duc la îndeplinirea acestora. Așadar, între cele două documente nu există neconcordanțe.
6.	Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Sud - Muntenia 2021-2027	2021-2027	Strategia reprezintă un instrument inovativ dedicat dezvoltării economice regionale, prin finanțarea cu precădere a cercetării și inovării.	Printre măsurile propuse prin PDR se numără și cele care vizează sporirea investițiilor în domeniul cercetării și inovării, așadar între cele două documente nu există neconcordanțe, contribuind la atingerea unor obiective comune.
7.	Planurile de management al Spațiilor Hidrografice Ciclu II 2022-2027 (PMBH) (pentru spațiile hidrografice Argeș-Vedea, Buzău-Ialomița, Olt și Dobrogea-Litoral)	2022-2027	În realizarea Planurilor de Management al Bazinelor Hidrografice la nivel bazinal și național s-au luat în considerare recomandările ghidurilor și documentelor dezvoltate în cadrul Strategiei Comune de Implementare a Directivei Cadru Apă și de recomandările Comisiei Europene. Acestea conțin date și informații actualizate, precum și dezvoltări/îmbunătățiri ale metodologiilor utilizate în ciclurile anterioare și ale rezultatelor obținute. PMBH-urile au drept scop gospodărirea echilibrată a resurselor de apă precum și protecția ecosistemelor acvatice, având ca obiectiv principal atingerea unei „stări bune” a apelor de suprafață și subterane	Unele propuneri realizate prin PDR (de exemplu realizarea de microhidrocentralele) pot împiedica atingerea unor obiective de mediu stabilite pentru corpurile de apă din regiune. PDR ar putea intra în contradicție cu Planurile de Management ale Spațiilor Hidrografice.
8.	Planurile de management ale siturilor Natura 2000 din regiunea Sud-Muntenia	2007 – continuu	Planurile de management ale siturilor Natura 2000 reprezintă documentele care fundamentează managementul siturilor Natura 2000 în România, stabilesc măsurile necesare pentru asigurarea stării de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar și identifică presiunile și amenințările asociate acestora.	PDR conține măsuri și acțiuni care favorizează dezvoltarea biodiversității iar unele dintre acestea pot ajuta la îndeplinirea obiectivelor stabilite prin Planurile de management. Cu toate acestea, planurile pot conține informații cu privire la presiunile asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar și care impun anumite restricții cu privire la implementarea proiectelor.

Nr. crt.	Denumirea strategiei, planului sau programului	Orizontul de timp	Scurtă descriere a documentului	Relația cu PDR
				Între Planurile de Management și PDR există posibilitatea apariției unor contradicții.
NAȚIONALE				
9.	Strategia de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR) România policentrică 2035	2035	Strategia de dezvoltare teritorială a României este documentul programatic pe termen lung prin care este conturată viziunea de dezvoltare a teritoriului național pentru orizontul de timp 2035 și sunt stabilite obiective de dezvoltare, măsuri, acțiuni și proiecte concrete la nivel teritorial.	În cadrul SDTR sunt propuse obiective ce vizează aspecte precum conservarea patrimoniului, îmbunătățirea serviciilor sociale și a calității vieții și interconectarea rețelei de transporturi. Cele două planuri contribuie la îndeplinirea unor obiective comune, și nu există relații de neconcordanță între cele două documente.
10.	Programul Transport 2021-2027 <i>Aviz de mediu nr. 116 din 22.11.2022</i> <i>A parcurs procedura EA.</i>	2021-2027	Viziunea pentru anul 2030 a Programului Operațional Transport (POT) 2021-2027 este de a avea în funcțiune în România o rețea de infrastructura de transport de înaltă calitate care să asigure conectivitatea între România și restul Uniunii Europene, precum și între toate regiunile țării, în siguranță și în armonie cu obiectivele de neutralitate climatică și protecție a mediului.	Programul Transport cuprinde obiective privind dezvoltarea mobilității naționale și urbane, prin construcția sau reabilitarea rețelei de drumuri. Cele două planuri contribuie la îndeplinirea unor obiective comune, și nu există relații de neconcordanță între cele două, însă pot genera efecte pozitive cumulate.
11.	Strategia națională de dezvoltare durabilă a României pe orizontul de timp 2013 - 2020 – 2030 și Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale de dezvoltare durabilă a României <i>Nu a parcurs procedura SEA și EA.</i> <i>Decizia etapei de încadrare nr 11801/17.09.2018</i>	2013 - 2020 -2030	Documentul prezintă cadrul stabilit de România pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea celor 17 obiective ale dezvoltării durabile în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a injustiției și protejării planetei până în 2030.	Toate obiectivele propuse prin plan conduc la îndeplinirea obiectivelor 1, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15 și 16, ale dezvoltării durabile ale Agendei 2030. Având în vedere aspectele menționate, cele două planuri contribuie la îndeplinirea unor obiective comune.
12.	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și	2021-2030	Acest plan național integrat contribuie în primul rând la realizarea obiectivelor stabilite în Acordul de la Paris privind schimbările	PDR cuprinde măsuri specifice ce vizează atât aspecte privind energia, precum eficientizarea

Nr. crt.	Denumirea strategiei, planului sau programului	Orizontul de timp	Scurtă descriere a documentului	Relația cu PDR
	Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030 <i>Nu a parcurs procedura SEA și EA.</i> <i>Decizia etapei de încadrare nr 7/08.03.2021</i>		climatice. Astfel, la nivelul României, a fost stabilită o țintă de eficiență energetică, astfel încât să fie îndeplinită ținta stabilită la nivel european.	consumului de energie și stimularea investițiilor în energia regenerabilă dar și măsuri privind adaptarea la schimbările climatice. Astfel, cele două planuri contribuie la îndeplinirea unor obiective comune, însă pot duce la generarea unor efecte cumulate.
13.	Strategia Națională privind Adaptarea la Schimbările Climatice pentru perioada 2022-2030 cu perspectiva anului 2050 (SNASC) și Planul Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale privind Adaptarea la Schimbările Climatice (PNASC) <i>Nu a parcurs SEA.</i>	2022-2030	Prin această strategie se asigură revizuirea “Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016–2020”. Obiectivul general al SNASC îl constituie îmbunătățirea capacității de adaptare și creștere a rezilienței sistemelor socio-economice și naturale la efectele schimbărilor climatice, pe diferite areale și intervale de timp. SNASC asigură continuitatea și coerența cu componenta de adaptare din cadrul “Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016–2030”. În același timp, SNASC vizează dezvoltarea sectorială în concordanță cu principiile Noii Strategii a UE privind adaptarea la schimbările climatice, respectiv adaptarea inteligentă, rapidă, sistemică și conectată la scara globală de acțiune.	Cele două documente își propun o serie de obiective și măsuri ce vizează domenii comune, de exemplu dezvoltarea durabilă, adaptarea la schimbările climatice, mobilitatea urbană sau sănătate publică. Astfel, cele două vor conduce la îndeplinirea unor obiective similare fără a intra în contradicție.
14.	Strategia Națională privind Economia Circulară (SNEC) <i>Decizia etapei de încadrare nr 5/05.09.2022</i>	-	Obiectivele cheie ale Strategiei naționale privind EC oferă cadrul care ghidează eforturile de tranziție către EC ale României prin implementarea Planului de Acțiune. De asemenea, acestea servesc la definirea celor mai importante elemente și domenii din cadrul EC aplicate în România, aliniind astfel așteptările și viziunile tuturor părților implicate.	Planul conține măsuri privind tranziția către o economie circulară și promovarea acesteia. Așadar, acesta este în concordanță cu obiectivele fixate de SNEC.
15.	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027 <i>Decizia etapei de încadrare nr 7/14.10.2022</i>	2021-2027	POCIDIF propune măsuri în domeniile Cercetării, Dezvoltării și Inovării (CDI)/Specializării Inteligente (SI) și al digitalizării, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național. Este elaborat având în vedere documentele strategice relevante elaborate la nivel EU și documentele relevante la nivel național.	Prin Obiectivul specific 3 Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării, dar și prin măsurile și acțiunile aferente acestuia, planul susține îndeplinirea unor obiective din cadrul programului. PDR cuprinde și acțiuni privind

Nr. crt.	Denumirea strategiei, planului sau programului	Orizontul de timp	Scurtă descriere a documentului	Relația cu PDR
				dezvoltarea turismului, reprezentând de asemenea o contribuție pentru implementarea programului. Luând în considerare aspectele menționate, cele două politici nu sunt în contradicție.
16.	Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2023-2035		Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului se concentrează pe trei niveluri, pentru a servi drept ghid pentru dezvoltarea sustenabilă a turismului în România, astfel încât: <ul style="list-style-type: none"> • să consolideze în continuare România ca destinație turistică bine cunoscută, de talie mondială, pe tot parcursul anului, precum și ca destinație care îndeplinește standardele UE în ceea ce privește furnizarea de produse și servicii; • să prețuiască oamenii, tradiția, locurile, patrimoniul natural și cultural al României; • să crească vizibilitatea și reputația României pe piețele internaționale de turism de prim rang. 	Strategia cuprinde obiective specifice care susțin modernizarea structurilor turistice, promovarea obiectivelor de patrimoniu și îmbunătățirea calității spațiilor publice din stațiunile turistice, obiective ce corespund cu acțiuni și proiecte din PDR. Având în vedere aceste aspecte, cele două documente nu sunt în contradicție, dar au potențial de a genera efecte cumulate.
17.	Planul Național de Redresare și Reziliență al României <i>Nu a parcurs procedura SEA și EA. Este compatibil cu principiul DNSH.</i>	2021-2027	Obiectivul general al PNRR este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență. Scopul principal al acestui plan este de a oferi sprijin statelor membre ale Uniunii Europene, pentru a face față provocărilor generate de criza Covid-19 și consecințele economice ale acesteia.	Planul are obiective, măsuri și acțiuni pentru fiecare dintre cei 6 piloni prevăzuți în PNRR, și anume: <ul style="list-style-type: none"> • Tranziția verde; • Transformarea digitală; • Creștere inteligentă; • Sustenabilă și favorabilă incluziunii, coeziune socială și teritorială; • Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională; • Politici pentru noua generație. Având în vedere cele menționate, PDR este în concordanță cu PNRR.
18.	Politica Agricolă Comună (PAC) post 2023 prin	2023-2027	România pune în practică PAC post 2023 prin intermediul Planului Național Strategic (PNS) prin măsuri de dezvoltare a unui sector agricol rezilient și durabil și competitiv, cu accent pe asigurarea de	Prin Obiectivul specific 7 Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia, dar și prin

Nr. crt.	Denumirea strategiei, planului sau programului	Orizontul de timp	Scurtă descriere a documentului	Relația cu PDR
	intermediul Planului Național Strategic (PNS) <i>Aviz de mediu nr. 115/21.11.2022</i>		venituri echitabile pentru fermieri, respectarea angajamentelor de mediu prin remunerarea fermierilor care contribuie la protejarea mediului peste cerințele nivelului de bază, dezvoltarea sectoarelor deficitare și dezvoltarea socio-economică echilibrată a spațiului rural în baza unei strategii fundamentate pe baza analizei SWOT.	măsurile și acțiunile aferente acestuia, planul contribuie la realizarea obiectivelor politicii. Între cele două documente nu au fost identificate neconcordanțe.
19.	Programul Interreg VI-A România-Bulgaria 2021-2027 <i>Punct de vedere final al MMMAP -Adresa nr. DEICP/22923/22.03.2022</i>	2021-2027	Viziunea Programului Interreg VI-A România-Bulgaria se concentrează pe consolidarea dimensiunii socio-economice a teritoriului transfrontalier România-Bulgaria, prin dezvoltarea și reținerea capitalului uman, crearea de oportunități de dezvoltare personală și profesională, oferind un mediu de viață atractiv, sigur, durabil precum și sprijinirea inovației și antreprenorialului.	Obiectivele regăsite în PDR sunt similare cu cele ale programului, vizând 4 priorități privind crearea unei regiuni bine conectată, mai verde, educată și integrată. Astfel, cele 2 documente nu sunt în contradicție.
20.	Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030	2007-2013 și 2020, 2030	Obiectivul general al strategiei îl reprezintă dezvoltarea echilibrată a sistemului național de transport care să asigure o infrastructură și servicii de transport moderne și durabile, dezvoltarea sustenabilă a economiei și îmbunătățirea calității vieții.	Prin acțiunile de modernizare a rețelei infrastructurii de transport, dar și de dezvoltare a unui sistem multimodal, ecologic și inteligent, propuse prin plan, acesta contribuie la atingerea unor obiective comune cu strategia. Având în vedere aceste aspecte, cele două documente nu se află într-o relație contradictorie.
21.	Master Planul General de Transport al României <i>Aviz de mediu nr. 33/11.12.2015</i>	2014 – 2020 - 2030	Scopul Master Planului este de a identifica proiectele și politicile care vor răspunde cel mai bine nevoilor de transport ale României, pentru toate modurile de transport, constituind astfel o bază solidă și analitică în alegerea acestor politici. Astfel, acest Master Plan cuprinde: proiecte pentru Programul Operațional 2014 - 2020 – 2030, proiecte majore de importanță națională, întreținere și revizie, modernizare etc.	Prin PDR sunt propuse tipuri de acțiuni ce vizează infrastructura de transport rutieră, feroviară și portuară. Având în vedere aceste aspecte cele două documente contribuie la îndeplinirea unor obiective comune.
22.	Planul Investițional pentru Dezvoltarea Infrastructurii de Transport România	2020-2030	Planul Investițional reprezintă o actualizare a Master Planului de Transport a României, aprobat în Septembrie 2016, pentru care s-a emis Avizul de mediu nr. 33/11.12.2015 în urma evaluării Raportului de mediu și studiului de Evaluare adecvata.	

Nr. crt.	Denumirea strategiei, planului sau programului	Orizontul de timp	Scurtă descriere a documentului	Relația cu PDR
	<i>Decizia Etapei de Încadrare nr. 9/20.12.2021 (fără Aviz de Mediu)</i>			
23.	Strategia de dezvoltare a transporturilor navale din România – în curs de elaborare	-	Obiectul proiectului este viziunea pe termen scurt, mediu și lung privind dezvoltarea sectorului transportului naval.	Având în vedere faptul că planul include investiții pentru infrastructura portuară, acesta poate contribui la realizarea unor obiective comune.
24.	Strategia energetică a României 2022-2030, cu perspectiva anului 2050 <i>Aviz de mediu nr. 53 din 04.11.2020</i> <i>A parcurs procedura EA</i>	2022-2030, cu perspectiva anului 2050	Viziunea Strategiei Energetice a României este de creștere a sectorului energetic în condiții de sustenabilitate și creștere economică, ținând cont de țintele UE pentru anul 2030, respectiv ale Pactului Ecologic European pentru anul 2050.	Planul presupune măsuri și acțiuni pentru domeniul energetic, ce pot susține îndeplinirea unor obiective ale strategiei. În plus, în textul planului se face referire la aceasta. Între cele două documente nu au putut fi identificate aspecte contradictorii.
25.	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027 <i>Aviz de mediu nr. 96 din 26.07.2022</i>	2021-2027	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027 este elaborat în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE. De asemenea, PODD are o abordare holistică, prin investițiile în eficiență energetică și reducerea emisiilor de carbon, protecția mediului și combaterea și adaptarea la schimbările climatice, contribuind la concretizarea obiectivelor Pactului ecologic european (PEE) de transformare a UE într-o economie modernă, competitivă și eficientă, disociată de utilizarea resurselor.	Cele două documente își propun îndeplinirea unor obiective similare, din domenii precum energie regenerabilă, economie circulară, gospodărirea sustenabilă a apelor. Între acestea nu au fost identificate aspecte ce ar putea intra în contradicție.
26.	Planul Național de Reformă (PNR) 2023	Anual	PNR 2023 reflectă atât progresele și prioritățile de acțiune (măsurile) referitoare la implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), pe baza rapoartelor bianuale, cât și măsurile întreprinse în afara cadrului PNRR, prin intermediul altor instrumente aflate la dispoziția României.	Planul vizează o serie de măsuri și acțiuni ce sprijină îndeplinirea priorităților stabilite prin Program, iar între acestea nu a fost identificată o posibilă relație de contradicție.

În urma analizei relației planului cu alte planuri și programe se pot desprinde următoarele concluzii:

1. Planul poate genera **efecte cumulate** cel puțin cu următoarele PP: Programul Transport 2021-2027, Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030, Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2023-2035.
2. Implementarea planului ar putea intra în **contradicție** cu următoarele PP: Planurile de management al Spațiilor Hidrografice Ciclul II și Planurile de management ale siturilor Natura 2000.
3. Implementarea planului **contribuie la atingerea obiectivelor** următoarelor PP: Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă locale, Planul Teritorial pentru o Tranziție Justă în Județul Prahova, Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027, Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia 2021 – 2027, Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Sud - Muntenia 2021-2027, Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, Strategia națională de dezvoltare durabilă a României pe orizontul de timp, Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027, Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2023-2035, Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030 și Strategia de dezvoltare a transporturilor navale din România, Strategia energetică a României, Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD).

3. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII MEDIULUI

3.1. STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI

3.1.1. Aspecte generale

Acest capitol prezintă situația actuală a stării mediului în zona planului – regiunea Sud-Muntenia. Scopul acestuia îl reprezintă înțelegerea modului în care implementarea acesteia poate avea efecte semnificative asupra zonei în care se aplică.

Caracterizarea stării actuale a mediului a fost realizată pe baza datelor și informațiilor referitoare la zona de studiu disponibile la momentul elaborării Raportului de mediu

Aspectele de mediu relevante sunt următoarele: biodiversitate, populație și sănătate umană, sol, apă, aer, factori climatici, valori materiale, patrimoniu cultural, peisaj, transport durabil, managementul riscurilor și economia circulară.

Pentru analiza stării actuale a aspectelor de mediu, a fost considerată relevantă perioada 2014-2022, însă unde datele nu au fost disponibile, s-a luat în considerare perioada cuprinsă între anul 2014 și ultimul an disponibil.

3.1.2. Biodiversitate

Regiunea Sud-Muntenia se suprapune cu trei regiuni biogeografice din Europa: regiunea continentală, regiunea stepică și regiunea alpină.

3.1.2.1. *Rețeaua de arii naturale protejate*

Ariile protejate nu numai că ajută la conservarea biodiversității, ci asigură și bunăstarea populației, oferind resurse de trai pentru milioane de oameni, reprezentând sursa primară de apă potabilă și un factor esențial în asigurarea securității alimentare. Acestea dețin atuuri importante pentru dezvoltarea activităților recreative și turistice.

În regiunea Sud Muntenia, suprafața ocupată de ariile naturale protejate reprezintă 16,28% din suprafața regiunii. Ariile naturale din regiunea Sud Muntenia dețin atuuri importante pentru dezvoltarea activităților recreative și turistice, activități ce pot aduce venituri importante, atât celor ce le administrează, cât și comunităților locale. La nivelul zonei planului se regăsesc, integral sau parțial următoarele tipuri de arii naturale protejate:

Situri Natura 2000

Pe teritoriul regiunii Sud-Muntenia se regăsesc 78 de arii protejate ce fac parte din rețeaua Natura 2000, dintre care 43 sunt arii naturale protejate de interes comunitar și 35 sunt de protecție specială avifaunistică. Lista cu siturile Natura 2000 ce se află la nivelul Regiunii Sud-Muntenia este prezentată în anexa 1 a prezentului Raport. Tipurile de arii protejate sunt prezentate în figura următoare.

Figura nr. 3-1 Siturile Natura 2000 din zona planului (Sursa: limitele ariilor natural protejate publicate de MMAP)

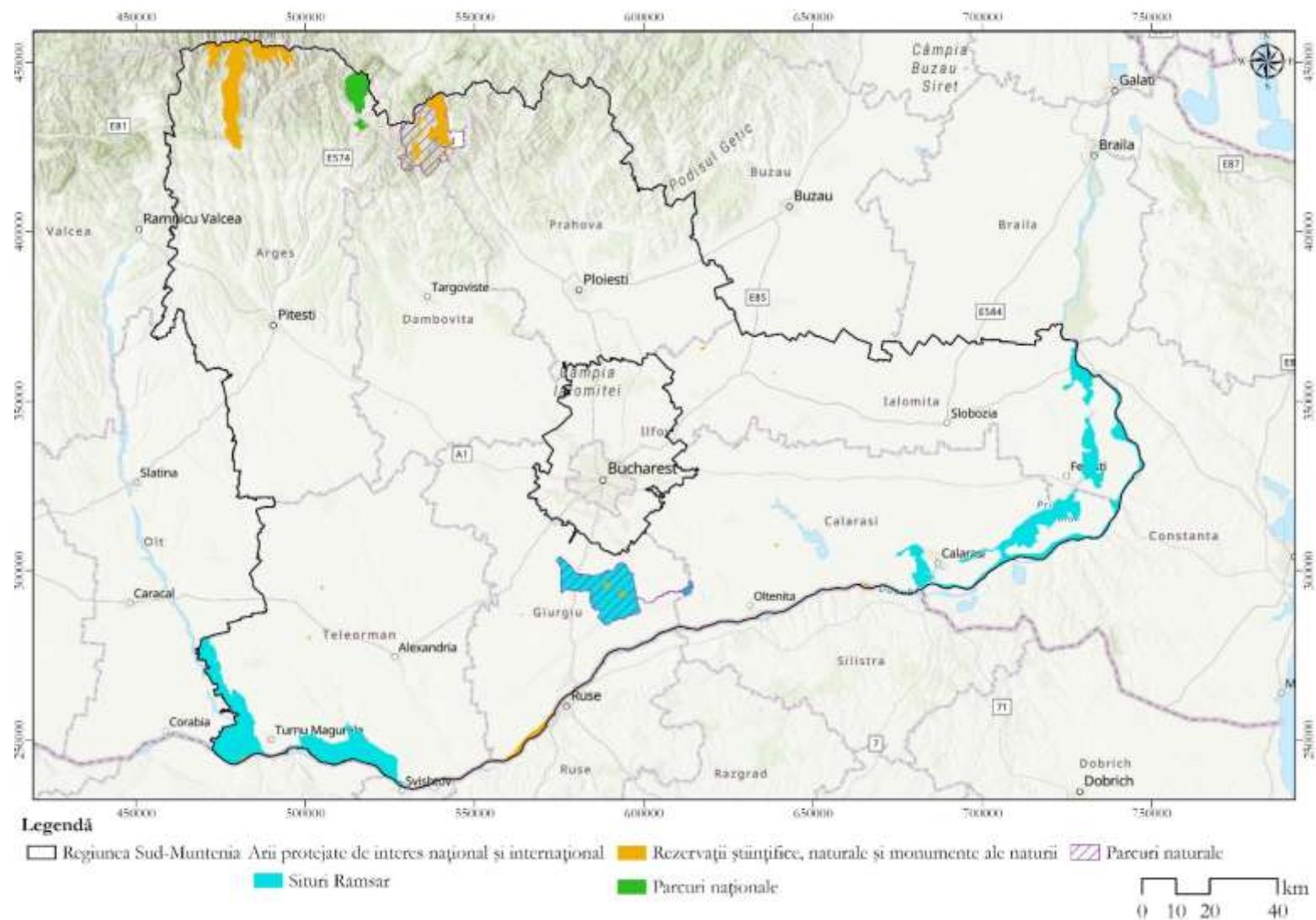

Figura nr. 3-2 Localizarea ariilor naturale protejate de interes național și internațional din zona planului (Sursa: limitele ariilor natural protejate publicate de MMAP)

⚙️ Arii naturale protejate de interes național și internațional

Regiunea Sud-Muntenia se suprapune cu arii naturale protejate de interes național, și anume 1 parc național, 3 parcuri naturale, 69 rezervații științifice, naturale și monumente ale naturii, acestea fiind distribuite în special în nordul, sudul și estul regiunii. În zona planului se regăsesc de asemenea arii naturale protejate de interes internațional, respectiv 9 situri Ramsar. Localizarea ariilor protejate menționate sunt prezentate în figura de mai sus.

3.1.2.2. *Ecosisteme forestiere*

Pădurile virgine și cvasivirgine reprezintă păduri regenerate natural, cu specii locale, unde nu există semne evidente ale intervenției umane și unde nu s-a intervenit semnificativ asupra proceselor ecologice. Pot fi descrise și prin termenii: păduri naturale, primare sau seculare. Ele sunt foarte valoroase pentru faptul că găzduiesc biodiversitate bogată și unică, captează mari cantități de carbon și permit realizarea cercetărilor cu privire la schimbările climatice și a evoluției naturale a pădurii⁴. De asemenea acestea sunt strict protejate prin lege, potrivit articolului 26 (3) din Codul Silvic.

Potrivit ultimului inventar, publicat în august 2022, în a 13-a ediție a Catalogului pădurilor virgine și cvasivirgine, în regiunea Sud-Muntenia este înscrisă o suprafață totală de 52582,256 ha, din care 24,69 ha păduri virgine și 52557,566 ha păduri cvasivirgine⁵.

Analizând distribuția pădurilor virgine și cvasivirgine din regiunea Sud-Muntenia, se poate observa că acestea sunt localizate în nordul regiunii, pe teritoriul județelor Argeș, Dâmbovița și Prahova.

În figura următoare este prezentată distribuția la nivelul României a pădurilor virgine și cvasivirgine.

⁴<https://www.greenpeace.org/romania/articol/932/padurile-virgine-si-cvasivirgine-din-romania-o-mostenire-importanta-a-europei/>

⁵ MMAP - Catalogul pădurilor virgine și cvasivirgine

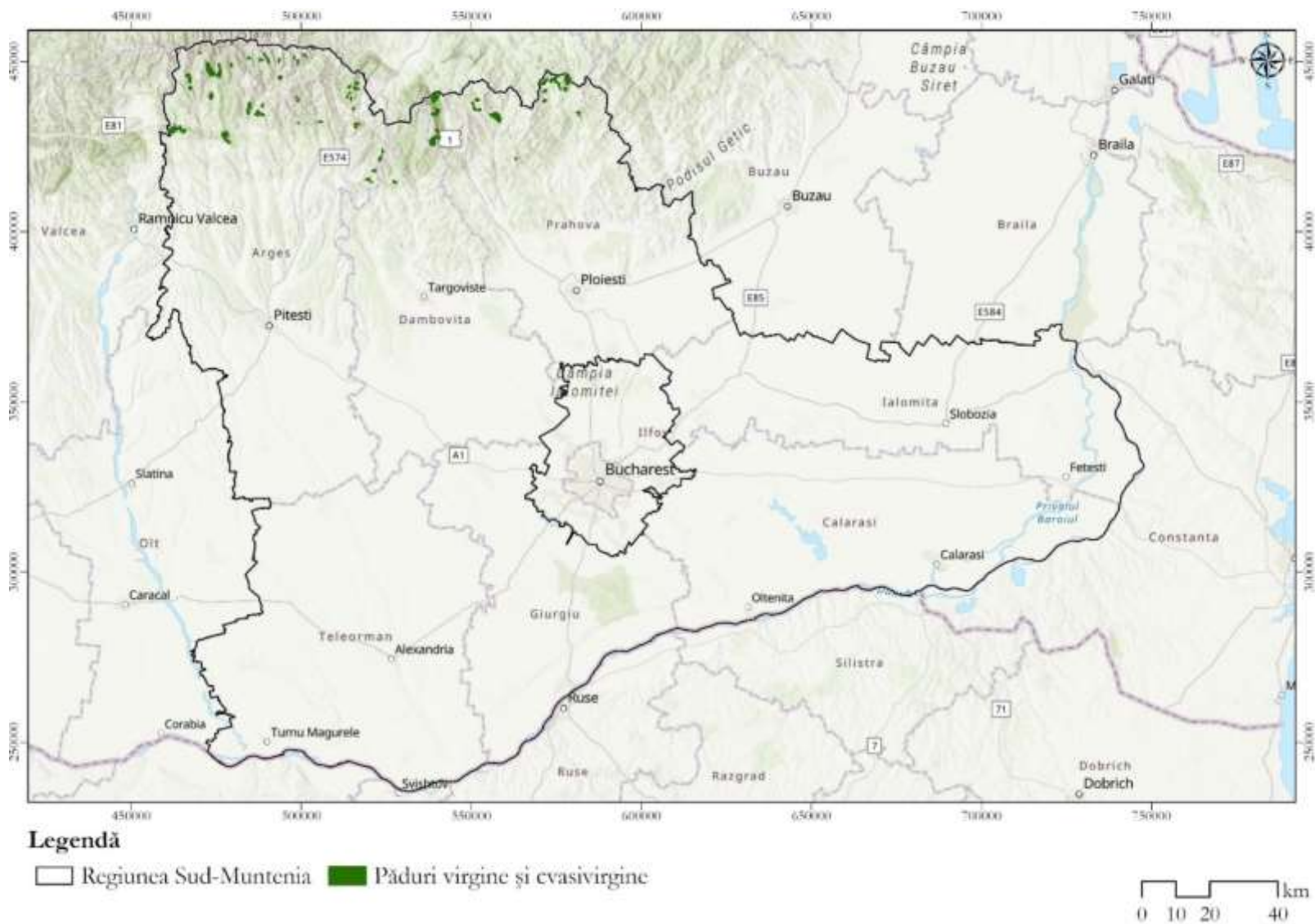

Figura nr. 3-3 Localizarea pădurilor virgine și cvasivirgine din zona planului (Sursa: limitele ariilor naturale protejate publicate de MMAP)

3.1.2.3. Floră și faună

Flora și fauna constituie un patrimoniu natural de valoare estetică, științifică și culturală. În regiunea Sud Muntenia, diversitatea formelor de relief, structura geologică și altitudinea oferă condiții deosebit de variate ce au determinat dezvoltarea unei flore și faune bogate, cuprinzând specii rare sau pe cale de dispariție și protejate prin lege.

Etajarea biopedoclimatică a regiunii Sud Muntenia este mult mai evidentă pe versantul sudic al Carpaților Meridionali și ai Munților Baiului, Ciucaș și Siriu, cuprinzând etajul alpin, etajul subalpin și etajul forestier. La acestea se adaugă zona pădurilor de foioase nemorale în unitățile de deal și podiș, în timp ce în Câmpia Română se dezvoltă silvostepa și stepa.

Fauna caracteristică regiunii Sud Muntenia este variată, iar distribuția acesteia este în concordanță cu condițiile de mediu impuse de zonele și etajele de vegetație, la care se adaugă câteva particularități în privința compoziției, originii și distribuției geografice a speciilor.

Coridoare ecologice

Coridoarele ecologice sunt niște structuri de peisaj de diferite dimensiuni, forme și vegetație care interconectează reciproc zonele de bază și permit mișcarea și migrarea speciilor între ele. Acestea sunt definite pentru a menține, stabili sau îmbunătăți conectivitatea ecologică în peisajele influențate de om. Barierele ecologice sunt structuri naturale sau antropice care întrerup deplasarea liberă a speciilor, având un efect cumulativ care nu doar limitează deplasarea, ci o poate împiedica, ducând la izolarea genetică a unor specii⁶.

La nivelul regiunii Sud-Muntenia, zonele tampon și coridoarele ecologice sunt prezente în toate cele 7 județe, cu preponderență în județele Argeș, Dâmbovița și Prahova, acestea fiind caracterizate și de zone montane. Barierele ecologice importante se regăsesc în toate județele regiunii, mai puțin în Dâmbovița. Aspectele menționate se pot observa în figura de mai jos, unde limita regiunii Sud-Muntenia este marcată cu un contur albastru.

⁶ WWF - <https://wwf.ro/ce-facem/specii/coridoare-ecologice/>

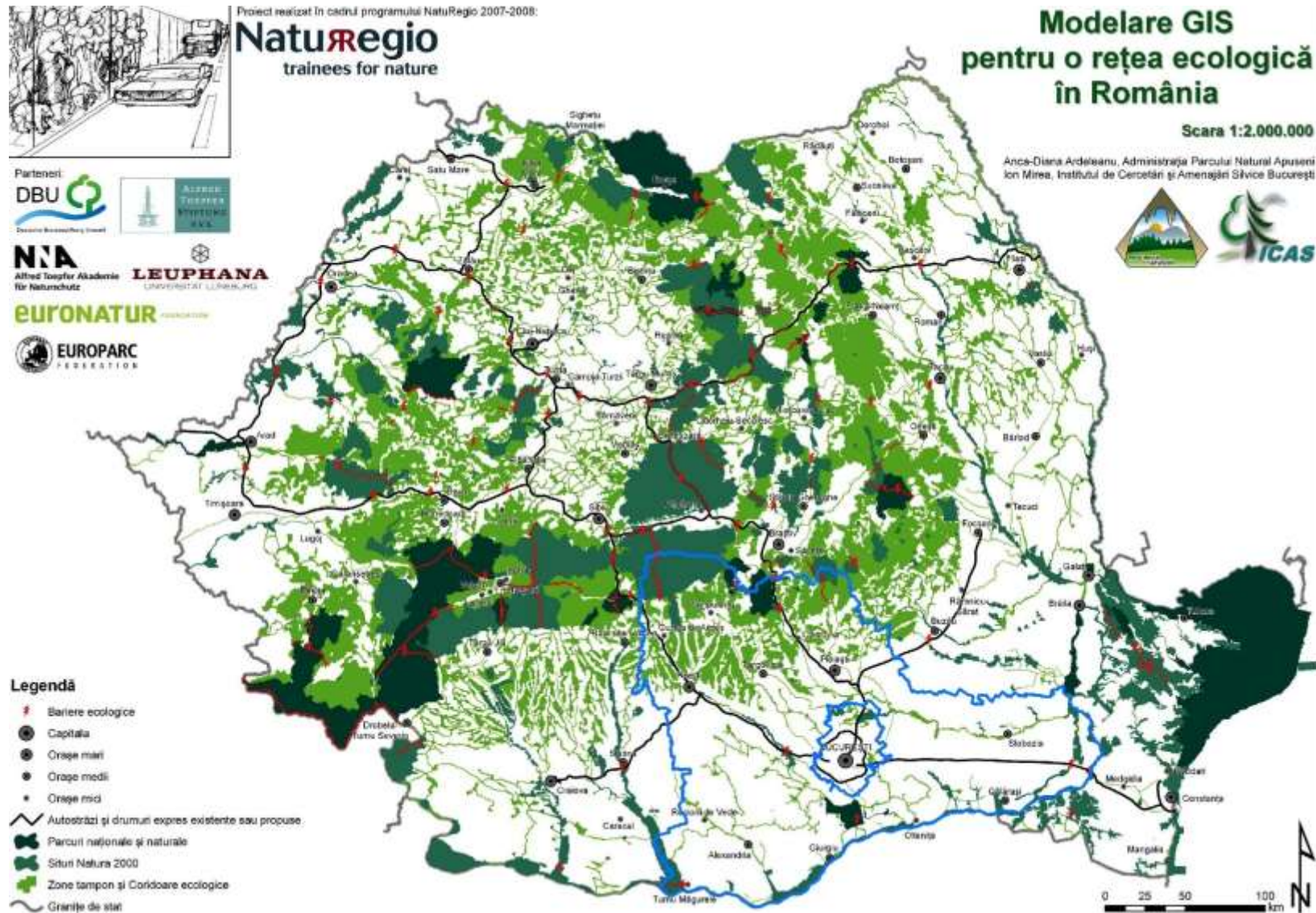

Figura nr. 3-4 Coridoare și bariere ecologice (Sursa: NatureRegio)

Starea de conservare

La nivelul regiunii nu sunt disponibile date generale referitoare la starea de conservare a habitatelor și speciilor, însă conform Raportului de țară din anul 2022, la nivel național aproximativ 68% din habitate și 46% dintre specii se află într-o stare bună de conservare, valori ce par să fi crescut în ultimele 2 perioade de raportare. În ceea ce privește avifauna, aproximativ 19% dintre speciile de reproducție au prezentat tendințe stabile sau de creștere pe termen scurt a populației, în timp ce în cazul speciilor care ierneză, ponderea a fost de 15%⁷.

3.1.2.4. Presiuni asupra biodiversității

Analiza nivelului actual al impactului generat asupra siturilor Natura 2000 a fost realizată luând în considerare datele public disponibile pe site-ul Agenției Europene de Mediu. Pe baza codurilor unice utilizate pentru identificarea presiunilor, a fost realizată o analiză privind nivelul din siturile Natura 2000 din România. Presiunile care au fost luate în considerare în analiză sunt cele de nivel ridicat, cu un număr de 61 de tipuri de presiuni în siturile intersectate de zona planului. Este important de precizat faptul că pentru 6 dintre situri nu există date disponibile legate de presiuni și amenințări în Formularele standard. Lista cu presiunile este prezentată în Anexa 2.

Presiunea care apare în cel mai mare număr de situri este reprezentată de silvicultură și este prezentă atât în 12 situri de interes comunitar, cât și într-un sit de protecție specială avifaunistică. Următoarea cea mai comună presiune exercitată asupra ariilor protejate este reprezentată de zonele urbanizate și locuite de oameni, care se regăsește în 8 situri de importanță comunitară și în 4 situri de protecție specială avifaunistică. Printre presiunile importante identificate se mai numără și pășunatul, utilizarea, biocidelor, hormonilor și substanțelor chimice, hrănirea animalelor și cultivarea. Lista completă cu presiunile și ariile protejate Natura 2000 în care apar este prezentată în Anexa 2.

3.1.2.5. Poluarea luminoasă

Poluarea luminoasă afectează ciclurile reproductive ale unor specii, alterează habitatele și perturbă activitatea acestora în timpul nopții. Lumina excesivă îndepărtează unele specii și le atrage pe altele; în ambele cazuri indivizii speciilor afectate ajung în locații în care nu ar trebui să fie, fiind astfel expuși prădătorilor sau riscului de mortalitate. Speciile migratoare zburătoare sunt în special afectate. Poluarea luminoasă (în special cauzată de lumina albastră) are numeroase efecte negative și asupra sănătății umane.

În figura următoare se observă că în mare parte a regiunii poluarea luminoasă este la un nivel moderat, însă există și zone restrânse cu intensitate ridicată și foarte ridicată a poluării luminoase.

În figura de mai jos, este reprezentat nivelul radianței, unde se observă că în regiune acesta s-a intensificat în special în aglomerările urbane în anul 2022, față de anul 2012.

⁷ Comisia Europeană – Raportul de țară din 2022 privind România

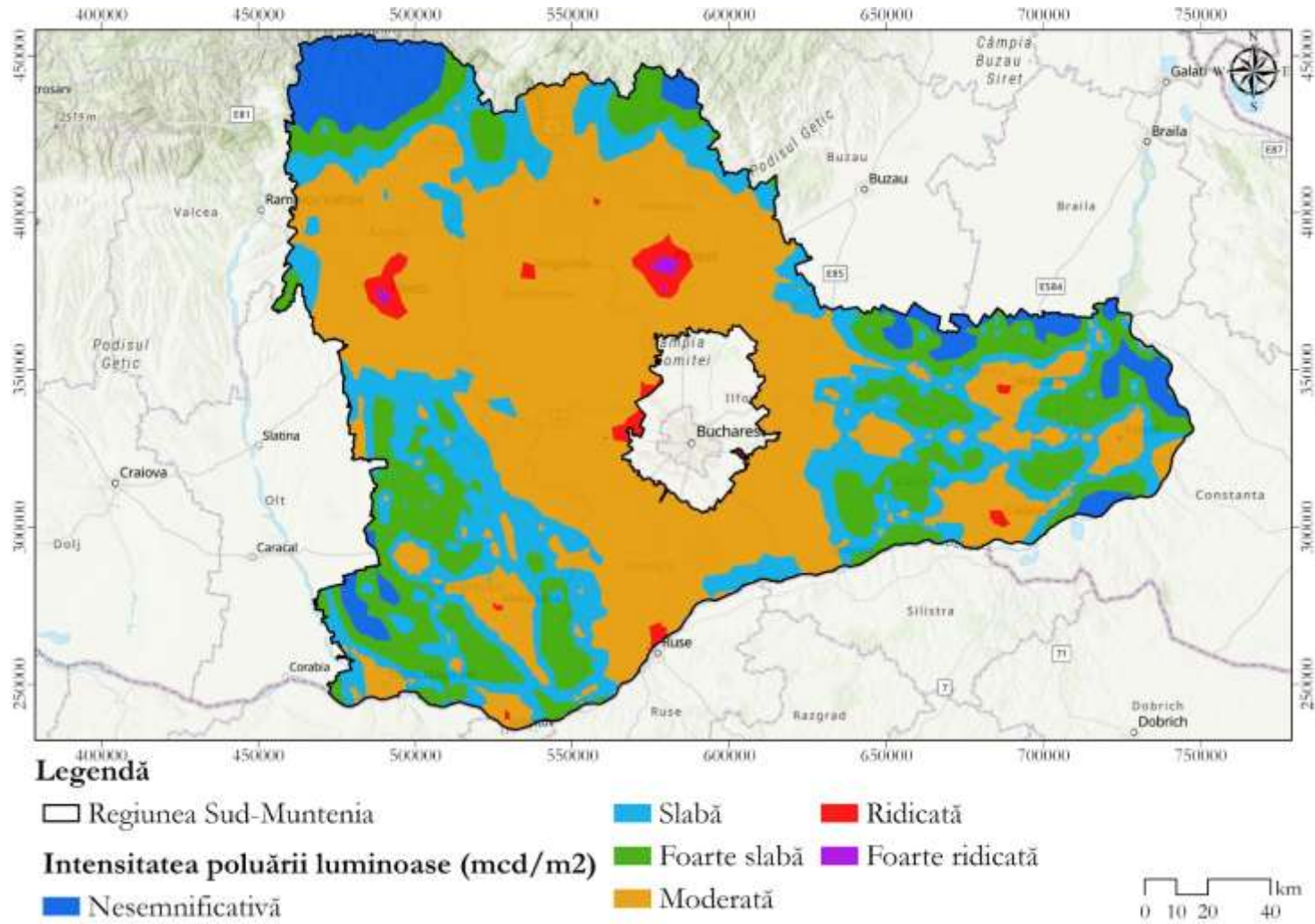

Figura nr. 3-5 Poluarea luminoasă la nivelul regiunii Sud-Muntenia (Sursa: Noul Atlas mondial al luminozității cerului artificial⁸)

⁸ <https://cires.colorado.edu/Artificial-light>

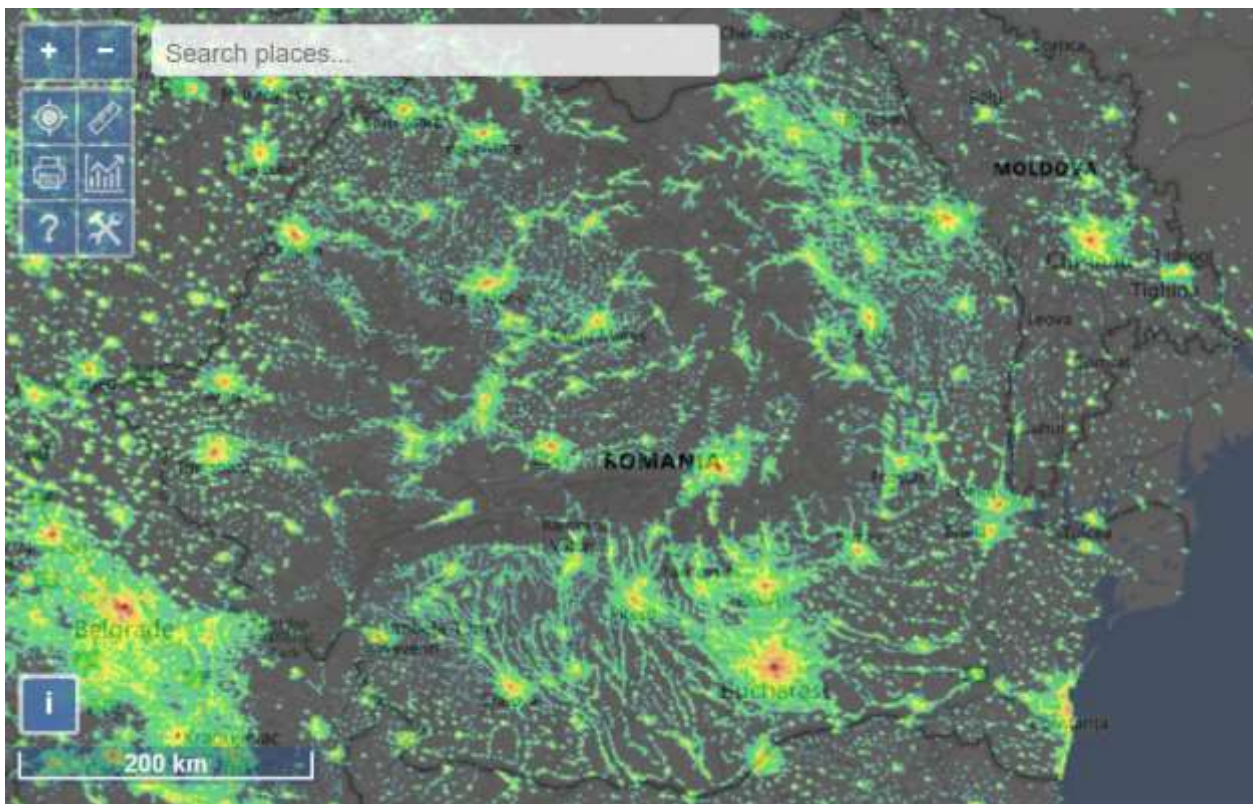
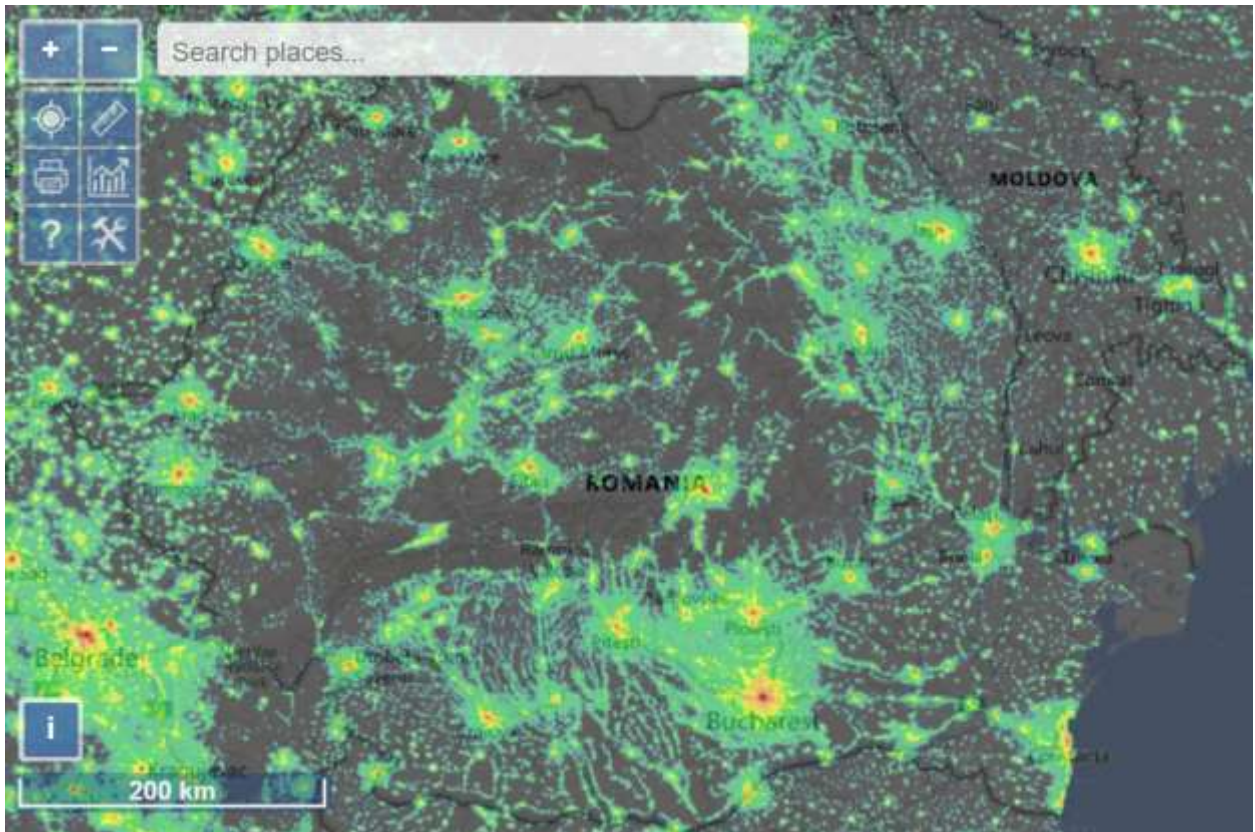

Figura nr. 3-6 Comparație a nivelului radianței în anul 2012 (imagine sus) și anul 2021 (imagine jos)
(Sursa: www.lightpollutionmap.info)

3.1.3. Populația și sănătatea umană

3.1.3.1. Aspecte demografice

Evoluția și structura populației

În analiza evoluției populației, un aspect important îl reprezintă tendința de îmbătrânire, aceasta având un impact asupra activității economice și sociale. Astfel a fost analizată evoluția numărului populației după domiciliu la 1 ianuarie în funcție de diferite clase de vârstă din perioada 2014-2022, prezentată în figura de mai jos.

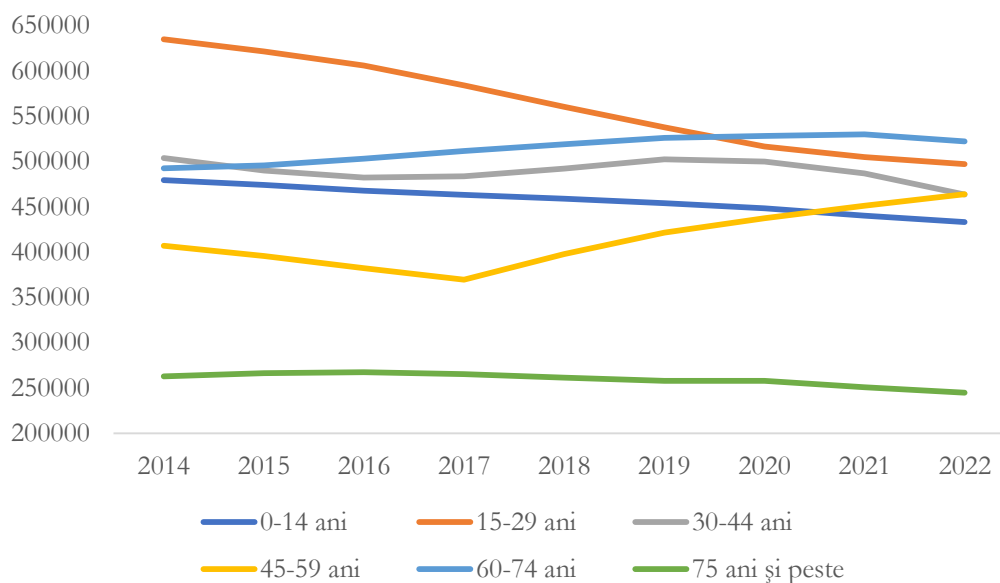

Figura nr. 3-7 Structura populației din Regiunea Sud-Muntenia pe grupe de vârstă în perioada 2014-2022 (Sursa: INS)

În regiunea Sud-Muntenia în perioada analizată cuprinsă între anii 2014-2022, cel mai important aspect este faptul că grupa de vârstă predominantă până în anul 2019 este cea de 15-29 de ani, aceasta înregistrând o scădere semnificativă pe toată perioada studiată. Un alt aspect important din această perioadă este faptul că grupa de vârstă 45-59 de ani a înregistrat o scădere în perioada 2014-2017, fiind urmată de o creștere exponențială în următoarea perioadă. În urma analizei, se poate concluziona că există o tendință descendentă a populației tinere, grupele de vârstă 0-14 și 15-29 fiind în scădere. În ceea ce privește îmbătrânirea populației, grupa de vârstă 75 de ani și peste înregistrează un trend ușor descendent, fiind într-un număr redus în comparație cu restul grupelor. Grupa de vârstă 60-74 de ani se află într-o creștere treptată și din anul 2019 este cea de-a doua grupă de vârstă predominantă.

De asemenea este important de menționat faptul că în perioada 2014-2022, numărul populației regiunii Sud-Muntenia a scăzut cu aproximativ 200 de mii de locuitori, reprezentând 6% din populația inițială.

În situația în care nu se va îmbunătăți creșterea grupelor de vârstă tinere, Regiunea Sud-Muntenia s-ar putea confrunta în continuare cu o îmbătrânire demografică. Acest aspect este susținut de situația la nivelul României deoarece în anul 2010 procentul populației de peste 80 de ani era de 3 %, populației

cu vârsta cuprinsă între 15-64 de ani era de 70 % și 0-14 ani de 15%, iar proiecțiile demografice pentru 2060 arată că populația de peste 80 de ani va fi în procent de 13%, 15-64 de 54% iar 0-14 ani de 12%⁹.

Populația în funcție de condițiile etnice

Conform Recensământului Populației din anul 2011¹⁰, în regiunea Sud-Muntenia populația predominantă în funcție de etnie este reprezentată în proporție de aproximativ 2,8 milioane de români (91%), fiind urmată de populația romă cu aproximativ 1,2 milioane de persoane (4%). Aceștia sunt urmați de bulgari (1633 de persoane) și alte etnii cu un număr total de 4886 persoane, care împreună însumează 1% din populația totală. În categoria altor etnii sunt incluse etniile urătoare: maghiară, ucraineană, germană, turcă, rusă-lipoveană, tătară, sârbă, croată, slovenă, slovacă, greacă, evreiască, cehă, poloneză și armeană. Pentru cca. 5% din totalul populației regiunii nu sunt informații disponibile cu privire la condițiile etnice. Aceste aspecte sunt prezentate în figura de mai jos.

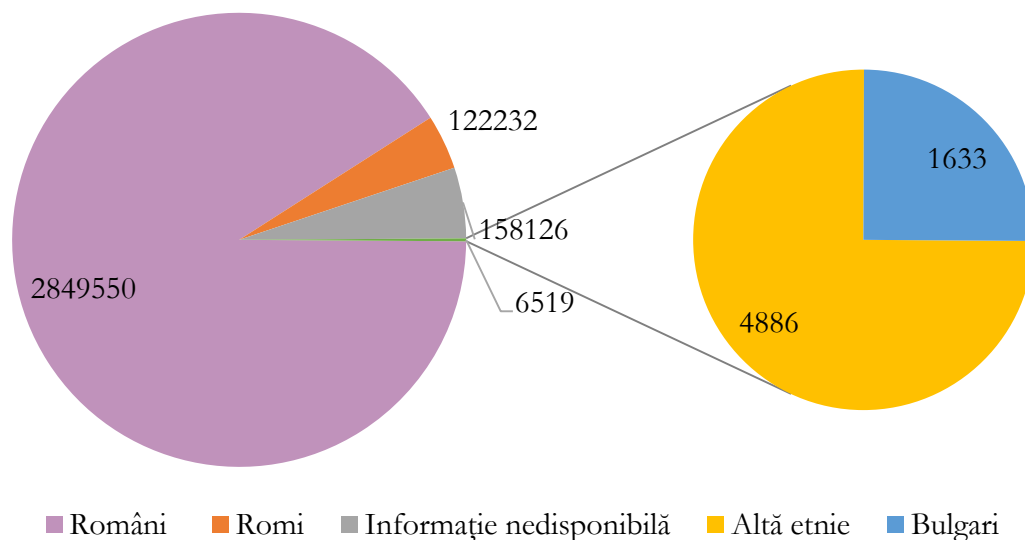

Figura nr. 3-8 Clasificarea populației în funcție de etnie (Sursa: Recensământ 2011, INS)

Mișcarea naturală a populației

Mișcarea naturală a populației este reprezentată de numărul deceselor și nașterilor înregistrate, fiind astfel determinată rata sporului natural. În regiunea Sud-Muntenia în perioada 2014-2021 a fost înregistrat un spor natural negativ, existând un număr mai mare de decese decât de nașteri. De asemenea conform graficului de mai jos se poate observa că numărul deceselor se află pe un trend ascendent, cea mai mare creștere fiind înregistrată în perioada 2019-2021 înregistrată cel mai probabil și ca urmare a efectelor negative provocate de pandemia COVID-19. În aceeași perioadă, rata natalității se află pe un trend descendent.

⁹ Ion Ghizdeanu, Proiecții privind evoluțiile demografice în România, 2012

¹⁰ INS - Recensământul populației și locuințelor

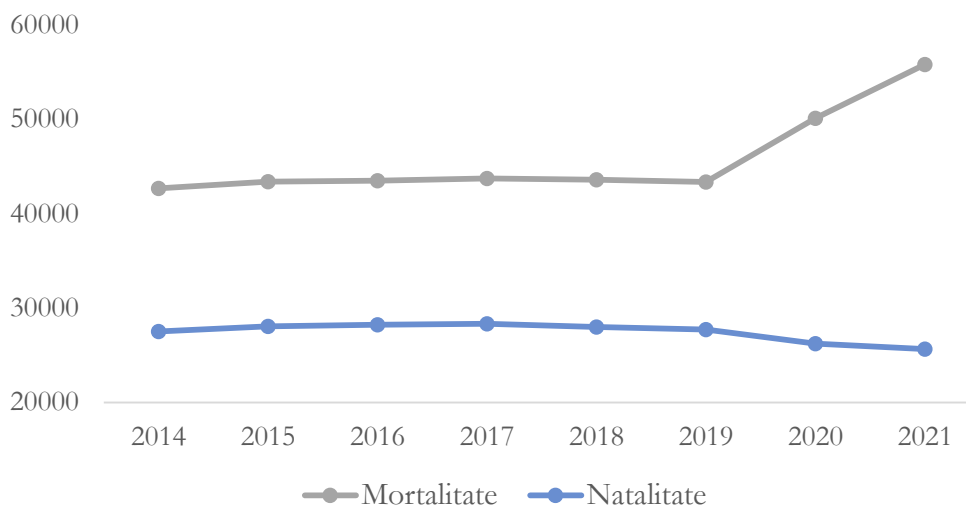

Figura nr. 3-9 Mișcarea naturală a populației în Regiunea Sud-Muntenia pe grupe de vârstă în perioada 2014-2021 (Sursa: INS)

Mișcarea migratorie a populației

Analizând situația schimbării definitive a domiciliului populației în perioada 2014-2021, se constată faptul că numărul emigranților este considerabil mai mare în comparație cu numărul imigranților, iar valorile acestora fluctuează de la an la an. Privind situația emigranților, aceasta e experimentat creșteri și scăderi pe perioada analizată, cu o scădere considerabilă în anul 2020, însă per total a înregistrat o creștere cu aproximativ 2000 de persoane. În ceea ce privește situația imigranților, aceasta a crescut cu aproximativ 1000 de persoane în perioada 2014-2018, înregistrând apoi o tendință descendentă în anul 2020 și din nou o ușoară creștere în 2021. Per total, au fost înregistrate creșteri ale numărului de imigranți, însă nu compensează descreșterea numărului de emigranți.

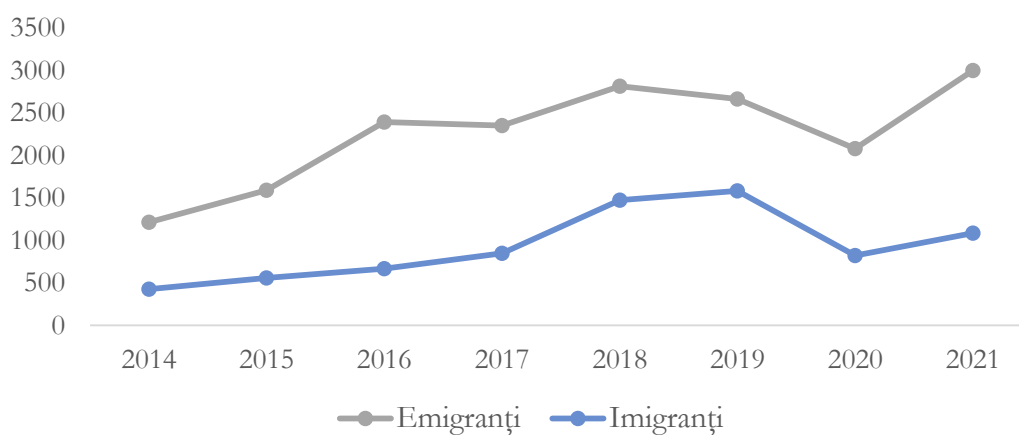

Figura nr. 3-10 Mișcarea migratorie a populației în Regiunea Sud-Muntenia pe grupe de vârstă în perioada 2014-2021 (Sursa: INS)

Indicele de dezvoltare umană (IDU)

Indicele de dezvoltare umană (IDU) reprezintă măsurarea în medie a realizării din domeniile cheie ale dezvoltării umane: o viață lungă și sănătoasă, nivelul de cunoștințe și standardul decent de trai. Sănătatea este reflectată prin indexul de speranță a vieții la naștere, nivelul de cunoștințe este dat de numărul așteptat de școlarizare (indexul de educație), iar standardul de trai este concretizat prin Venitul Național Brut (VNB)/ cap de locuitor¹¹.

La nivel local, în regiunea Sud-Muntenia, zonele nordice sunt cele care au un nivel de dezvoltare umană mai ridicat, unde predomină nivelul de dezvoltare medie-ridicată, pe când în zonele sudice predomină un nivel de dezvoltare mediu și scăzut. Aceste aspecte sunt prezentate mai jos.

¹¹ <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI>

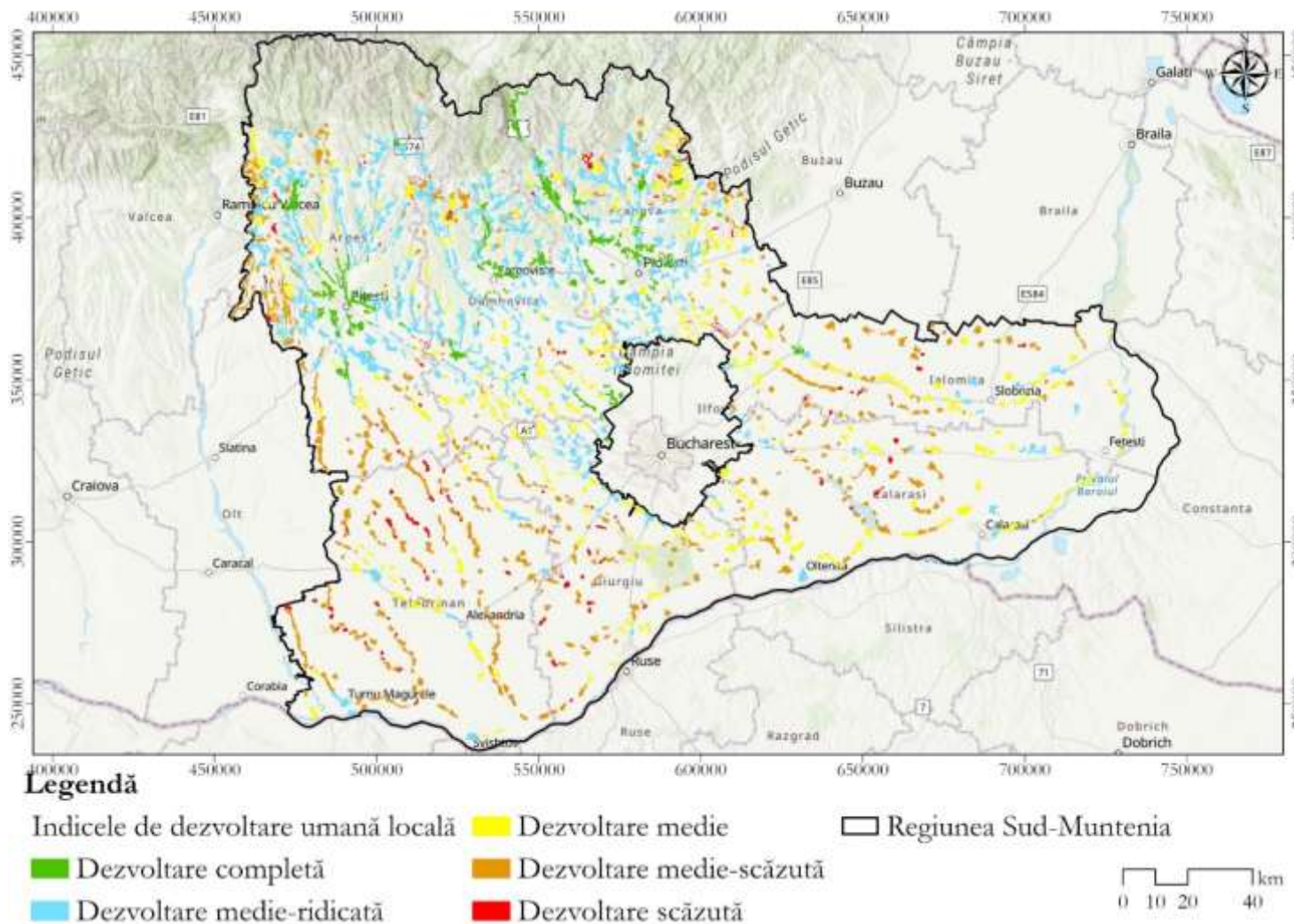

Figura nr. 3-11 Indicele de dezvoltare umană locală (Sursa: Banca Mondială¹²)

¹² <https://geowb.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=e162bf402bee4f01a89a43702cffc13e>

Zone marginalizate

Rata sărăciei relative se definește ca fiind ponderea persoanelor sărace din totalul populației. Se consideră sărace persoanele din gospodăriile care au un venit disponibil pe adult-echivalent (inclusiv sau exclusiv contravaloarea consumului din resurse proprii) mai mic decât nivelul pragului de sărăcie¹³.

Conform INS, la nivelul României, în perioada 2014-2021, rata sărăciei s-a situat între procente 25,4 și 22,5, fiind în scădere începând cu anul 2016. Analizând rata sărăciei relative în zona planului, se observă că aceasta este cuprinsă între 30,6 – 22,9%. Aceasta a experimentat o creștere în anul 2015 cu o scădere ulterioară în anul 2016, urmată de o ușoară creștere până în 2019. Tendința ratei sărăciei în perioada 2020-2021 este una descendentă, și per total și în perioada analizată, desi au mai fost înregistrate diferite fluctuații.

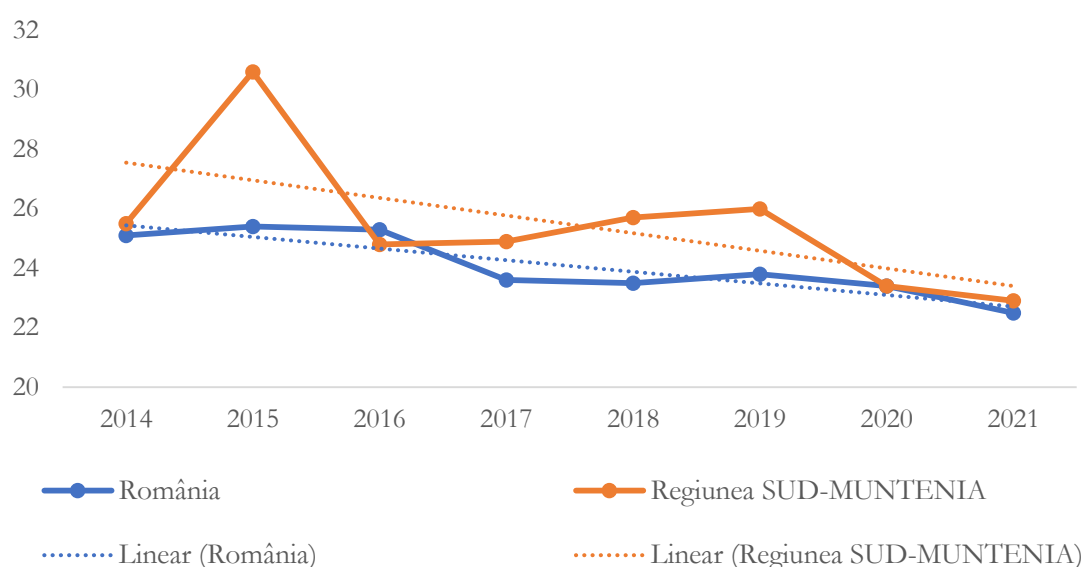

Figura nr. 3-12 Rata sărăciei relative în perioada 2014-2021 (Sursa: INS)

Conform „Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România”, pentru identificarea zonelor rurale marginalizate au fost luate în calcul trei criterii: capitalul uman (de regulă educația, sănătatea și numărul de membrii sau de copii ai familiei), ocuparea forței de muncă (numărul șomerilor, munca la negru, munca în agricultura de subsistență) și condițiile de locuire (în mod deosebit la nesiguranța locativă, calitatea locuințelor și racordarea la rețelele de utilități publice)¹⁴.

A fost realizată evaluarea ratei de marginalizare, conform Atlasului Zonelor Rurale Marginalizate din 2016, cu date disponibile de la Recensământul din anul 2011, pentru zonele rurale ale celor 7 județele cuprinse în zona regiunii Sud-Muntenia, și anume Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman. Tipul și rata marginalizării pot fi clasificate astfel: marginalizare severă (peste

¹³ Rata sărăciei după transferurile sociale, insse.ro

¹⁴ Banca Mondială - Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, 2016

24%), marginalizare peste medie (12-<24%), marginalizare la medie (6,1-<12%) și marginalizare sub medie (0.1-<6.1%).

La nivelul regiunii, în 12% dintre comune se regăsesc zone cu o marginalizare peste medie și severă. Argeș este județul cu cele mai multe comune în care există comunități marginalizate, fiind urmat de Teleorman, acestea având totodată cel mai mare număr de zone sever marginalizate. Rata ce mai redusă de marginalizare a fost identificată în județul Prahova. Numărul de comune marginalizate structurate pe județe este prezentat în graficul următor.

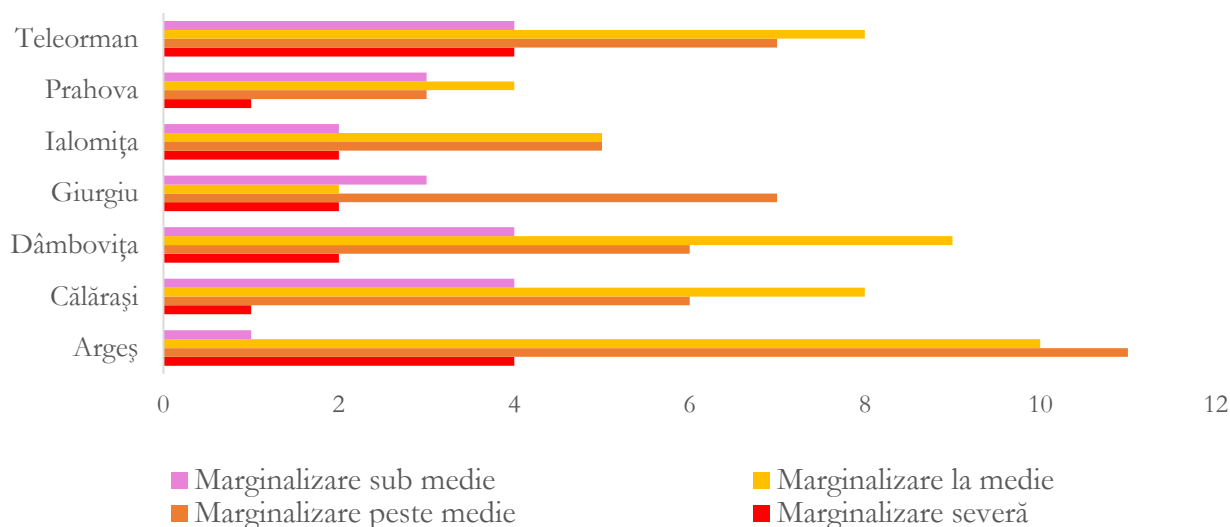

Figura nr. 3-13 Numărul de comune cu zone marginalizate din zona planului (Sursa: Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, 2016)

Zonele marginalizate sunt zone urbane ce acumulează dezavantaje din perspectiva capitalului uman, ocupării forței de muncă și a locuirii și se estimează că acestea de identifică în principal la nivel intraurban. Procentul de marginalizare a populației din zonele urbane în regiunea Sud-Muntenia este în medie de 2,92%¹⁵. În imaginea de mai jos este prezentat procentul populației marginalizate în funcție de județ. Se observă că procentul cel mai mare al populației ce locuiește în zone marginalizate este regăsit în județele Ialomița și Călărași, cu o valoare de 5,79%, depășind media regiunii. Situația cea mai favorabilă din punct de vedere al procentului se regăsește în județul Argeș, cu o valoare de 1,12%, fiind mult sub media regională. Procentul de marginalizare al regiunii se situează sub media națională de 3,2%.

¹⁵ Banca Mondială - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, 2016

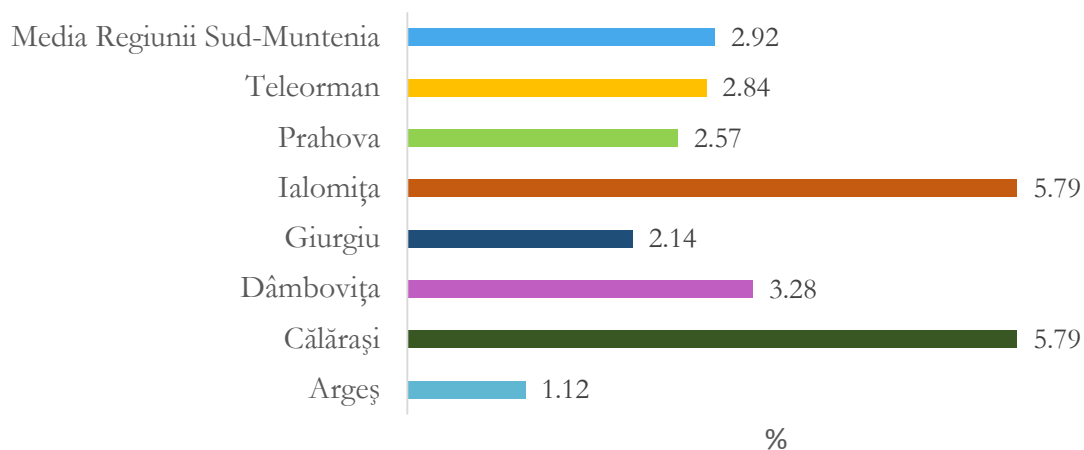

Figura nr. 3-14 Distribuția populației urbane din zona planului, în zone marginalizate (Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, 2016)

Distribuția zonelor marginalizate din regiunea Sud-Muntenia este ilustrată în imaginea de mai jos.

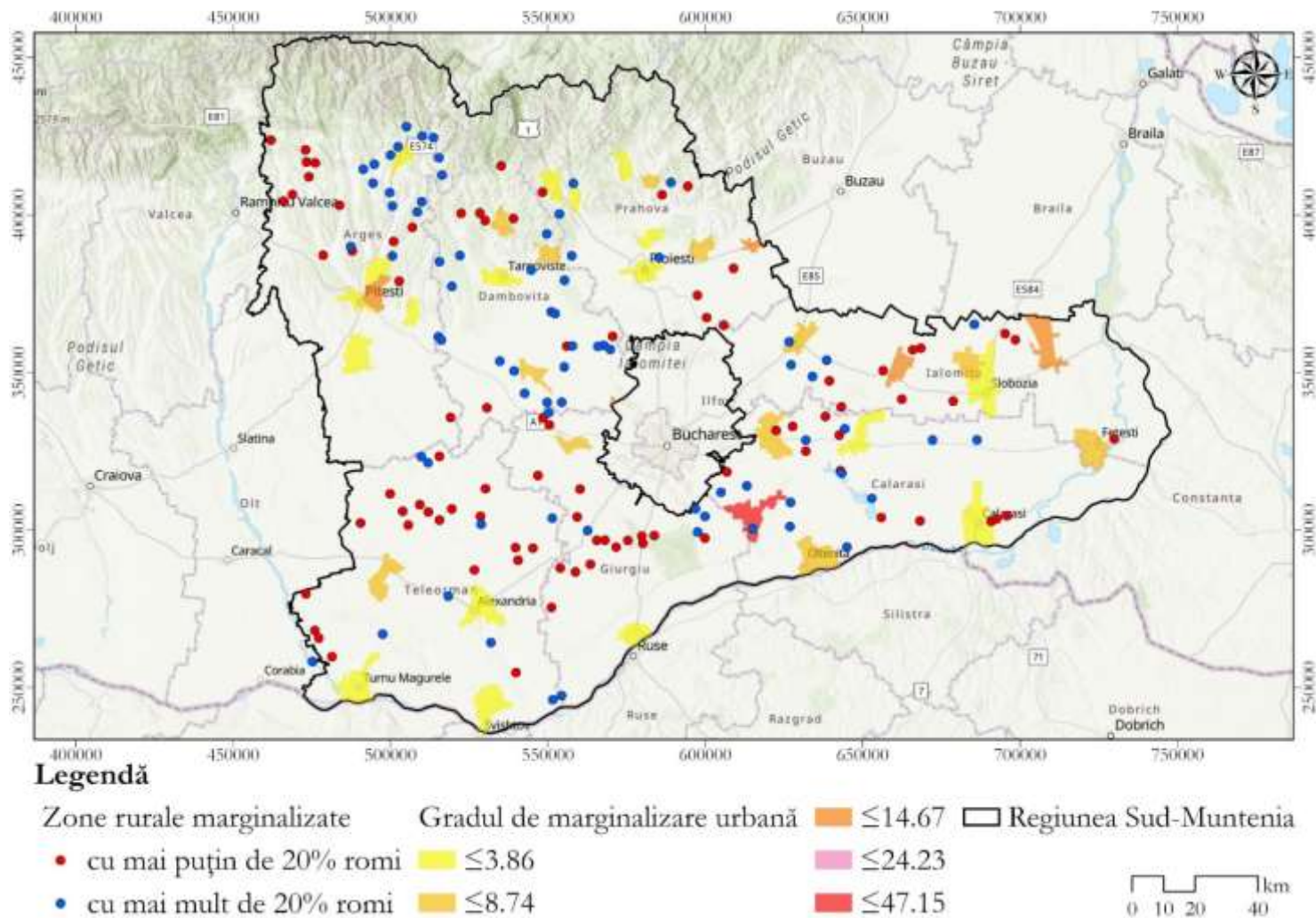

Figura nr. 3-15 Distribuția zonelor marginalizate (Sursa: Banca Mondială¹⁶)

¹⁶ <https://geowb.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=e162bf402bee4f01a89a43702cffc13e>

3.1.3.2. Starea de sănătate a populației

Ținând cont de datele statistice disponibile pe pagina de internet INS, la nivelul regiunii Sud-Muntenia, a fost realizată o analiză a numărului de decese în funcție de cauză din perioada 2014-2021. În zona planului, cele mai multe decese au fost provocate de boli ale aparatului circulator, înregistrându-se o tendință ascendentă din anul 2020. De asemenea, tumorile se situează pe locul 2 în ceea ce privește cauzele de deces. De menționat este faptul că după anul 2020, numărul de decese provocate de boli ale aparatului respirator are o tendință crescătoare.

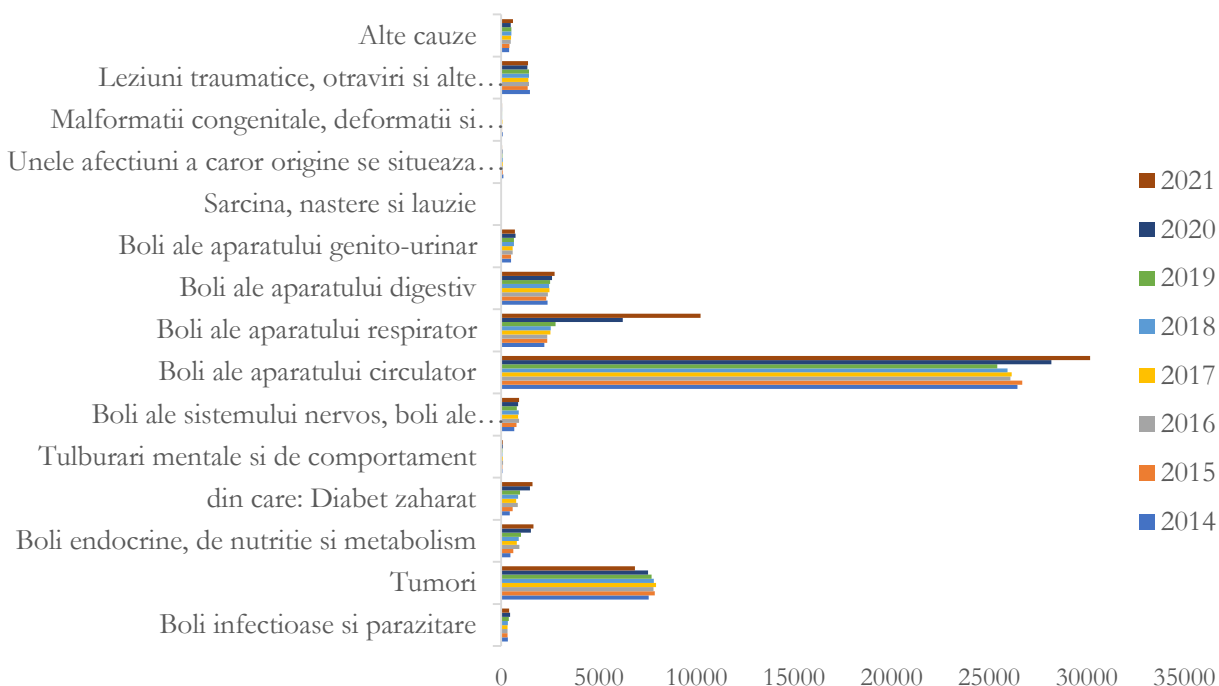

Figura nr. 3-16 Situația deceselor în funcție de cauzele de deces (Sursa: INS)

În ceea ce privește impactul schimbărilor climatice asupra sănătății umane, în Rapoartele privind starea mediului de la nivelul județelor analizate, există date limitate care să susțină impactul schimbărilor climatice asupra sănătății populației. Pentru județul Dâmbovița există informații privind indicatorii de sănătate relevanți sensibili la variațiile climatice în perioada 2017-2021. Numărul de cazuri confirmate este de 2 pentru encefalită și de 87 pentru boala Lyme¹⁷. Nici unul dintre județe nu a raportat cazuri de decese în aglomerările urbane, ca urmare a temperaturilor extreme în perioada de vară.

Cu toate acestea, conform înregistrărilor din Raportul ReSanMed 2021, schimbările climatice au efecte asupra sănătății populației, prin moduri precum degerături, expunerea la fum, foc și flăcări și substanță arzânde, expunerea la forțele naturii și efectele cauzelor extreme. Raportarea cazurilor arată o preponderență în anotimpul rece. La nivelul regiunii Sud-Muntenia, în perioada 2016-2021, a fost raportat un număr de 1103 de cazuri determinate de fenomene extreme, dintre care cele mai multe la

¹⁷ Raportul privind starea mediului din județul Dâmbovița, 2021

persoane de gen masculin¹⁸. Este important de precizat faptul că la nivelul județului Ialomița, nu sunt date disponibile.

3.1.4. Sol

3.1.4.1. *Caracterizarea solului*

La nivelul zonei planului, au fost identificate 12 tipuri de sol, iar cele predominante sunt reprezentate de molisoluri, argiluvisoluri și cambisoluri. Distribuția acestora în regiunea Sud-Muntenia este prezentată în figura următoare.

Fertilitatea solurilor este dată de conținutul de carbon organic din sol, care în zona regiunii, este predominant redus și foarte redus. Pe alocuri se regăsesc și zone cu un conținut mediu de carbon, însă nici o zonă nu este caracterizată de un conținut ridicat de carbon. Acestea se pot observa în imaginea de mai jos.

Utilizarea terenului

Categoria de utilizare a terenurilor în zona planului este în principal reprezentată de terenuri agricole neirigate, în teritoriul central și sudic al regiunii Sud-Muntenia, în timp ce zona nordică este în special acoperită de păduri de foioase, mixte și de conifere. Aceste aspecte sunt prezentate în figura de mai jos.

¹⁸ Raportul ReSanMed, 2021

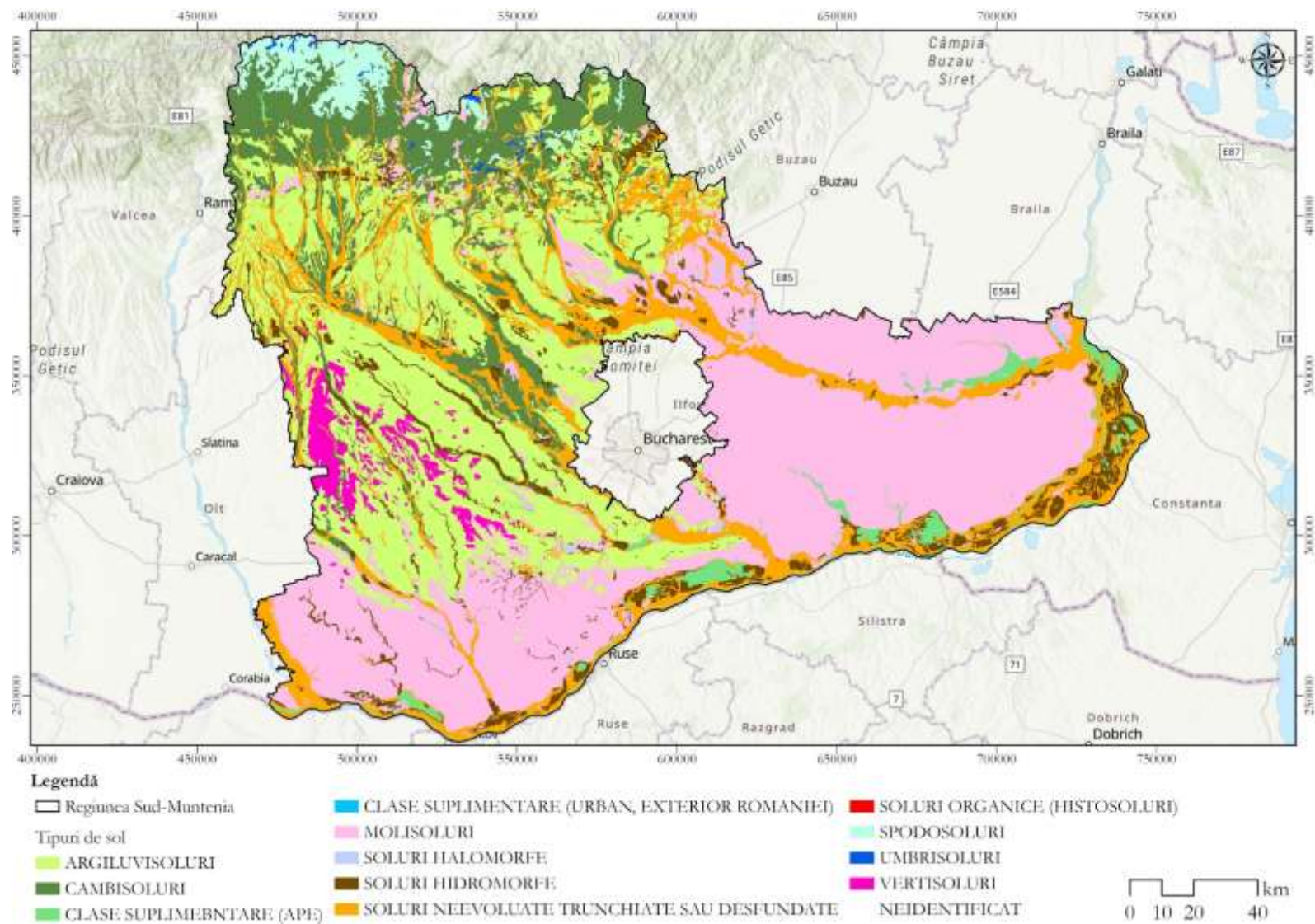

Figura nr. 3-17 Tipurile de sol din zona planului (Sursa: ICPA)

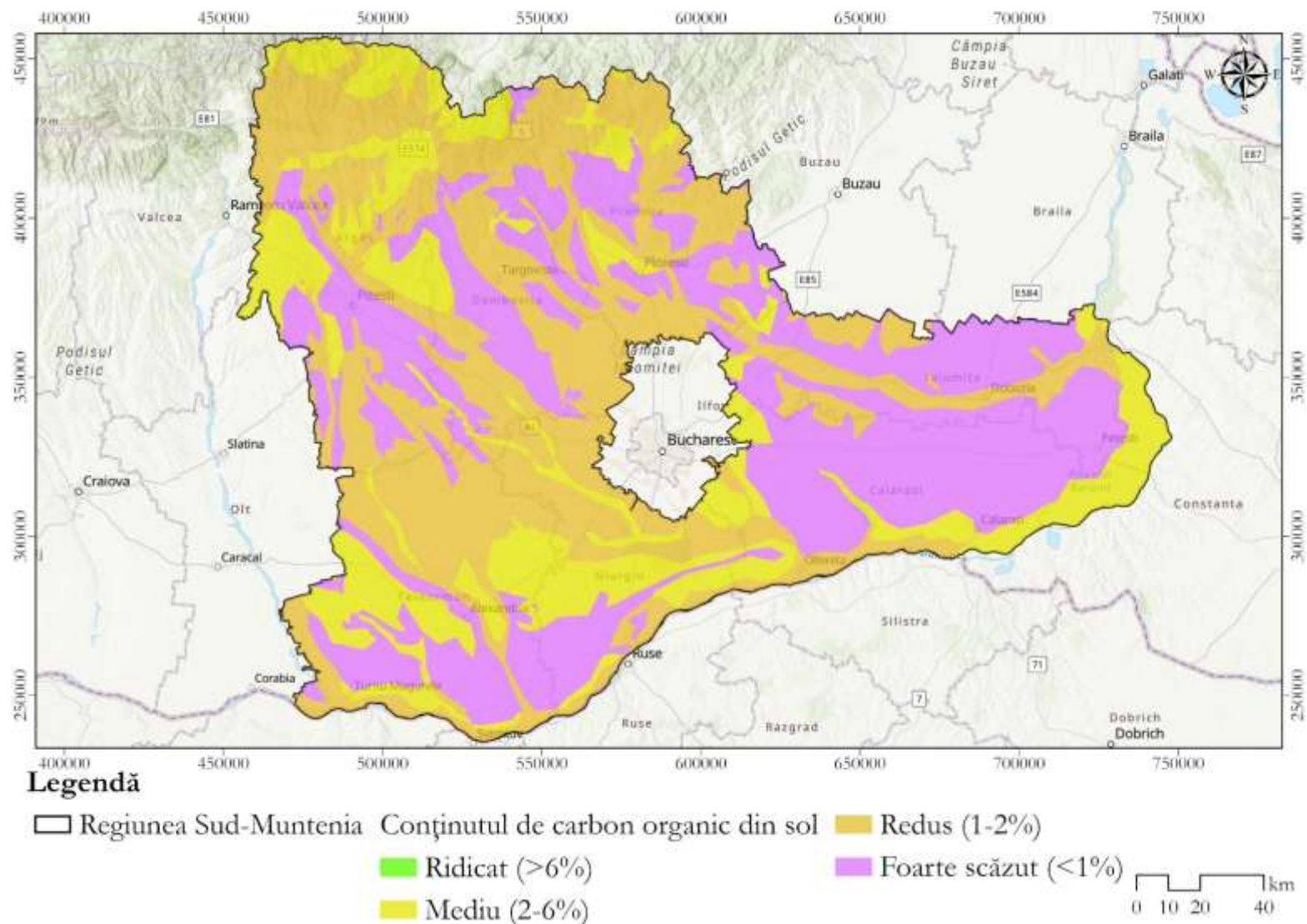

Figura nr. 3-18 Fertilitatea solului (Sursa: LUCAS)

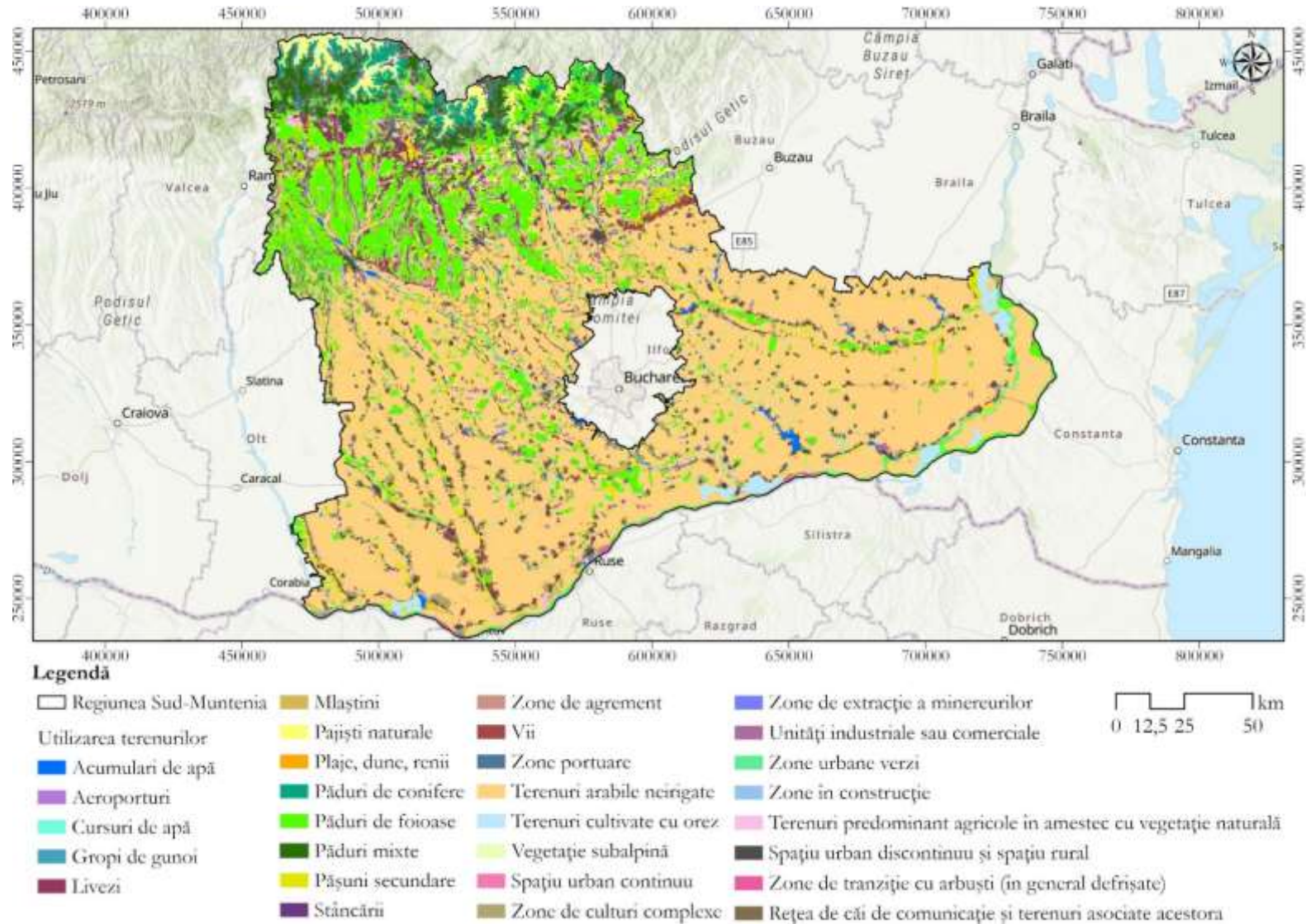

Figura nr. 3-19 Modul de utilizare a terenurilor din zona planului (Sursa: CLC, 2018)

Modul de folosință a fondului funciar în anul 2014 în zona planului este prezentată în graficul următor. Se poate observa că la nivelul Regiunii Sud-Muntenia fondul funciar este predominant de terenuri agricole și arabile, urmate de terenuri neagricole total.

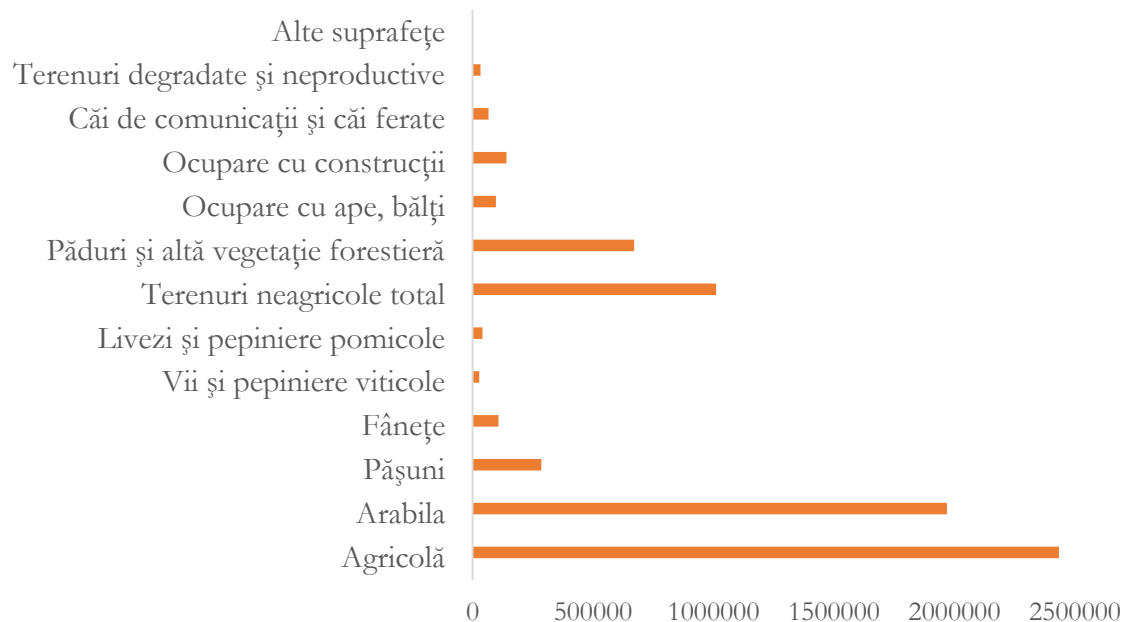

Figura nr. 3-20 Modul de folosință a fondului funciar (ha) (Sursa: INS)

Spații verzi

Suprafața spațiilor verzi se referă la suprafața spațiilor verzi amenajate sub formă de parcuri, grădini publice, sau scuaruri publice, parcele cu pomi și flori, păduri, cimitire, terenurile bazelor și amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile ale localităților (RSM, 2021).

Așadar, suprafața spațiilor verzi în regiunea Sud-Muntenia a înregistrat o creștere în perioada 2014-2019, însă în perioada 2019-2020 a avut o tendință descendentă, aspecte ce se pot observa în graficul următor.

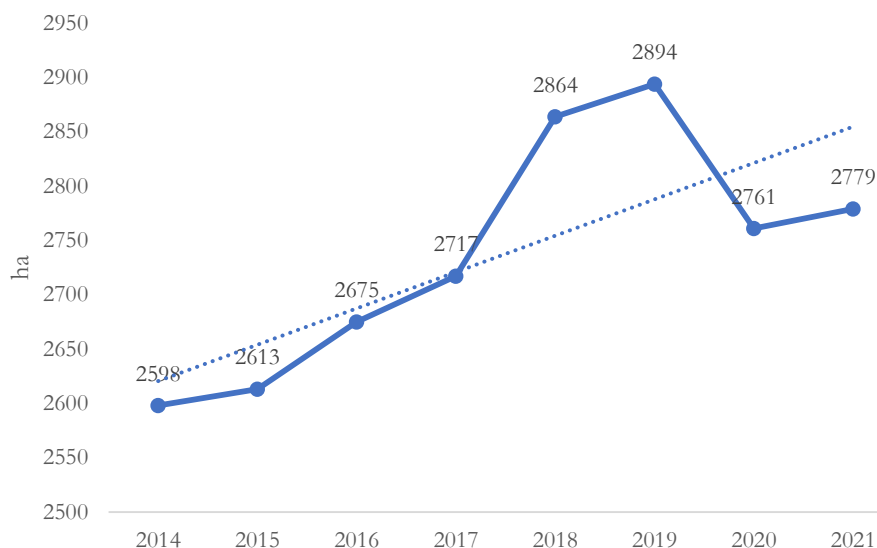

Figura nr. 3-21 Evoluția suprafeței spațiilor verzi în municipiile și orașele zonei planului (Sursa: INS)

Conform Raportului privind starea mediului în România din 2021, anumite județe studiate în cadrul planului, respectiv Giurgiu, Ialomița, Dâmbovița și Călărași se numără printre județele cu cele mai mici suprafețe de spații verzi din țară, la nivelul anului 2020.

3.1.4.2. Presiuni asupra solului

Situri contaminate

A fost realizată o analiză a listei siturilor contaminate, realizată de ANPM pe baza informațiilor transmise de Agențiile Locale pentru Protecția Mediului în luna noiembrie 2013. Astfel, județele din regiunea Sud-Muntenia în care se regăsesc 14 situri contaminate sunt cele ilustrate în figura următoare. Județul Prahova este județul cu cel mai mare număr de situri, respectiv 8. În județul Ialomița nu există nici un sit contaminat.

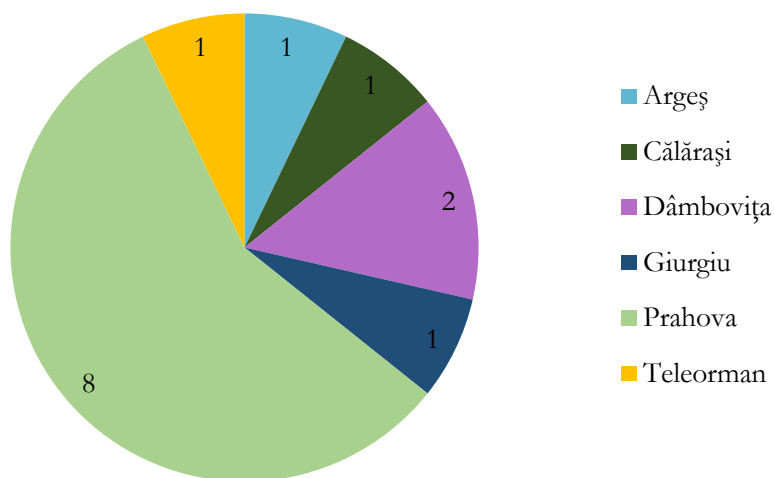

Figura nr. 3-22 Numărul de situri contaminate din zona planului (Sursa: ANPM)

În ceea ce privește siturile potențial contaminate, acestea se regăsesc în toate județele din zona de studiu, fiind în număr de 508. Județul Giurgiu are un număr de 224 de situri potențial contaminate, regăsindu-se pe primul loc, fiind urmat de județul Argeș, unde se regăsesc 113 situri. În imaginea de mai jos se pot observa aceste aspecte.

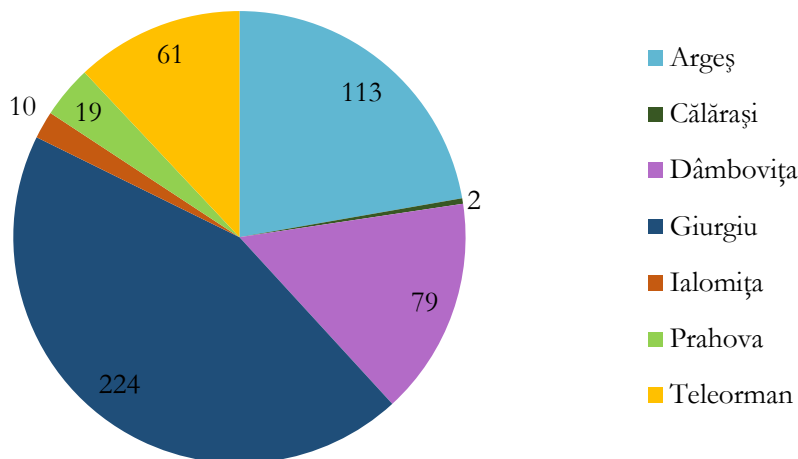

Figura nr. 3-23 Numărul de situri potențial contaminate din zona planului (Sursa: ANPM)

Conform Rapoartelor privind starea mediului aferente județelor pentru anul 2021 din zona analizată, presiunile asupra calității solului sunt reprezentate de utilizarea de îngrășăminte chimice, de produse pentru protecția plantelor (fitosanitare).

Îngrășăminte chimice

Aplicate în mod rațional, îngrășămintele constituie premisa menținerii și sporirii fertilității solurilor, în scopul creșterii producției agricole. Însă, cercetările efectuate au demonstrat că îngrășămintele pot provoca dereglarea echilibrului ecologic, în cazul în care sunt folosite fără a lua în considerare natura solurilor, condițiile meteorologice concrete și necesitățile plantelor. Utilizarea acestora în mod irațional determină apariția unui exces de azotați (nitrați) și fosfați care au un efect toxic asupra microflorei din sol și conduce la acumularea în vegetație a acestor elemente.

Îngrășămintele chimice pot fi: azotoase, fosfatice, potasice, dar pot fi utilizate și în amestec. Cantitatea acestora care este utilizată în agricultură, comparativ cu cantitatea de îngrășămintă naturale, este redusă. De asemenea utilizarea de îngrășămintă chimice au variat în perioada 2014-2018, înregistrând scăderi și creșteri, culminând în anul 2018. Începând cu anul 2019 și până în 2021, cantitatea acestora scade cu aproximativ 20 de mii de tone de substanță activă. Aceste aspecte sunt prezentate în graficul de mai jos.

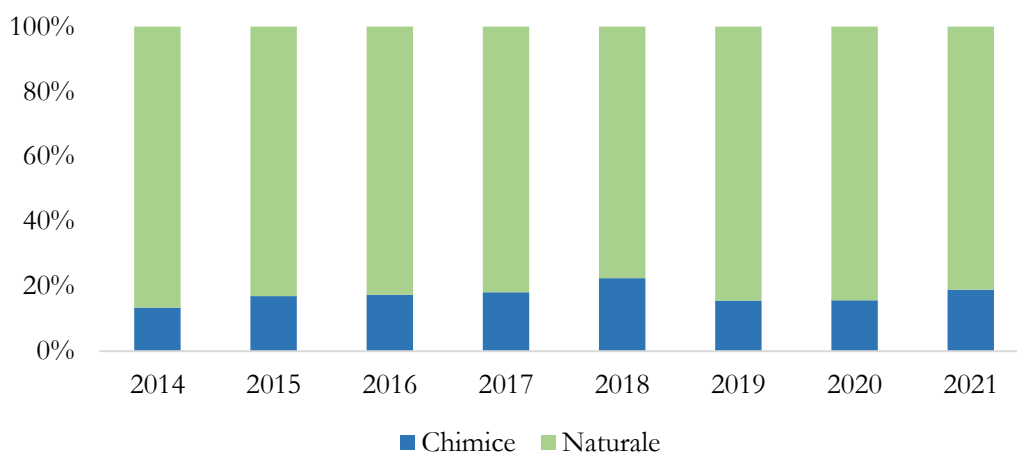

Figura nr. 3-24 Cantitățile de îngrășăminte folosite în agricultură în perioada 2014-2021 (tone substanță activă) (Sursa: INS)

Produse pentru protecția plantelor (fitosanitare)

Produsele pentru protecția plantelor (pesticidele) sunt substanțe sau combinații de substanțe chimice cu acțiune biologică deosebit de ridicată, utilizate pentru combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor în agricultură. Acestea se împart în funcție de acțiunea lor asupra agenților fitopatogeni în, bactericide, fungicide, insecticide, acaricide, nematocide, raticide și erbicide.

În figura de mai jos este prezentată evoluția utilizării de pesticide în agricultură în perioada 2014-2021, pentru categoriile insecticide, fungicide și erbicide. Tendința utilizării acestora a fost crescătoare în prima parte a perioadei analizate, până în anul 2018, iar până în 2021 tendința este descendentă.

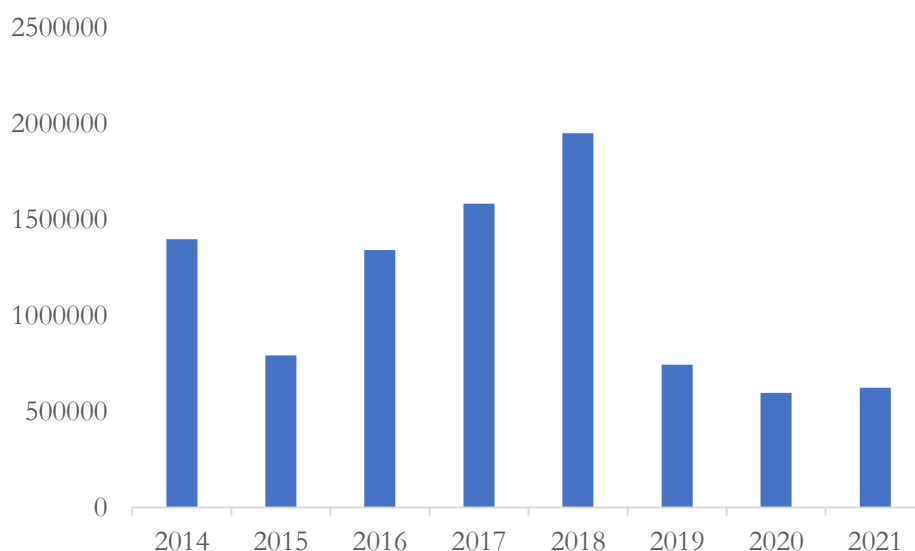

Figura nr. 3-25 Cantitatea de pesticide aplicate în agricultură în perioada 2014-2021 (Sursa: INS)

În vederea reducerii consumului de produse de protecție a plantelor, Planul Național de acțiune privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de protecție a plantelor vizează o serie de

obiective și măsuri pentru protecția sănătății umane și a mediului. Printre acestea se numără și gestionarea integrată a organismelor dăunătoare, care presupune utilizarea practicilor și produselor care prezintă cele mai mici riscuri pentru sănătatea umană și pentru mediu¹⁹.

Reziduuri zootehnice

Dejecțiile provenite de la creșterea animalelor (porci și păsări) și nămolul provenit de la stațiile de epurare, răspândite pe sol fără a fi tratate în prealabil reprezintă o sursă potențială de poluare. (PDR)

Activitățile poluante din domeniul industrial

Sunt de menționat aici cele din industria petrolieră (extracția, depozitarea carburanților, depozitele de șlam din județele Argeș, Dâmbovița și Prahova), exploatarea substanțelor minerale utile (exploatarea miniere, cariere, balastiere - localizate în special în albiile minore sau în zonele de terasă ale râurilor Argeș, Dâmbovița și Ialomița).

3.1.5. Apă

Resursele de apă din regiunea Sud Muntenia sunt constituite din ape de suprafață (râuri, lacuri naturale și lacuri de acumulare amenajate, fluviul Dunărea) și ape subterane.

Zona planului este situată în cea mai mare parte în bazinele hidrografice Argeș-Vedea și Buzău-Ialomița. Există totuși porțiuni reduse din nord-vestul și sud-vestul zonei planului care intră în administrația bazinului hidrografic Olt și porțiuni extrem de reduse din partea de est a zonei planului, care aparțin de bazinul hidrografic Dobrogea-Litoral. În harta următoare sunt reprezentate bazinele hidrografice cu care zona planului se suprapune.

¹⁹ Planul Național de Acțiune privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de protecție a plantelor, 2019

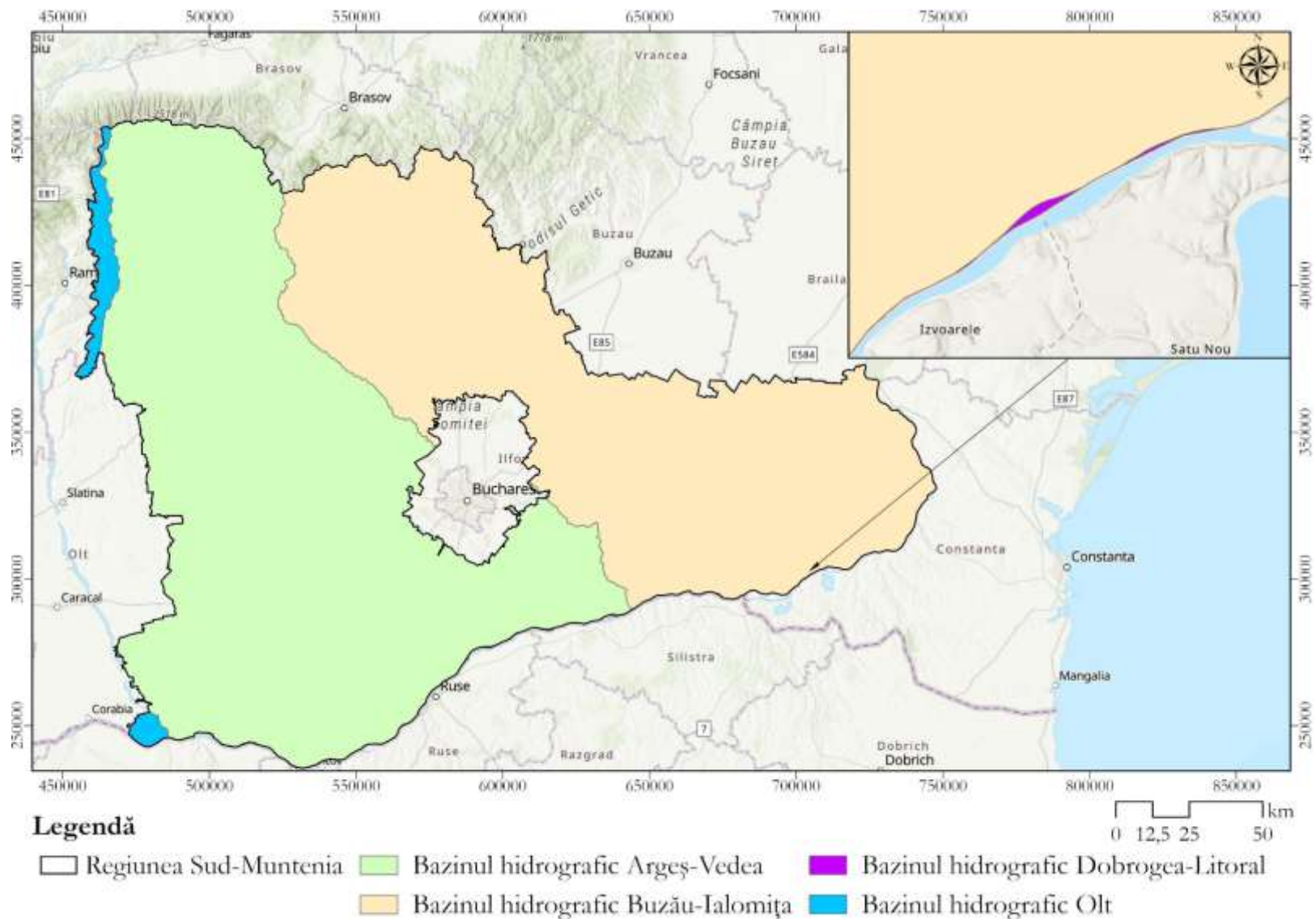

Figura nr. 3-26 Bazinele hidrografice care intersectează zona planului (Sursa: ANAR)

3.1.5.1. *Corpuri de apă de suprafață*

Zona planului intersectează un număr de 442 de corpuri de apă de suprafață, din categoriile râuri și lacuri.

În regiunea Sud-Muntenia, din punct de vedere ecologic, 145 dintre corpurile de apă au starea / potențialul bun/ă, 140 au starea / potențialul moderat/ă, și 14 au starea / potențialul slab/ă și 3 prost/ă. De menționat este faptul că există și corpuri de apă care nu au evaluare. Aspectele menționate sunt ilustrate în figura următoare.

Starea chimică a corpurilor de apă de suprafață este în general bună, 290 de corpuri de apă prezintă o stare chimică bună, existând doar 12 corpuri de apă care nu ating starea chimică bună. Însă, a fost de asemenea identificată prezența unor corpuri de apă care nu au evaluare. Aceste aspecte sunt prezentate în figura de mai jos.

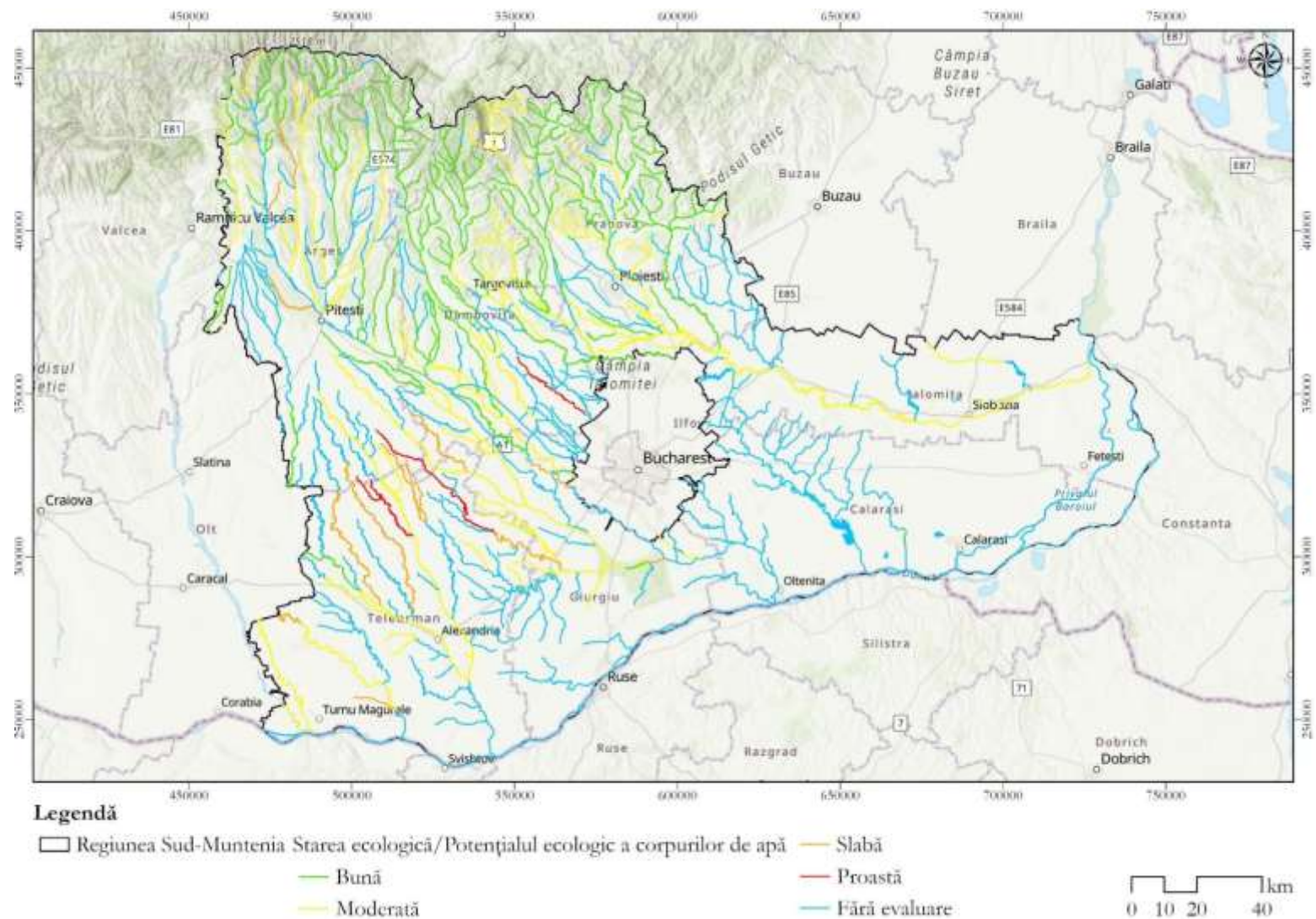

Figura nr. 3-27 Starea ecologică și potențialul ecologic ale corpurilor de apă de suprafață (Sursa: ANAR)

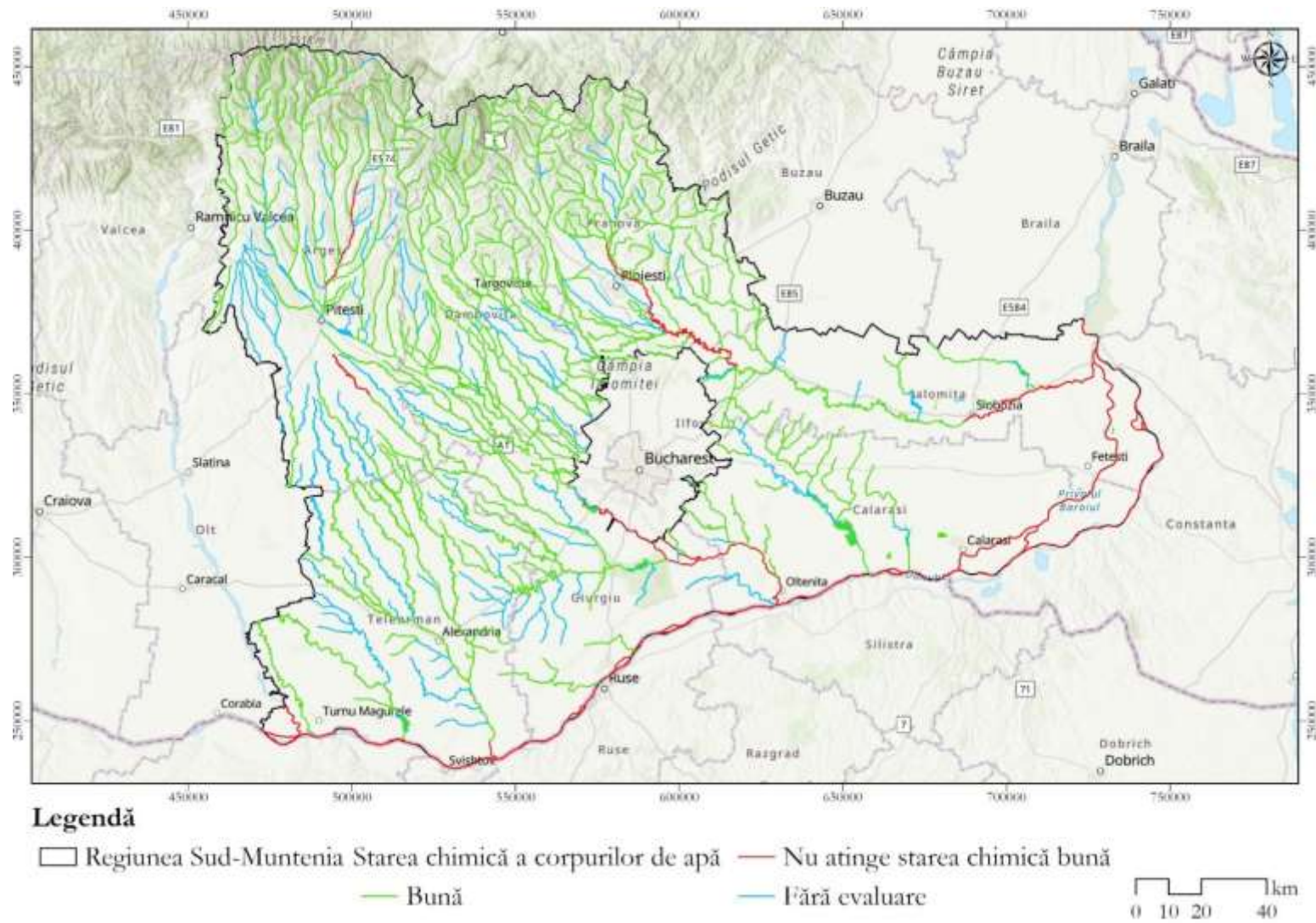

Figura nr. 3-28 Starea chimică a corpurilor de apă de suprafață (Sursa: ANAR)

3.1.5.2. Corpuri de apă subterane

Regiunea Sud-Muntenia se suprapune cu 30 de corpuri de apă subterană, ce aparțin bazinelor hidrografice Argeș-Vedea și Buzău-Ialomița, Dobrogea-Litoral și Olt, dar și un corp de apă ce aparține bazinului hidrografic Jiu. Acestea sunt enumerate în tabelul următor.

Tabelul nr. 3-1 Corpurile de apă subterană din zona planului

Nr.	Cod	Denumire
1.	ROAG01	M. Piatra Craiului
2.	ROAG02	Câmpia Titu
3.	ROAG03	Colentina
4.	ROAG05	Lunca și Terassele Râului Argeș
5.	ROAG07	Lunca Dunării (Giurgiu-Oltenița)
6.	ROAG08	Pitești
7.	ROAG09	Luncile Râurilor Vedea, Teleorman și Călmățui
8.	ROAG10	Lunca Dunării (Turnu Magurele-Zimnicea)
9.	ROAG11	București-Slobozia (Nisipurile de Mostiștea)
10.	ROAG12	Estul Depresiunii Valahe
11.	RODL03	Hârșova-Ghindărești
12.	RODL06	Platforma Valahă
13.	RODL07	Lunca Dunării (Hârșova-Brăila)
14.	ROIL02	Munții Ciucaș
15.	ROIL03	Munții Bucegi
16.	ROIL08	Urziceni
17.	ROIL09	Calmațuiul de Sud
18.	ROIL10	Lunca Buzăului Superior
19.	ROIL11	Lunca Dunării (Oltenița-Hârșova)
20.	ROIL12	Câmpia Gherghiței
21.	ROIL13	Lunca Ialomiței
22.	ROIL14	Gimbașani-Sudiți
23.	ROIL15	Conul Aluvial Prahova
24.	ROIL16	Câmpia Vlăsiei
25.	ROIL17	Fetești
26.	ROIL18	Teleajen
27.	ROJI07	Oltenia
28.	ROOT08	Lunca și Terassele Oltului Inferior
29.	ROOT09	Lunca Dunării (Bechet-Turnu Măgurele)
30.	ROOT13	Vestul Depresiunii Valahe

Corpurile de apă subterană din zona planului au starea calitativă și cantitativă bună, cu excepția a două corpuri de apă situate în bazinul hidrografic Argeș-Vedea ce au starea chimică slabă, conform Planului de Management Actualizat (2021) al SH Argeș-Vedea, și anume ROAG03 Colentina și ROAG08 Pitești. Pentru toate corpurile de apă obiectivul de mediu este atingerea stării chimice și cantitative bune. Localizarea corpurilor de apă subterană din zona planului și starea chimică a acestora este prezentată în figura următoare.

La nivelul regiunii, există un corp de apă subterană transfrontalier, care aparține bazinului hidrografic Dobrogea-Litoral, și anume RODL06 Platforma Valahă, țara pe care o intersectează fiind Bulgaria.

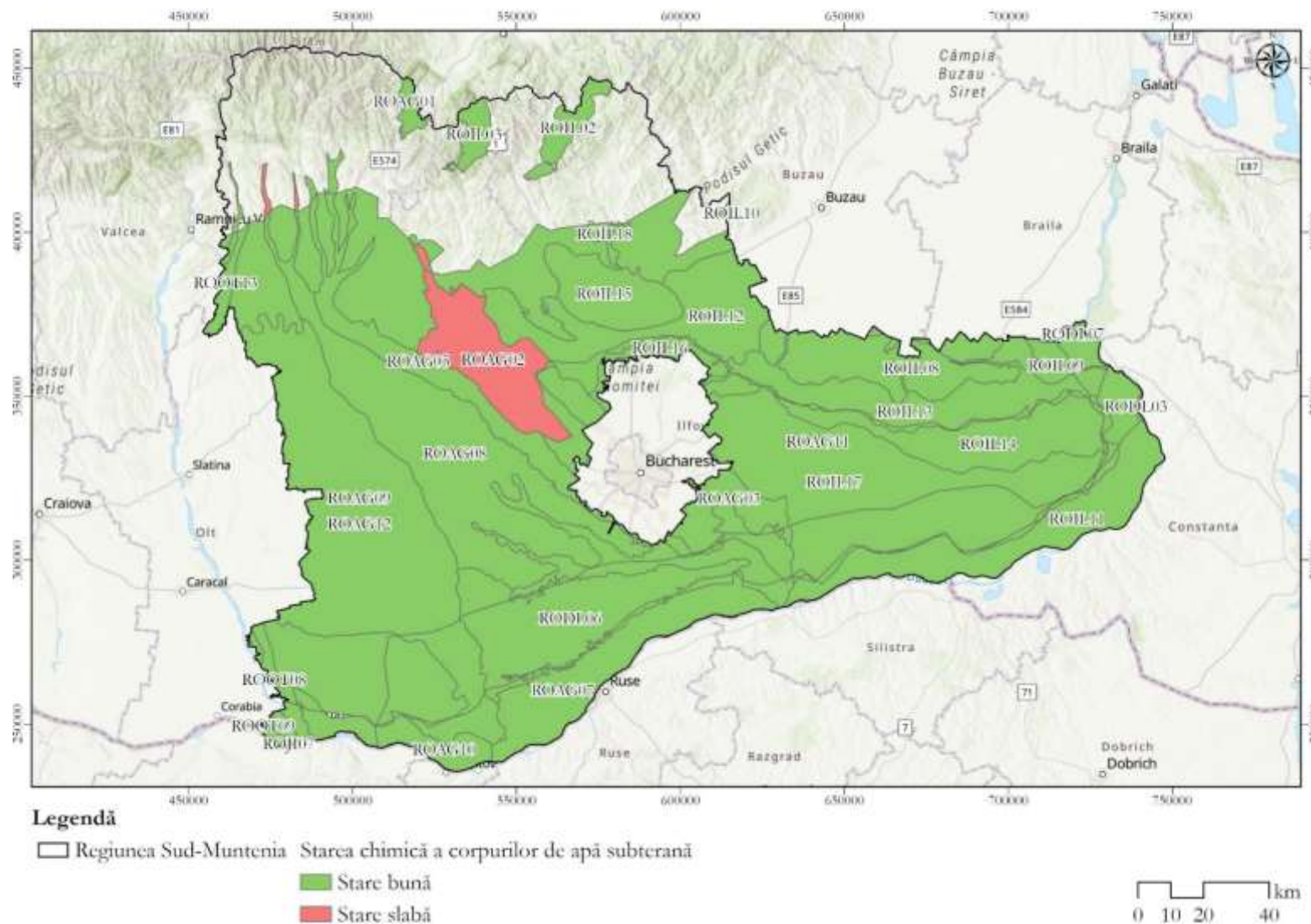

Figura nr. 3-29 Starea chimică a corpurilor de apă subterană (Sursa: ANAR, Planurile de management ale Bazinelor Hidrografice)

3.1.5.3. *Presiuni asupra calității apei*

Principalele surse de poluare care reprezintă presiuni potențial semnificative:

- ⚙️ Aglomerările umane – presiunea este reprezentată în principal de apele uzate urbane, care conțin, în special materii în suspensie, substanțe organice, nutrienți, dar și alți poluanți ca metale grele, detergenți, hidrocarburi petroliere, micropoluanți organici etc. Managementul necorespunzător al deșeurilor menajere la nivelul localităților precum și modul de colectare și eliminare a nămolului provenit de la stațiile de epurare, constituie surse de poluare difuză locală;
- ⚙️ Surse de poluare industriale și agricole – contribuie la poluarea resurselor de apă prin evacuarea de poluanți specifici: substanțe organice, nutrienți (industria alimentară, industria chimică, industria fertilizanților, celuloză și hârtie, fermele zootehnice etc.), metale grele (industria extractivă și prelucrătoare, industria chimică etc.), precum și micropoluanți organici periculoși (industria chimică organică, industria petrolieră etc.);
 - Activitățile agricole pot conduce la poluarea difuză a surselor de apă de suprafață și subterane, sursele fiind în special reprezentate de stocare și utilizarea de îngrășăminte organice și chimice, creșterea animalelor și utilizarea pesticidelor pentru combaterea dăunătorilor;
 - Principalele surse de poluare sunt reprezentate de amplasamente și depozite industriale, precum depozite de materii prime, produse finite, produse auxiliare, stocare de deșeuri neconforme, unități ce produc poluări accidentale difuze, situri industriale abandonate;
- ⚙️ Alte presiuni potențial semnificative sunt cele hidromorfologice (reprezentate de lucrări hidrotehnice), presiuni provocate de exploatarea forestieră, speciile invazive, extragerea balastului și nisipului din albiile minore ale cursurilor de apă, activitățile de pescuit și acvacultură, lucrări de infrastructură.

Aceste presiuni prezente la nivelul zonei studiate pot duce la neatingerea obiectivelor de mediu privind starea ecologică bună / potențialul ecologic bun și starea chimică bună ale corpurilor apă.

3.1.6. Aer

3.1.6.1. *Starea actuală a calității aerului*

Calitatea aerului înconjurător în România este reglementată prin Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător cu modificările ulterioare. La nivel național monitorizarea calității aerului se realizează prin stațiile din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA). În următorul tabel sunt prezentate cele 30 de stații de monitorizare din regiunea Sud-Muntenia, precum și tipul acestora și județul din care fac parte.

Tabelul nr. 3-2 Stațiile de monitorizare a calității aerului din zona planului (Sursa calitateaer.ro)

Nr. crt.	Județ	Nume stație	Tip stație
1.	Argeș	AG1	Trafic
2.		AG2	Fond urban
3.		AG3	Fond suburban
4.		AG4	Fond suburban
5.		AG5	Industrial 2
6.		AG6	Industrial 1
7.		AG7	Fond urban
8.	Călărași	CL1	Trafic
9.		CL2	Fond urban
10.		CL3	Fond rural
11.	Dâmbovița	DB1	Industrial, amplasată în arie urbană
12.		DB2	Industrial, amplasată în arie urbană
13.	Giurgiu	GR1	Trafic
14.		GR2	Fond urban
15.		GR3	Industrial
16.		GR4	Rural de nivel subregional
17.	Ialomița	IL1	Fond urban
18.		IL2	Industrial
19.	Prahova	PH1	Trafic
20.		PH2	Fond urban
21.		PH3	Fond suburban
22.		PH4	Industrial
23.		PH5	Trafic
24.		PH6	Industrial
25.		PH7	Fond urban
26.	Teleorman	TR1	Fond urban
27.		TR2	Trafic
28.		TR3	Fond urban
29.		TR4	Industrial
30.		TR5	Fond urban

Pentru identificarea principalelor probleme privind calitatea aerului, a fost realizată o analiză a Rapoartelor privind starea mediului din anul 2021 aferente celor 7 județe din care este alcătuită zona planului. Astfel, au fost observate depășiri ale valorilor limită ale unor poluanți la nivelul stațiilor de monitorizare a calității aerului, acestea fiind enumerate în continuare.

- ⚙️ **PM₁₀** - depășiri ale valorilor limită zilnice în județele Argeș, Călărași, Dâmbovița și Ialomița, dar fără a exceda numărul maxim de depășiri pe an (35). Sursele principale pentru acest poluant au fost sistemele de încălzire a populației, activitatea industrială și traficul auto. Posibile cauze ale depășirilor înregistrate pentru pulberi sunt și condițiile meteo de umiditate crescută și ceață, care au defavorizat dispersia poluanților de la nivelul solului;

Pentru județul Giurgiu, un aport important privind depășirile de PM₁₀ au avut de asemenea șantierele deschise fără măsuri de limitare a poluării produse de pulberile din aceste activități, dar și depunerile

de pe carosabil (praf, nisip, material antiderapant) care nu au fost îndepărtate prin mijloace corespunzătoare (spălare sau aspirare).

O₃ - au fost înregistrate depășiri ale valorii țintă pentru sănătatea umană, în județele Ialomița și Prahova, însă nu a fost depășit pragul de informare de 180 μg/m₃. În județul Prahova, sursele principale ai precursorilor ozonului provin din domeniile energiei și transporturilor. Sursele de poluare sunt reprezentate și de surse naturale, depășirile fiind înregistrate și din cauza radiațiilor solare și a temperaturilor ridicate;

- ⚙️ **NO₂** – depășiri a valorii limită orare au fost înregistrate în județul Giurgiu și în județul Prahova s-a înregistrat o depășire a pragului de alertă, însă nu s-au înregistrat depășiri ale valorilor medii orare (350 μg/mc). Valorile ridicate au fost înregistrate în perioada rece, fiind cauzate și de condițiile meteorologice: calm atmosferic, ceață, care au îngreunat dispersia dioxidului de azot în atmosferă. În nici unul dintre județe nu a fost depășită valoarea limită anuală de 40 μg/m³, nici numărul de depășiri într-un an calendaristic (18);
- ⚙️ **SO₂** – în județul Prahova a fost depășit pragul de alertă, fără depășirea valorii limită anuale pentru sănătatea populației, de 20 μg/mc;
- ⚙️ Alte depășiri au fost înregistrate în județul Prahova pentru **benzen**, fără depășirea numărului maxim admis, dar și în județul Teleorman, pentru **hidrogenul sulfurat** și pentru **amoniac**, în cazul cărora se cunosc sursele de poluare și au fost realizate înștiințări de reducere a emisiilor.

Potrivit Rapoartelor privind starea mediului județene și național din perioada 2017-2021, pentru restul poluanților monitorizați, respectiv CO, PM_{2,5} și metalele grele plumb, arsen, cadmiu și nichel, nu au fost înregistrate depășiri ale valorilor limită anuale sau ale valorilor țintă conform legislației în vigoare.

În județul Ialomița în perioada 2018-2019 se constată o creștere a emisiilor de pulberi în suspensie (TSP și PM₁₀) din cauza activității SC CHEMGAS HOLDING CORPORATION SRL (combinat de producere îngrășăminte chimice azotoase). De asemenea, în anul 2020 s-a înregistrat o creștere a cantității de SO_x față de anii anteriori cauzată de funcționarea combinatului²⁰.

Este important de menționat faptul că în rețeaua de stații automate pentru anumiți poluanți precum NO_x, NO₂, PM₁₀, benzen, plumb, au existat perioade în care echipamentele nu au funcționat, iar poluanții nu au putut fi monitorizați în mod continuu și nu se poate exprima un punct de vedere clar privind tendințele concentrațiilor medii anuale ale poluantului deoarece nu există o captură suficientă de date. Au fost analizate datele disponibile pe pagina de internet a Agenției Europene de Mediu, respectiv valorile anuale înregistrate la nivelul zonei de implementare a planului în anul 2020 pentru poluanții NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5} și O₃²¹. Se poate observa în urma analizei figurilor de mai jos, că nu au existat depășiri ale valorilor limită anuale pentru nici unul dintre poluanți.

²⁰ Raportul privind starea mediului pentru județul Ialomița din anul 2021

²¹ EEA - Baza de date europeană privind calitatea aerului

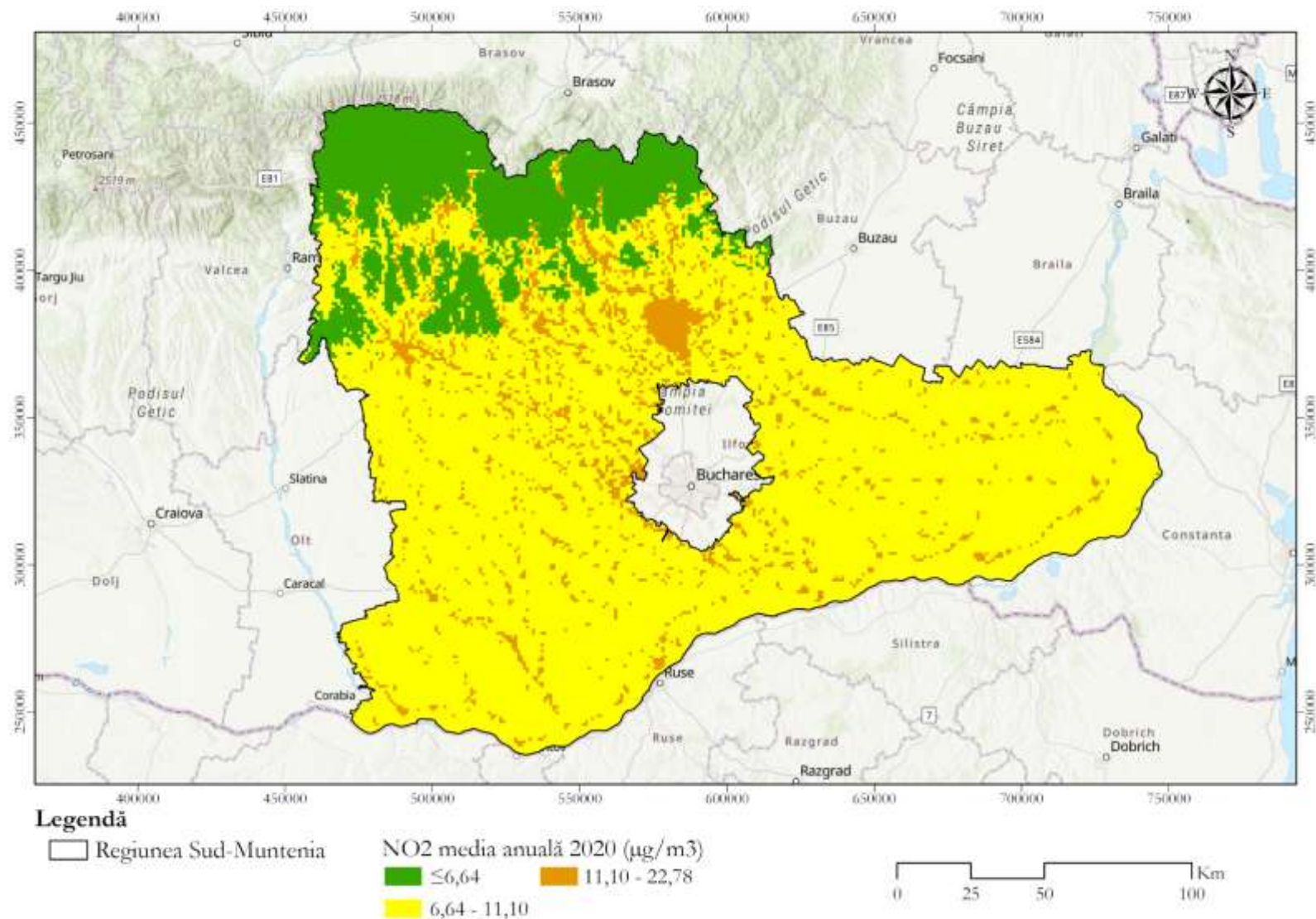

Figura nr. 3-30 Media anuală pentru NO₂ la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)

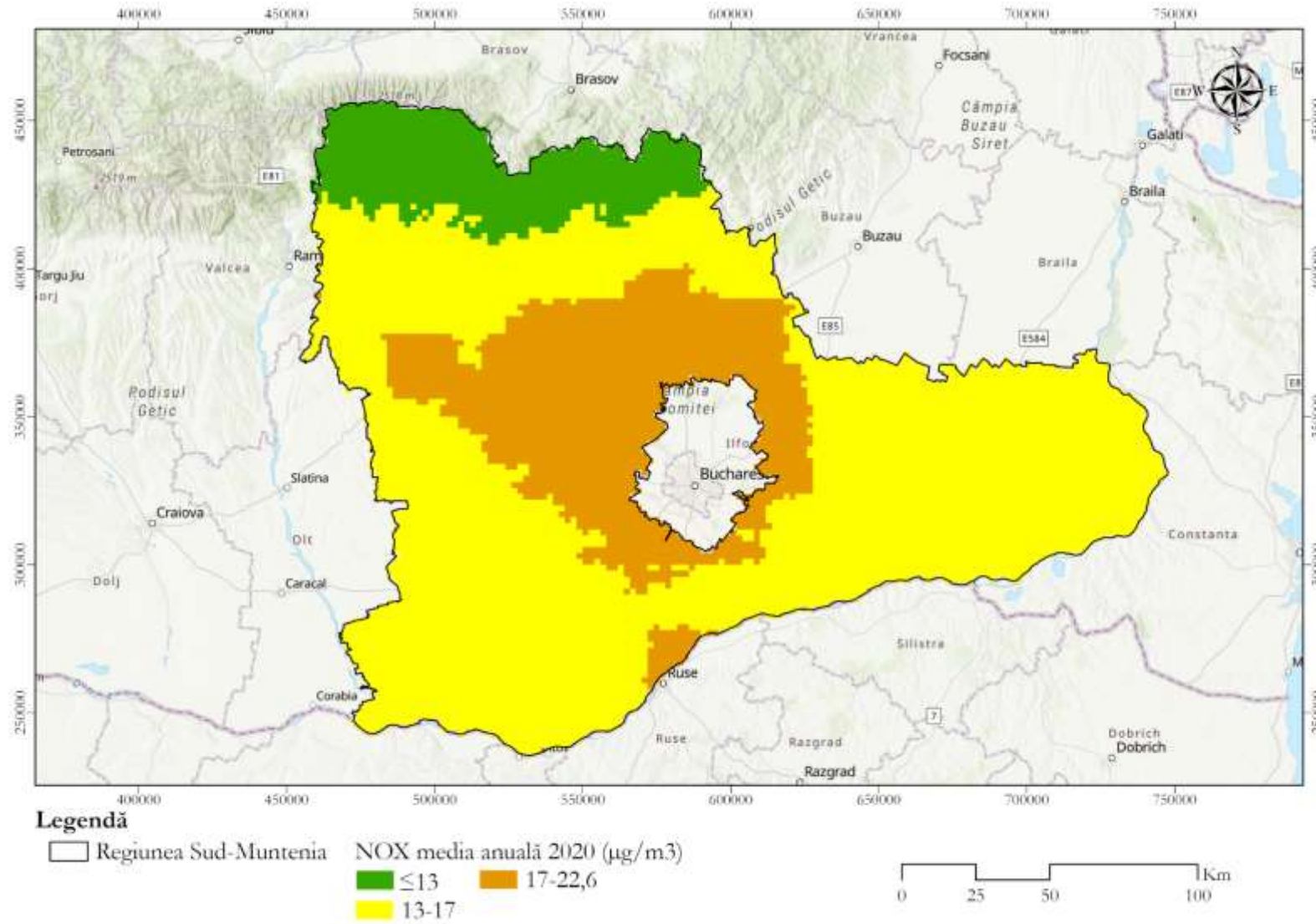

Figura nr. 3-31 Media anuală pentru NO_x la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)

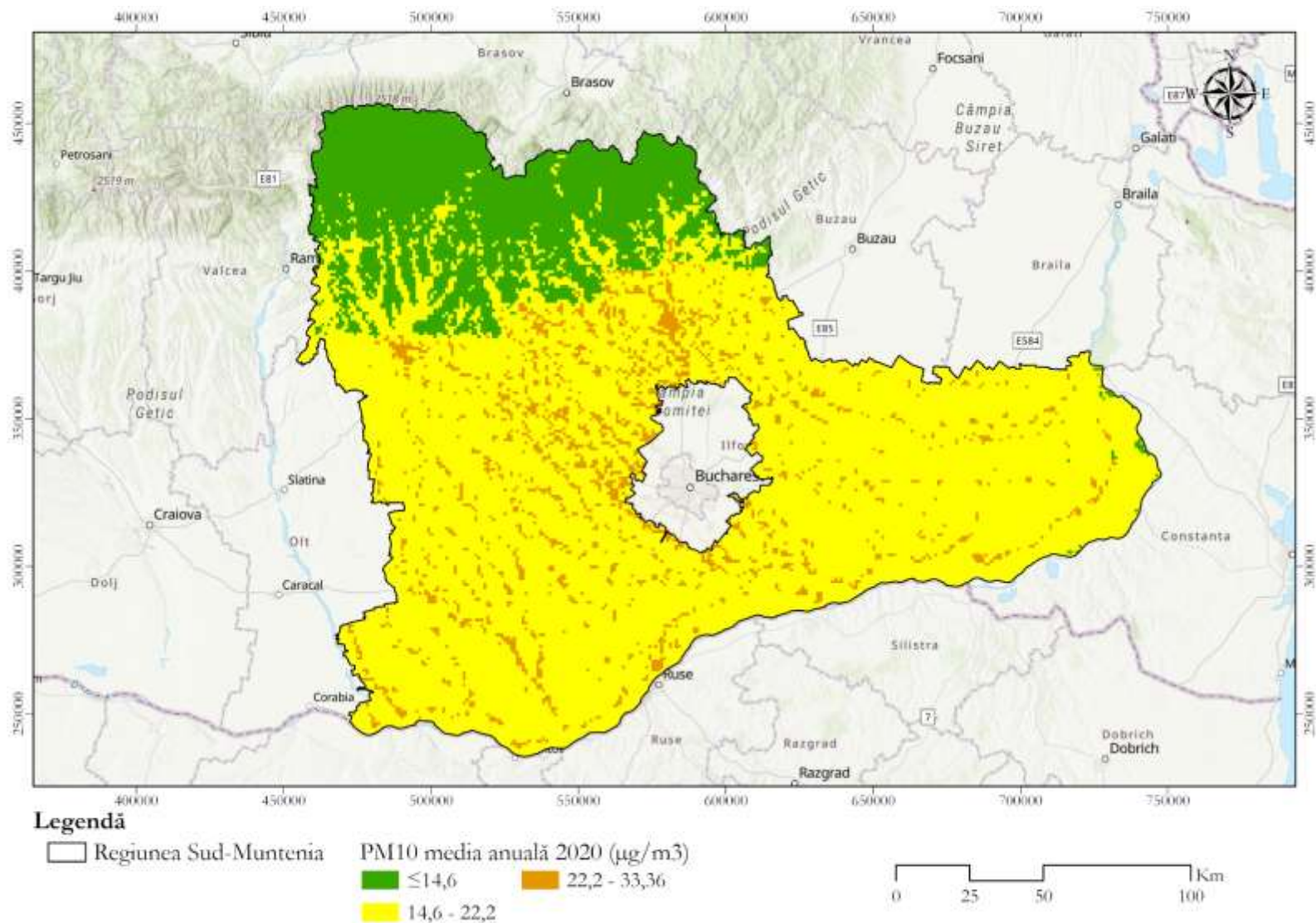

Figura nr. 3-32 Media anuală pentru PM₁₀ la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)

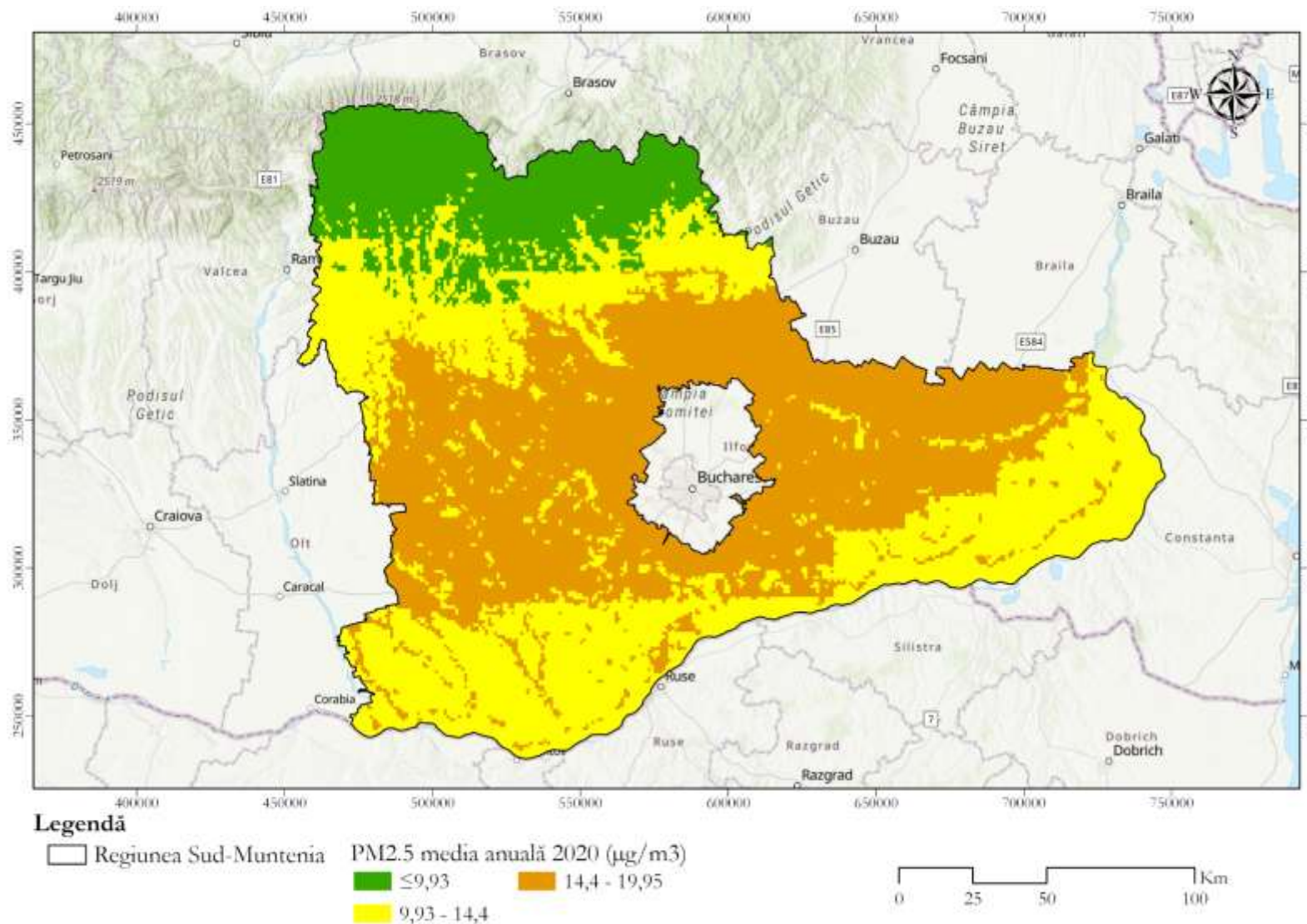

Figura nr. 3-33 Media anuală pentru PM_{2,5} la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)

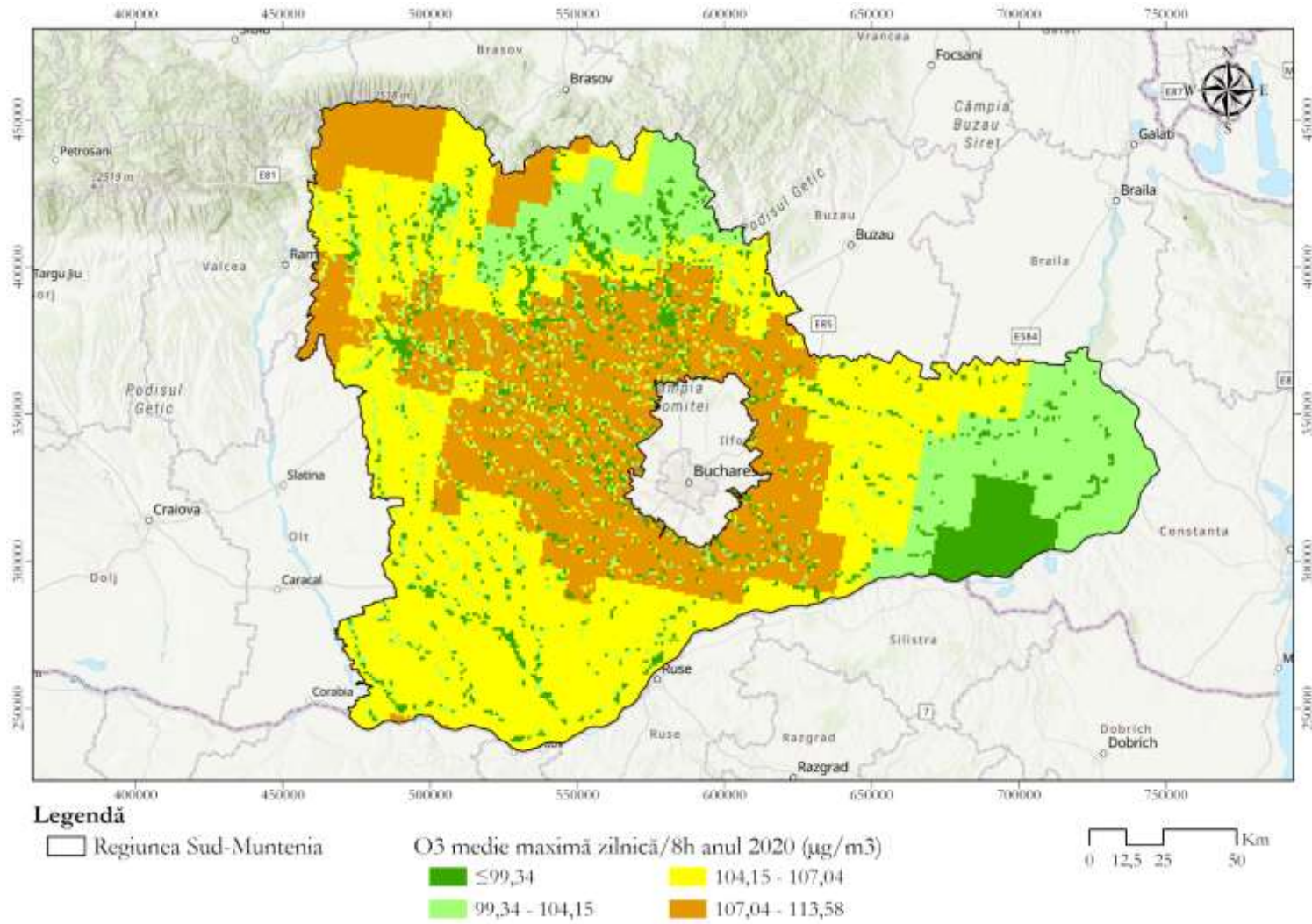

Figura nr. 3-34 Media maximei zilnice/8h pentru O₃ la nivelul regiunii Sud-Muntenia în anul 2020 (Sursa: EEA)

3.1.6.2. Presiuni asupra calității aerului

Conform PDR 2021-2027, calitatea aerului este exprimată statistic printr-o serie de indicatori, care exprimă fenomenul de poluare sub forma răspândirii în aer a unor substanțe reziduale poluante, rezultate din activitățile economice.

Problemele privind calitatea aerului sunt generate de emisiile atmosferice, care produc acidifierea atmosferei, influențează cantitățile de ozon troposferic, cresc concentrația de particule în suspensie, a pulberilor cu metale grele și a gazelor cu efect de seră, epuizează stratul de ozon, ducând la producerea de schimbări climatice²².

Presiunile asupra stării de calitate a aerului în regiunea Sud Muntenia din județele din nordul regiunii, sunt reprezentate de sursele de poluare din industria petrolieră, industria constructoare de mașini, industria materialelor de construcții și industria metalurgică. În sudul regiunii, poluarea este generată în special de activitățile din agricultură (creșterea intensivă a animalelor și folosirea îngrășămintelor chimice pe terenurile agricole) și activităților specifice proceselor de producție din unitățile economice aparținând industriei chimice, industriei mineralelor și industriei alimentare (PDR).

Conform Rapoartelor județene privind starea mediului, adițional presiunilor menționate, se adaugă următoarele surse de poluare: sistemele de încălzire a populației, transportul (în special cel rutier), incinerarea și depozitarea deșeurilor, arderile din sectorul energetic sau alte arderi, șantierele de construcții, lucrările de modernizare a infrastructurii, producția și distribuția de energie. Acestea pot fi surse staționare sau mobile.

3.1.7. Factori climatici

3.1.7.1. Adaptarea la schimbările climatice

În regiunea Sud-Muntenia, temperatura medie anuală se reduce gradual de la sud la nord, de la valori de peste 11 °C în lunca Dunării, sudul Bărăganului și Balta Ialomiței, ajungând până la temperaturi de sub -2 °C în zonele montane.

Temperatura medie a lunii ianuarie scade dinspre sud și sud-est, de la circa 2 °C în lunca Dunării, la valori mai mici de -3 °C pe câmpurile interfluviale, fiind ușor mai crescută în regiunea deluroasă, după care scade din nou o dată cu creșterea altitudinii până la temperaturi mai scăzute de -10 °C în zonele alpine.

Temperatura medie a lunii iulie variază în același sens, de la valori mai mari de 23 °C în regiunile sudice din lunca și terasele Dunării, la valori de 22-23 °C pe câmpurile interfluviale, atingând temperaturi de 20-22 °C în zonele de deal și podiș situate la 500 m altitudine și temperaturi de 8 °C în zonele alpine.

Cantitățile de precipitații la nivelul zonei planului sunt de asemenea variate, ajungând de la 400 mm/an în zona luncii Dunării, până la 800-1200 mm/an în zonele montane(PDR).

²² Raportul privind starea mediului pentru județul Argeș din anul 2021

Tendențele privind temperatura și precipitațiile

În vederea analizei tendințelor în ceea ce privește temperaturile și cantitățile de precipitații influențate de schimbările climatice, au fost utilizate datele Worldclim pentru a calcula diferențele între situația actuală și cea estimată în anul 2050 pentru zona planului.

Se estimează că în cea mai mare parte a zonei planului temperatura minimă a lunii ianuarie are o tendință ascendentă, crescând cu 2-3 °C până în anul 2050. În nordul regiunii modificările se concretizează atât prin creșteri, cât și prin scăderi, cuprinse între -2,7 și 5,8 °C. Aspectele menționate sunt prezentate în figura următoare.

Tendența temperaturii maxime a lunii iulie este de creștere în aproape toată regiunea. Se estimează că majoritatea zonei regiunii va înregistra creșteri de 4,1-5,7 °C, cu excepția unor areale restrânse din nordul acesteia, unde există și zone în care se estimează că temperaturile vor crește cu 7,6-13 °C. Tot în nordul regiunii există areale restrânse unde pot avea loc scăderi ale temperaturii cu până la 3 °C. Aspectele menționate sunt prezentate în figura de mai jos.

Temperatura medie anuală va înregistra creșteri până în anul 2050, cuprinse între 3,86 și 4,51 °C în majoritatea zonelor din sudul regiunii, pe când în nord se înregistrează scăderi cu până la 1 °C pe alocuri, dar și creșteri de 5,26-8,33 °C. Aspectele menționate sunt prezentate în figura de mai jos.

În ceea ce privește cantitățile de precipitații, sunt estimate creșteri pe toată suprafața zonei planului până în anul 2050. În nordul regiunii vor apărea creșteri cu 150-200 mm/ an, fiind cele mai notabile creșteri. În sud-vestul regiunii, cantitățile de precipitații vor crește cu maxim 50 mm/ an. Aspectele menționate sunt prezentate în figura de mai jos.

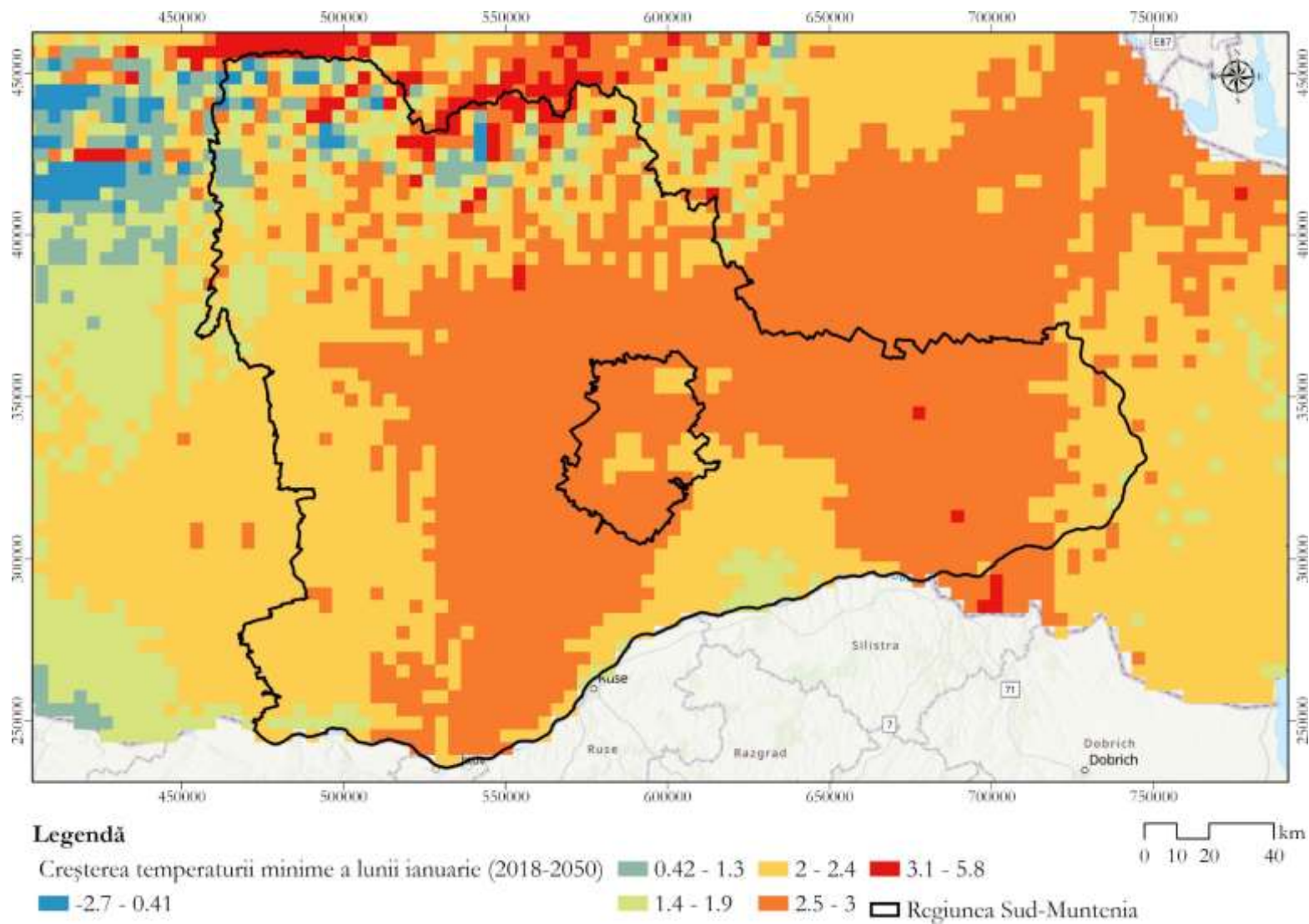

Figura nr. 3-35 Creșterea temperaturii minime a lunii ianuarie (2018-2050) în zona planului (Sursa: World Clim)

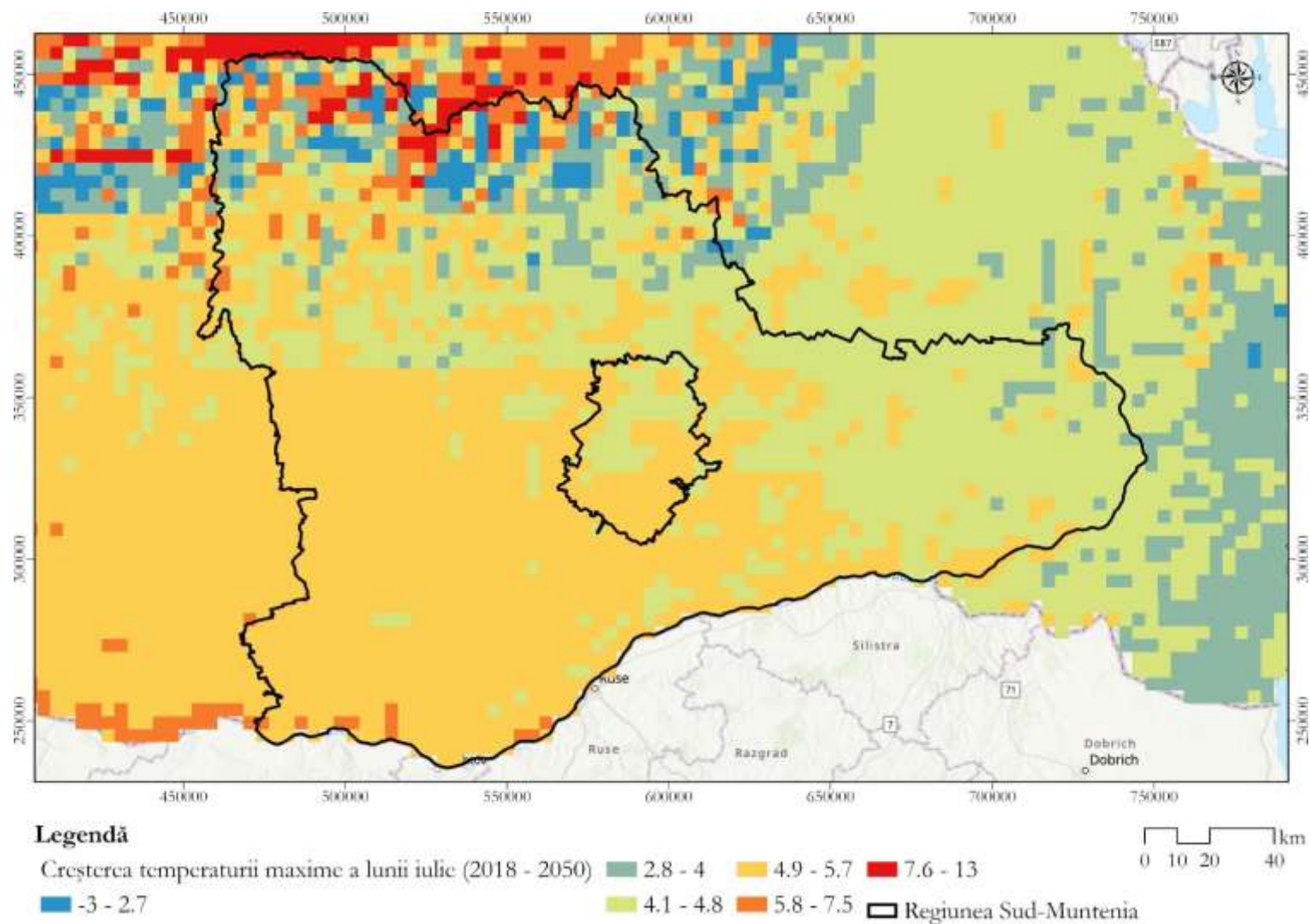

Figura nr. 3-36 Modificări ale temperaturii maxime a lunii iulie (2018-2050) în zona planului (Sursa: World Clim)

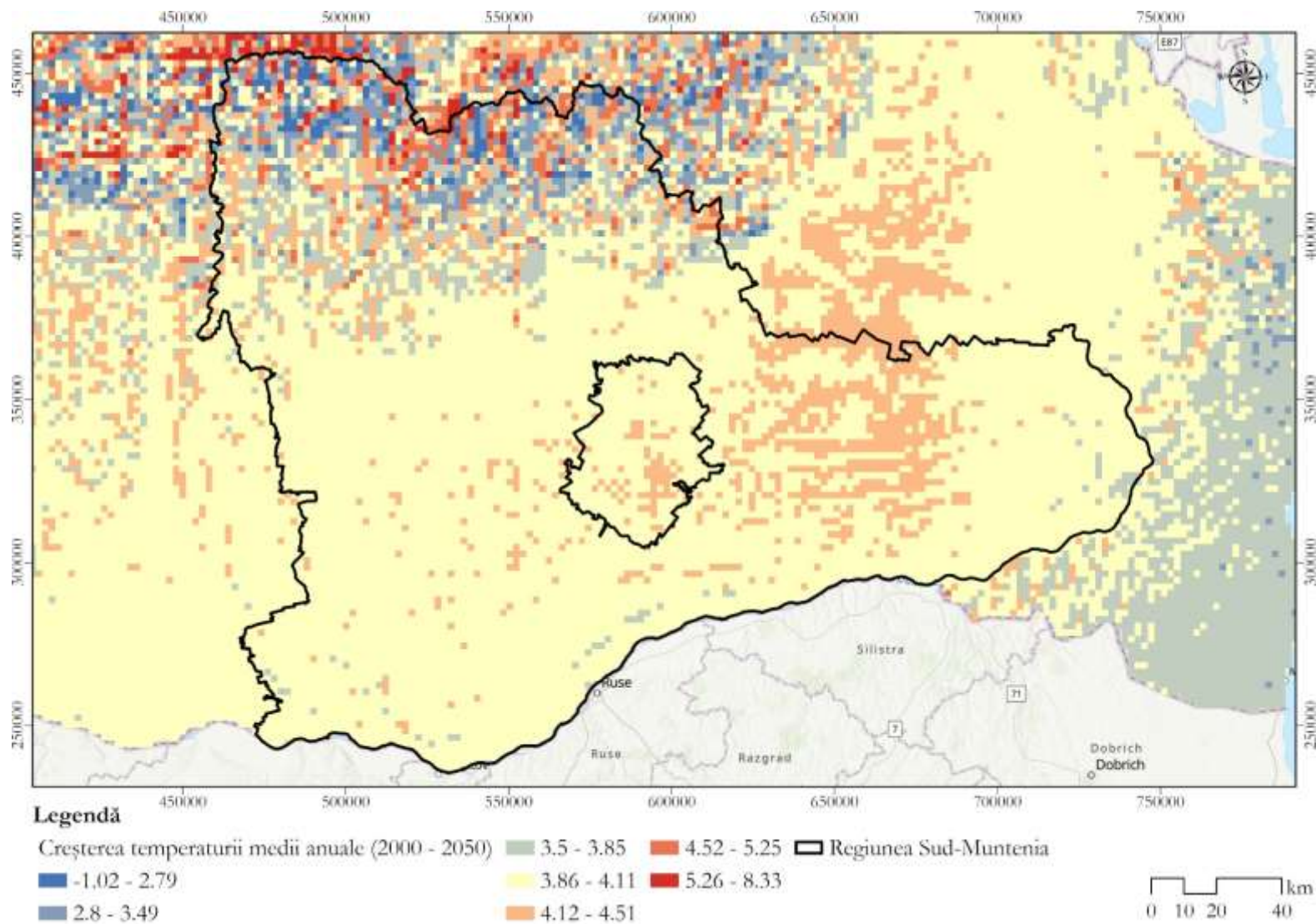

Figura nr. 3-37 Modificări ale temperaturii medii anuale (2000-2050) în zona planului (Sursa: World Clim)

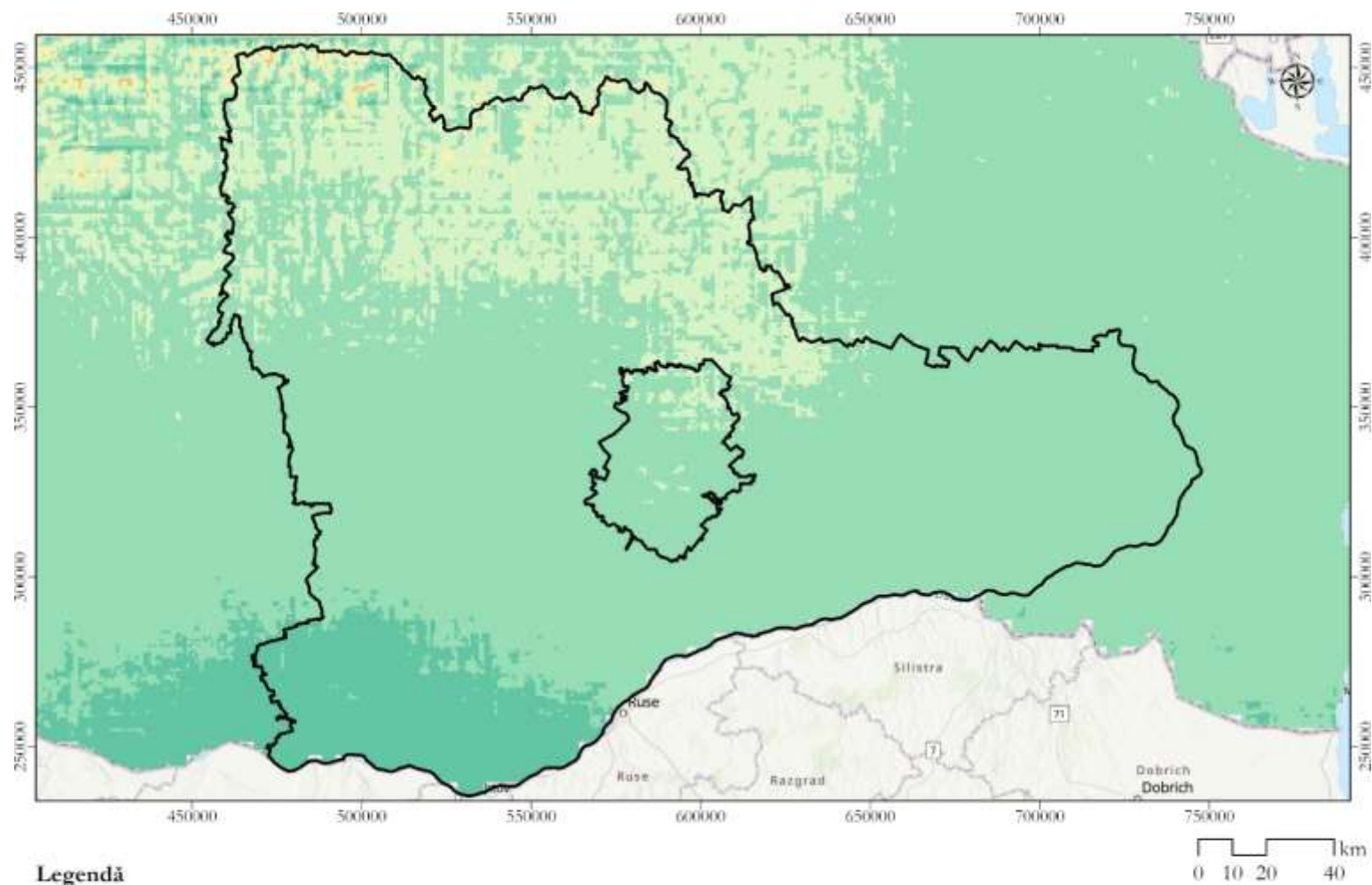

Figura nr. 3-38 Modificări ale cantității medii anuale de precipitații în anul 2050 în zona planului (Sursa: World Clim)

3.1.7.2. Atenuarea schimbărilor climatice

Din motivul lipsei datelor la nivel de regiune, a fost analizată situația evoluția emisiilor de GES de la raportarea României din 2019 și anul de referință (1989). Se constată că cea mai mare parte a sectoarelor ce reprezintă surse de emisii de gaze cu efect de seră au înregistrat diminuări semnificative în perioada 1989-2019. În ceea ce privește emisiile provenite din sectorul transporturi, se constată că au fost înregistrate creșteri de aproximativ 70% în perioada 1989-2019. Sectoarele în care au mai fost înregistrate creșteri ale emisiilor GES sunt reprezentate de deșeuri, cu aproximativ 14,53%, și LULUCF (Land Use, Land-Use Change and Forestry), cu aproximativ 19,88%.

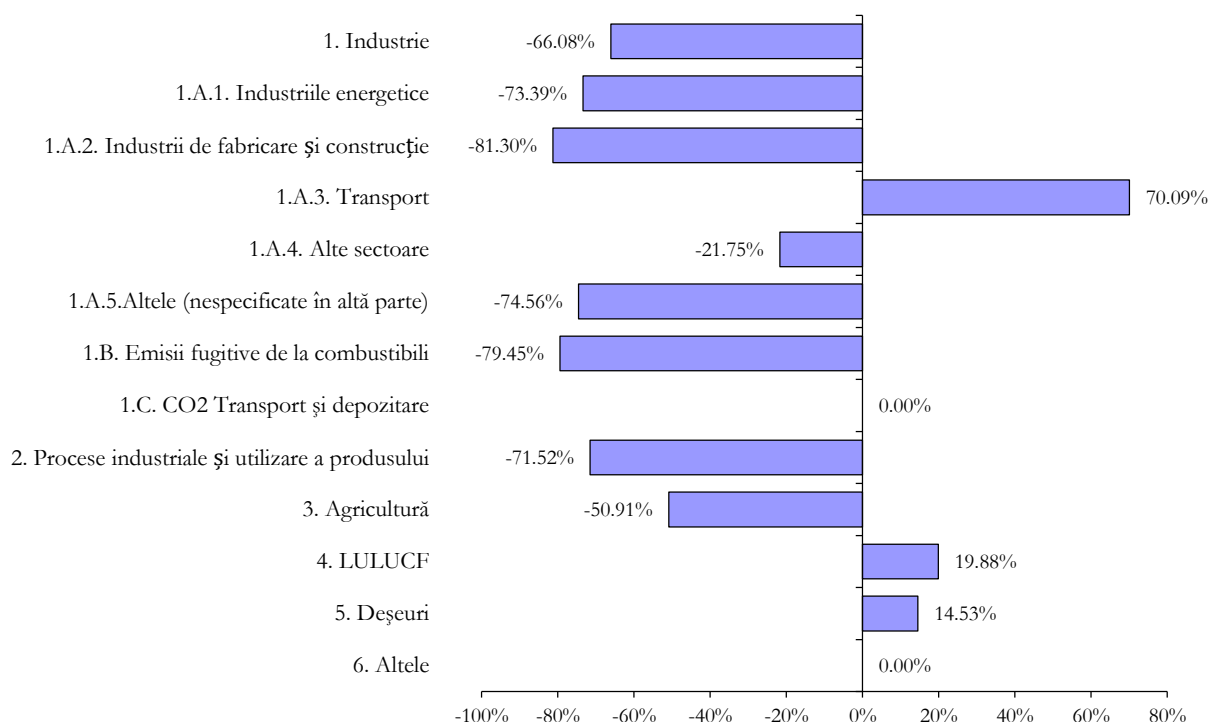

Figura nr. 3-39 Evoluția emisiilor GES din 1989 până în 2019 în România (Sursa: United Nations Climate Change)

Conform proiecțiilor emisiilor GES la nivelul României, se preconizează că acestea vor înregistra o scădere treptată până la nivelul anul 2030, atât în situația în care sunt implementate măsurile existente (WEM) cât și cu măsuri adiționale (WAM). În perioada 2030-2040 se preconizează o creștere a emisiilor GES în ambele situații (WEM și WAM). Sectoarele care vor fi principalele generatoare de emisii GES sunt reprezentate de emisiile din transportul internațional, industria energetică, industria de fabricație și construcții, agricultura și din procesele industriale.

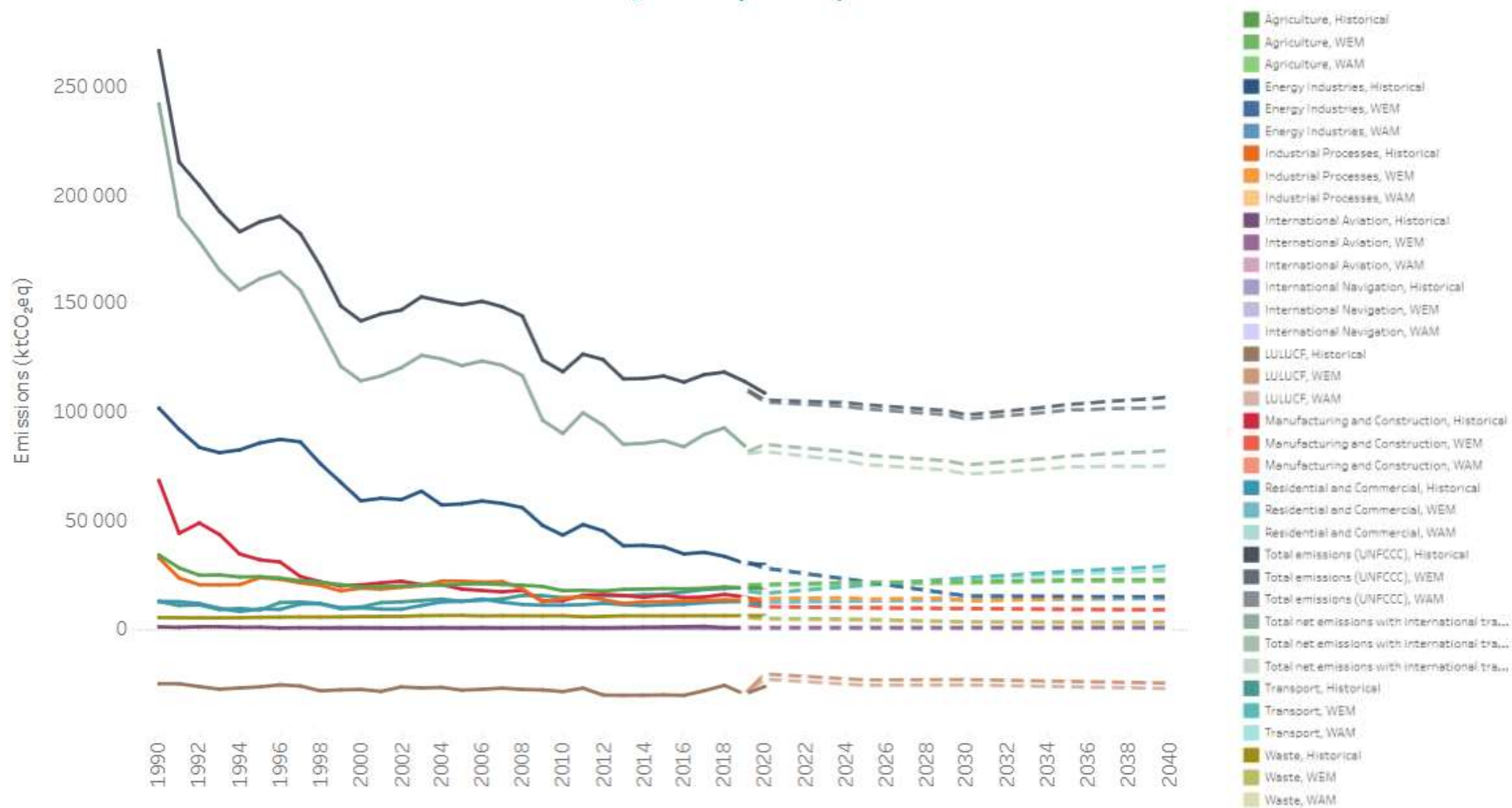

Figura nr. 3-40 Proiecțiile emisiilor GES la nivel României (Sursa: Agenția Europeană de Mediu²³)

²³ EEA – Proiecții privind emisiile GES

3.1.8. Valori materiale

3.1.8.1. Aspecte economice

Nivelul produsului intern brut (PIB) reprezintă suma cheltuielilor pentru consum a gospodăriilor private și a organizațiilor private non-profit, a cheltuielilor brute pentru investiții, a cheltuielilor statului, a investițiilor în scopul depozitării ca și câștigurile din export din care se scad cheltuielile pentru importuri. Analizând Regiunea Sud-Muntenia și Macroregiunea 3 (în care sunt cuprinse Regiunea București-Ilfov și Regiunea Sud-Muntenia) în perioada 2014-2020 se constată faptul că în perioada 2016-2019 PIB-ul macroregiunii trei a înregistrat o creștere constantă, după care s-a înregistrat o stagnare. În ceea ce privește PIB-ul regiunii Sud-Muntenia, acesta a înregistrat o tendință de creștere, cu peste 30 de milioane de lei în perioada analizată. Cu toate acestea PIB-ul Regiunii Sud-Muntenia se află cu mult sub PIB-ul Macroregiunii trei. Evoluția PIB-ului la nivelul celor două regiuni este prezentat în figura următoare, cu mențiunea că ultimele date disponibile sunt la nivelul anului 2020.

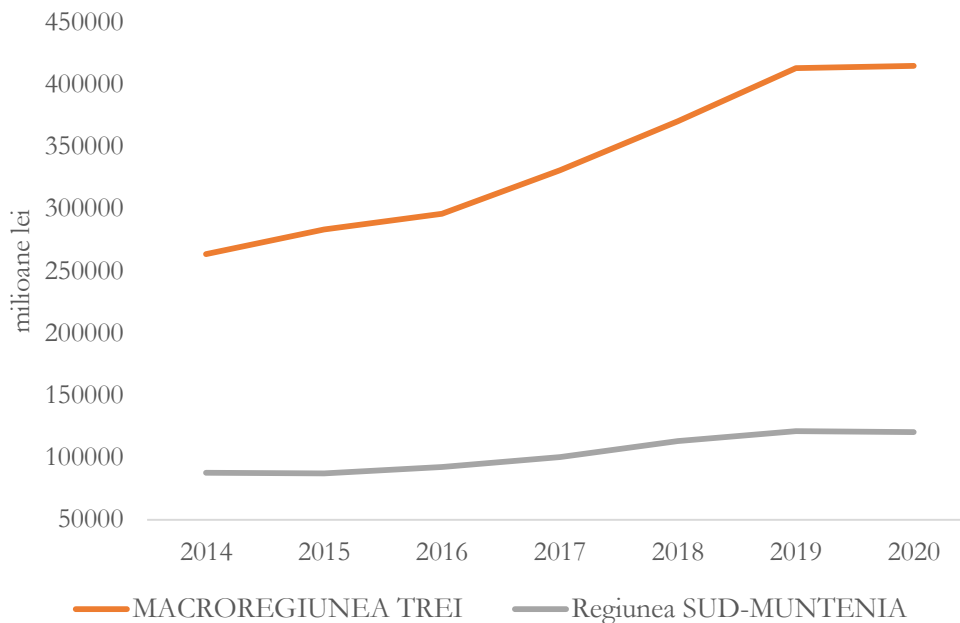

Figura nr. 3-41 Nivelul PIB în perioada 2014-2020 (Sursa: INS)

A fost analizată rata șomajului pentru perioada 2014-2021 în care se observă o tendință de scădere a acesteia, atât la nivelul macroregiunii trei (cu aproximativ 2%) cât și la nivelul Regiunii Sud-Muntenia (cu aproximativ 3,5%). Rata șomajului la nivelul regiunii Sud-Muntenia înregistrează valori mai ridicate în comparație cu rata la nivelul macroregiunii trei.

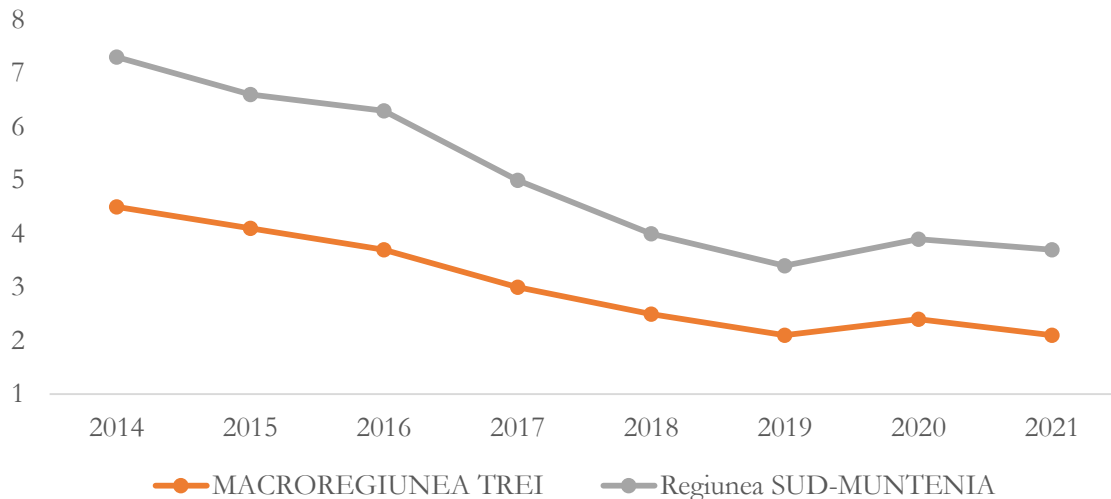

Figura nr. 3-42 Rata șomajului în perioada 2014-2021 (Sursa: INS)

În ceea ce privește cheltuielile pentru cercetare pentru regiunea Sud-Muntenia, acestea reprezintă între 10 și 15 procente din totalul cheltuielilor realizate în Macroregiunea Trei, din care face parte și Regiunea București-Ilfov. Tendința fost în creștere de-a lungul perioadei analizate, însă înregistrează o scădere în anul 2021, cu aproximativ 70 de mii de lei față de anul precedent.

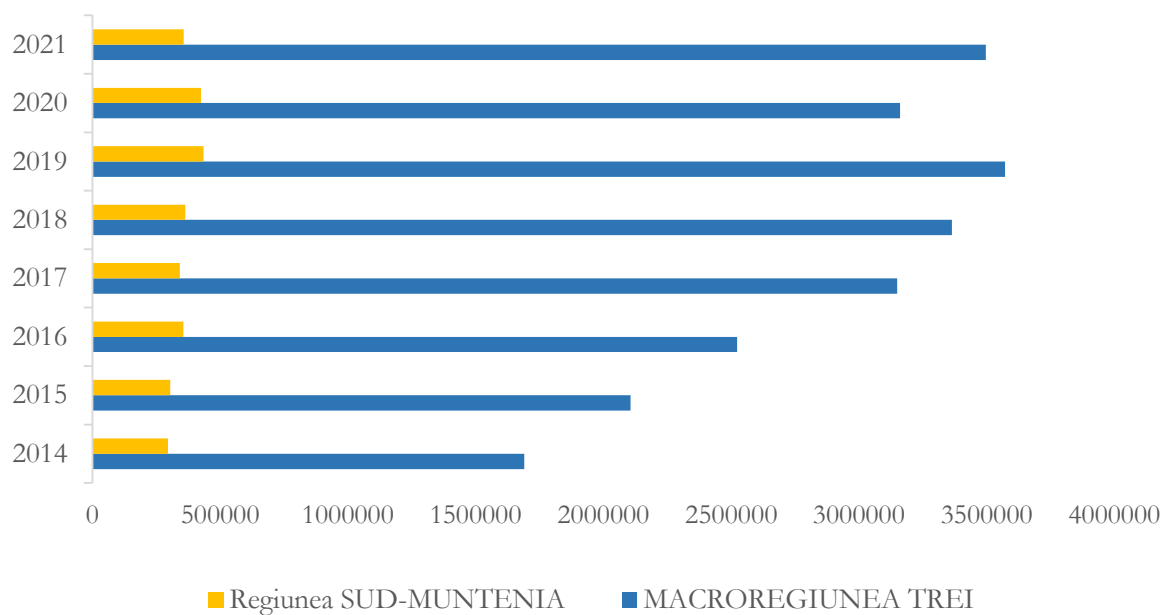

Figura nr. 3-43 Cheltuielile pentru cercetare în perioada 2014-2021 (lei) (Sursa: INS)

Aflate în zona de dominație a municipiului București, orașele din regiunea Sud Muntenia sunt puternic polarizate economic și social de către acesta, structura sistemului de așezări fiind una dezechilibrată.

Conform PDR 2021-2027, regiunea Sud Muntenia are un important potențial de dezvoltare economică, diferențiat între nordul și sudul regiunii. Partea de nord a regiunii se caracterizează printr-

un grad ridicat de industrializare, Prahova deținând locul 1 pe țară în ceea ce privește producția industrială. Partea sudică a regiunii este o zonă subdezvoltată, dar cu un potențial important pentru dezvoltarea unei agriculturi performante.

Indicele potențialului economic

Indexul Potențialului Economic care este asociat indicatorilor de performanță, atractivitate și competitivitate, dar care ia în considerare și potențialul de piață și cerere, bazată pe premisa că satele mici și îndepărtate sunt cele mai susceptibile de a avea un potențial economic foarte scăzut, în timp ce, un potențial economic mai ridicat se regăsește în satele mari din apropierea unor orașe²⁴.

Se poate observa în figura de mai jos că în regiune, cele mai multe dintre localitățile sărace și foarte sărace nu sunt situate în proximitatea unor orașe mari, comparativ cu localitățile cu potențial economic mediu și ridicat.

²⁴ <https://www.arcgis.com/home/item.html?id=11f5a50eef2e4b67829f1997454d2b61>

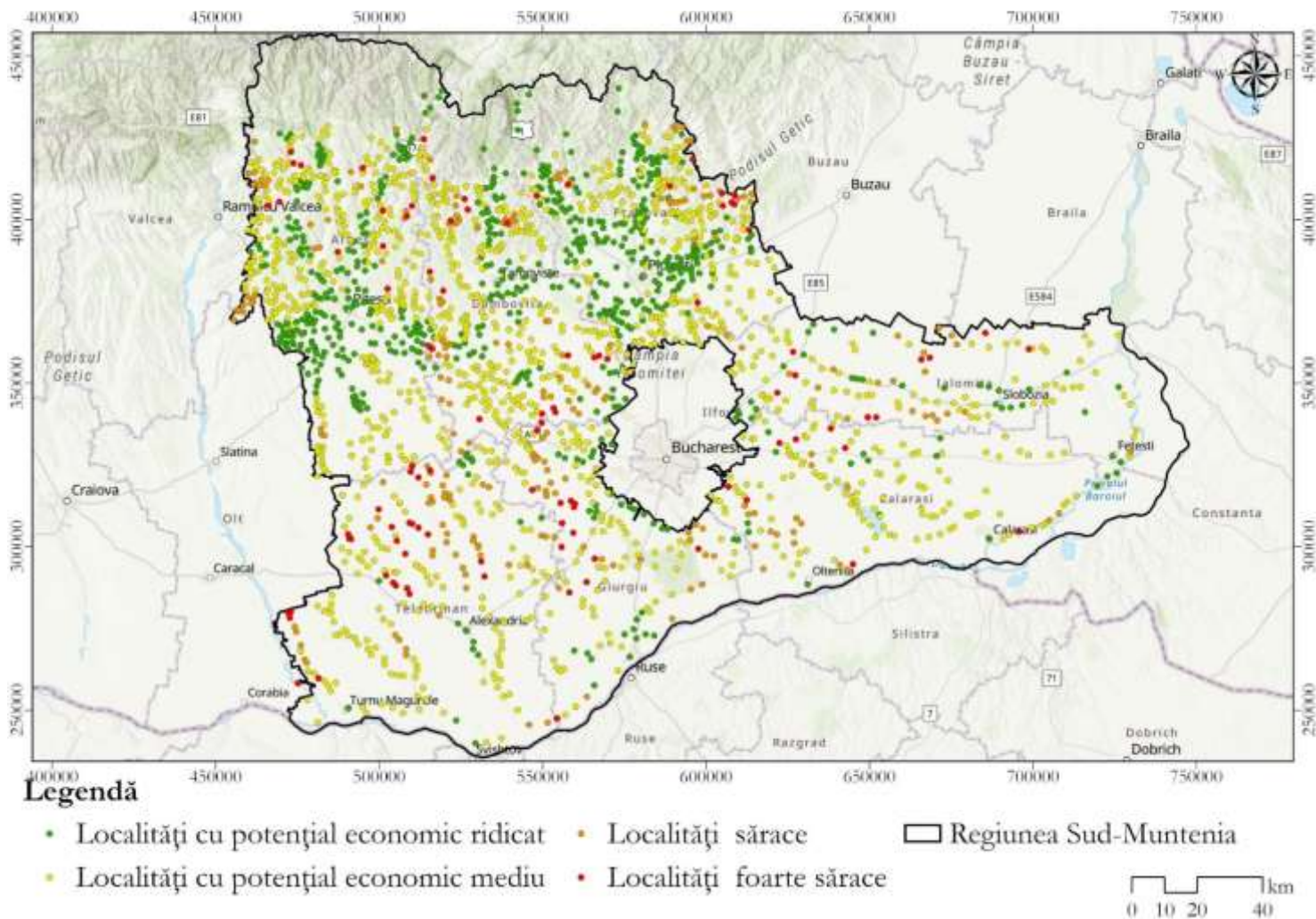

Figura nr. 3-44 Potențialul economic al localităților la nivelul regiunii (Sursa: Banca Mondială²⁵)

²⁵ <https://geowb.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=e162bf402bee4f01a89a43702cffc13e>

3.1.8.2. Turism

Conform listei publicate în data de 05.04.2023 de Ministerul Turismului²⁶, în categoria structurilor de primire turistice sunt incluse:

- ⚙️ Structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică. În zona planului se găsesc 1788 de unități de primire turistică. Tipurile cele mai întâlnite de astfel de structuri sunt camerele de închiriat, pensiunile turistice și agroturistice, hotelurile, apartamentele de închiriat, vilele turistice și hostelurile.
- ⚙️ Structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică. În zona planului sunt disponibile 833 de structuri de primiri turistice cu funcție de alimentație publică. Principalele tipuri de astfel de structuri sunt restaurantele și barurile.

Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică și de alimentație publică sunt prezentate în imaginea de mai jos, fiind structurate pe județe. Se observă că în județul Prahova se regăsesc cele mai multe structuri turistice, fiind urmat de județul Argeș. Județul Teleorman deține cele mai puține astfel de obiective.

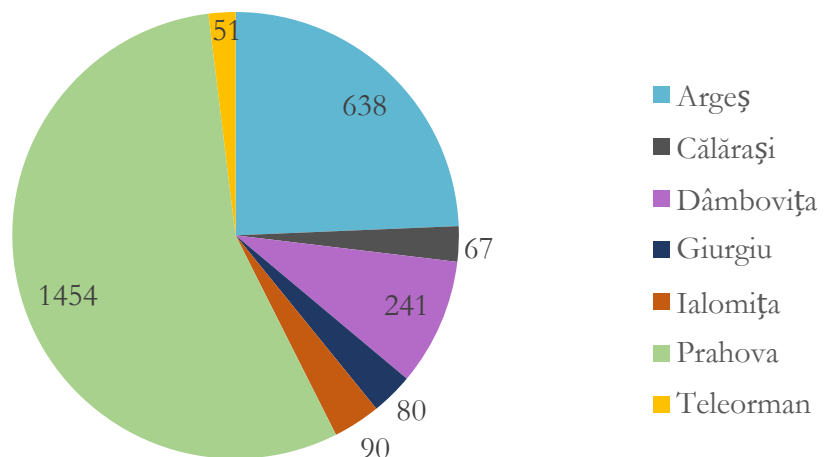

Figura nr. 3-45 Numărul de structuri de primire turistice din zona planului (Sursa: Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului)

Cu privire la numărul turiștilor înregistrați în unitățile de primiri turistice din zona planului, în perioada 2014-2021 a fost înregistrată o creștere treptată, însă în anul 2020 s-a înregistrat o diminuare semnificativă, numărul turiștilor fiind mai mic cu aproape 50 % față de anul precedent. Motivul pentru această scădere are la bază pandemia provocată de virusul COVID-19.

²⁶ Ministerul Culturii - <http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism>

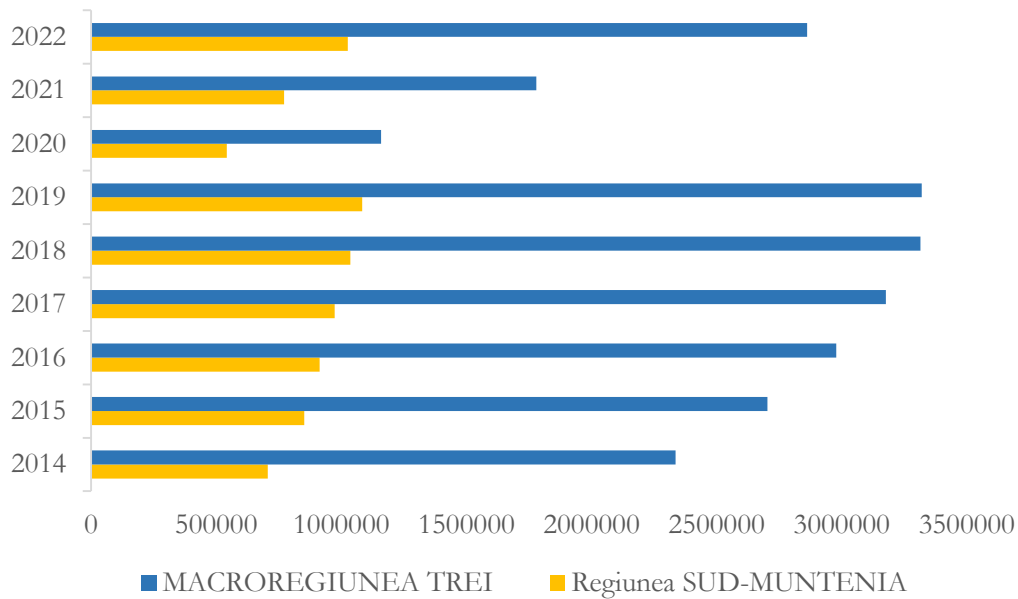

Figura nr. 3-46 Numărul de turiști în structurile de primire turistică, cu funcțiuni de cazare turistică în perioada 2014-2022 (Sursa: INS)

3.1.9. Patrimoniul cultural

Clasificarea monumentelor istorice realizată de Ministerul Culturii, conform Ordinului Ministrului Culturii nr. 2825/2015, grupează acestea în patru categorii în funcție de natura acestora:

- I. Monumente de arheologie;
- II. Monumente de arhitectură;
- III. Monumente de for public;
- IV. Monumente memoriale și funerare.

Conform informațiilor disponibile pe pagina de internet a Institutul Național al Patrimoniului, au fost analizate elementele patrimoniului cultural din zona planului, fiind identificate un număr de 3.589.

Potrivit PDR 2021-2027, cu toate că există un număr mare de elemente de patrimoniu cultural, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu din regiune au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic, multe dintre acestea aflându-se acum într-o stare avansată de degradare (circa 70%).

Localizarea spațială a elementelor patrimoniului cultural este prezentată în figura următoare. De menționat este că pentru unele elemente nu se cunoaște cu exactitate locația acestora, ci doar localitatea în care se află.

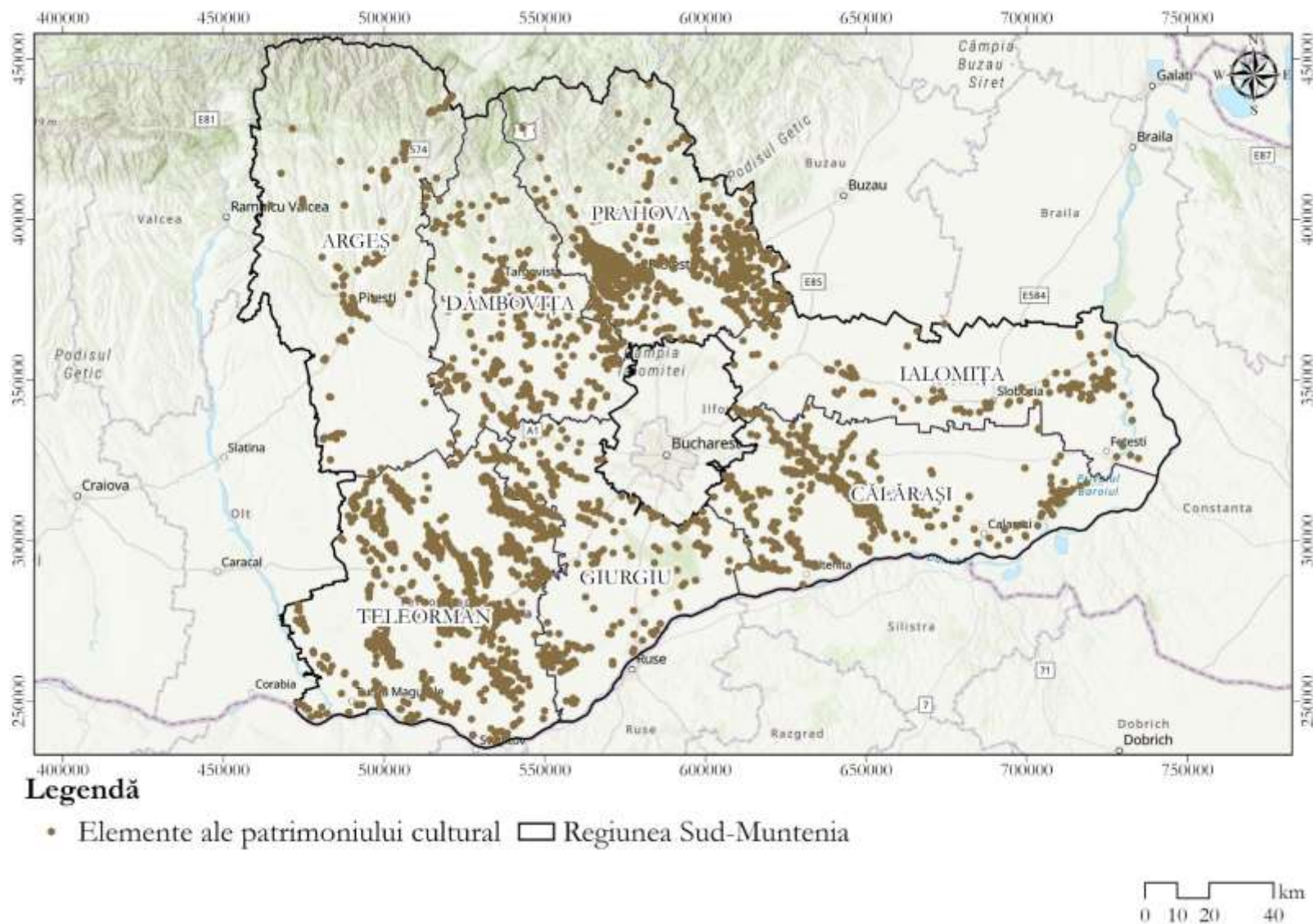

Figura nr. 3-47 Elemente ale patrimoniului cultural din zona planului (Sursa: Insitutul Național al Patrimoniului)

La nivelul regiunii au fost identificate aproximativ 3591 de situri ale patrimoniului cultural, distribuția acestora pe județe fiind ilustrată în imaginea de mai jos. S-a constatat că județul unde există numărul cel mai ridicat de astfel de situri este Teleorman (cca. 1322), acesta fiind urmat de Prahova (cca. 806). Numărul cel mai redus de situri ale patrimoniului cultural este Ialomița (cca. 154).

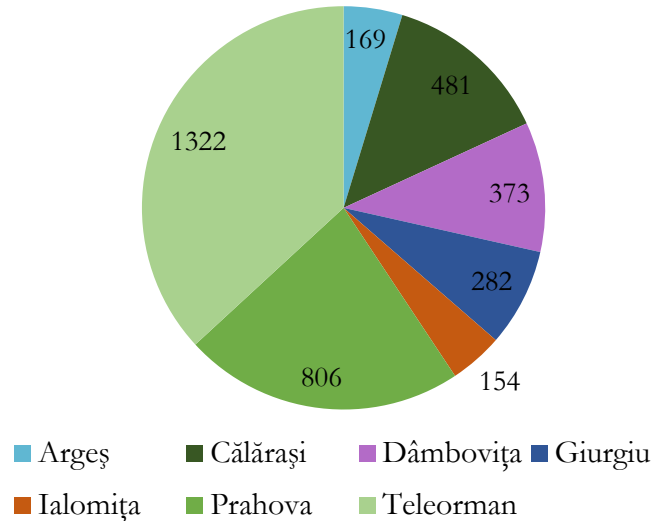

Figura nr. 3-48 Distribuția pe județe a siturilor patrimoniului cultural (Sursa: Ministerul Culturii, calcul propriu)

3.1.10. Peisaj

Conform datelor LANMAP din 2018, tipurile de peisaj din zona planului sunt variate, însă predominant este cel reprezentat de zone continentale – dealuri – sedimente – zone arabile, situate în central-vestică, fiind urmat de zone stepice – câmpii – sedimente – zone arabile, ce sunt localizate în partea de sud-est, dar și de zone continentale – câmpii – sedimente – zone arabile în partea de sud și sud-vest. Zona de nord, cea montană este cea mai diversificată, constituită din multiple tipuri de zone continentale și alpine. Distribuția tipurilor de peisaj este ilustrată în figura de mai jos.

În ceea ce privește gradul de fragmentare a peisajului, aceasta este în cea mai mare parte mic, mediu și foarte mic. Suprafețele care au gradul de fragmentare mare și foarte mare sunt reduse și apar în zonele intens antropizate, precum aglomerările urbane și infrastructura de transport. Aceste aspecte se pot observa în figura de mai jos.

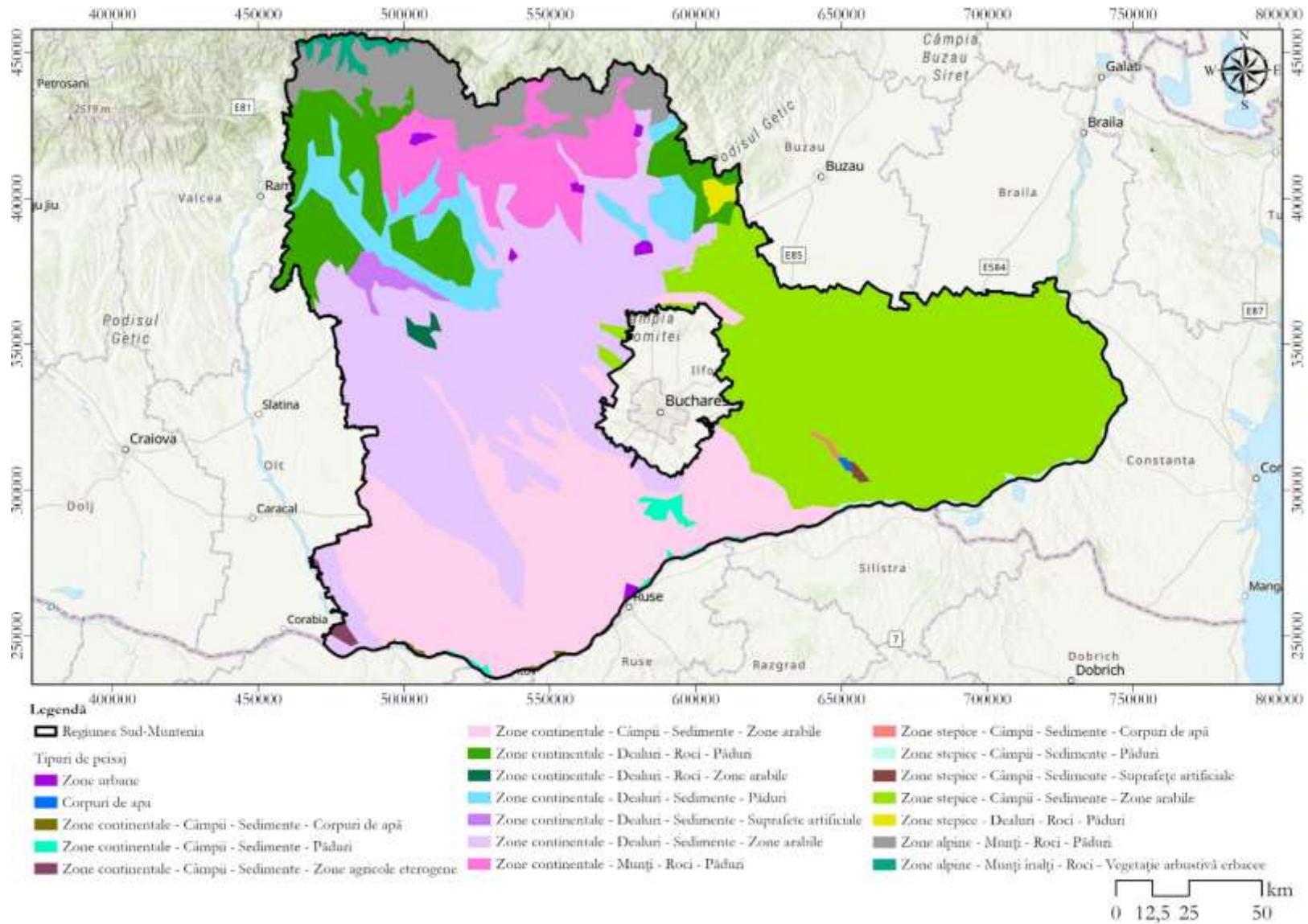

Figura nr. 3-49 Tipurile de peisaj din zona planului (Sursa: LANMAP, 2018)

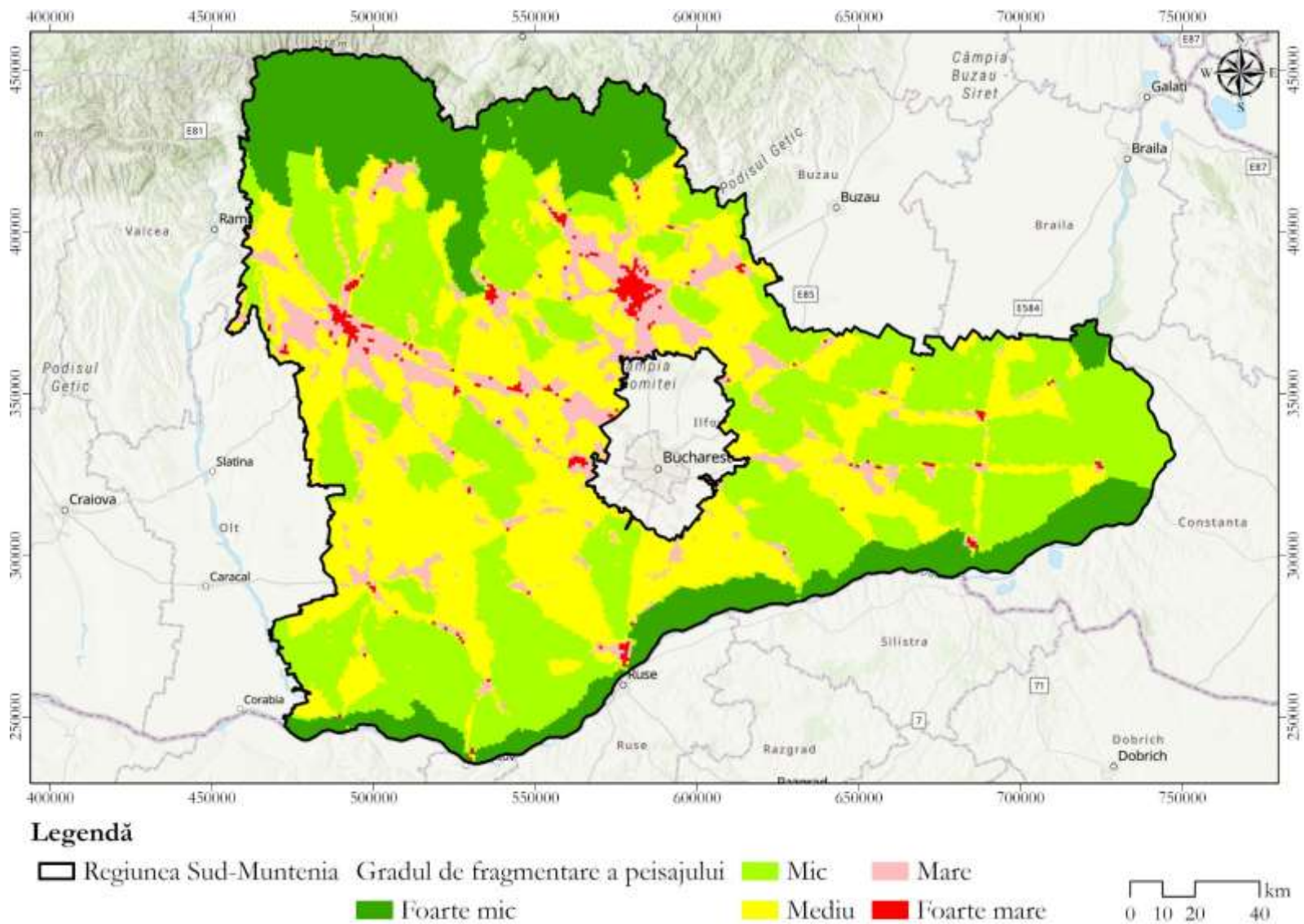

Figura nr. 3-50 Gradul de fragmentare a peisajului în zona planului (Sursa: EEA)

3.1.11. Transport durabil

3.1.11.1. Infrastructura de transport

La nivelul zonei planului, principalele moduri de transport disponibile pentru populație sunt reprezentate de transportul rutier și feroviar, dar și de cel naval pe fluviul Dunărea.

Transportul rutier

Lungimea drumurilor publice din zona planului au avut o tendință ușor ascendentă în perioada analizată, 2014-2021. Așadar, în imaginea de mai jos este ilustrată lungimea drumurilor publice, pe categorii la nivelul anului 2021.

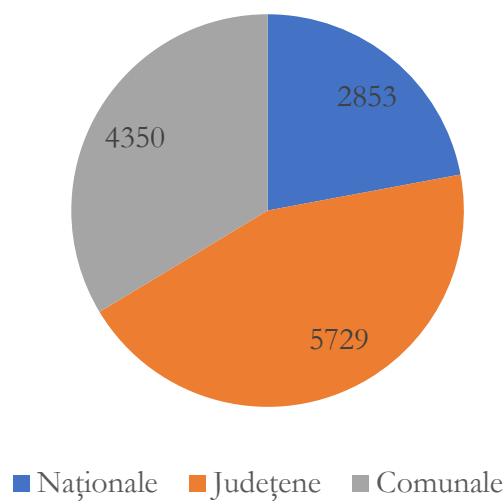

Figura nr. 3-51 Lungimea drumurilor publice la nivelul anului 2021 în zona planului (km) (Sursa: INS)

Cu privire la vehiculele rutiere înmatriculate, numărul acestora are o tendință ascendentă în perioada 2014-2021, conform datelor disponibile pe pagina de internet a DRPCIV. La nivelul datei de 31.12.2022 în regiunea Sud-Muntenia, 1494 dintre vehiculele înmatriculate sunt electrice și 8266 sunt hibrid, care însumate, reprezintă mai puțin de un procent din totalul vehiculelor înmatriculate²⁷.

Stațiile de încărcare pentru vehicule electrice din regiunea Sud-Muntenia sunt în număr destul de redus, comparativ cu cele din alte regiuni ale țării, în special în județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița, fiecare având mai puțin de 10 stații de încărcare. Cele mai multe se regăsesc în județul Prahova (peste 40 de stații), dar și în județul Argeș, unde se regăsesc între 25-40 de stații. Acest număr scăzut de stații de încărcare poate fi explicat de faptul că în regiune numărul de vehicule electrice cumpărate este de asemenea redus²⁸.

²⁷DRPCIV - Rapoarte și situații

²⁸ <https://www.autocritica.ro/green-zone/statiile-de-incarcare-din-romania-cate-sunt-unde-sunt-principali-actori-si-cum-stam-fata-de-alte-tari/>

Transportul feroviar și naval

Lungimea liniilor de cale ferată a avut o tendință ușor descendentă în perioada 2015-2016, menținându-se la o lungime de 1247 de km până în anul 2021, așa cum se observă în graficul de mai jos.

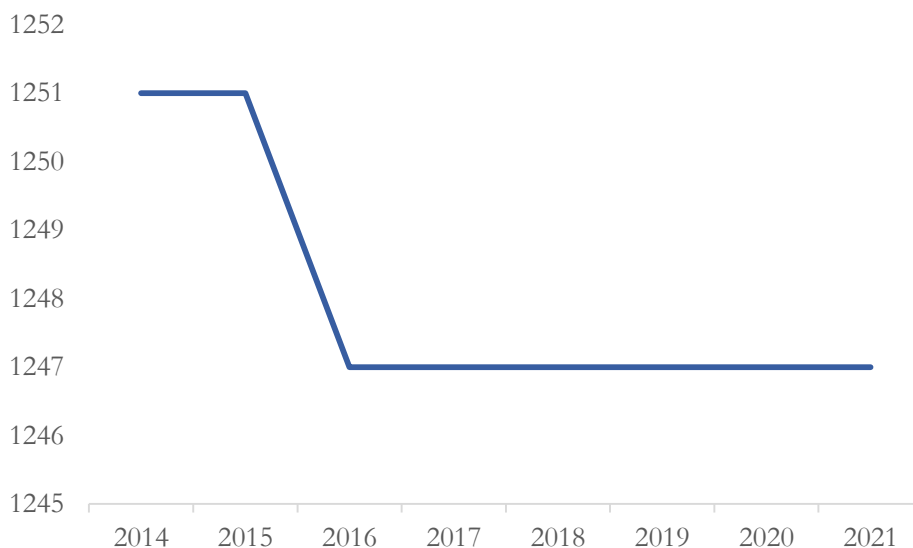

Figura nr. 3-52 Lungimea liniilor de cale ferată în perioada 2014-2021 în zona planului (Sursa: INS)

Cu privire la transportul naval, datele de pe site-ul INS sunt disponibile doar la nivelul anilor 2019 și 2020, când lungimea căilor navigabile interioare a experimentat o ușoară creștere. Numărul de porturi aferente regiunii este de 11, dintre care 4 sunt porturi importante, toate fiind amplasate pe malul stâng al Dunării. Aceasta este principala cale de navigație transeuropeană²⁹.

3.1.11.2. Mijloace alternative de mobilitate

Deplasări pietonale

După analiza Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă 2021-2027 ale municipiilor reședință de județ din regiunea Sud-Muntenia, situația privind transportului pietonal este redată în continuare. Este important de menționat faptul că pentru municipiul Ploiești nu este disponibil acest document, fiind în curs de aprobare.

- ⚙ În municipiul Alexandria, cel mai răspândit mod de transport este cel pietonal. Infrastructura pietonală este adesea necorespunzătoare, subdimensionată sau ocupată de vehicule parcate, ceea ce îngreunează deplasarea dar crește și riscul de accidente.

²⁹ ADR Sud-Muntenia - <https://www.adrmuntenia.ro/infrastructura-regiunii-sud--muntenia/static/1436>

- ⊗ În municipiul Târgoviște este încurajat acest mod de deplasare prin existența trotuarelor largi, accesibile și sigure, iar acesta reprezintă 39% din totalul de deplasări. Există totuși și sectoare cu un grad ridicat de deteriorare sau înguste și cu accesibilitate redusă din pricina autoturismelor. Elementele de infrastructură pietonală au suferit modernizări în ultimii ani.
- ⊗ În municipiul Giurgiu, există o serie de străzi în centrul localității care au fost transformate în artere exclusiv pietonale, unele în regim permanent, altele temporar.
- ⊗ În municipiul Pitești și zona de influență a acestuia, respondenții unui studiu consideră că trotuarele sunt degradate și mobilierul urban este insuficient și că problema principală pentru deplasările pietonale sunt mașinile parcate pe suprafața pietonală.
- ⊗ În municipiul Călărași, deplasarea pietonală reprezintă principala modalitate de transport, iar în ultimii ani au fost realizate lucrări de reabilitare a trotuarelor.
- ⊗ În municipiul Slobozia există zone pietonale cu trotuare, pentru deplasare dar și zone pietonale pentru agrement.

La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, s-a constatat că deplasarea pietonală este printre cele mai răspândite modalități de transport, fiind însă descurajată în principal de vehiculele parcate pe suprafața pietonală și de infrastructura pietonală necorespunzătoare, subdimensionată sau nesigură.

Deplasări pe bicicletă

După analiza Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă 2021-2027 ale municipiilor reședință de județ din regiunea Sud-Muntenia, situația privind transportul pe bicicletă este următoarea:

- ⊗ În municipiul Alexandria există un centru pentru închirierea bicicletelor în cadrul unui parc, însă părăsirea parcului cu acestea este interzisă. Nu există piste pentru biciclete iar proiectul de amenajare a acestora prevăzut pentru versiunea anterioară a PMUD, nu a fost realizat.
- ⊗ În municipiul Târgoviște infrastructura pentru circulația bicicletelor este reprezentată de o rețea de piste delimitate pe arterele principale de circulație.
- ⊗ În municipiul Giurgiu există facilități dedicate bicicliștilor, și anume un sistem de piste, cu o lungime aproximativă de 9 km.
- ⊗ În municipiul Pitești și zona de influență a acestuia mersul cu bicicleta se realizează constant pe parcursul anului, însă piste pentru biciclete sunt insuficiente, nesigure și nu au continuitate, iar sistemul de închiriere a bicicletelor lipsește.
- ⊗ În municipiul Călărași, infrastructura pentru deplasarea pe bicicletă este redusă, aceasta leagă localitatea de o comună din apropiere. Pista are o lungime de 2 km și este utilizată și de pietoni. Deplasarea pe bicicletă este realizată în principal în parcuri, pentru agrement și mai puțin pentru deplasări cotidiene.
- ⊗ Municipiul Slobozia nu deține infrastructură velo.

La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, rețeaua de piste destinate deplasării cu bicicleta există în majoritatea municipiilor analizate, însă acestea sunt adesea insuficiente, nesigure și nu au continuitate.

Se realizează totuși deplasarea cu bicicleta în scop recreativ în parcuri. Se notează de asemenea lipsa centrelor de închiriere biciclete în cele mai multe dintre reședințele de județ.

Transportul public

În zona planului, transportul public local este în principal asigurat de autobuze și microbuze, iar transportul asigurat prin tramvaie și troleibuze se regăsește doar în județul Prahova, la nivelul anului 2021. În figura de mai jos este prezentată evoluția mijloacelor de transport public în perioada 2014-2021. Tendința numărului de troleibuze este în creștere, pe când numărul de autobuze și microbuze, dar și de tramvaie este în scădere.

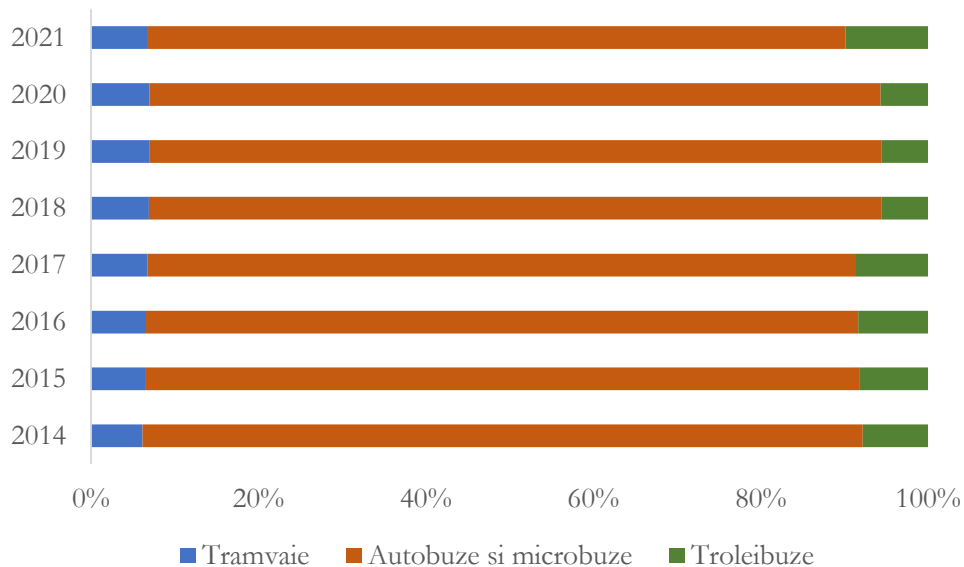

Figura nr. 3-53 Evoluția numărului de mijloace de transport public local de pasageri din perioada 2014-2021 (Sursa: INS)

3.1.12. Managementul riscurilor

3.1.12.1. Riscuri naturale

Inundații

Conform datelor disponibile pe site-ul ANAR, în cadrul regiunii Sud-Muntenia se regăsesc zone expuse riscului la inundații cu probabilitatea de depășire 1% în special de-a lungul cursurilor de apă din zona de câmpie³⁰, aspecte ce se pot observa în imaginea următoare.

³⁰ANAR - Hărțile de hazard și risc la inundații

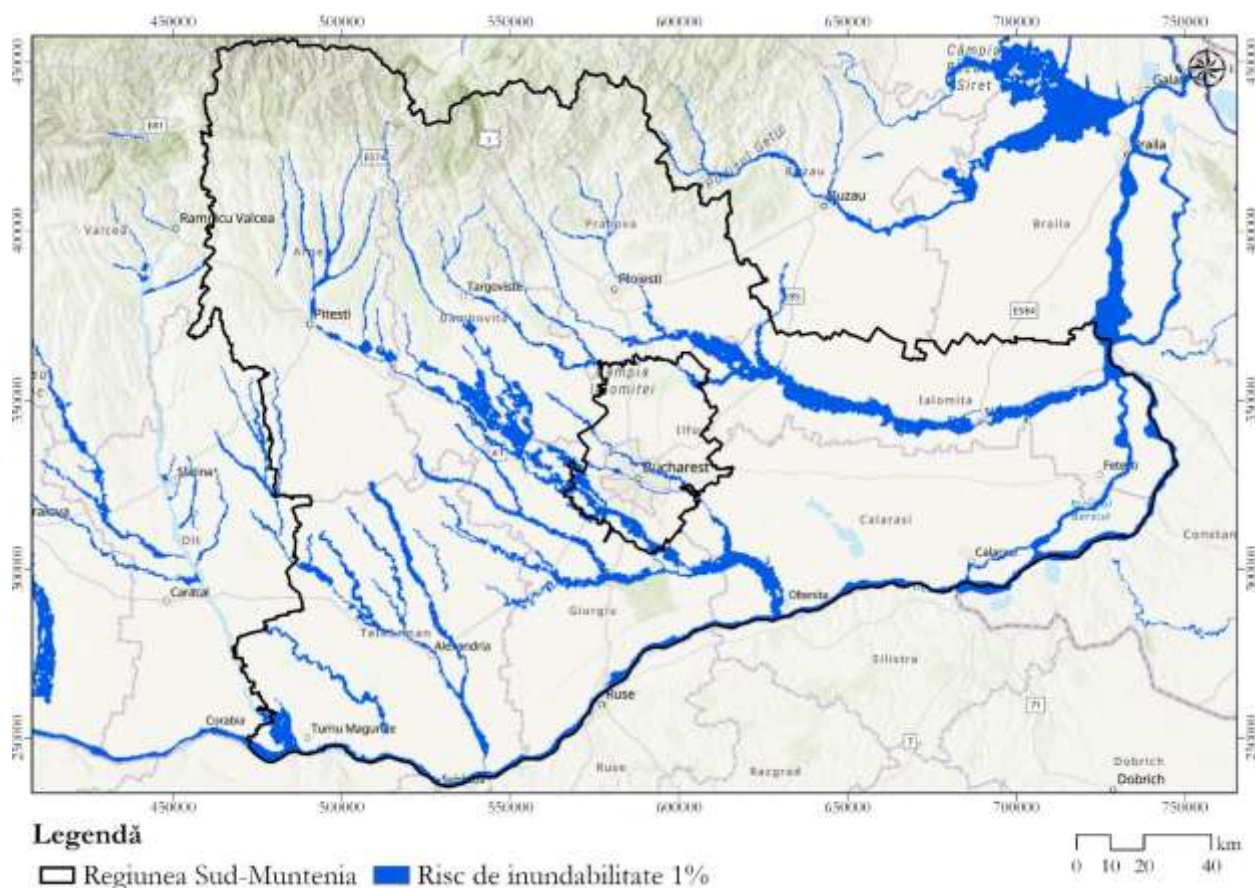

Figura nr. 3-54 Riscul de inundabilitate 1% la nivelul regiunii Sud-Muntenia (Sursa: rowater.ro)

Conform datelor OMS (Organizația Mondială a Sănătății) în zona planului se înregistrează un risc de producere a inundațiilor foarte ridicat în sud-estul regiunii, unde se regăsește fluviul Dunărea și un risc ridicat de-a lungul cursurilor de apă din zona de câmpie. Aceste aspecte sunt prezentate în harta următoare.

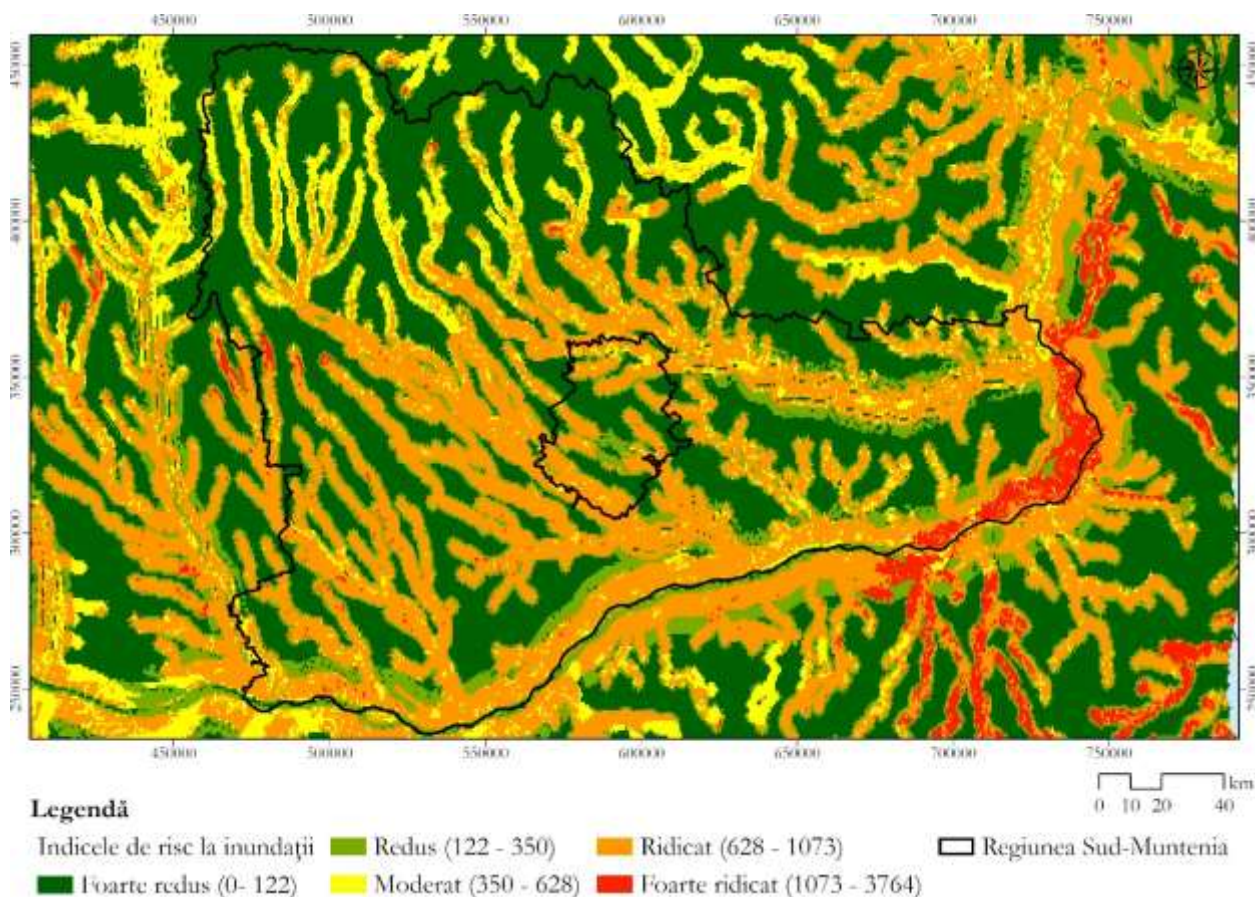

Figura nr. 3-55 Riscul de producere a inundațiilor în zona planului (Sursa: OMS)

Cutremure

În ceea ce privește riscul de producere a cutremurelor, la nivelul planului există zone cu risc seismic. Zonele cu cel mai mare risc din regiunea Sud-Muntenia sunt situate în nord-vest, în județul Argeș și în sud-est, în județul Călărași, unde au fost înregistrate cutremure cu magnitudini de 5-6 pe scara Richter, care pot produce pagube. Este important de menționat că regiunea analizată se învecinează la nord-est cu zona Vrancea cu risc ridicat de producere a cutremurelor, ale căror efecte se pot propaga pe o suprafață foarte extinsă³¹. În figura următoare sunt prezentate potențialele zone de producere a cutremurelor în funcție de magnitudine.

³¹ <https://mobe.infp.ro/despre-cutremurele-din-romania/harta-cutremurelor-din-romania>

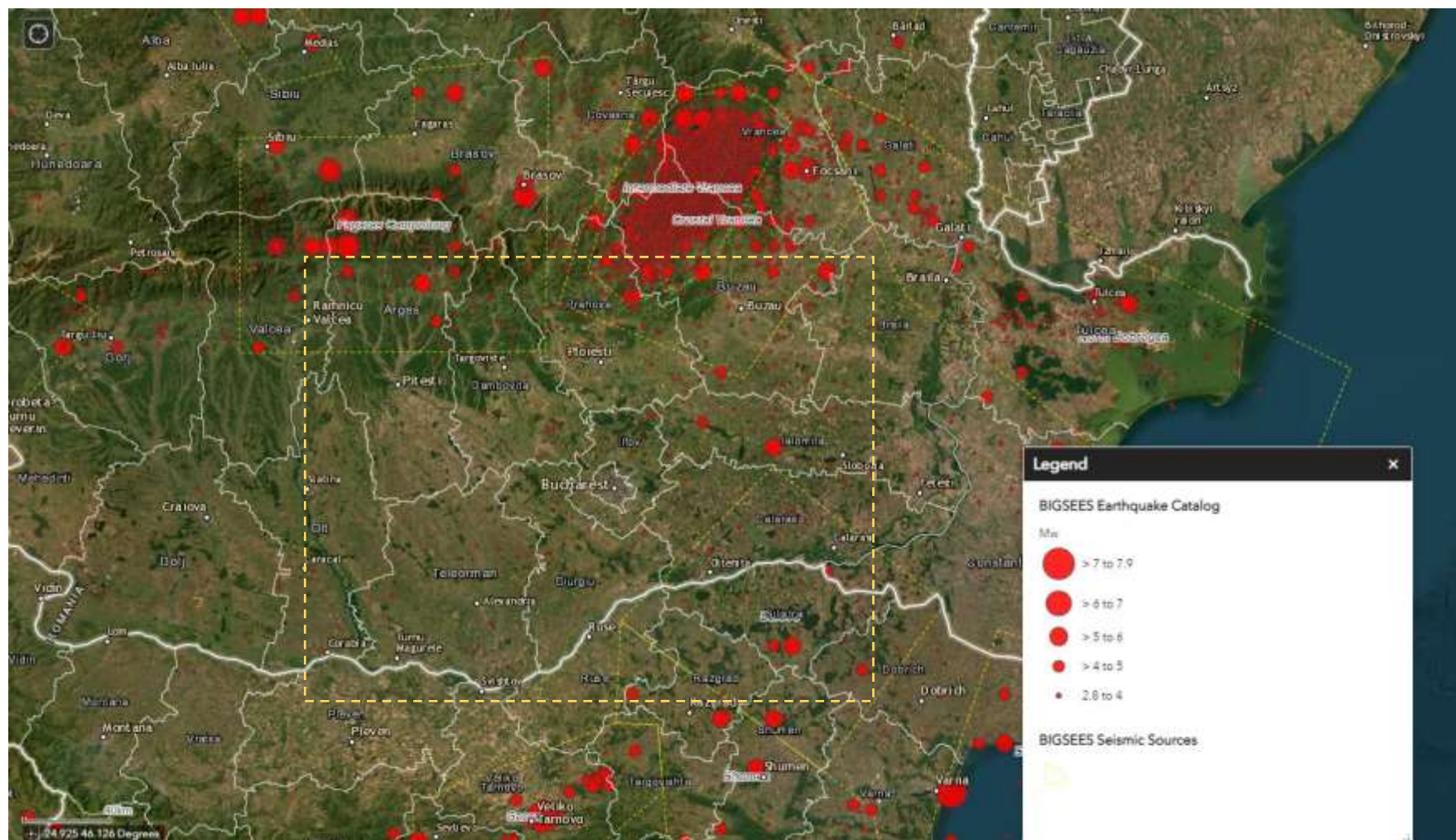

Figura nr. 3-56 Zonele cu risc de producere a cutremurelor din zona planului (Sursa: <https://infp.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=050213a7717846d2b42a5598d9a2e8e0>)

Alunecări de teren

În urma analizei spațiale, s-a constatat că zona planului este în ce mai mare parte situată pe o suprafață cu risc de producere a alunecărilor de teren foarte redus. În teritoriul nordic al regiunii există de asemenea o suprafață semnificativă ce prezintă risc ridicat și foarte ridicat de producere a alunecărilor de teren. În figura următoare este prezentat riscul de producere a alunecărilor de teren în zona studiată.

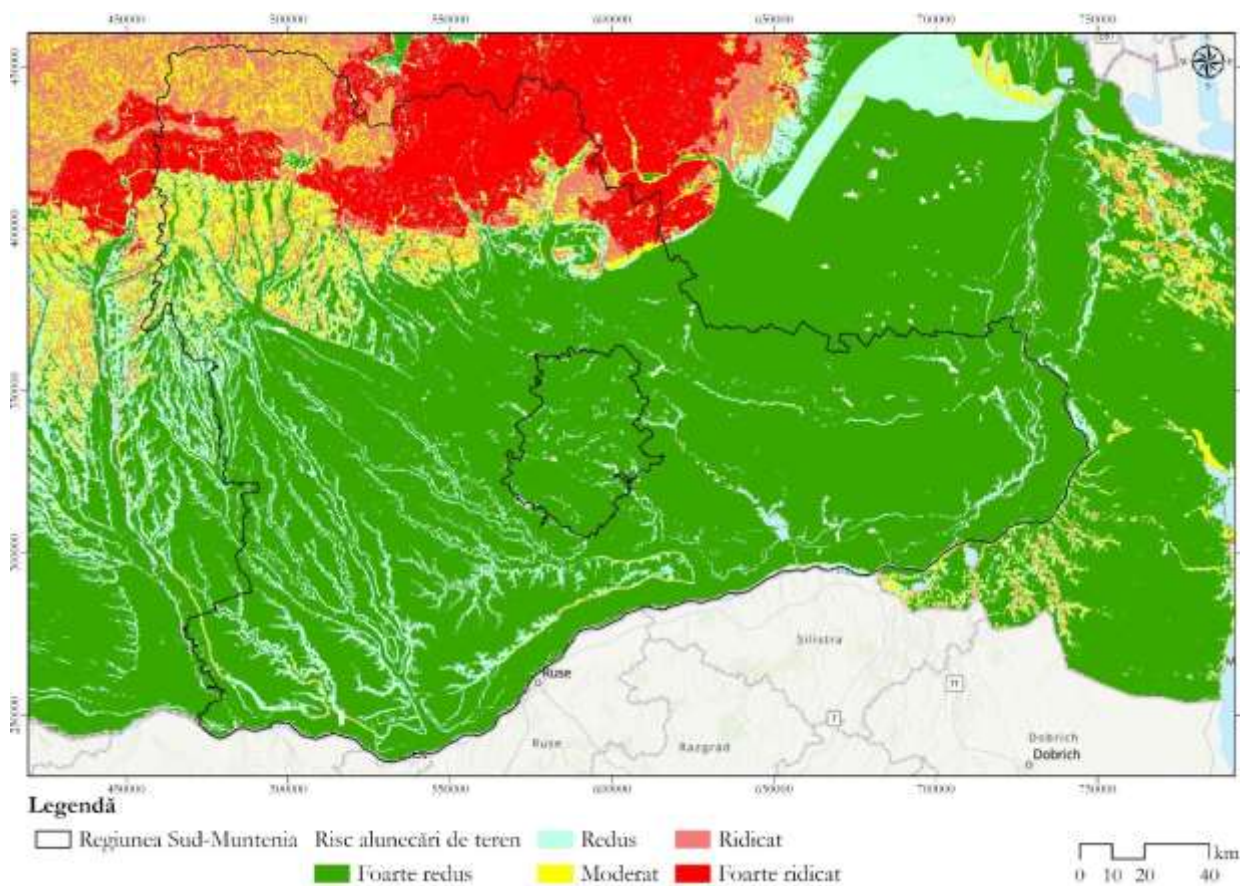

Figura nr. 3-57 Riscul de producere a alunecărilor de teren în zona planului (Sursa: Comisia Europeană³²)

3.1.12.2. Seveso

În toate județele care alcătuiesc zona planului se regăsesc 46 de amplasamente Seveso, dintre care 24 sunt de limită inferioară și 22 de limită superioară. Amplasamentele din zona de implementarea a planului ce intră sub incidența Legii nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase sunt prezentate în figura următoare.

³² Comisia Europeană - [Landslides - ESDAC - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/esdac/)

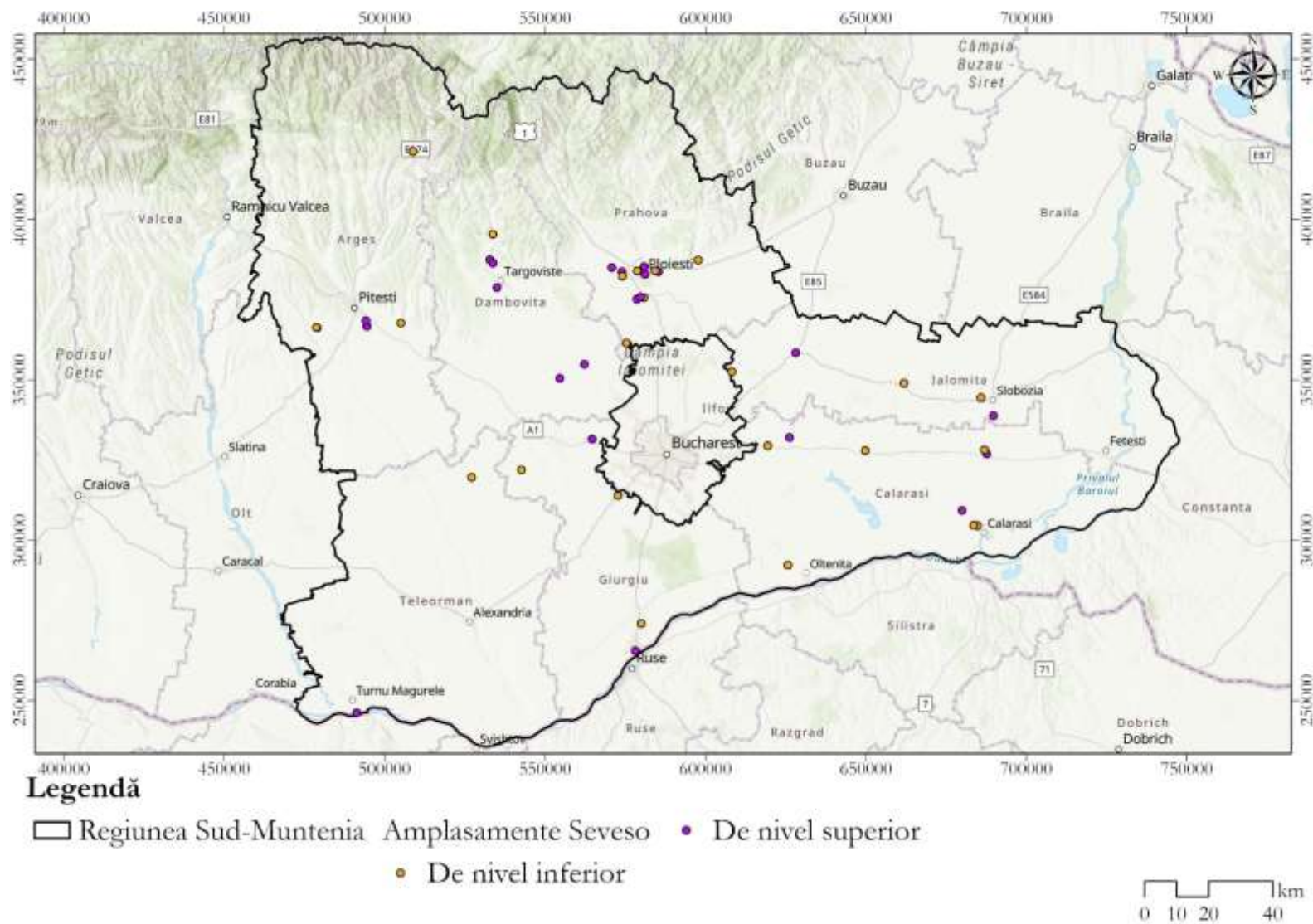

Figura nr. 3-58 Locația amplasamentelor SEVESO de nivel inferior și superior (Sursa: ANPM)

3.1.13. Economie circulară

3.1.13.1. Gestionarea deșeurilor

Gradul de acoperire a serviciilor de salubritate

Conform Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor pentru județele analizate, gradul de acoperire a serviciilor de salubritate din regiunea Sud-Muntenia pentru anul 2018 este în medie de 87,1%, însă este important de menționat faptul că la nivelul județului Teleorman aceste date nu sunt disponibile. Județul cu gradul cel mai scăzut de salubritate este Giurgiu, cu un procent de 51,1%, iar județele Argeș și Dâmbovița situația este favorabilă, acoperirea fiind de 100%.

De precizat este că există discrepanțe între mediul urban și cel rural, iar pentru anumite județe acestea sunt considerabile. În județul Ialomița, în mediul urban rata de salubritate este de 75%, pe când în mediul rural aceasta este de 33%, iar în județul Giurgiu, mediul urban are o rată de salubritate de 80,3%, însă în mediul rural este de 27,8%.

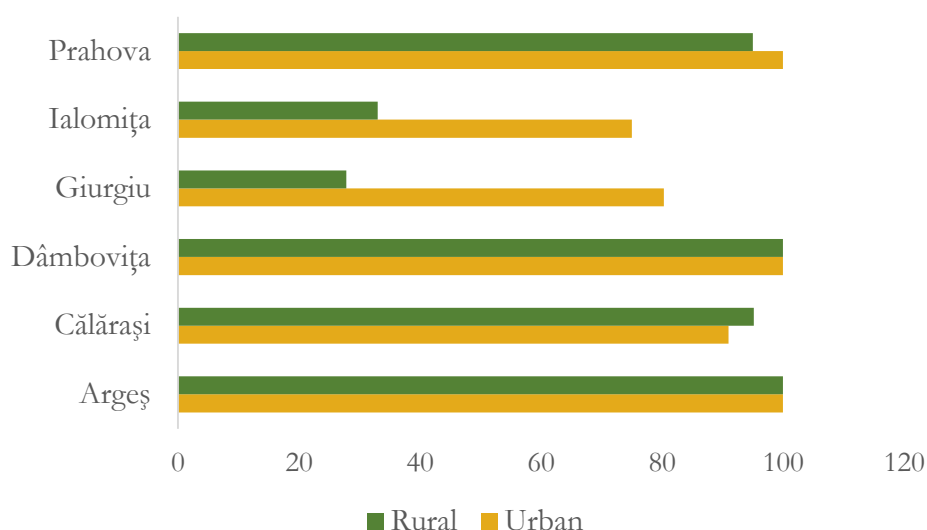

Figura nr. 3-59 Gradul de acoperire cu servicii de salubritate pe județe la nivelul anului 2018 (%)
(Sursa: Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor aferente județelor analizate)

Conform PDR 2021-2027, gradul de acoperire a serviciilor de salubritate în regiunea Sud-Muntenia la nivelul perioadei 2012-2017 este pe un trend ascendent atât în mediul urban cât și în mediul rural.

Conform Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, deșeurile municipale sunt reprezentate de totalitatea deșeurilor menajere și similare acestora provenite din gospodăriile din mediul urban și rural. La nivelul anului 2018, cantitatea de deșeuri municipale generate și colectate pe teritoriul regiunii a fost de 688.68,2 tone/an, potrivit datelor disponibile în cadrul Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor. În județul Călărași a fost generată cea mai mare cantitate de deșeuri municipale, fiind urmat de Prahova. Cantitatea cea mai redusă de deșeuri a fost generată în județele Giurgiu și Teleorman. Cantitățile pe județe sunt ilustrate în figura de mai jos.

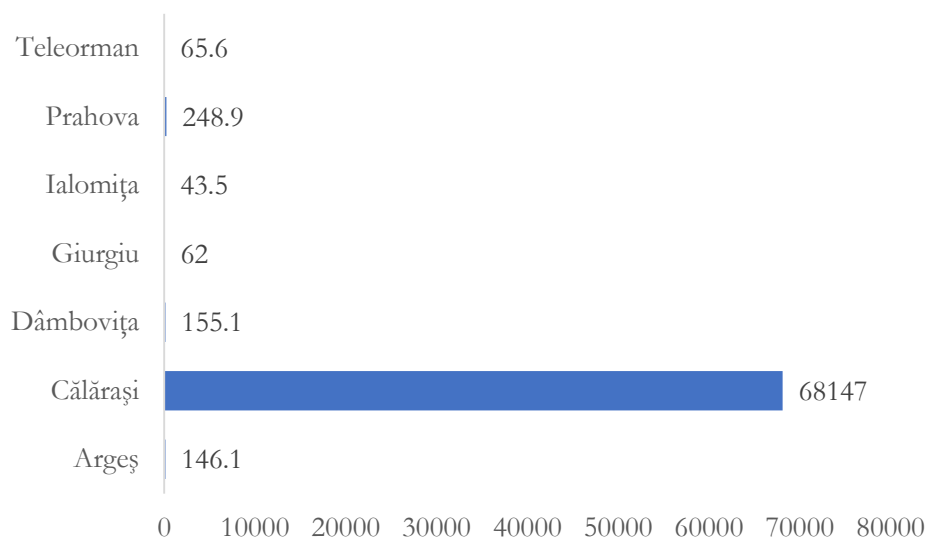

Figura nr. 3-60 Cantitatea de deșuri municipale generate în anul 2018 (tone/an) (Sursa: PNJGD aferente județelor din PDR)

Așa cum a fost menționat anterior, există județe în care gradul de salubritate este redus, iar cantitatea de deșuri generată este de asemenea redusă, comparativ cu cea raportată de județele cu un grad mai mare de salubritate.

În regiunea Sud-Muntenia, la nivelul anului 2018 cantitățile de deșuri depozitate în depozite conforme a fost de aproximativ 737.17,5 tone/an. Așa cum este ilustrat în imaginea de mai jos, se poate observa că județul Călărași este cel care are cea mai mare cantitate de deșuri depozitate, fiind urmat de Prahova. Cea mai redusă cantitate de deșuri depozitată se regăsește în județul Giurgiu. Este important de menționat faptul că pentru județele Argeș și Dâmbovița nu sunt date disponibile pentru anul 2018.

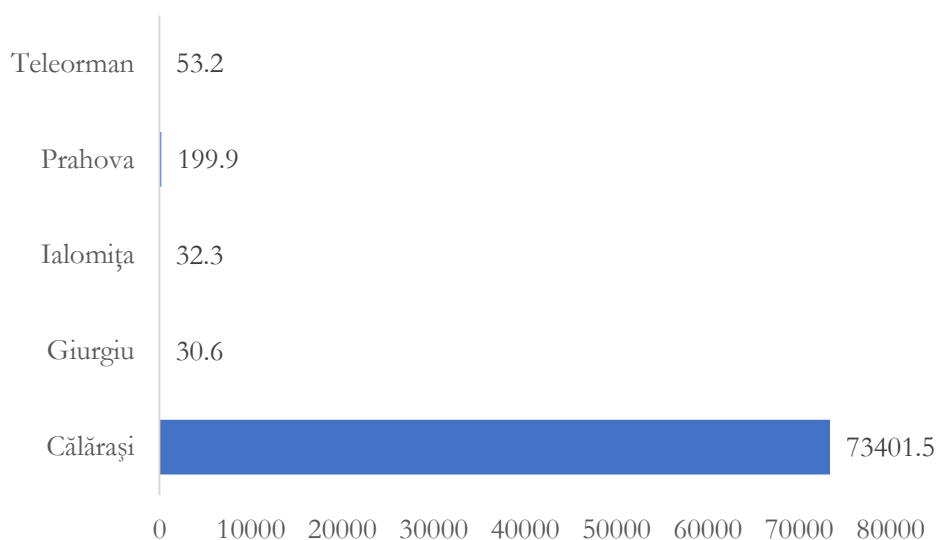

Figura nr. 3-61 Cantitatea de deșuri depozitate pe depozite conforme în anul 2018 (tone/an) (Sursa: PNJGD aferente județelor analizate)

Rata de reciclare

Potrivit Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor pentru județele analizate, rata de reciclare din regiunea Sud Muntenia se poate identifica în două moduri, descrise mai jos. La nivelul județelor Giurgiu, Prahova și Teleorman informațiile nu sunt disponibile.

- Rata de reciclare metoda 2 este determinată prin raportarea cantității de deșuri reciclabile colectate (de către operatorii de salubritate și „alți colectori”) la cantitatea de deșuri reciclabile estimat a fi generată.
- Rata de reciclare metoda 4 este determinată prin raportarea cantităților de deșuri reciclabile și biodeșuri colectate separat la cantitatea totală de deșuri municipale generată.

În cazul ratei de reciclare, există date la nivelul județelor următoare, pentru anul 2019, cu mențiunea că în județul Ialomița date au fost disponibile pentru anul 2018:

- Argeș – rata de reciclare (metoda 2) este de 7%, iar rata de reciclare (metoda 4) este de 19%;
- Călărași – rata de reciclare (metoda 2) este de 18,6%, iar rata de reciclare (metoda 4) este de 0,54%;
- Dâmbovița - rata de reciclare (metoda 2) este de 20%, iar rata de reciclare (metoda 4) este de 6%;
- Ialomița - rata de reciclare (metoda 2) este de 17%, iar rata de reciclare (metoda 4) este de 7%.

Cea mai crescută rată de reciclare din totalul de deșuri municipale este aferentă județului Argeș (19%), iar cea mai scăzută se regăsește în județul Călărași (0,5%). În ceea ce privește rata de reciclare raportată la cantitatea de deșuri reciclabile, situația cea mai favorabilă corespunde județului Dâmbovița (20%), pe când cea mai defavorabilă corespunde județului Argeș (7%). Media la nivelul regiunii este de 15,6%, însă datele la pentru județele Giurgiu, Prahova și Teleorman nu sunt disponibile.

În medie, rata de reciclare din cantitatea totală a deșeurilor municipale este de 8,1%, însă de menționat este faptul că pentru județele Giurgiu, Prahova și Teleorman, datele privind rata de reciclare nu sunt disponibile. Aceasta se situează sub media națională la nivelul anului 2019, când rata de reciclare era de 11,5%³³.

3.1.13.2. Resurse naturale

Teritoriul Regiunii Sud Muntenia este caracterizat printr-o mare varietate geologică și a condițiilor naturale. Resursele naturale ale subsolului (petrol, gaze naturale, cărbune, lignit, minereuri radioactive și metalifere, sare, marne calcaroase, sulf, acumulări de gips și izvoare minerale) sunt concentrate în zona muntoasă și de deal și sunt importante, în principal, pentru sectorul energetic, industria chimică și a materialelor de construcții.

³³Comisia Europeană - Rata de reciclare a deșeurilor municipale

Zone cu importante zăcăminte de țiței și gaze naturale se găsesc în centrul și vestul Regiunii Sud Muntenia, la Ploiești, Moreni, Gura Șuții, Ocnița, Șotânga, Monteoru, etc. Sarea folosită în sectorul chimic este extrasă din locații precum Slănic. Izvoarele sărate și apele minerale cu proprietăți terapeutice se găsesc la Pucioasa, Nehoiu, Monteoru, Valea Cerbului și Valea Poieniței.

Resursele naturale neregenerabile, aflate cu preponderență în județele din nordul Regiunii Sud Muntenia au fost și sunt exploatate cu tehnologii care duc la poluarea accentuată a factorilor de mediu. Astfel, combustibilii, în special cărbunele și hidrocarburile, sunt responsabili de emisiile de metan, monoxid și dioxid de carbon.

Terenurile agricole reprezintă o altă resursă importantă, cele din regiunea Sud-Muntenia având o calitate bună, dar productivitatea lor poate fi diminuată de acțiunea unor factori limitativi, precum eroziunea, sărăcirea în substanțe nutritive, poluarea chimică, etc³⁴.

³⁴ INS, Direcția Regională de Statistică Călărași - Profilul Regiunii Sud Muntenia ediția 2022

3.2. EVOLUȚIA STĂRII MEDIULUI ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI

Pentru analiza evoluției stării mediului în situația neimplementării planului s-au utilizat clasele de evaluare prezentate în tabelul de

Tabelul nr. 3-3 Clase de evaluare a stării actuale a aspectelor de mediu și „Alternativa 0”

↑	Starea mediului se îmbunătățește
→	Starea mediului se menține
↓	Starea mediului se înrăutățește

Analiza perspectivelor s-a realizat pe baza tendințelor identificate în urma analizei situației actuale.

Tabelul următor prezintă rezultatele evaluării stării actuale a aspectelor de mediu și evoluția acestora în situația neimplementării planului (Alternativa 0).

Tabelul nr. 3-4 Evaluarea stării actuale a aspectelor de mediu și Alternativa 0

Aspect de mediu		Situația actuală	Perspective	Alt „0”
Biodiversitate	Situri Natura 2000	La nivelul regiunii nu sunt disponibile date generale referitoare la starea de conservare a habitatelor și speciilor, însă conform Raportului de țară din anul 2022, la nivel național aproximativ 68% din habitate și 46% dintre specii se află într-o stare bună de conservare, valori ce par să fi crescut în ultimele 2 perioade de raportare.	Având în vedere tendința de ușoară creștere a procentului de habitate și specii cu stare de conservare bună, situația s-ar putea menține pe un trend ascendent.	↑
	Ecosisteme forestiere	Există o suprafață de 52582,256 ha de păduri virgine și cvasivirgine în nordul regiunii.	Situația actuală s-ar putea menține.	→
	Coridoare ecologice	La nivelul regiunii au fost identificate coridoare ecologice pentru deplasarea speciilor , dar și bariere care pot limita deplasarea acestora.	Situația actuală s-ar putea menține.	→
	Presiuni asupra biodiversității	Au fost identificate 61 de tipuri de presiuni asupra Siturilor Natura 2000 , predominante fiind silvicultura și procesul de urbanizare	Situația actuală s-ar putea înrăutăți în lipsa unor măsuri ambițioase pentru reducerea presiunilor.	↓
	Poluare luminoasă	În mare parte a regiunii, poluarea luminoasă este la un nivel moderat, însă există și zone restrânse cu intensitate ridicată și foarte ridicată a poluării luminoase, iar nivelul radianței s-a intensificat în special în aglomerările urbane în anul 2022, față de anul 2012.	Situația actuală s-ar putea menține având în vedere intensificările nivelului radinaței din ultimii 10 ani.	↓
Populație și sănătatea umană	Aspecte demografice	În perioada 2014-2022 se observă o tendință de îmbătrânire a populației. Numărul locuitorilor regiunii a scăzut cu aproximativ 6% în perioada 2014-2022.	Luând în considerare proiecțiile demografice la nivel național și tendința din perioada 2014-2022, se poate afirma că starea actuală se va menține.	↓
		În regiunea Sud-Muntenia în perioada 2014-2021 a fost înregistrat un spor natural negativ , existând un număr mai mare de decese decât de nașteri.	Situația s-ar putea menține pe un trend descendent.	↓

Aspect de mediu		Situația actuală	Perspective	Alt „0”
		Rata sărăciei a înregistrat o diminuare în perioada 2014-2021 la nivelul regiunii Sud-Muntenia.	Situația s-ar putea menține sau chiar îmbunătăți.	↑
	Zone marginalizate	În 12% dintre comunele din regiune se regăsesc zone unde marginalizarea este peste medie și severă . La nivelul zonelor urbane, procentul de marginalizare este în medie de 2,92%, situându-se sub media națională.	În lipsa unor măsuri de coeziune și incluziune la nivelul societății, situația s-ar putea menține.	→
	Starea de sănătate a populației	Principala cauză de deces în perioada 2014-2021 este reprezentată de boli ale aparatului circulator, prezentând o tendință ascendentă începând cu anul 2020.	Având în vedere tendința de sedentarism a populației și de consumul alimentelor procesate, situația s-ar putea menține.	↓
		În perioada 2016-2021 a fost raportat un număr de 1103 de cazuri determinate de fenomene extreme la nivel regional.	Având în vedere proiecțiile de agravare a schimbărilor climatice, situația s-ar putea înrăutăți.	↓
Sol	Caracterizarea solului	Conținutul de carbon organic din sol este predominant redus și foarte redus, dar se regăsesc și zone cu conținut mediu.	Situația actuală s-ar putea menține.	→
	Presiuni asupra solului	Utilizarea irațională de îngrășăminte chimice și pesticide reprezintă principala presiune asupra solului și microflorei din sol.	În cazul în care nu se iau măsuri pentru controlul utilizării acestor substanțe, situația s-ar putea înrăutăți.	↓
Apă	Starea corpurilor de apă de suprafață	Există 14 corpuri de apă de suprafață care au starea / potențialul slab/ă și 3 corpuri de apă care au potențialul/starea prost/ă și 12 corpuri de apă de suprafață care nu ating starea chimică bună în regiune.	Situația actuală s-ar putea menține.	→
	Starea corpurilor de apă subterană	Au fost identificate 2 corpuri de apă subterană cu starea chimică slabă , la nivelele regiunii	Situația actuală s-ar putea menține.	→
	Presiuni asupra calității apei	Principalele surse de poluare din regiune care reprezintă presiuni potențial semnificative asupra corpurilor de apă sunt aglomerările umane, sursele de poluare industriale și agricole.	Situația actuală s-ar putea menține.	→

Aspect de mediu		Situația actuală	Perspective	Alt „0”
Aer	Depășirea valorilor limită a poluanților atmosferici	În perioada 2017-2021, la nivelul regiunii au fost înregistrate depășiri ale valorilor limită pentru PM₁₀, O₃, NO₂, SO₂, hidrogen sulfurat, benzen și amoniac .	Situația actuală s-ar putea menține.	→
	Presiuni asupra calității aerului	Principala presiune asupra calității aerului în nordul regiunii este industria (petrolieră, constructoare de mașini, a materialelor de construcții și metalurgică), iar în sudul acesteia este reprezentată de activitățile de agricultură . Alte surse de poluare în cadrul regiunii sunt reprezentate de sistemele de încălzire, transportul, incinerarea și depozitarea deșeurilor .	În lipsa unor măsuri pentru prevenția deteriorării calității aerului, situația actuală s-ar putea înrăutăți.	↓
Factori climatici	Adaptarea la schimbările climatice	Până în anul 2050, temperatura medie anuală va înregistra creșteri cu 3,86 până la 4,51 °C, față de anul de referință 2018, în majoritatea zonelor din sudul regiunii, pe când în nord se înregistrează scăderi cu până la 1 °C pe alocuri, dar și creșteri de 5,26-8,33 °C.	În condițiile accentuării schimbărilor climatice, creșterea temperaturilor medii anuale vor fi pe un trend ascendent.	↓
		Cantitățile de precipitații suferă creșteri până în anul 2050 în toată zona analizată, iar în nordul acesteia se regăsesc suprafețele cu modificările cele mai mari.	Tendința de creștere a cantităților de precipitații de poate menține.	↑
	Atenuarea schimbărilor climatice	Sectoarele pentru care au fost înregistrate creșteri ale emisiilor GES în perioada 1989-2019 sunt transporturile (70%), LULUCF (19,88%) și deșeurile (14,53%).	Având în vedere proiecțiile care estimează creșterea emisiilor de GES, situația actuală s-ar putea înrăutăți.	↓
Valori materiale	Aspecte economice	PIB-ul regiunii Sud-Muntenia a experimentat o creștere în perioada 2014-2020 .	Tendința ascendentă s-ar putea menține.	↑
		În perioada 2014-2021 rata șomajului din regiune are o tendință descendentă .	Tendința ascendentă s-ar putea menține.	↑
		Tendința cheltuielilor pentru cercetare fost în creștere în perioada 2014-2020 , însă aceasta înregistrează o scădere în anul 2021 .	Situația descendentă s-ar putea menține, în contextul în care nu sunt alocate fonduri în această direcție.	↓

Aspect de mediu		Situația actuală	Perspective	Alt „0”
		Majoritatea localităților care nu sunt situate în proximitatea orașele mari, fac parte din categoria localităților sărace și foarte sărace.	Situația actuală s-ar putea menține.	→
	Turism	Numărul de turiști din regiune a experimentat o creștere în perioada 2014-2019, o scădere în 2020 ca urmare a pandemiei provocate de virusul COVID-19, tendința fiind ascendentă până în anul 2022, însă numărul turiștilor nu depășește valorile anterioare pandemiei.	Situația de creștere a numărului de turiști s-ar putea menține.	↑
Patrimoniul cultural	Elementele patrimoniului cultural	Cu toate că există un număr mare de elemente ale patrimoniului cultural, în ultimii ani, puține dintre acestea au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic , multe aflându-se acum într-o stare avansată de degradare (circa 70%).	Starea de degradare a elementelor de patrimoniu cultural s-ar putea înrăutăți în cazul în care nu sunt restaurate.	↓
Peisaj	Gradul de fragmentare a peisajului	Gradul de fragmentare a peisajului este în cea mai mare parte mic, mediu și foarte mic. Suprafețele care au gradul de fragmentare mare și foarte mare sunt reduse și apar în zonele intens antropizate.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
Transport durabil	Infrastructura de transport	Lungimea drumurilor publice din zona planului au avut o tendință ușor ascendentă în perioada 2014-2021.	Tendința ascendentă s-ar putea menține.	↑
		Vehiculele electrice și hibrid reprezintă mai puțin de un procent din totalul vehiculelor înmatriculate la sfârșitul anului 2022.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
		La nivel regiunii Sud-Muntenia, numărul de stații de încărcare pentru vehicule electrice este redus , comparativ cu cel din alte regiuni ale țării.	Starea actuală s-ar putea menține sau îmbunătăți	→
		Lungimea liniilor de cale ferată au avut o tendință descendentă în perioada 2015-2016, apoi s-a menținut la același număr până în anul 2021.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
	Mijloace alternative de mobilitate	La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, s-a constatat că deplasarea pietonală este printre cele mai răspândite modalități de transport , fiind însă descurajată în principal de vehiculele parcate pe suprafața	Starea actuală s-ar putea menține.	→

Aspect de mediu		Situația actuală	Perspective	Alt „0”
		pietonală și de infrastructura pietonală necorespunzătoare, subdimensionată sau nesigură.		
		La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, rețeaua de piste destinate deplasării cu bicicleta există în majoritatea municipiilor analizate, însă acestea sunt adesea insuficiente, nesigure și nu au continuitate.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
		Transportul public local este în principal asigurat de autobuze și microbuze, iar tendința numărului acestora și a tramvaielor este în scădere, pe când numărul troleibuzelor este în creștere.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
Managementul riscurilor	Riscuri naturale	La nivelul regiunii se regăsesc zone cu risc de producere a unor fenomene naturale: inundații, cutremure și alunecări de teren care pot produce pagube.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
	Riscuri tehnologice	În zona planului se regăsesc 54 de amplasamente Seveso , dintre care 24 sunt de limită inferioară și 22 de limită superioară.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
Economie circulară	Gestionarea deșeurilor	Rata de salubritate a regiunii este în medie de 87,1% la nivelul anului 2018, însă datele pentru județul Teleorman nu sunt disponibile. Există și zone cu rate scăzute de salubritate, în special cele rurale.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
		Media ratei de reciclare din totalul de deșeuri municipale în reședințele de județ din regiune este de 8,1% în anul 2019, situându-se sub media națională de 11,5%.	Starea actuală s-ar putea menține.	→
	Resurse naturale	Resursele naturale neregenerabile , aflate cu preponderență în județele din nordul Regiunii Sud Muntenia sunt exploatate cu tehnologii care duc la poluarea accentuată a factorilor de mediu.	Starea actuală s-ar putea înrăutăți, în cazul în care resursele nu sunt gestionate în mod durabil.	↓

4. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONELOR POSIBIL A FI AFECTATE SEMNIFICATIV

Nivelul maxim de detaliu la care se face evaluarea planului este reprezentat de acțiunile indicative. Analiza acțiunilor indicative propuse în cadrul **PDR 2021-2027** a dus la identificarea unor efecte negative semnificative (Capitol 7).

Având în vedere faptul că la acest moment nu se cunosc locațiile unde vor fi implementate măsurile propuse prin prezentul plan, este dificil de identificat caracteristicile de mediu ale zonelor posibil a fi afectate semnificativ. Pornind de la acest aspect, se poate afirma că acțiunile pot fi implementate în orice locație la nivelul Regiunii Sud-Muntenia.

Facem însă precizarea că pentru fiecare dintre proiectele care vizează investiții în activități cu impact potențial asupra mediului (în înțelesul dat de Legea nr. 292/2018 cu modificările ulterioare) se va parcurge proceduri de evaluare a impactului asupra mediului. Numai aceste evaluări vor fi în măsură să identifice, la o scară spațio-temporală adecvată și pentru proiecte concrete, caracteristicile de mediu ce pot fi afectate semnificativ.

Următoarele aspecte trebuie luate în considerare atunci când se analizează oportunitatea realizării unor proiecte ce ar putea avea efecte negative semnificative:

- ⚙ Este important ca decizia privind executarea unor astfel de lucrări să se ia numai după realizarea unor studii detaliate privind impactul asupra mediului al proiectelor;

- ⚙ Orice analiză (tehnică, economică, de impact) trebuie să ia în calcul mai multe alternative. Alternativa selectată trebuie considerată cea care permite atingerea scopului propus cu cel mai redus impact asupra mediului și cele mai mici costuri de mediu.

O analiză cost-beneficiu corectă (parte integrantă a unui studiu de fezabilitate) va trebui să ia în considerare măsuri adecvate de reducere a efectelor pe măsura impactului generat, inclusiv refacerea (structurală și funcțională) componentelor de mediu afectate.

5. PROBLEME DE MEDIU EXISTENTE RELEVANTE PENTRU PLAN

În capitolul 3 Aspecte relevante ale stării mediului din cadrul Raportului de mediu, au fost identificate principalele probleme de mediu, din zona planului. Acestea sunt sintetizate în tabelul următor.

Tabelul nr. 5-1 Probleme de mediu existente din zona planului

Aspect de mediu	Cod	Principalele probleme de mediu identificate, relevante pentru PDR
Biodiversitate	P1.	Deși există o serie de coridoare ecologice pentru deplasarea speciilor, au fost identificate și bariere , care le pot limita deplasarea.
	P2.	Au fost identificate 61 de tipuri de presiuni în cadrul Siturilor Natura 2000, iar cele care predomină sunt silvicultura și procesul de urbanizare .
	P3.	În mare parte a regiunii, poluarea luminoasă este la un nivel moderat, însă există și zone restrânse cu intensitate ridicată și foarte ridicată a poluării luminoase , iar nivelul radianței s-a intensificat în special în aglomerările urbane în anul 2022, față de anul 2012 .
Populația și sănătatea umană	P4.	În perioada 2014-2022 se observă o tendență de îmbătrânire a populației .
	P5.	Numărul locuitorilor regiunii a scăzut cu aproximativ 6% în perioada 2014-2022 .
	P6.	În perioada 2014-2021 a fost înregistrat un spor natural negativ , existând un număr mai mare de decese decât de nașteri.
	P7.	În localitățile urbane procentul de marginalizare a populației este de 2,92%, aflându-se sub media națională , iar în 12% dintre comunele din regiune se regăsesc zone unde marginalizarea peste medie și severă .
	P8.	Principala cauză de deces în perioada 2014-2021 este reprezentată de boli ale aparatului circulator , prezentând o tendință ascendentă începând cu anul 2020.
	P9.	La nivelul zonei planului, în perioada 2016-2021 a fost raportat un număr de 1103 de cazuri determinate de fenomene extreme.
Sol	P10.	Utilizarea irațională de îngrășăminte chimice și pesticide reprezintă principala presiune asupra solului și microflorei din sol .
Apă	P11.	Existența unor corpuri de apă de suprafață ce au potențialul ecologic sau starea ecologică mai mică decât bună și unele ce nu ating starea chimică bună.
	P12.	Deși starea calitativă (starea chimică) a corpurilor de apă subterană este predominant bună, există 2 corpuri ce nu ating starea chimică bună .
	P13.	Principalele surse de poluare care reprezintă presiuni potențial semnificative asupra corpurilor de apă sunt aglomerările umane, sursele de poluare industriale și agricole .
Aer	P14.	De-a lungul timpului au fost înregistrate depășiri pentru diferiți poluanți atmosferici (ex. PM10, NO2, SO2) .
	P15.	Principala presiune asupra calității aerului în nordul regiunii este industria (petrolieră, constructoare de mașini, a materialelor de construcții și metalurgică), iar în sudul acesteia este reprezentată de activitățile agricole .
Factori climatici	P16.	Se înregistrează creșteri ale temperaturii aerului iar tendința preconizată este ascendentă în majoritatea zonelor regiunii.
	P17.	Au fost înregistrate creșteri ale emisiilor GES în perioada 1989-2019 pentru sectoarele transporturi (70%), LULUCF (19,88%) și deșeuri (14,53%). Proiecțiile pentru anul 2040 arată că sectoarele cu emisiile cele mai ridicate de GES vor fi transportul internațional, industria energetică, industria de fabricație și construcții, agricultura și procesele industriale

Valori materiale	P18.	Tendința cheltuielilor pentru cercetare fost în creștere în perioada 2014-2020, însă aceasta înregistrează o scădere în anul 2021.
	P19.	Majoritatea localităților care nu sunt situate în proximitatea orașelor mari , fac parte din categoria localităților sărace și foarte sărace.
	P20.	Deși numărul de turiști din regiune a crescut în perioada 2014-2019, a avut loc o scădere ca urmare a pandemiei provocate de virusul COVID-19. Tendința este ascendentă până în anul 2022, însă numărul turiștilor nu depășește valorile anterioare pandemiei.
Patrimoniul cultural	P21.	Cu toate că există un număr mare de elemente ale patrimoniului cultural , în ultimii ani, puține dintre acestea au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic , multe aflându-se acum într-o stare avansată de degradare (circa 70%).
Peisaj	P22.	Gradul de fragmentare al regiunii este în ce mai mare parte mic, mediu și foarte mic, însă există și problema unor suprafețe reduse cu gradul de fragmentare mare și foarte mare.
Transportul durabil	P23.	Vehiculele electrice și hibrid reprezintă mai puțin de un procent din totalul vehiculelor înmatriculate la sfârșitul anului 2022.
	P24.	La nivel regiunii Sud-Muntenia, numărul de stații de încărcare pentru vehicule electrice este redus , comparativ cu cel din alte regiuni ale țării.
	P25.	Lungimea liniilor de cale ferată au avut o tendință descendentă în perioada 2015-2016, apoi s-a menținut la același număr până în anul 2021.
	P26.	La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, s-a constatat că deplasarea pietonală este printre cele mai răspândite modalități de transport, fiind însă descurajată în principal de vehiculele parcate pe suprafața pietonală și de infrastructura pietonală necorespunzătoare, subdimensionată sau nesigură.
	P27.	La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, rețeaua de piste destinate deplasării cu bicicleta există în majoritatea municipiilor analizate, însă acestea sunt adesea insuficiente, nesigure și nu au continuitate.
Managementul riscurilor	P28.	La nivelul regiunii se regăsesc zone cu risc de producere a unor fenomene naturale: inundații, cutremure și alunecări de teren care pot produce pagube.
	P29.	În zona planului se regăsesc 54 de amplasamente Seveso , dintre care 24 sunt de limită inferioară și 22 de limită superioară.
Economia circulară	P30.	Deși rata de salubritate a regiunii este în medie de 87,1% la nivelul anului 2018, există și zone cu rate scăzute de salubritate, în special cele rurale.
	P31.	Rata de reciclare din totalul de deșeuri municipale este de 8,1%, situându-se sub media națională de 11,5%.
	P32.	Resursele naturale neregenerabile , aflate cu preponderență în județele din nordul Regiunii Sud Muntenia sunt exploatate cu tehnologii care duc la poluarea accentuată a factorilor de mediu.

6. OBIECTIVE DE PROTECȚIE A MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL CARE SUNT RELEVANTE PENTRU PLAN

Pentru conturarea cadrului evaluării efectelor potențiale asupra mediului generate de implementarea planului au fost selectate și analizate mai multe obiective relevante de mediu (Obiective SEA), legate în mod direct de:

- ⚙️ Aspectele de mediu indicate în Anexa 2 a HG 1076/2004;
- ⚙️ Problemele de mediu relevante pentru plan, rezultate în urma analizării stării actuale a mediului;
- ⚙️ Obiectivele de mediu stabilite la nivel național și/sau regional.

Obiectivele de protecție a mediului considerate relevante pentru evaluarea PDR 2021-2027 și agreate în cadrul Grupului de lucru, sunt prezentate în următor.

Tabelul nr. 6-1 Obiective relevante de mediu pentru plan

Aspecte de mediu	Obiective relevante de mediu
Biodiversitate	ORM 1. Conservarea și protecția biodiversității, inclusiv menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor.
Populație și sănătatea umană	ORM 2. Îmbunătățirea condițiilor de viață și a stării de sănătate a populației prin îmbunătățirea calității mediului.
	ORM 3. Dobândirea cunoștințelor și competențelor necesare pentru promovarea dezvoltării durabile (educația pentru dezvoltare durabilă și stilul de viață durabil).
Sol	ORM 4. Îmbunătățirea calității solului și menținerea capacității productive, precum și diminuarea impactului negativ asupra acestuia.
Apă	ORM 5. Îmbunătățirea și menținerea stării ecologice și chimice/ potențialului ecologic ale corpurilor de apă de suprafață și subterane, precum și utilizarea rațională a resurselor de apă și stoparea poluării.
Aer	ORM 6. Îmbunătățirea calității aerului și reducerea emisiilor de poluanți atmosferici inclusiv a mirosurilor.
Factori climatici	ORM 7. Atenuarea efectelor schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor GES.
	ORM 8. Adaptarea la efectele schimbărilor climatice.
Valori materiale	ORM 9. Promovarea utilizării și gestionării durabile a valorilor materiale.
Patrimoniul cultural	ORM 10. Protecția și promovarea patrimoniului cultural, inclusiv păstrarea tradițiilor și obiceiurilor locale.
Peisaj	ORM 11. Protecția, îmbunătățirea și promovarea peisajelor naturale.
Transport durabil	ORM 12. Reducerea externalităților de mediu aferente activităților de transport.

Aspecte de mediu	Obiective relevante de mediu
Managementul riscurilor	ORM 13. Prevenirea și reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale, precum și minimizarea efectelor acestora.
Economie circulară	ORM 14. Prevenirea și reducerea generării de deșeuri și a cantităților eliminate prin depozitare, precum și gestionarea conformă a cantităților de deșeuri.
	ORM 15. Menținerea valorii produselor, materialelor și resurselor.

7. POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI

7.1. METODOLOGIA DE EVALUARE

Pentru identificarea potențialelor efecte negative asupra mediului, în urma implementării PDR 2021-2027, evaluarea s-a realizat la 3 niveluri de detaliu.

- ⊗ Evaluarea compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale planului și obiectivele relevante de mediu (obiectivele SEA). Această evaluare este în măsură să identifice posibile incompatibilități între cele două seturi de obiective;
- ⊗ Evaluare compatibilității între obiectivele strategice specifice ale planului. Această evaluare este în măsură să identifice posibile contradicții între obiectivele planului.
- ⊗ Evaluarea acțiunilor indicative. Acesta reprezintă nivelul maxim de detaliu al evaluării, și este în măsură să identifice potențialele efecte negative și pozitive atât semnificative cât și nesemnificative asupra obiectivelor relevante de mediu.

Evaluarea compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale planului și obiectivele relevante de mediu (obiectivele SEA)

Această evaluare s-a realizat conform Ghidurilor privind Evaluarea de mediu pentru planuri și programe, elaborate în cadrul proiectului EuropeAid/121491/D/SER/RO (PHARE 2004/016 – 772.03.03) “Întărirea capacității instituționale pentru implementarea și punerea în aplicare a Directivei SEA și a Directivei de Raportare”.

În cadrul matricei a fost analizată relația de compatibilitate astfel:

- “+” dacă obiectivele sunt compatibile;
- “-” dacă obiectivele nu sunt compatibile;
- “?” atunci când s-a considerat că stabilirea compatibilității depinde de anumite incertitudini;
- “=” în cazul în care obiectivele sunt identice sau aproape identice;
- Dacă nu a fost identificată nicio legătură între cele două, căsuța a fost lăsată liberă.

Evaluarea compatibilității între obiectivele strategice specifice ale planului

Scopul evaluării reprezintă identificarea compatibilității dintre obiectivele specifice ale Planului de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud Muntenia. Matricea utilizată pentru evaluare este următoarea:

- ⊗ “+” dacă obiectivele sunt în concordanță;
- ⊗ “x” dacă sunt în contradicție;
- ⊗ “?” dacă legătura dintre obiective nu este clară;
- ⊗ căsuță liberă în cazul în care nu există nicio legătură între cele două obiective analizate.

Evaluarea acțiunilor indicative

Aceasta reprezintă nivelul maxim de detaliu al evaluării. Principiul metodei utilizate este acela de identificare a potențialelor efecte ale măsurilor propuse prin plan asupra obiectivelor relevante de mediu. Concret, va fi evaluat modul în care implementarea acțiunilor contribuie, împiedică/nu împiedică atingerea obiectivelor stabilite pentru fiecare aspect de mediu. În figura următoare sunt prezentate clasele de evaluare a potențialelor efecte semnificative asupra mediului.

Descriere	Clase semnificație
Perspective de deteriorare a situației defavorabile actuale și/sau Împiedicarea atingerii ORM	Efect negativ semnificativ
Menținerea situației defavorabile actuale	Efect negativ nesemnificativ
Nu pot fi identificate potențiale efecte	Fără efecte
Mici îmbunătățiri ale situației actuale	Efect pozitiv nesemnificativ
Îmbunătățiri importante ale situației actuale și/sau atingerea ORM	Efect pozitiv semnificativ

Figura nr. 7-1 Clase de evaluare a efectelor

Principalele avantaje ale metodologiei sunt următoarele:

1. Reprezintă o garanție a utilizării unei abordări unitare de apreciere a efectelor pentru oricare dintre aspectele de mediu / obiectiv relevant de mediu analizat;
2. Constituie un instrument eficient de comunicare a rezultatelor evaluării atât cu specialiștii cât și cu publicul larg;

Desigur, metodologia propusă prezintă și un număr de limitări, dintre care cea mai importantă este că nu întotdeauna efectul unei măsuri/acțiuni poate fi apreciat atât de exact pentru a fi încadrat într-una din clasele prezentate. Pentru a evita acest aspect, acolo unde din lipsă de date și informații se menține o incertitudine ridicată, se utilizează o abordare precaută: încadrarea într-o clasă mai dezavantajoasă. Notarea (atribuirea unei culori) se face pentru fiecare acțiune propusă în plan.

7.2. EFECTELE ASUPRA MEDIULUI GENERATE DE IMPLEMENTAREA PLANULUI

7.2.1. Analiza privind obiectivele

Planul are un obiectiv general, iar pentru îndeplinirea lui au fost stabilite 7 obiective strategice specifice, ghidând implementarea planului:

- ⚙ Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;
- ⚙ Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;
- ⚙ Creșterea economiei regionale prin consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării, adoptarea tehnologiilor digitale și stimularea competitivității IMM-urilor autohtone;
- ⚙ Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;

- ⚙️ Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă;
- ⚙️ Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;
- ⚙️ Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.

7.2.2. Evaluarea compatibilității între obiectivele strategice specifice ale planului și obiectivele relevante de mediu (obiectivele SEA)

Scopul evaluării compatibilității dintre obiectivele strategice specifice și obiectivele SEA este acela de a identifica posibile sinergii sau neconcordanțe între cele două seturi de obiective. Dacă nu a fost identificată nicio legătură între cele două, căsuța a fost lăsată liberă. Evaluarea s-a realizat utilizând metodologia prezentată în Capitolul 7.1. În tabelul următor este prezentată evaluarea compatibilității dintre cele două seturi de obiective.

Tabelul nr. 7-1 Analiza compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale PDR și obiectivele SEA

Obiectiv relevant de mediu	ORM 1	ORM 2	ORM 3	ORM 4	ORM 5	ORM 6	ORM 7	ORM 8	ORM 9	ORM 10	ORM 11	ORM 12	ORM 13	ORM 14	ORM 15
Obiectiv PDR															
O1. Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile	?	=		?	?	?	?		=	?	?	+	?	?	+
O2. Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane	?	+		?	?	?	?		?	?	?	+	?	?	?
O3. Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării		+	=						=	?					
O4. Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural	+	+		+	+				+	=	=		?		=
O5. Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă.		+	=						=						
O6. Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale		=							+						
O7. Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia	?	+		?	?	?		+	=		?			?	?

În figura următoare sunt prezentate rezultatele evaluării dintre obiectivele strategice specifice și obiectivele relevante de mediu (obiectivele SEA).

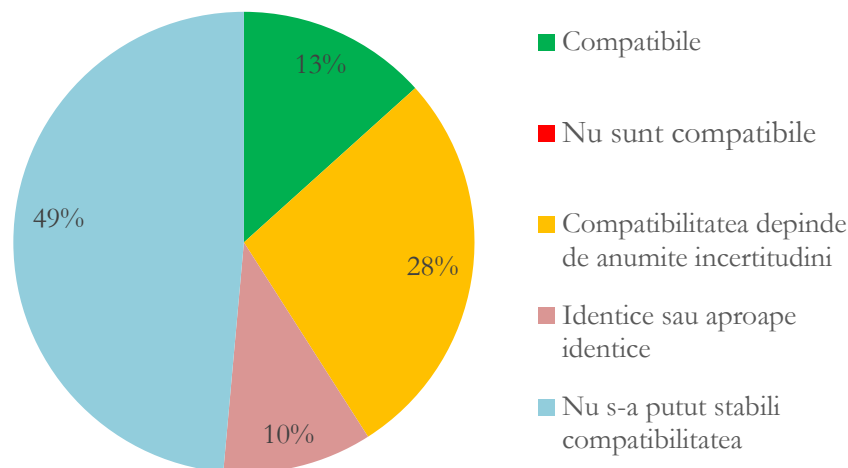

Figura nr. 7-2 Rezultatele evaluării între obiectivele PDR și obiectivele SEA

În urma analizei compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale PDR 2021-2027 și obiectivele relevante de mediu (obiectivele SEA), pentru 49% dintre cazuri nu s-a putut stabili compatibilitatea.

Compatibilitatea este în procent de 13% și a fost atribuită în situații în care a fost identificat cel puțin un element de compatibilitate între ele. Numărul cazurilor în care compatibilitatea depinde de alte incertitudini este în procent de 28%, aceasta a fost atribuită situațiilor în care există posibilitatea apariției unei compatibilități sau incompatibilități iar formularea obiectivului specific nu este suficient de detaliată. 10% dintre obiective sunt identice sau aproape identice, și nu au fost identificate situații de incompatibilitate între cele două seturi de obiective.

7.2.3. Evaluarea compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale planului

Scopul evaluării reprezintă identificarea compatibilității dintre obiectivele specifice ale PDR 2021-2027.

În figura următoare este prezentată matricea rezultată în urma analizei compatibilității.

	O1					
O2	+	O2				
O3	+	+	O3			
O4	?	+		O4		
O5	+	+	+		O5	
O6		+			+	O6
O7			?	?	?	+

Figura nr. 7-3 Evaluarea compatibilității între obiectivele specifice ale planului

În urma evaluării obiectivelor specifice ale planului, nu au fost identificate situații în care acestea să fie în contradicție. Între cele mai multe dintre obiectivele specifice, există o relație de concordanță în procent de 48%, iar pentru 33% dintre acestea legătura nu este clară. Pentru 19% dintre obiective nu a fost identificată nici o legătură. Faptul că nu există o compatibilitate de 100% între obiective specifice nu reprezintă un aspect negativ, deoarece acestea reprezintă fiecare pași ce trebuie realizați pentru implementarea planului, ce sunt dependenți unul de celălalt, dar care vizează domenii diferite de acțiune. În figura următoare sunt prezentate rezultatele evaluării dintre obiectivele specifice ale planului.

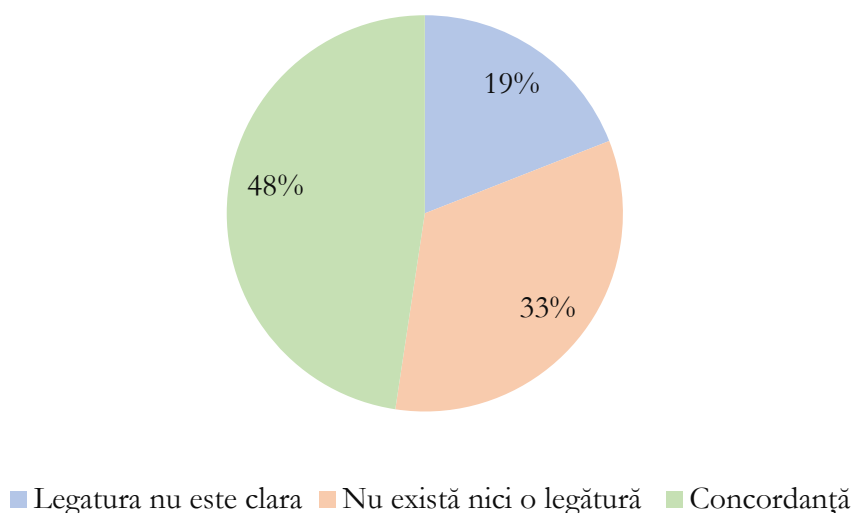

Figura nr. 7-4 Rezultatele evaluării compatibilității între obiectivele strategice specifice ale planului

7.2.4. Evaluarea acțiunilor propuse în cadrul planului

Au fost identificate un număr de 151 de acțiuni indicative, ce au fost evaluate în raport cu cele 15 obiective relevante de mediu. Acestea au fost evaluate din punct de vedere al potențialului de generare a efectelor pozitive sau negative semnificative sau nesemnificative, asupra obiectivelor relevante de mediu, prezentate în cadrul capitolului 6 al prezentului Raport.

În tabelul următor sunt prezentate acțiunile indicative într-o formă codificată, descrierea detaliată a acestora regăsindu-se în Capitolul 2.4 al prezentului Raport.

Tabelul nr. 7-2 Evaluarea acțiunilor indicative propuse prin plan

Cod acțiune	Biodiv.	Populație și sănătate umană		Sol	Apă	Aer	Schimbări climatice		Val. mat	Patrimoniu	Peisaj	Transport durabil	Riscuri	Economie circulară	
	ORM1	ORM2	ORM3	ORM4	ORM5	ORM6	ORM7	ORM8	ORM9	ORM10	ORM11	ORM12	ORM13	ORM14	ORM15
A1.															
A2.															
A3.															
A4.															
A5.															
A6.															
A7.															
A8.															
A9.															
A10.															
A11.															
A12.															
A13.															
A14.															
A15.															
A16.															
A17.															
A18.															
A19.															
A20.															
A21.															
A22.															
A23.															
A24.															
A25.															
A26.															
A27.															
A28.															
A29.															
A30.															

Cod acțiune	Biodiv.	Populație și sănătate umană		Sol	Apă	Aer	Schimbări climatice		Val. mat	Patrimoniu	Peisaj	Transport durabil	Riscuri	Economie circulară	
	ORM1	ORM2	ORM3	ORM4	ORM5	ORM6	ORM7	ORM8	ORM9	ORM10	ORM11	ORM12	ORM13	ORM14	ORM15
A31.															
A32.															
A33.															
A34.															
A35.															
A36.															
A37.															
A38.															
A39.															
A40.															
A41.															
A42.															
A43.															
A44.															
A45.															
A46.															
A47.															
A48.															
A49.															
A50.															
A51.															
A52.															
A53.															
A54.															
A55.															
A56.															
A57.															
A58.															
A59.															
A60.															
A61.															

Cod acțiune	Biodiv.	Populație și sănătate umană		Sol	Apă	Aer	Schimbări climatice		Val. mat	Patrimoniu	Peisaj	Transport durabil	Riscuri	Economie circulară	
	ORM1	ORM2	ORM3	ORM4	ORM5	ORM6	ORM7	ORM8	ORM9	ORM10	ORM11	ORM12	ORM13	ORM14	ORM15
A62.															
A63.															
A64.															
A65.															
A66.															
A67.															
A68.															
A69.															
A70.															
A71.															
A72.															
A73.															
A74.															
A75.															
A76.															
A77.															
A78.															
A79.															
A80.															
A81.															
A82.															
A83.															
A84.															
A85.															
A86.															
A87.															
A88.															
A89.															
A90.															
A91.															
A92.															

Cod acțiune	Biodiv.	Populație și sănătate umană		Sol	Apă	Aer	Schimbări climatice		Val. mat	Patrimoniu	Peisaj	Transport durabil	Riscuri	Economie circulară	
	ORM1	ORM2	ORM3	ORM4	ORM5	ORM6	ORM7	ORM8	ORM9	ORM10	ORM11	ORM12	ORM13	ORM14	ORM15
A93.															
A94.															
A95.															
A96.															
A97.															
A98.															
A99.															
A100.															
A101.															
A102.															
A103.															
A104.															
A105.															
A106.															
A107.															
A108.															
A109.															
A110.															
A111.															
A112.															
A113.															
A114.															
A115.															
A116.															
A117.															
A118.															
A119.															
A120.															
A121.															
A122.															
A123.															

Cod acțiune	Biodiv.	Populație și sănătate umană		Sol	Apă	Aer	Schimbări climatice		Val. mat	Patrimoniu	Peisaj	Transport durabil	Riscuri	Economie circulară	
	ORM1	ORM2	ORM3	ORM4	ORM5	ORM6	ORM7	ORM8	ORM9	ORM10	ORM11	ORM12	ORM13	ORM14	ORM15
A124.															
A125.															
A126.															
A127.															
A128.															
A129.															
A130.															
A131.															
A132.															
A133.															
A134.															
A135.															
A136.															
A137.															
A138.															
A139.															
A140.															
A141.															
A142.															
A143.															
A144.															
A145.															
A146.															
A147.															
A148.															
A149.															
A150.															
A151.															

În cadrul evaluării au fost identificate 101 de acțiuni indicative, deoarece 74 dintre ele au fost grupate într-un număr de 22 acțiuni indicative, având în vedere că vizau relativ aceleași domenii, evitând astfel dublarea evaluării. Au rezultat astfel un 1485 posibile interacțiuni (cazuri) între tipurile de acțiuni indicative și obiectivele relevante de mediu (obiective SEA). Pentru 1139 din cazuri, nu au fost identificate efecte între măsuri și obiectivele relevante de mediu. În figura următoare sunt prezentate numărul efectelor identificate în urma realizării evaluării acțiunilor indicative.

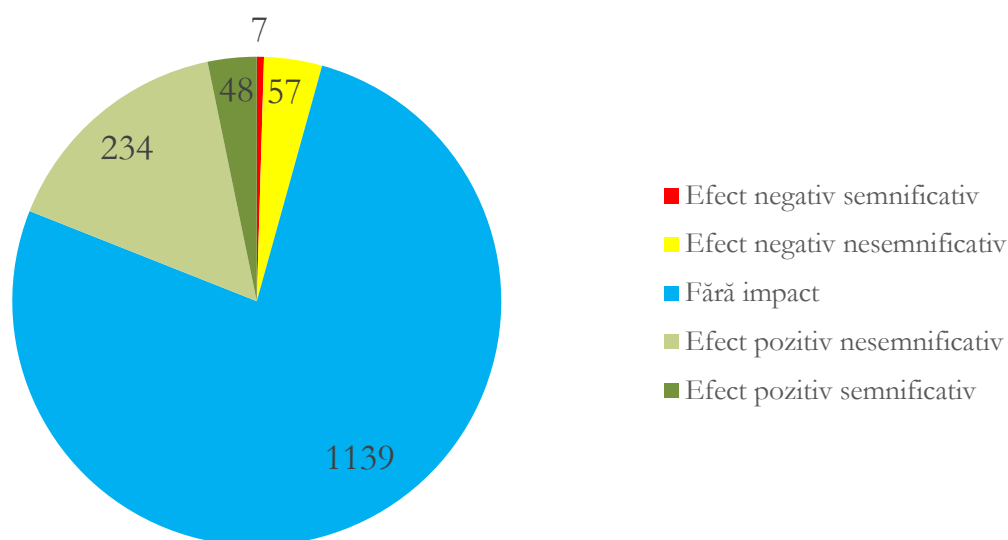

Figura nr. 7-5 Efectele acțiunilor indicative asupra obiectivelor relevante de mediu mediu

În urma evaluării acțiunilor indicative propuse prin plan, au fost identificate atât efecte pozitive cât și negative. Aspectele de mediu pentru care au fost identificate efecte negative semnificative sunt reprezentate de biodiversitate și apă, iar efectele negative nesemnificative au fost identificate pentru aspectele de mediu menționate anterior, cărora li se adaugă și aspectele de mediu sol, aer, patrimoniul cultural, peisaj, riscuri și economia circulară.

Justificarea evaluării efectelor negative semnificative și nesemnificative identificate asupra obiectivelor relevante de mediu este prezentată în tabelul următor. De menționat este faptul că a fost utilizată o abordare precaută, având în vedere că la momentul actual nu se cunosc locațiile unde vor fi implementate tipurile de acțiuni indicative.

Tabelul nr. 7-3 Justificarea evaluării acțiunilor indicative

Aspect de mediu	Justificare
Biodiversitate	<p>Prin implementarea acțiunii indicative A1, există posibilitatea apariției unui efect negativ semnificativ asupra ORM1 Biodiversitate, luând în considerare că acțiunea poate ocupa definitiv suprafețe de teren ce se află în Situri Natura 2000, în zone în care pot exista habitate ale unor specii sau poate fi confirmată prezența unor specii de interes de comunitate. Acestea ar putea fi afectate inclusiv de modificări (în principiu creșteri) ale nivelului de zgomot, concentrației de poluanți atmosferici dar și de intensificarea fenomenului de poluare luminoasă.</p> <p>De asemenea implementarea proiectelor poate genera sau contribui la întreruperea conectivității ecologice de deplasare a speciilor de mamifere mari (indiferent dacă se află sau nu în interiorul Siturilor Natura 2000. Pe lângă acestea implementarea acțiuni chiar dacă nu se află în situri Natura 2000, poate contribui la răspândirea sau apariția speciilor cu caracter invaziv.</p> <p>De asemenea un efect negativ semnificativ, ținând cont de justificarea anterioară poate fi generat asupra ORM 1 Biodiversitate ca urmare a implementării acțiunilor indicative A3, A4.</p> <p>Implementarea acțiunii indicative A5 poate genera un efect negativ semnificativ asupra ORM1, deoarece acesta ar putea presupune inclusiv defrișarea unor arbori în care se pot adăposti specii de interes comunitate.</p> <p>Pentru implementarea acțiunii indicative A87 este de asemenea necesar ocuparea definitivă a unor suprafețe de teren ce pot fi localizate în interiorul sau în imediata vecinătate a siturilor Natura 2000, ce ar putea genera pierderi, fragmentări de habitate, dar și perturbări ale speciilor de interes comunitar sau nu. Nu este exclusă și întreruperea conectivității ecologice, dar și creșterea riscului de mortalitate a speciilor. Acestea conduc la apariția unui potențial efect negativ semnificativ asupra ORM 1 Biodiversitate.</p> <p>Asupra acestui obiectiv relevant de mediu pot fi generate și potențiale efecte negative ne semnificative, deoarece ar putea conduce la pierderi de habitate (de exemplu în cazul acțiunilor ce presupun modernizări și reabilitări ale clădirilor, în interiorul acestora ar putea fi adăpostiți specii de lilieci dar și de păsări), creșterea riscului de coliziune și a riscului de mortalitate,</p>
Sol	<p>Implementarea acțiunii indicative A1 duce la un potențial efect negativ ne semnificativ asupra ORM4 Sol, prin ocuparea permanentă a unor suprafețe semnificative de sol ce ar putea avea gradul de fertilitate medie și/sau ridicată, ceea ce poate diminua suprafața de teren cu potențial agricol.</p> <p>De asemenea pot fi generate și potențiale efecte negative ne semnificative prin ocuparea unor suprafețe mai reduse de sol în proprietățile solului sunt ridicate.</p>
Apă	<p>Implementarea acțiunii indicative A1 conduce la apariția unor potențiale efecte negative semnificative asupra ORM 5 Apă, din cauza lucrărilor necesare implementării acțiuni, ce ar putea fi realizate în albia sau în vecinătatea corpurilor de apă și ținând cont că proiectele de infrastructură pot conduce atât la afectarea indicatorilor de calitate a stării/potențialului ecologic al corpurilor de apă (de exemplu prin realizarea de modificări hidromorfologice), cât și la afectarea stării chimice a corpurilor de apă (de exemplu prin contribuția la poluarea apelor de suprafață ca urmare a spălării căilor de rulare).</p> <p>În cazul implementării acțiunii indicative A87 pot fi generate efecte negative semnificative pentru acest aspect de mediu, prin amenajarea de microhidrocentrale, care pot afecta starea cantitativă a corpurilor de apă.</p> <p>De asemenea implementarea unor acțiuni indicative pot genera potențiale efecte negative ne semnificative asupra ORM5 Apă, deoarece ar putea presupune o presiune asupra corpurilor de apă (în mod deosebit cele subterane) sau ar putea genera poluări temporare ale corpurilor de apă de suprafață dar și subterane.</p>
Aer	<p>Asupra obiectivului relevant de mediu ORM 6 Aer, pot fi generate potențiale efecte negative ne semnificative în mod deosebit în perioada de execuție și mai puțin în cea de operare. Perioada de operare presupune intensificarea traficului sau apariția acestuia unde anterior nu exista, ceea ce va duce la creșterea cantităților de emisii de poluanți în atmosferă. Ar putea apărea un potențial efect negativ doar în zonele în care în prezent există depășiri ale nivelului poluanților atmosferici sau valorile sunt aproape de limita inferioară, ce prin implementarea proiectelor ar putea conduce la menținerea depășirilor sau la depășirea limitelor prevăzute de legislația în vigoare. În cazul în care în perioada de operare numărul autovehiculelor electrice sunt într-un număr preponderent, impactul negativ ne semnificativ va fi unul cât mai redus.</p>

Patrimoniul cultural	Asupra ORM10 Patrimoniul cultural poate fi generat un potențial efect negativ nesemnificativ ar putea apărea în situațiile în care acțiunile sunt implementate în zona de protecție a elementelor patrimoniul cultural, ce ar putea conduce sau nu la modificări ale stării acestora. Sunt excluse de la această afirmație acțiunile ce vizează în mod direct restaurarea elementelor patrimoniului cultural.
Peisaj	Asupra ORM 11 Peisaj poate fi generat un potențial efect negativ nesemnificativ ca urmare a implementării acțiunilor indicative în zone în care gradul de fragmentare este mic sau foarte mic, apărând astfel un element nou într-un peisaj natural. De asemenea acest efect poate apărea ca urmare a implementării unor elemente care pot conduce la perturbarea peisajului vizual.
Managementul riscurilor	Asupra ORM 12 Managementul riscurilor poate fi generat un potențial efect negativ nesemnificativ ca urmare a implementării acțiunii indicative A1 , ce ar putea conduce la apariția temporară a unor fenomene naturale, de exemplu alunecări de teren.
Economie circulară	Implementarea tuturor acțiunilor indicative va duce la generarea de deșeuri, însă nu în cantități semnificative. Acțiunile ce presupun realizarea de construcții, modernizări, extinderi generează o cantitate mai mare de deșeuri, însă nu suficientă cât să genereze un potențial efect negativ semnificativ.
	Implementarea unor acțiuni necesită o cantitate de resurse naturale mai ridicată, însă aceasta nu ar putea conduce la apariția unui potențial efect negativ semnificativ asupra resurselor naturale.

PDR 2021-2027 se adresează tuturor obiectivelor relevante de mediu, având în vedere că au fost identificate potențiale efecte pozitive semnificative și nesemnificative pentru toate acestea. Adresabilitatea cea mai ridicată a fost identificată asupra aspectelor de mediu populație și sănătate umană, valori materiale, aer și patrimoniul cultural. În figura sunt prezentate efectele identificate asupra fiecărui obiectiv relevant de mediu.

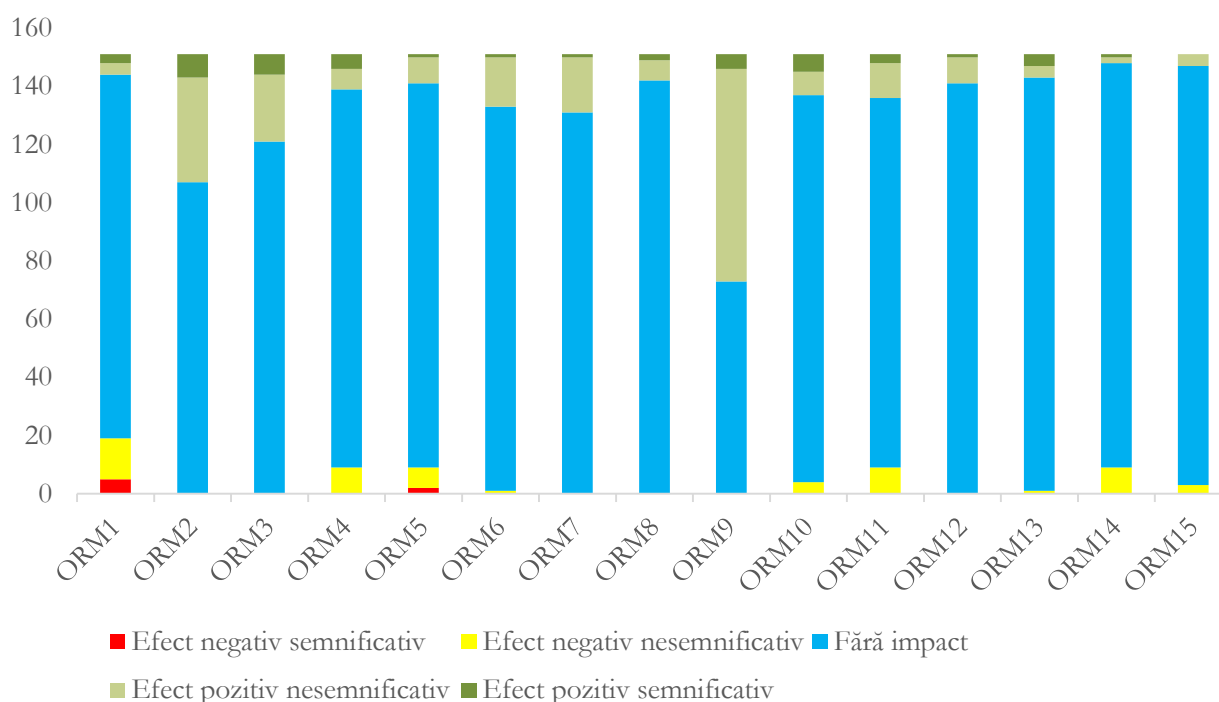

Figura nr. 7-6 Efectele acțiunilor indicative pentru fiecare obiectiv relevant de mediu

8. EFECTE POTENȚIALE SEMNIFICATIVE PENTRU MEDIU ȘI SĂNĂTATE ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ

Tipurile de acțiuni din PDR 2021-2027 nu se regăsesc în Anexa 1 a Legii nr. 22/2001 de ratificare a Convenției privind evaluarea impactului de mediu în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25 februarie 1991 (M.Of., Partea I nr. 105 din 01/03/2001).

Deși prin PDR este propusă „Dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere prin investiții care vizează stimularea mobilității naționale, regionale și locale durabile și intermodale și îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T centrală și globală în vederea **stimulării mobilității transfrontaliere** (autostrăzi, drumuri naționale, drumuri județene, drumuri regionale noi, șosele de centură, pasaje, poduri, lărgirea drumurilor la 4 benzi, descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua de bază)”, acesta nu este în măsură să genereze un potențial efect negativ semnificativ pentru mediu și sănătate în context transfrontieră. Acesta poate genera potențiale efecte pozitive în context transfrontieră, fiind îmbunătățite condițiile de mobilitate. În funcție de locația unde vor fi implementate proiectele și de distanța până la granița, va fi necesară de o analiză la nivel de proiect pentru stabilirea măsurilor de prevenire în etapa de execuție, ținând cont de starea actuală a mediului din zona respectivă.

9. MĂSURI PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA CÂT DE COMPLET ORICE POSIBIL EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL PLANULUI

HG nr. 1076/2004 prevede stabilirea de „măsuri de prevenire, reducere și compensare a efectelor semnificative asupra mediului rezultate în urma implementării programului”.

Având în vedere că au fost identificate efecte negative semnificative și ne semnificative, setul de măsuri propuse aici se adresează efectelor negative semnificative identificate dar și măsuri preventive.

Procesul de identificare și formulare a măsurilor de evitare și reducere a impactului a avut în vedere și următoarele două ipoteze:

1. Toate proiectele subsecvente planului se vor implementa cu respectarea integrală a cerințelor legislației de mediu în vigoare. Prin urmare, nu au fost considerate măsuri de reducere a efectelor care să solicite respectarea legii;

2. În toate etapele de implementare ale planului vor fi avute în vedere considerente privind maximizarea efectelor pozitive asupra mediului a proiectelor ce urmează a fi implementate. Ca urmare, nu au fost considerate măsuri care să adreseze exclusiv maximizarea efectelor pozitive.

Setul de măsuri de evitare și reducere este prezentat în tabelul următor. Implementarea acestor măsuri va conduce la un nivel ne semnificativ al efectelor reziduale. Evaluarea semnificației efectelor reziduale se realizează prin implementarea programului de monitorizare (a se vedea capitolul 11).

Tabelul nr. 9-1 Măsurile de prevenire, evitare și reducere

Cod	Obiectiv de mediu	Semnificația efectelor ³⁵	Măsurile	Adresabilitate
M1.	ORM1 Biodiversitate	Negativ semnificativ / ne semnificativ	Toate proiectele, în special cele care propun obiective noi de infrastructură, se vor realiza cu evitarea afectării habitatelor prioritare de interes comunitar, precum și cu evitarea unor pierderi semnificative din alte habitate naturale de interes conservativ și/sau habitate ale unor specii de interes conservativ.	În principal: A1, A3, A4, A5, A87. Aplicabil și pentru: A9, A10, A13, A60, A142, A146, A147
M2.		Negativ semnificativ	Proiectele ce vizează realizarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de transport și proiectele energetice vor încorpora soluții care să asigure refacerea/menținerea conectivității ecologice, precum și evitarea/reducerea la minim a riscului de mortalitate pentru speciile de faună. După caz, aceste măsuri pot include: subtraversări/supratraversări pentru faună, îngrădiri pentru evitarea coliziunii indivizilor cu traficul, pasaje pentru deplasarea amonte/aval a speciilor acvatice, sisteme de avertizare sonoră/vizuală pentru faună, etc..	A1, A3, A4, A87
M3.		Negativ semnificativ	În toate zonele în care nivelul de zgomot poate conduce la îndepărtarea speciilor din habitatele lor favorabile, se vor implementa măsuri de ecranare care să asigure reducerea nivelului de zgomot funcție de cerințele particulare ale speciilor potențial afectate. Prioritar, soluțiile de ecranare ale zgomotului vor include, acolo unde este posibil, perdele forestiere, panouri realizate din materiale naturale, panouri a căror arhitectură se integrează cu mediul natural al zonei.	A1, A3
M4.		Pozitiv ne semnificativ	Investițiile prevăzute pentru dezvoltarea infrastructurii verzi și albastre vor viza cu prioritate identificarea și înlăturarea barierelor existente ce afectează conectivitatea ecologică. Se vor avea în vedere în principal, zonele în care infrastructura de transport intersectează coridoarele ecologice.	A69
M5.		Negativ ne semnificativ	Toate proiectele de infrastructură ce vizează realizarea de lucrări de construcție vor elabora un plan de identificare și control al speciilor invazive. Planul va acoperi toate etapele ciclului de viață al proiectului și va include toate măsurile necesare pentru evitarea favorizării pătrunderii și răspândirii speciilor invazive, precum și controlul acestora în toate zonele de implementare a proiectului.	A1, A3, A4, A5, A87, A9, A10, A13, A60, A142, A146, A147
M6.		Negativ ne semnificativ	Anterior demarării lucrărilor de reabilitare a clădirilor, se va realiza o identificare a eventualei prezențe a indivizilor de lilieci și păsări, precum și a prezenței de adăposturi și cuiburi ale acestora. Activitățile vor fi derulate de experți atestați (Registrul experților atestați pentru elaborarea de studii de mediu – Tipuri de studii: Monitorizarea	A10, A11, A13, A14, A19, A131

³⁵ A se vedea secțiunea 7.2.4 a prezentului Raport

Cod	Obiectiv de mediu	Semnificația efectelor ³⁵	Măsuri	Adresabilitate
			biodiversității „MB”). În cazul prezenței indivizilor de lilieci și păsări, experții trebuie să propună măsurile adecvate pentru protejarea sau relocarea acestora, precum instalarea unor adăposturi / cuiburi artificiale. În cazul clădirilor în care au fost dezafectate adăposturi / cuiburi, vor fi adoptate soluții de instalare a unor adăposturi / cuiburi artificiale, utilizând de preferință soluții durabile (durată lungă de viață) precum adăposturile încorporate în construcții.	
M7.		Negativ ne semnificativ	La alegerea speciilor pentru aliniamentele de arbori și împăduriri, se va restricționa utilizarea speciilor cu caracter invaziv sau potențial invaziv, precum și a celor alogene.	A2, A32, A75
M8.		Negativ ne semnificativ	Toate acțiunile indicative incluse în PDR, ce propun sisteme de iluminare artificială, se vor realiza cu implementarea uneia sau mai multora dintre următoarele soluții : 1. Reducerea supra-iluminării (lumini prea puternice); 2. Orientarea și ecranarea surselor de lumină (menținerea luminii în limita proprietății sau a zonei desemnate pentru iluminare); 3. Evitarea grupării excesive a luminii (iluminarea doar a zonelor în care este cu adevărat necesar); 4. Reducerea duratei de iluminare (utilizarea temporizatoarelor, a senzorilor de mișcare, iluminare adaptivă care estompează sau stingă luminile când nu mai sunt necesare etc); 5. Prevederea de surse de iluminat cu lumină caldă, fără culoarea albastră (temperatura culorii să nu depășească 3000 Kelvin), pentru protecția faunei sălbatice.	Toate acțiunile indicative.
M9.	ORM4 Sol	Negativ ne semnificativ	Acolo unde este posibil (există alternative viabile de proiect) se va evita ocuparea definitivă a unor suprafețe de sol cu fertilitate ridicată și moderată.	A1, A2, A3, A4, A5, A9, A10, A13, A87
M10.	ORM5 Apă	Negativ semnificativ / ne semnificativ	Proiectele vor evita deteriorarea stării ecologice/ potențialului ecologic al corpurilor de apă de suprafață prin reducerea la minim a intervențiilor la nivelul malurilor și substratului albiciei, vegetației ripariene, prin evitarea întreruperii conectivității longitudinale și laterale, precum și prin reducerea descărcărilor directe în corpurile de apă de suprafață.	În principal: A1 și A87 Aplicabil și pentru: A2, A3, A4, A9, A14, A60, A75.
M11.		Negativ ne semnificativ	La realizarea și reabilitarea sistemelor de irigație se va ține cont de nivelul apei subterane și de cantitatea de apă disponibilă în resursele de apă de suprafață și subterană.	A147
M12.	ORM6 Aer	Negativ ne semnificativ/ Pozitiv ne semnificativ	Pentru reducerea emisiilor de poluanți atmosferici, se va avea în vedere dezvoltarea rețelei de stații de încărcare pentru autovehicule electrice (preferabil cu includerea de stații cu încărcare rapidă).	A1, A89

Cod	Obiectiv de mediu	Semnificația efectelor ³⁵	Măsuri	Adresabilitate
M13.	ORM10 Patrimoniul cultural	Negativ ne semnificativ	Se va evita amplasarea proiectelor ce presupun lucrări noi de construcții în zona de protecție a elementelor patrimoniului cultural.	A1, A3, A4
M14.	ORM11 Peisaj	Negativ ne semnificativ	Se va evita amplasarea proiectelor ce presupun lucrări de construcție în zonele cu grad de fragmentare a peisajului mic și foarte mic.	A1, A2, A3, A4, A5, A13, A87, A88, A142
M15.			Toate proiectele ce presupun realizarea/reabilitarea/extinderea unor construcții vor include elemente care să asigure un grad maxim de integrare cu peisajul natural și cultural al zonei.	A1, A2, A3, A4, A5, A13, A87, A88, A142
M16.	ORM14 și ORM15 Economie circulară	Negativ ne semnificativ	Toate proiectele vor asigura implementarea principiilor economiei circulare și vor include măsuri pentru reducerea cantităților de deșeurii generate, dar și a celor eliminate prin depozitare.	A1, A3, A4, A5, A9, A10, A11, A13, A14

Recomandări pentru implementarea PDR 2021-2027

- Furnizarea unor detalii suplimentare pentru măsurile formulate ambiguu, de exemplu pentru măsura A90 - *Realizarea zonelor de dezvoltare energetică, utilizând surse regenerabile (Strategia Energetică 2019)*, este necesară clarificarea cu privire la diferențele (ce este adus în plus) dintre aceasta și A87 - *Realizarea, dezvoltarea și extinderea infrastructurii de generare, stocare, transport și distribuire a energiei din surse regenerabile (panouri fotovoltaice și solare, turbine eoliene, stații geotermale, microhidrocentrale, mici centrale electrice alimentate cu biomasă, biogaz, deșeuri și gaze de fermentare, nămoluri)*;
- Strategia Energetică 2019 nu mai este de actualitate, așadar se poate lua în considerare Strategia energetică a României 2022-2030, cu perspectiva anului 2050;
- Se va avea în vedere maximizarea potențialelor efecte pozitiv semnificative și ne semnificative identificate.

10. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA ALTERNATIVELOR ALESE

Având în vedere faptul că pentru PDR 2021-2027 nu au fost propuse mai multe alternative de implementare a acțiunilor, nu a fost posibilă o analiză a motivelor care au condus la selectarea alternativei finale. În acest caz a fost realizată o analiză dintre Alternativa „0” și implementarea planului, ținând cont de rezultatele evaluării, dar și de tendința și perspectivele stării actuale a mediului. În tabelul de mai jos sunt prezentate rezultatele analizei.

Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Muntenia fost elaborat în septembrie 2022, iar în aprilie 2023 au fost actualizați indicatorii în vederea corelării cu Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027 (aprobat în luna octombrie 2022 de către Comisia Europeană), activitate ce nu a produs modificări privind numărul și formularea acțiunilor.

Tabelul nr. 10-1 Avantaje/Dezavantaje a implementării planului față de Alternativa „0” în funcție de aspectul de mediu

Aspecte de mediu	Avantaje/Dezavantaje față de Alternativa „0”
Biodiversitate	<p>Avantaj Prin implementarea planului va crește calitatea și cantitatea spațiilor verzi la nivelul zonelor urbane, crescând astfel șansele de soluționare a problemelor legate de presiunile antropice asupra ariilor naturale protejate.</p> <p>Dezavantaj În urma evaluării acțiunilor propuse prin plan, au fost identificate potențiale efecte negative semnificative și nesemnificative asupra biodiversității. Aceste efecte au fost identificate și utilizând o abordare precaută, deoarece la acest moment nu se cunosc locațiile unde vor fi implementate acțiunile.</p>
Populație și sănătatea umană	<p>Avantaj Având în vedere direcțiile strategice și acțiunile propuse prin plan, care urmăresc dezvoltarea regiunii din punct de vedere social, economic și de mediu, o serie de probleme aferente zonei planului, precum reducerea numărului de locuitori, îmbătrânirea demografică și sporul natural negativ, dar și zonele marginalizate, vor avea oportunități de soluționare. Aceste aspecte sunt confirmate de evaluarea acțiunilor, din care rezultă că populația și sănătatea umană este aspectul de mediu care beneficiază exclusiv de efecte pozitive semnificative sau nesemnificative în urma implementării planului.</p>
Sol	<p>Avantaj Având în vedere faptul că principala presiune asupra solului în regiune este utilizarea irațională a îngrășămintelor chimice și pesticide, în special acțiunile de dezvoltare a agriculturii ecologice și cele de prevenire a poluării solului vor duce la îmbunătățirea stării actuale a mediului.</p> <p>Dezavantaj Au fost identificate de asemenea efecte negative atât semnificative cât și nesemnificative asupra solului, în principal prin implementarea acțiunilor de infrastructură, care ocupă suprafețe de sol definitiv, iar acestea pot fi cu fertilitate medie și ridicată.</p>
Apă	<p>Avantaj</p>

Aspecte de mediu	Avantaje/Dezavantaje față de Alternativa „0”
	<p>Planul propune îmbunătățiri la nivelul infrastructurii de gestionare a apei în zonele urbane și al infrastructurilor verzi-albastre. Acestea vor genera efecte pozitive asupra stării actuale și vor reduce presiunile produse de aglomerările urbane asupra corpurilor de apă.</p> <p>Dezavantaj În urma evaluării acțiunilor propuse prin plan a fost identificat un efect negativ semnificativ asupra aspectului de mediu apă. Acesta a fost atribuit deoarece poate fi exercitată o presiune asupra corpurilor de apă de suprafață și subterane dacă nu se implementează măsurile adecvate.</p>
Aer	<p>Avantaj Au fost identificate efecte pozitive semnificative asupra calității aerului, prin implementarea de proiecte care duc la dezvoltarea durabilă, în special în aglomerările urbane.</p> <p>Dezavantaj Acțiunile propuse prin plan pot genera efecte negative, ne semnificative asupra factorului de mediu aer, în mod deosebit în etapa de execuție.</p>
Factori climatici	<p>Avantaj Având în vedere proiecțiile climatice de creștere a temperaturilor, implementarea acțiunilor propuse vor îmbunătăți capacitățile de atenuare și adaptare la schimbările climatice.</p>
Valori materiale	<p>Avantaj Acțiunile propuse prin plan au adresabilitate problemelor privind aspectele economice și turismul, generând efecte pozitive semnificative și ne semnificative asupra acestui aspect de mediu. Acțiunile nu au potențial de a genera efecte negative asupra valorilor materiale.</p>
Patrimoniu cultural	<p>Avantaj Implementarea acțiunilor presupune efecte pozitive ne semnificative și semnificative asupra elementelor patrimoniului cultural aflate în stare de degradare, în principal prin acțiuni de reabilitare a acestora.</p>
Peisaj	<p>Avantaj Implementarea acțiunilor presupune efecte pozitive ne semnificative și semnificative asupra peisajului, contribuind în același timp și la îmbunătățirea peisajului terenurilor degradate și a peisajelor intens urbanizate.</p> <p>Dezavantaj În urma evaluării acțiunilor propuse prin plan, au fost identificate potențiale efecte negative ne semnificative asupra peisajului. Proiectele pot perturba peisajele naturale, în cazul în care nu sunt integrate în mod corespunzător sau pot contribui la fragmentarea peisajului.</p>
Transport durabil	<p>Avantaj Investițiile pentru domeniul transporturilor vor duce la îmbunătățirea stării actuale și la dezvoltarea durabilă a zonelor urbane din acest punct de vedere, rezolvând o serie de probleme din regiune.</p>
Managementul riscurilor	<p>Avantaj Prin implementarea acțiunilor propuse, în special a celor de prevenire a dezastrelor naturale, a reabilitărilor și modernizărilor infrastructurii, dar și a celor ce se adaptează schimbărilor climatice, vor fi generate efecte pozitive asupra acestui aspect de mediu.</p>
Economie circulară	<p>Avantaj Planul se adresează problemelor privind gestionarea deșeurilor, așadar acțiunile vor conduce la sustenabilizarea acestui domeniu. De asemenea, planul prevede și gestionarea sustenabilă a resurselor naturale.</p> <p>Dezavantaj Pot fi generate efecte negative ne semnificative asupra economiei circulare, în special în cazul proiectelor mari de infrastructură, care generează cantități mari de deșeuri și necesită cantități ridicate de resurse naturale.</p>

Având în vedere aspectele menționate anterior, se poate concluziona că deși în urma evaluării acțiunilor au fost identificate potențiale efecte negative semnificative, alegerea opțiunii de implementare a planului reprezintă cea mai bună alternativă. Acesta rezolvă o parte din problemele de mediu identificate, iar prin aplicarea măsurilor de prevenire, evitare și reducere se generează un efect rezidual nesemnificativ.

Dificultăți întâmpinate în cadrul procedurii SEA

- Înregistrarea unui număr restrâns de informații la nivel regional în cazul unor aspecte de mediu, așadar a fost necesară analiza fie la nivel de județ, fie la nivel național;
- Lipsa alternativelor.

11. MĂSURI AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI

Ca și în cazul măsurilor propuse pentru a preveni, reduce și compensa cât de complet posibil orice efect advers asupra mediului, din punct de vedere al cerințelor HG nr. 1076/2004, această secțiune este menită să descrie măsurile pentru monitorizarea efectelor semnificative asupra mediului generate de implementarea planului.

Setul de indicatori propus este corelat cu măsurile de evitare și reducere propuse, ce se adresează în principal ca și măsuri preventive pentru efectele negative ne semnificative identificate, și va permite evaluarea semnificației efectelor reziduale.

Programul de monitorizare a efectelor implementării planului are în vedere identificarea, respectiv preîntâmpinarea potențialelor efecte negative asupra componentelor de mediu și permite propunerea unor acțiuni suplimentare de reducere a impactului asupra mediului sau de remediere a zonelor posibil afectate. Acest program de monitorizare se bazează pe obiectivele de mediu relevante considerate în prezentul Raport de mediu, care reprezintă aspectele de mediu ce pot fi influențate în mod negativ (semnificativ) de implementarea PDR 2021-2027. Astfel, impactul asupra mediului generat de implementarea planului va fi monitorizat pe baza măsurii în care ar putea fi influențate aceste obiective.

Programul de monitorizare urmărește:

- ⊗ Modul în care sunt atinse obiectivele de mediu relevante prin implementarea planului: obținerea și înregistrarea informațiilor cu privire la efectele asupra mediului generate în urma implementării planului, monitorizarea incluzând toate tipurile de efecte;
- ⊗ Valabilitatea predicțiilor cu privire la evaluarea efectelor potențiale asupra mediului și la concluziile Evaluării Strategice de Mediu;
- ⊗ Implementarea corectă a măsurilor propuse pentru evitarea/reducerea efectelor asupra mediului, precum și verificarea eficienței acestora;
- ⊗ Identificarea efectelor adverse neprevăzute și posibilitatea aplicării unor acțiuni de remediere adecvate.

Sistemul de monitorizare propus

Ținând cont de faptul că există mai multe autorități și instituții implicate în sectoarele abordate de plan, titularul planului (ADR Sud-Muntenia) va colecta datele cu privire la indicatorii propuși pe baza rezultatelor evaluării finale a proiectelor, principala responsabilitate a sa fiind aceea de a centraliza și a prezenta indicatorii propuși într-un mod adecvat.

Titularul planului trebuie să prezinte două rapoarte de monitorizare de-a lungul perioadei de programare a planului, unul la jumătatea acesteia și un raport la sfârșitul perioadei de programare.

S-a încercat pe cât posibil propunerea unui set de indicatori simpli și unitari, pentru care să nu fie necesare eforturi suplimentare.

Indicatori vor fi calculați pe baza rezultatelor monitorizării individuale la nivelul fiecărui proiect în parte. Informațiile și datele necesare vor fi furnizate de titularii proiectelor, conform informațiilor solicitate prin ghidul solicitantului.

În tabelul următor sunt prezentați indicatorii de mediu, ce se adresează atât rezultatelor planului, respectiv verificarea modului în care diferitele elemente ale planului au fost implementate în cât și efectelor asupra mediului.

Tabelul nr. 11-1 Indicatori de monitorizare

Obiectiv de mediu	Cod	Indicator de monitorizare	Țintă	Adresabilitate măsură
Biodiversitate	MON 1.	Numărul ariilor naturale protejate din regiunea Sud-Muntenia în care se înregistrează îmbunătățirea stării de conservare ale speciilor și habitatelor. <i>Sursa informațiilor: ANANP</i>	> 0	M1-M8
Apă	MON 2.	Numărul corpurilor de apă de suprafață pentru care se înregistrează o înrăutățire a stării/potențialului ecologic, respectiv a stării chimice. <i>Sursa informațiilor: ANAR</i>	→ 0	M10, M11
	MON 3.	Numărul corpurilor de apă subterană pentru care se înregistrează o înrăutățire a stării cantitative. <i>Sursa informațiilor: ANAR</i>	→ 0	M11
Aer	MON 4.	Numărul stațiilor de încărcare pentru vehicule electrice la nivelul regiunii. <i>Sursa datelor: informații publice disponibile</i>	> 50% față de anul 2018	M12
Economie circulară	MON 5.	Cantitatea de deșeuri generată la nivelul regiunii. <i>Sursa: PJGD</i>	< Valoarea din 2020	M16
	MON 6.	Cantitatea de deșeuri eliminată prin depozitare la nivelul regiunii. <i>Sursa: PJGD</i>		

12. REZUMAT NONTEHNIC

Prezenta lucrare reprezintă Raportul de mediu pentru Evaluarea Strategică de Mediu a Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 al Regiunii Sud Muntenia. Raportul de mediu a fost elaborat în conformitate cu cerințele de conținut ale Anexei nr. 2 a Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

Descrierea conținutului PDR 2021-2027

Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2021 - 2027 propune o nouă abordare în elaborarea de politici regionale și anume trecerea la noua generație de politici integrate de dezvoltare, cu o puternică componentă de durabilitate.

Planul își propune să susțină transformarea regiunii într-o societate echitabilă, incluzivă și prosperă, cu o economie modernă, dinamică și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, cu conținut scăzut al emisiilor nete de gaze cu efect de seră.

Obiectivele PDR 2021-2027

Obiectivul strategic general este acela de stimulare a unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi.

Scopul strategic reflectă abordarea concentrată, integrată și flexibilă pentru:

- îmbunătățirea competitivității și capacității inovatoare a economiei regiunii în vederea creșterii economice;
- reducerea disparităților economice și sociale existente în interiorul regiunii și creșterea gradului de includere a comunităților dezavantajate în viața economică a acesteia;
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și a biodiversității;
- folosirea rațională a resurselor naturale.

Atingerea obiectivului strategic general se va face printr-un set de **7 obiective strategice specifice**, care reflectă combinația aspirațiilor sociale, economice și de mediu ale regiunii. Prin obiectivele specifice, Planul urmărește eliminarea factorilor care blochează dezvoltarea pe ansamblu a regiunii, exploatând totodată avantajele care furnizează oportunități de dezvoltare. Obiectivele strategice specifice care vor ghida implementarea Planului și care printr-o abordare cuprinzătoare și integrată urmăresc revitalizarea economică și socială a regiunii, sunt:

- O1. Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;
- O2. Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;

- O3. Creșterea economiei regionale prin consolidarea cercetării – dezvoltării – inovării, adoptarea tehnologiilor digitale și stimularea competitivității IMM-urilor autohtone;
- O4. Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;
- O5. Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă;
- O6. Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;
- O7. Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.

Relația cu alte planuri și programe

Pentru identificarea relației planului cu alte planuri, programe și strategii au fost luate în considerare documentele strategice la nivel național. Aceste documente strategice sunt relevante atunci când stabilesc condițiile și problemele care trebuie reflectate în mod corespunzător sau care pot influența planul evaluat.

În urma analizei relației planului cu alte planuri și programe se pot desprinde următoarele concluzii:

4. Planul poate genera **efecte cumulate** cel puțin cu următoarele PP: Programul Transport 2021-2027, Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030, Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2023-2035.
5. Implementarea planului ar putea intra în **contradicție** cu următoarele PP: Planurile de management al Spațiilor Hidrografice Ciclul II și Planurile de management ale siturilor Natura 2000.
6. Implementarea planului **contribuie la atingerea obiectivelor** următoarelor PP: Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă locale, Planul Teritorial pentru o Tranziție Justă în Județul Prahova, Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027, Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia 2021 – 2027, Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Sud - Muntenia 2021-2027, Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, Strategia națională de dezvoltare durabilă a României pe orizontul de timp, Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027, Strategia Națională a României pentru Dezvoltarea Turismului 2023-2035, Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030 și Strategia de dezvoltare a transporturilor navale din România, Strategia energetică a României, Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

Starea actuală a mediului și Alternativa „0”

Caracterizarea stării actuale a mediului a fost realizată pe baza datelor și informațiilor referitoare la zona de studiu disponibile la momentul elaborării Raportului de mediu

Aspectele de mediu relevante, agreate în cadrul grupului de lucru sunt următoarele: biodiversitate, populație și sănătate umană, sol, apă, aer, factori climatici, valori materiale, patrimoniu cultural, peisaj, transport durabil, managementul riscurilor și economie circulară.

☼ **Starea actuală** - La nivelul regiunii nu sunt disponibile date generale referitoare la starea de conservare a habitatelor și speciilor, însă conform Raportului de țară din anul 2022, la nivel național aproximativ 68% din habitate și 46% dintre specii se află într-o stare bună de conservare, valori ce par să fi crescut în ultimele 2 perioade de raportare.

Alternativa „0” - Având în vedere tendința de ușoară creștere a procentului de habitate și specii cu stare de conservare bună, situația s-ar putea menține pe un trend ascendent.

☼ **Starea actuală** - Există o suprafață de 52582,256 ha de păduri virgine și cvasivirgine în nordul regiunii.

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea menține.

☼ **Starea actuală** - La nivelul regiunii au fost identificate coridoare ecologice pentru deplasarea speciilor, dar și bariere care pot limita deplasarea acestora.

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea menține.

☼ **Starea actuală** - Au fost identificate **61 de tipuri de presiuni asupra Siturilor Natura 2000**, predominante fiind silvicultura și procesul de urbanizare.

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea înrăutăți în lipsa unor măsuri ambițioase pentru reducerea presiunilor.

☼ **Starea actuală** - În perioada 2014-2022 se observă o tendință de îmbătrânire a populației. **Numărul locuitorilor regiunii a scăzut cu aproximativ 6% în perioada 2014-2022.**

Alternativa „0” - Luând în considerare proiecțiile demografice la nivel național și tendința din perioada 2014-2022, se poate afirma că starea actuală se va menține.

☼ **Starea actuală** - În regiunea Sud-Muntenia în perioada 2014-2021 a fost înregistrat un spor natural negativ, existând un număr mai mare de decese decât de nașteri.

Alternativa „0” - Situația s-ar putea menține pe un trend descendent.

☼ **Starea actuală** - **Rata sărăciei a înregistrat o diminuare** în perioada 2014-2021 la nivelul regiunii Sud-Muntenia.

Alternativa „0” - Situația s-ar putea menține sau chiar îmbunătăți.

☼ **Starea actuală** - În 12% dintre comunele din regiune se regăsesc zone unde **marginalizarea este peste medie și severă**. La nivelul zonelor urbane, procentul de marginalizare este în medie de 2,92%, situându-se sub media națională.

Alternativa „0” - În lipsa unor măsuri de coeziune și incluziune la nivelul societății, situația s-ar putea menține.

☸ **Starea actuală** - Principala cauză de deces în perioada 2014-2021 este reprezentată de boli ale aparatului circulator, prezentând o tendință ascendentă începând cu anul 2020.

Alternativa „0” - Având în vedere tendința de sedentarism a populației și de consumul alimentelor procesate, situația s-ar putea menține.

☸ **Starea actuală** - În perioada 2016-2021 a fost raportat un număr de 1103 de cazuri determinate de fenomene extreme la nivel regional.

Alternativa „0” - Având în vedere proiecțiile de agravare a schimbărilor climatice, situația s-ar putea înrăutăți.

☸ **Starea actuală** - Conținutul de carbon organic din sol este predominant redus și foarte redus, dar se regăsesc și zone cu conținut mediu.

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea menține.

☸ **Starea actuală** - Utilizarea irațională de îngrășăminte chimice și pesticide reprezintă principala presiune asupra solului și microflorei din sol.

Alternativa „0” - În cazul în care nu se iau măsuri pentru controlul utilizării acestor substanțe, situația s-ar putea înrăutăți.

☸ **Starea actuală** - Există 14 corpuri de apă de suprafață care au starea / potențialul slab/ă și 3 prost/ă și 12 care nu ating starea chimică bună în regiune.

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea menține

☸ **Starea actuală** - Utilizarea irațională de îngrășăminte chimice și pesticide reprezintă principala presiune asupra solului și microflorei din sol.

Alternativa „0” - În cazul în care nu se iau măsuri pentru controlul utilizării acestor substanțe, situația s-ar putea înrăutăți.

☸ **Starea actuală** - Au fost identificate 2 corpuri de apă subterană cu starea chimică slabă, la nivelele regiunii

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea menține.

☸ **Starea actuală** - Principalele surse de poluare din regiune care reprezintă presiuni potențial semnificative asupra corpurilor de apă sunt aglomerările umane, sursele de poluare industriale și agricole.

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea menține

☸ **Starea actuală** - În perioada 2017-2021, la nivelul regiunii au fost înregistrate depășiri ale valorilor limită pentru **PM₁₀, O₃, NO₂, SO₂, hidrogen sulfurat, benzen și amoniac**.

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea menține.

☸ **Starea actuală** - Principala presiune asupra calității aerului în nordul regiunii este **industria**

(petrolieră, constructoare de mașini, a materialelor de construcții și metalurgică), iar în sudul acesteia este reprezentată de **activitățile de agricultură**.

Alternativa „0” - În lipsa unor măsuri pentru prevenția deteriorării calității aerului, situația actuală s-ar putea înrăutăți.

☼ **Starea actuală** - Alte surse de poluare în cadrul regiunii sunt reprezentate de sistemele de încălzire, transportul, incinerarea și depozitarea deșeurilor.

Alternativa „0” - În lipsa unor măsuri pentru prevenția deteriorării calității aerului, situația actuală s-ar putea înrăutăți.

☼ **Starea actuală** - Până în anul 2050, temperatura medie anuală va înregistra creșteri cu 3,86 până la 4,51 °C, față de anul de referință 2018, în majoritatea zonelor din sudul regiunii, pe când în nord se înregistrează scăderi cu până la 1 °C pe alocuri, dar și creșteri de 5,26-8,33 °C.

Alternativa „0” - În condițiile accentuării schimbărilor climatice, creșterea temperaturilor medii anuale vor fi pe un trend ascendent

☼ **Starea actuală** - Cantitățile de precipitații suferă creșteri până în anul 2050 în toată zona analizată, iar în nordul acesteia se regăsesc suprafețele cu modificările cele mai mari.

Alternativa „0” - Tendința de creștere a cantităților de precipitații de poate menține.

☼ **Starea actuală** - Sectoarele pentru care au fost înregistrate **creșteri ale emisiilor GES** în perioada 1989-2019 sunt transporturile (70%), **LULUCF (19,88%)** și deșeurii (14,53%).

Alternativa „0” - Având în vedere proiecțiile care estimează creșterea emisiilor de GES, situația actuală s-ar putea înrăutăți.

☼ **Starea actuală** - PIB-ul regiunii Sud-Muntenia a experimentat o creștere în perioada 2014-2020.

Alternativa „0” - Tendința ascendentă s-ar putea menține.

☼ **Starea actuală** - În perioada 2014-2021 **rata șomajului din regiune are o tendință descendentă**.

Alternativa „0” - Tendința ascendentă s-ar putea menține.

☼ **Starea actuală** - Tendința cheltuielilor pentru cercetare fost în creștere în perioada 2014-2020, însă aceasta înregistrează o scădere în anul 2021.

Alternativa „0” - Situația descendentă s-ar putea menține, în contextul în care nu sunt alocate fonduri în această direcție.

☼ **Starea actuală** - Majoritatea localităților care nu sunt situate în proximitatea orașele mari, fac parte din categoria localităților sărace și foarte sărace.

Alternativa „0” - Situația actuală s-ar putea menține.

☼ **Starea actuală** - Numărul de turiști din regiune a experimentat o creștere în perioada 2014-2019, o scădere în 2020 ca urmare a pandemiei provocate de virusul COVID-19, tendința fiind

ascendentă până în anul 2022, însă numărul turiștilor nu depășește valorile anterioare pandemiei.

Alternativa „0” - Situația de creștere a numărului de turiști s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - Cu toate că există un număr mare de elemente ale patrimoniului cultural, în ultimii ani, puține dintre acestea au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic, multe aflându-se acum într-o stare avansată de degradare (circa 70%).

Alternativa „0” - Starea de degradare a elementelor de patrimoniu cultural s-ar putea înrăutăți în cazul în care nu sunt restaurate.

⊗ **Starea actuală** - Gradul de fragmentare a peisajului este în cea mai mare parte mic, mediu și foarte mic. Suprafețele care au gradul de fragmentare mare și foarte mare sunt reduse și apar în zonele intens antropizate.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - Lungimea drumurilor publice din zona planului au avut o tendință ușor ascendentă în perioada 2014-2021.

Alternativa „0” - Tendința ascendentă s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - Vehiculele electrice și hibrid reprezintă mai puțin de un procent din totalul vehiculelor înmatriculate la sfârșitul anului 2022.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - La nivel regiunii Sud-Muntenia, **numărul de stații de încărcare pentru vehicule electrice este redus**, comparativ cu cel din alte regiuni ale țării.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - Lungimea liniilor de cale ferată au avut o tendință descendentă în perioada 2015-2016, apoi s-a menținut la același număr până în anul 2021.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, s-a constatat că deplasarea pietonală este printre cele mai răspândite modalități de transport, fiind însă descurajată în principal de vehiculele parcate pe suprafața pietonală și de infrastructura pietonală necorespunzătoare, subdimensionată sau nesigură.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, rețeaua de piste destinate deplasării cu bicicleta există în majoritatea municipiilor analizate, însă acestea sunt adesea insuficiente, nesigure și nu au continuitate.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - La nivelul regiunii se regăsesc zone cu risc de producere a unor fenomene naturale: inundații, cutremure și alunecări de teren care pot produce pagube.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - În zona planului se regăesc 54 de amplasamente Seveso, dintre care 24 sunt de limită inferioară și 22 de limită superioară.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - Rata de salubritate a regiunii este în medie de 87,1% la nivelul anului 2018, însă datele pentru județul Teleorman nu sunt disponibile. Există și zone cu rate scăzute de salubritate, în special cele rurale.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - Media ratei de reciclare din totalul de deșuri municipale în reședințele de județ din regiune este de 8,1% în anul 2019, situându-se sub media națională de 11,5%.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea menține.

⊗ **Starea actuală** - Resursele naturale neregenerabile, aflate cu preponderență în județele din nordul Regiunii Sud Muntenia sunt exploatate cu tehnologii care duc la poluarea accentuată a factorilor de mediu.

Alternativa „0” - Starea actuală s-ar putea înrăutăți, în cazul în care resursele nu sunt gestionate în mod durabil.

Probleme de mediu existente relevante pentru PDR 2021-2027

În urma analizei stării actuale a mediului au fost identificate principalele probleme de mediu, din zona de implementare a planului.

⊗ Deși există o serie de coridoare ecologice pentru deplasarea speciilor, au fost identificate **și bariere**, care le pot limita deplasarea.

⊗ Au fost identificate **61 de tipuri de presiuni** în cadrul Siturilor Natura 2000, iar cele care predomină sunt **silvicultura și procesul de urbanizare**.

⊗ În perioada 2014-2022 se observă o tendință de îmbătrânire a populației.

⊗ **Numărul locuitorilor regiunii a scăzut cu aproximativ 6% în perioada 2014-2022.**

⊗ În perioada 2014-2021 a fost înregistrat un spor natural negativ, existând un număr mai mare de decese decât de nașteri.

⊗ În localitățile urbane procentul de marginalizare a populației este de 2,92%, aflându-se sub media națională, iar în 12% dintre comunele din regiune se regăesc zone unde marginalizarea peste medie și severă.

⊗ Principala cauză de deces în perioada 2014-2021 este reprezentată de boli ale aparatului circulator, prezentând o tendință ascendentă începând cu anul 2020.

⊗ La nivelul zonei planului, în perioada 2016-2021 a fost raportat un număr de 1103 de cazuri determinate de fenomene extreme.

- ⊗ **Utilizarea irațională de îngrășăminte chimice și pesticide** reprezintă principala **presiune asupra solului** și microflorei din sol.
- ⊗ Existența unor **corpuri de apă de suprafață** ce au potențialul ecologic sau starea ecologică **mai mică decât bună** și unele ce nu ating starea chimică bună.
- ⊗ Deși starea calitativă (starea chimică) a corpurilor de apă subterană este predominant bună, există **2 corpuri ce nu ating starea chimică bună**.
- ⊗ Principalele **surse de poluare** care reprezintă presiuni potențial semnificative asupra corpurilor de apă sunt **aglomerările umane, sursele de poluare industriale și agricole**.
- ⊗ De-a lungul timpului au fost înregistrate **depășiri pentru diferiți poluanți atmosferici (ex. PM10, NO2, SO2)**.
- ⊗ Principala **presiune asupra calității aerului** în nordul regiunii este **industria** (petrolieră, constructoare de mașini, a materialelor de construcții și metalurgică), iar în sudul acesteia este reprezentată de **activitățile agricole**.
- ⊗ Se înregistrează creșteri ale temperaturii aerului iar tendința preconizată este ascendentă în majoritatea zonelor regiunii.
- ⊗ Au fost înregistrate **creșteri ale emisiilor GES** în perioada 1989-2019 pentru sectoarele transporturi (70%), LULUCF (19,88%) și deșeuri (14,53%). Proiecțiile pentru anul 2040 arată că sectoarele cu emisiile cele mai ridicate de GES vor fi transportul internațional, industria energetică, industria de fabricație și construcții, agricultura și procesele industriale.
- ⊗ Tendința cheltuielilor pentru cercetare fost în creștere în perioada 2014-2020, însă aceasta înregistrează o scădere în anul 2021.
- ⊗ Majoritatea **localităților care nu sunt situate în proximitatea orașelor mari**, fac parte din categoria **localităților sărace și foarte sărace**.
- ⊗ Deși **numărul de turiști** din regiune a crescut în perioada 2014-2019, **a avut loc o scădere ca urmare a pandemiei** provocate de virusul COVID-19. **Tendința este ascendentă până în anul 2022, însă numărul turiștilor nu depășește valorile anterioare pandemiei**.
- ⊗ Cu toate că există un **număr mare de elemente ale patrimoniului cultural**, în ultimii ani, **puține** dintre acestea **au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic**, multe aflându-se acum într-o **stare avansată de degradare** (circa 70%).
- ⊗ Gradul de fragmentare al regiunii este în ce mai mare parte mic, mediu și foarte mic, însă există și problema unor suprafețe reduse cu **gradul de fragmentare mare și foarte mare**.
- ⊗ **Vehiculele electrice și hibrid** reprezintă mai puțin de un procent din totalul vehiculelor înmatriculate la sfârșitul anului 2022.
- ⊗ La nivel regiunii Sud-Muntenia, **numărul de stații de încărcare pentru vehicule electrice este redus**, comparativ cu cel din alte regiuni ale țării.

⚙ Lungimea **liniilor de cale** ferată au avut o **tendință descendentă** în perioada 2015-2016, apoi s-a menținut la același număr până în anul 2021.

⚙ La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, s-a constatat că **deplasarea pietonală** este printre cele mai răspândite modalități de transport, fiind însă **descurajată în principal de vehiculele parcate pe suprafața pietonală și de infrastructura pietonală necorespunzătoare, subdimensionată sau nesigură.**

⚙ La nivelul reședințelor de județ ale regiunii, **rețeaua de piste destinate deplasării cu bicicleta** există în majoritatea municipiilor analizate, însă acestea **sunt adesea insuficiente, nesigure și nu au continuitate.**

⚙ La nivelul regiunii se regăsesc **zone cu risc de producere a unor fenomene naturale: inundații, cutremure și alunecări de teren** care pot produce pagube.

⚙ În zona planului se regăsesc 54 de amplasamente Seveso, dintre care 24 sunt de limită inferioară și 22 de limită superioară.

⚙ Deși rata de salubritate a regiunii este în medie de 87,1% la nivelul anului 2018, există și zone cu **rate scăzute de salubritate, în special cele rurale.**

⚙ **Rata de reciclare din totalul de deșuri municipale** este de 8,1%, situându-se **sub media națională** de 11,5%.

⚙ **Resursele naturale neregenerabile**, aflate cu preponderență în județele din nordul Regiunii Sud Muntenia sunt **exploatate cu tehnologii care duc la poluarea accentuată a factorilor de mediu.**

Obiective de protecția mediului relevante pentru PDR 2021-2027

Pentru conturarea cadrului evaluării efectelor potențiale asupra mediului generate de implementarea planului au fost selectate și analizate mai multe obiective relevante de mediu (Obiective SEA), legate în mod direct de:

- ⚙ Aspectele de mediu indicate în Anexa 2 a HG 1076/2004;
- ⚙ Problemele de mediu relevante pentru plan, rezultate în urma analizării stării actuale a mediului;
- ⚙ Obiectivele de mediu stabilite la nivel național și/sau regional.

Obiectivele de protecție a mediului considerate relevante pentru evaluarea PDR 2021-2027 și agreate în cadrul Grupului de lucru, sunt prezentate în continuare.

⚙ **ORM 1.** Conservarea și protecția biodiversității, inclusiv menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor.

⚙ **ORM 2.** Îmbunătățirea condițiilor de viață și a stării de sănătate a populației prin îmbunătățirea calității mediului.

⚙ **ORM 3.** Dobândirea cunoștințelor și competențelor necesare pentru promovarea dezvoltării durabile (educația pentru dezvoltare durabilă și stilul de viață durabil).

- ⚙️ **ORM 4.** Îmbunătățirea calității solului și menținerea capacității productive, precum și diminuarea impactului negativ asupra acestuia.
- ⚙️ **ORM 5.** Îmbunătățirea și menținerea stării ecologice și chimice/ potențialului ecologic ale corpurilor de apă de suprafață și subterane, precum și utilizarea rațională a resurselor de apă și stoparea poluării.
- ⚙️ **ORM 6.** Îmbunătățirea calității aerului și reducerea emisiilor de poluanți atmosferici inclusiv a mirosurilor.
- ⚙️ **ORM 7.** Atenuarea efectelor schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor GES.
- ⚙️ **ORM 8.** Adaptarea la efectele schimbărilor climatice.
- ⚙️ **ORM 9.** Promovarea utilizării și gestionării durabile a valorilor materiale.
- ⚙️ **ORM 10.** Protecția și promovarea patrimoniului cultural, inclusiv păstrarea tradițiilor și obiceiurilor locale.
- ⚙️ **ORM 11.** Protecția, îmbunătățirea și promovarea peisajelor naturale.
- ⚙️ **ORM 12.** Reducerea externalităților de mediu aferente activităților de transport.
- ⚙️ **ORM 13.** Prevenirea și reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale, precum și minimizarea efectelor acestora.
- ⚙️ **ORM 14.** Prevenirea și reducerea generării de deșeuri și a cantităților eliminate prin depozitare, precum și gestionarea conformă a cantităților de deșeuri.
- ⚙️ **ORM 15.** Menținerea valorii produselor, materialelor și resurselor.

Posibile efecte semnificative asupra mediului

Pentru identificarea potențialelor efecte negative asupra mediului, în urma implementării PDR 2021-2027, evaluarea s-a realizat la 3 niveluri de detaliu.

⚙️ Evaluarea compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale planului și obiectivele relevante de mediu (obiectivele SEA). Această evaluare este în măsură să identifice posibile incompatibilități între cele două seturi de obiective;

În urma analizei compatibilității dintre obiectivele strategice specifice ale PDR 2021-2027 și obiectivele relevante de mediu (obiectivele SEA), pentru 49% dintre cazuri nu s-a putut stabili compatibilitatea.

Compatibilitatea este în procent de 13% și a fost atribuită în situații în care a fost identificat cel puțin un element de compatibilitate între ele. Numărul cazurilor în care compatibilitatea depinde de alte incertitudini este în procent de 28%, aceasta a fost atribuită situațiilor în care există posibilitatea apariției unei compatibilități sau incompatibilități iar formularea obiectivului specific nu este suficient de detaliată. 10% dintre obiective sunt identice sau aproape identice, și nu au fost identificate situații de incompatibilitate între cele două seturi de obiective.

⚙️ Evaluare compatibilității între obiectivele strategice specifice ale planului. Această evaluare este

în măsură să identifice posibile contradicții între obiectivele planului;

În urma evaluării obiectivelor specifice ale planului, nu au fost identificate situații în care acestea să fie în contradicție. Între cele mai multe dintre obiectivele specifice, există o relație de concordanță în procent de 48%, iar pentru 33% dintre acestea legătura nu este clară. Pentru 19% dintre obiective nu a fost identificată nici o legătură. Faptul că nu există o compatibilitate de 100% între obiective specifice nu reprezintă un aspect negativ, deoarece acestea reprezintă fiecare pași ce trebuie realizați pentru implementarea planului, ce sunt dependenți unul de celălalt, dar care vizează domenii diferite de acțiune.

⚙️ Evaluarea acțiunilor indicative. Acesta reprezintă nivelul maxim de detaliu al evaluării, și este în măsură să identifice potențialele efecte negative și pozitive atât semnificative cât și ne semnificative asupra obiectivelor relevante de mediu.

În urma evaluării acțiunilor indicative propuse prin plan, au fost identificate atât efecte pozitive cât și negative. Aspectele de mediu pentru care au fost identificate efecte negative semnificative sunt reprezentate de biodiversitate și apă, iar efectele negative ne semnificative au fost identificate pentru aspectele de mediu menționate anterior, cărora li se adaugă și aspectele de mediu sol, aer, patrimoniul cultural, peisaj, riscuri și economia circulară.

De menționat este faptul că a fost utilizată o abordare precaută, având în vedere că la momentul actual nu se cunosc locațiile unde vor fi implementate tipurile de acțiuni indicative.

PDR 2021-2027 se adresează tuturor obiectivelor relevante de mediu, având în vedere că au fost identificate potențiale efecte pozitive semnificative și ne semnificative pentru toate acestea. Adresabilitatea cea mai ridicată a fost identificată asupra aspectului de mediu populație și sănătate umană, valori materiale, aer și patrimoniul cultural.

Măsuri propuse pentru a preveni, reduce și compensa cât de complet orice posibil efect advers asupra mediului al PDR 2021-2027

Având în vedere că au fost identificate efecte negative semnificative și ne semnificative, setul de măsuri propuse aici se adresează efectelor negative semnificative identificate dar și măsuri preventive.

Procesul de identificare și formulare a măsurilor de evitare și reducere a impactului a avut în vedere și următoarele două ipoteze:

1. Toate proiectele subsecvente planului se vor implementa cu respectarea integrală a cerințelor legislației de mediu în vigoare. Prin urmare, nu au fost considerate măsuri de reducere a efectelor care să solicite respectarea legii;
2. În toate etapele de implementare ale planului vor fi avute în vedere considerente privind maximizarea efectelor pozitive asupra mediului a proiectelor ce urmează a fi implementate. Ca urmare, nu au fost considerate măsuri care să adreseze exclusiv maximizarea efectelor pozitive.

Setul de măsuri de evitare și reducere este prezentat în tabelul următor. Implementarea acestor măsuri va conduce la un nivel ne semnificativ al efectelor reziduale. Setul de măsuri de prevenire evitare și reducere sunt enumerate în continuare.

M1. Toate proiectele, în special cele care propun obiective noi de infrastructură, se vor realiza cu evitarea afectării habitatelor prioritare de interes comunitar, precum și cu evitarea unor pierderi semnificative din alte habitate naturale de interes conservativ și/sau habitate ale unor specii de interes conservativ;

M2. Proiectele ce vizează realizarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de transport și proiectele energetice vor încorpora soluții care să asigure refacerea/menținerea conectivității ecologice, precum și evitarea/reducerea la minim a riscului de mortalitate pentru speciile de faună. După caz, aceste măsuri pot include: subtraversări/supratraversări pentru faună, îngrădiri pentru evitarea coliziunii indivizilor cu traficul, pasaje pentru deplasarea amonte/aval a speciilor acvatice, sisteme de avertizare sonoră/vizuală pentru faună, etc.;

M3. În toate zonele în care nivelul de zgomot poate conduce la îndepărtarea speciilor din habitatele lor favorabile, se vor implementa măsuri de ecranare care să asigure reducerea nivelului de zgomot funcție de cerințele particulare ale speciilor potențial afectate. Prioritar, soluțiile de ecranare ale zgomotului vor include, acolo unde este posibil, perdele forestiere, panouri realizate din materiale naturale, panouri a căror arhitectură se integrează cu mediul natural al zonei;

M4. Investițiile prevăzute pentru dezvoltarea infrastructurii verzi și albastre vor viza cu prioritate identificarea și înlăturarea barierelor existente ce afectează conectivitatea ecologică. Se vor avea în vedere în principal, zonele în care infrastructura de transport intersectează coridoarele ecologice. ;

M5. Toate proiectele de infrastructură ce vizează realizarea de lucrări de construcție vor elabora un plan de identificare și control al speciilor invazive. Planul va acoperi toate etapele ciclului de viață al proiectului și va include toate măsurile necesare pentru evitarea favorizării pătrunderii și răspândirii speciilor invazive, precum și controlul acestora în toate zonele de implementare a proiectului;

M6. Anterior demarării lucrărilor de reabilitare a clădirilor, se va realiza o identificare a eventualei prezențe a indivizilor de lilieci și păsări, precum și a prezenței de adăposturi și cuiburi ale acestora. Activitățile vor fi derulate de experți atestați (Registrul experților atestați pentru elaborarea de studii de mediu – Tipuri de studii: Monitorizarea biodiversității „MB”). În cazul prezenței indivizilor de lilieci și păsări, experții trebuie să propună măsurile adecvate pentru protejarea sau relocarea acestora, precum instalarea unor adăposturi / cuiburi artificiale. În cazul clădirilor în care au fost dezafectate adăposturi / cuiburi, vor fi adoptate soluții de instalare a unor adăposturi / cuiburi artificiale, utilizând de preferință soluții durabile (durată lungă de viață) precum adăposturile incorporate în construcții;

M7. La alegerea speciilor pentru aliniamentele de arbori și împăduriri, se va restricționa utilizarea speciilor cu caracter invaziv sau potențial invaziv, precum și a celor alogene;

M8. Toate acțiunile indicative incluse în PDR, ce propun sisteme de iluminare artificială, se vor realiza cu implementarea uneia sau mai multora dintre următoarele soluții:

1. Reducerea supra-iluminării (lumini prea puternice);
2. Orientarea și ecranarea surselor de lumină (menținerea luminii în limita proprietății sau a zonei desemnate pentru iluminare);
3. Evitarea grupării excesive a luminii (iluminarea doar a zonelor în care este cu adevărat necesar);
4. Reducerea duratei de iluminare (utilizarea temporizatoarelor, a senzorilor de mișcare, iluminare

adaptivă care estompează sau stingă luminile când nu mai sunt necesare etc);

5. Prevederea de surse de iluminat cu lumină caldă, fără culoarea albastră (temperatura culorii să nu depășească 3000 Kelvin), pentru protecția faunei sălbatice;

M9. Acolo unde este posibil (există alternative viabile de proiect) se va evita ocuparea definitivă a unor suprafețe de sol cu fertilitate ridicată și moderată;

M10. Proiectele vor evita deteriorarea stării ecologice/ potențialului ecologic al corpurilor de apă de suprafață prin reducerea la minim a intervențiilor la nivelul malurilor și substratului albiei, vegetației ripariene, prin evitarea întreruperii conectivității longitudinale și laterale, precum și prin reducerea descărcărilor directe în corpurile de apă de suprafață;

M11. La realizarea și reabilitarea sistemelor de irigație se va ține cont de nivelul apei subterane și de cantitatea de apă disponibilă în resursele de apă de suprafață și subterană;

M12. Pentru reducerea emisiilor de poluanți atmosferici, se va avea în vedere dezvoltarea rețelei de stații de încărcare pentru autovehicule electrice (preferabil cu includerea de stații cu încărcare rapidă);

M13. Se va evita amplasarea proiectelor ce presupun lucrări noi de construcții în zona de protecție a elementelor patrimoniului cultural;

M14. Se va evita amplasarea proiectelor ce presupun lucrări de construcție în zonele cu grad de fragmentare a peisajului mic și foarte mic;

M15. Toate proiectele ce presupun realizarea/reabilitarea/extinderea unor construcții vor include elemente care să asigure un grad maxim de integrare cu peisajul natural și cultural al zonei;

M16. Toate proiectele vor asigura implementarea principiilor economiei circulare și vor include măsuri pentru reducerea cantităților de deșeuri generate, dar și a celor eliminate prin depozitare.

Descrierea alternativelor

Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud-Muntenia fost elaborat în septembrie 2022, iar în aprilie 2023 au fost actualizați indicatorii în vederea corelării cu Programul Regional Sud Muntenia 2021-2027 (aprobat în luna octombrie 2022 de către Comisia Europeană), activitate ce nu a produs modificări privind numărul și formularea acțiunilor.

Având în vedere faptul că pentru PDR 2021-2027 nu au fost propuse mai multe alternative de implementare a acțiunilor, nu a fost posibilă o analiză a motivelor care au condus la selectarea alternativei finale. În acest caz a fost realizată o analiză dintre Alternativa „0” și implementarea Planului, ținând cont de rezultatele evaluării, dar și de tendința și perspectivele stării actuale a mediului.

Se poate concluziona că deși în urma evaluării acțiunilor au fost identificate potențiale efecte negative semnificative, alegerea opțiunii de implementare a planului reprezintă cea mai bună alternativă. Acesta rezolvă o parte din problemele de mediu identificate, iar prin aplicarea măsurilor de prevenire, evitare și reducere se generează un efect rezidual nesemnificativ.

Măsuri avute în vedere pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării PDR 2021-2027

Setul de indicatori propus este corelat cu măsurile de evitare și reducere propuse, ce se adresează în principal ca și măsuri preventive pentru efectele negative nesemnificative identificate, și va permite evaluarea semnificației efectelor reziduale.

Titularul planului trebuie să prezinte două rapoarte de monitorizare de-a lungul perioadei de programare a planului, unul la jumătatea acesteia și un raport la sfârșitul perioadei de programare.

Indicatori vor fi calculați pe baza rezultatelor monitorizării individuale la nivelul fiecărui proiect în parte. Informațiile și datele necesare vor fi furnizate de titularii proiectelor, conform informațiilor solicitate prin ghidul solicitantului.

În continuare sunt prezentați indicatorii de mediu, ce se adresează atât rezultatelor planului, respectiv verificarea modului în care diferitele elemente ale planului au fost implementate în cât și efectelor asupra mediului.

MON1. Numărul ariilor naturale protejate din regiunea Sud-Muntenia în care se înregistrează îmbunătățirea stării de conservare ale speciilor și habitatelor;

MON2. Numărul corpurilor de apă de suprafață pentru care se înregistrează o înrăutățire a stării/potențialului ecologic, respectiv a stării chimice.

MON3. Numărul corpurilor de apă subterană pentru care se înregistrează o înrăutățire a stării cantitative.

MON4. Numărul stațiilor de încărcare pentru vehicule electrice la nivelul regiunii.

MON5. Cantitatea de deșeuri generată la nivelul regiunii.

MON6. Cantitatea de deșeuri eliminată prin depozitare la nivelul regiunii.

13. BIBLIOGRAFIE

1. ADR Sud-Muntenia - <https://www.adrmuntenia.ro/infrastructura-regiunii-sud--muntenia/static/1436>
2. ANAR - Hărțile de hazard și risc la inundații
3. Banca Mondială - Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, 2016
4. Banca Mondială - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, 2016
5. CIRES - Noul Atlas mondial al luminozității cerului artificial
6. Comisia Europeană - [Landslides - ESDAC - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/landslides/)
7. Comisia Europeană - Rata de reciclare a deșeurilor municipale
8. Comisia Europeană – Raportul de țară din 2022 privind România
9. Consiliul Județean Argeș - Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în județul Argeș
10. Consiliul Județean Călărași - Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în județul Călărași
11. Consiliul Județean Dâmbovița - Planul de Management Actualizat (2021) al SH Argeș-Vedea
12. Consiliul Județean Giurgiu - Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în județul Giurgiu
13. Consiliul Județean Ialomița - Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în județul Ialomița
14. Consiliul Județean Prahova - Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în județul Prahova
15. Consiliul Județean Teleorman - Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în județul Teleorman
16. DRPCIV – Parcul auto
17. EEA - Baza de date europeană privind calitatea aerului
18. EEA – Proiecții privind emisiile GES
19. INS - Direcția Regională de Statistică Călărași - Profilul Regiunii Sud Muntenia ediția 2022
20. INS - Recensământul populației și locuințelor
21. Institutul Național de Statistică - <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
22. Ion Ghizdeanu, Proiecții privind evoluțiile demografice în România, 2012
23. Ministerul Culturii - <http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism>
24. MMAP - Catalogul pădurilor virgine și cvasivirgine
25. Planul Național de Acțiune privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de protecție a plantelor, 2019

26. Primăria municipiului Alexandria - Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru municipiul Alexandria pentru perioada 2021-2027
27. Primăria municipiului Călărași - Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al municipiului Călărași 2021-2027
28. Primăria municipiului Giurgiu - Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru municipiul Giurgiu 2021-2027
29. Primăria municipiului Pitești - Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru municipiului Pitești și a zonei de influență
30. Primăria municipiului Slobozia - Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru municipiul Slobozia 2021-2027
31. Primăria municipiului Târgoviște - Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru municipiul Târgoviște 2021-2030
32. Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite - Indicele de Dezvoltare Umană - <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI>
33. Raportul privind starea mediului pentru județul Argeș din anul 2021
34. Raportul privind starea mediului pentru județul Călărași din anul 2021
35. Raportul privind starea mediului din județul Dâmbovița, 2021
36. Raportul privind starea mediului pentru județul Giurgiu din anul 2021
37. Raportul privind starea mediului pentru județul Ialomița din anul 2021
38. Raportul privind starea mediului pentru județul Prahova din anul 2021
39. Raportul privind starea mediului pentru județul Teleorman din anul 2021
40. Raportul ReSanMed, 2021
41. Rata sărăciei după transferurile sociale, insse.ro
42. World Clim
43. WWF - <https://wwf.ro/ce-facem/specii/coridoare-ecologice/>
44. <https://www.arcgis.com/home/item.html?id=11f5a50eef2e4b67829f1997454d2b61>
45. <https://www.autocritica.ro/green-zone/statiile-de-incarcare-din-romania-cate-sunt-unde-sunt-principali-actori-si-cum-stam-fata-de-alte-tari/>
46. <https://geowb.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=e162bf402bee4f01a89a43702cffc13e>
47. <https://mobee.infp.ro/despre-cutremurele-din-romania/harta-cutremurelor-din-romania>
48. <https://www.greenpeace.org/romania/articol/932/padurile-virgine-si-cvasivirgine-din-romania-o-mostenire-importanta-a-europei/>

14. ANEXE

ANEXA 1 – Situri Natura 2000

Tabelul nr. 14-1 Siturile de protecție specială avifaunistică intersectate de zona planului

Nr.	Cod și denumire sit	Plan de Management
1.	ROSPA0002 Allah Bair - Capidava	Da
2.	ROSPA0005 Balta Mică a Brăilei	Da
3.	ROSPA0006 Balta Tătaru	Da
4.	ROSPA0012 Brațul Borcea	Nu
5.	ROSPA0017 Canaralele de la Hârșova	Da
6.	ROSPA0021 Ciocănești - Dunăre	Nu
7.	ROSPA0022 Comana	Nu
8.	ROSPA0024 Confluența Olt - Dunăre	Nu
9.	ROSPA0038 Dunăre - Oltenița	Da
10.	ROSPA0039 Dunăre - Ostroave	Da
11.	ROSPA0044 Grădiștea - Căldărușani - Dridu	Da
12.	ROSPA0051 Iezerul Călărași	Nu
13.	ROSPA0055 Lacul Gălățui	Nu
14.	ROSPA0059 Lacul Strachina	Da
15.	ROSPA0062 Lacurile de acumulare de pe Argeș	Da
16.	ROSPA0065 Lacurile Fundata - Amara	Nu
17.	ROSPA0090 Ostrovu Lung - Gostinu	Nu
18.	ROSPA0098 Piemontul Făgăraș	Da
19.	ROSPA0102 Suhaia	Nu
20.	ROSPA0105 Valea Mostiștea	Nu
21.	ROSPA0106 Valea Oltului Inferior	Da
22.	ROSPA0108 Vedea - Dunăre	Nu
23.	ROSPA0111 Bertestii de Sus - Gura Ialomiței	Nu
24.	ROSPA0112 Câmpia Gherghiței	Nu
25.	ROSPA0118 Grindu - Valea Măcrișului	Nu
26.	ROSPA0120 Kogălniceanu - Gura Ialomiței	Nu
27.	ROSPA0122 Lacul și Pădurea Cernica	Nu
28.	ROSPA0124 Lacurile de pe Valea Ilfovului	Nu
29.	ROSPA0136 Oltenița - Ulmeni	Nu
30.	ROSPA0140 Scroviștea	Da
31.	ROSPA0146 Valea Câlniștei	Nu
32.	ROSPA0148 Vitănești - Răsmirești	Nu
33.	ROSPA0152 Coridorul Ialomiței	Nu
34.	ROSPA0161 Lunca Mijlocie a Argeșului	Nu
35.	ROSPA0165 Pietra Craiului	Nu

Tabelul nr. 14-2 Siturile de interes comunitar intersectate de zona planului

Nr.	Cod și denumire sit	Plan de Management
1.	ROSCI0006 Balta Mică a Brăilei	1
2.	ROSCI0013 Bucegi	1
3.	ROSCI0014 Bucșani	1

Nr.	Cod și denumire sit	Plan de Management
4.	ROSCI0022 Canaralele Dunării	1
5.	ROSCI0038 Ciucaș	Nu
6.	ROSCI0043 Comana	Nu
7.	ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele	Nu
8.	ROSCI0088 Gura Vedei - Șaica - Slobozia	Nu
9.	ROSCI0096 Lacul Bâlbăitoarea	Da
10.	ROSCI0102 Leaota	Da
11.	ROSCI0106 Lunca Mijlocie a Argeșului	Da
12.	ROSCI0122 Munții Făgăraș	Da
13.	ROSCI0131 Oltenița - Mostiștea - Chiciu	Nu
14.	ROSCI0138 Pădurea Bolintin	Da
15.	ROSCI0153 Pădurea Glodeasa	Da
16.	ROSCI0164 Pădurea Plopeni	Da
17.	ROSCI0177 Pădurea Topana	Da
18.	ROSCI0179 Pădurea Troianu	Nu
19.	ROSCI0194 Piatra Craiului	Da
20.	ROSCI0203 Poiana cu narcise de la Negrași	Da
21.	ROSCI0224 Scroviștea	Da
22.	ROSCI0235 Stânca Tohani	Da
23.	ROSCI0258 Văile Brătiei și Brătioarei	Nu
24.	ROSCI0268 Valea Vâlsanului	Nu
25.	ROSCI0278 Bordușani - Borcea	Nu
26.	ROSCI0283 Cheile Doftanei	Nu
27.	ROSCI0290 Coridorul Ialomiței	Nu
28.	ROSCI0308 Lacul și Pădurea Cernica	Nu
29.	ROSCI0316 Lunca Râului Doamnei	Nu
30.	ROSCI0319 Mlaștina de la Fetești	Nu
31.	ROSCI0326 Muscelele Argeșului	Da
32.	ROSCI0341 Pădurea și Lacul Stolnici	Nu
33.	ROSCI0343 Pădurile din Silvestepa Mostiștei	Nu
34.	ROSCI0344 Pădurile din Sudul Piemontului Căndești	Da
35.	ROSCI0354 Platforma Cotmeana	Da
36.	ROSCI0376 Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele	Da
37.	ROSCI0381 Râul Târgului - Argeșel - Râușor	Nu
38.	ROSCI0386 Râul Vedea	Da
39.	ROSCI0389 Sărăturile de la Gura Ialomiței - Mihai Bravu	Nu
40.	ROSCI0422 Pădurea Dandara - Corneanca	Nu
41.	ROSCI0423 Pădurea Dorobanțul	Nu
42.	ROSCI0426 Pădurea Ștorobăneasa	Nu
43.	ROSCI0433 Seaca	Nu

Anexa 2 – Presiuni asupra siturilor Natura 2000

Tabelul nr. 14-3 Presiunile exercitate asupra siturilor Natura 2000

Presiunea	Situl în care se regăsește
Abandonul / lipsa cositului	ROSCI0326

Acumularea de material organic	ROSCI0006
	ROSCI0138
Intensificarea agriculturii	ROSPA0152
	ROSPA0161
Activități agricole care nu au fost menționate mai sus	ROSCI0038
Creșterea animalelor	ROSCI0006
	ROSCI0013
	ROSCI0038
	ROSCI0433
Plantarea artificială pe teren deschis (copaci non-nativi)	ROSCI0235
Poduri, viaducte	ROSPA0017
	ROSPA0039
Concurența (floră)	ROSCI0006
Urbanizare continuă	ROSCI0122
	ROSPA0165
Cultivare	ROSCI0131
	ROSCI0278
	ROSCI0319
	ROSCI0341
	ROSPA0002
	ROSPA0102
Evacuările	ROSPA0106
Eliminarea deșeurilor din instalațiile menajere/recreative	ROSCI0376
	ROSCI0381
	ROSCI0386
	ROSPA0017
Eliminarea deșeurilor industriale	ROSPA0106
Uscarea	ROSPA0006
Diguri, diguri, plaje artificiale, generalități	ROSCI0006
Eroziunea	ROSCI0344
	ROSCI0354
Eutrofizarea (naturală)	ROSPA0039
	ROSCI0006
	ROSCI0376
Fabrici	ROSPA0161
	ROSPA0106
Fertilizare	ROSCI0376
Incendiile și suprimarea incendiilor	ROSCI0013
	ROSCI0038
	ROSCI0283
Inundații	ROSPA0002
	ROSPA0022
Exploatarea pădurilor fără replantare sau regenerare naturală	ROSCI0283

	ROSCI0354
	ROSPA0118
	ROSPA0165
Plantarea pădurilor pe teren deschis	ROSPA0152
Plantarea pădurilor pe teren deschis (arbori nativi)	ROSCI0006
	ROSCI0290
Replantarea pădurilor	ROSCI0164
Degajarea pădurilor	ROSCI0006
	ROSCI0283
	ROSCI0326
	ROSCI0343
	ROSCI0344
Pășunat	ROSCI0022
	ROSCI0038
	ROSCI0096
	ROSCI0102
	ROSCI0194
	ROSCI0235
	ROSCI0354
	ROSPA0002
	ROSPA0017
Vânătoare	ROSCI0043
	ROSPA0006
	ROSPA0024
	ROSPA0106
Îmbunătățirea accesului la sit	ROSCI0013
	ROSCI0038
	ROSCI0164
Zone industriale sau comerciale	ROSCI0013
Pășunatul intensiv mixt al animalelor	ROSCI0433
Inundații (procese naturale)	ROSCI0006
	ROSPA0039
Specii alogene invazive	ROSCI0290
Modificarea practicilor de cultivare	ROSPA0118
	ROSPA0148
Modificarea structurii cursurilor de apă interioară	ROSCI0006
Autovehicule	ROSCI0381
Cositul / tăierea pășunilor	ROSCI0038
Căi, piste de ciclism	ROSCI0164
Jefuirea stațiilor floristice	ROSCI0013
	ROSCI0038
Polderizare	ROSCI0386
Poluarea apelor de suprafață (limnică și terestră, marină și salmastră)	ROSCI0088
	ROSPA0038
Zone portuare	ROSCI0022

	ROSPA0017
Pescuit pasiv profesionist	ROSPA0024
	ROSPA0039
	ROSPA0102
	ROSCI0386
Reducerea migrației / bariere pentru migrație	ROSCI0386
Reducerea sau pierderea caracteristicilor specifice ale habitatului	ROSCI0386
Îndepărtarea arborilor morți și muribunzi	ROSCI0283
	ROSCI0343
	ROSCI0344
	ROSCI0354
Îndepărtarea gardurilor vii și a copșelor sau a scrub-urilor	ROSCI0258
Restructurarea exploatației de terenuri agricole	ROSCI0283
	ROSCI0290
	ROSCI0344
	ROSCI0354
Drumuri, autostrăzi	ROSCI0022
	ROSCI0044
	ROSCI0381
	ROSPA0017
Extracția nisipului și pietrișului	ROSCI0043
	ROSCI0290
	ROSPA0106
Benzi de expediere	ROSPA0017
	ROSPA0039
Poluarea solului și deșeurile solide (cu excepția evacuărilor)	ROSCI0164
Hrănirea animalelor	ROSCI0013
	ROSCI0038
	ROSCI0096
	ROSCI0235
Linii suspendate de energie electrică și linii telefonice	ROSCI0043
Silvicultură	ROSCI0013
	ROSCI0043
	ROSCI0096
	ROSCI0122
	ROSCI0138
	ROSCI0153
	ROSCI0177
	ROSCI0258
	ROSCI0283
	ROSCI0326
ROSCI0343	

	ROSCI0381
	ROSPA0108
Luarea / îndepărtarea plantelor terestre, generalități	ROSCI0013
	ROSCI0038
	ROSCI0194
Capturarea, otrăvirea, braconajul	ROSCI0194
	ROSPA0002
	ROSPA0038
	ROSPA0165
Zone urbanizate, locuire umană	ROSCI0013
	ROSCI0022
	ROSCI0038
	ROSCI0308
	ROSCI0319
	ROSCI0343
	ROSCI0381
	ROSCI0389
	ROSPA0002
	ROSPA0017
	ROSPA0039
	ROSPA0105
	ROSPA0038
	ROSPA0118
	ROSPA0136
	ROSPA0148
Vandalism	ROSCI0038
Captarea apei din apele de suprafață	ROSCI0386